

ΑΠΑΤΡΙΣ

«Υπάρχουν περισσότερες αλήθειες στο εικοσιτετράωρο της ζωής ενός ανθρώπου, παρά σε όλες τις φιλοσοφίες»
Ραούλ Βανεγκέμ

εφημερίδα δρόμου

ΑΡ. ΦΥΛΛΟΥ 29 • ΜΑΪΟΣ 2015 • ΔΙΑΝΕΜΕΤΑΙ ΧΩΡΙΣ ΑΝΤΙΤΙΜΟ

Να κριθεί κάθε Άνοιξη από τη χαρά της, από το χρώμα του το κάθε λουλούδι...

Ανταπόκριση από το διήμερο για την Εργατική Ομοσπονδία Βάσης

Ανταπόκριση από τις διαδικασίες του προσυνεδριακού διήμερου για την Εργατική Ομοσπονδία Βάσης (ΕΡΓΟΒΑ), στο Πολυτεχνείο στις 21-22 Μαρτίου.

σελ. 10-11

Σημειώσεις από τον αγώνα για την πόλη: Στο λαβύρινθο της χωροταξικής πολιτικής

Νυχτομάγαζα, εμπορικά κέντρα, γήπεδα και άλλα «ευαγή ιδρύματα» επιδιώκουν να κατακτήσουν όλο το χώρο της πόλης, αποπολιτικοποιώντας τα κοινωνικά και οικονομικά προβλήματα.

σελ. 16

Είμαστε εμείς οι απάτριδοι κι οι αγιάτρευτοι. Γιούχα και πάντα γιούχα των παιριδών.

Κείμενο της συλλογικότητας Ζώνη Ε σχετικά με μύθους και αλήθειες για το ζήτημα των Ρομά και την ιστορία, τους αποκλεισμούς και την ταξική σύνθεσή τους στην περιοχή των Άνω Λιοσίων.

σελ. 12

“Εντιμος” συμβιβασμός

Είναι λίγα τα πράγματα για τα οποία η ανθρωπότητα, στη σύγχρονη εποχή, αποδέχεται και επιβάλλει τη συλλογική ευθύνη, ανεξαρτήτως προσωπικής θέσης ή υπόστασης. Μια έννοια που παρουσιάζεται από τους οι θεωρητικούς της ηθικής ή των πολιτικών επιστημών ως ένα τερατούργημα οριστικά καμένο στις στάχτες του Β'Π.Π., όμως παραδόξως παραμένει εν ζωή, ή σε συνθήκες κοινωνικού κανιβαλισμού (π.χ. στις εμφύλιες συρράξεις της κεντρικής Αφρικής) ή, σε παγκόσμιο επίπεδο, μόνο σε ένα τμήμα των ανθρώπινων δραστηριοτήτων: στην οικονομική σφαίρα, και ειδικότερα σε αυτήν της ιδιοκτησίας. Το χρέος (το δημόσιο, αλλά και το ιδιωτικό), αποτελεί ακριβώς αυτήν την οικονομική έκφραση της συλλογικής ευθύνης: την αποδοχή της λογικής ότι μια ομάδα ανθρώπων, είναι εσαεί υπεύθυνη για την εκπλήρωση μιας συμφωνίας, η οποία συνάφθηκε από κάποιους άλλους, σε μια άλλη εποχή (προφανώς χωρίς την σύμφωνη γνώμη τους ή και ενάντια σε αυτήν, ενδεχομένως και πριν γεννηθούν), κάτω από άλλες συνθήκες και ενδεχομένως κάτω από έκτακτο καθεστώς και από την οποία οι ίδιοι ενδεχομένως να μην είχαν κανένα ωφέλημα, είτε επίσης, για την αποζημίωση μιας ομάδας ανθρώπων οι πρόγονοι των οποίων, βλάφτηκαν από τους προγόνους τους, χωρίς οι ίδιοι να έχουν κάποια ευθύνη ή ωφέλεια από αυτό.

► Κείμενο της "Ομάδας Ελευθεριακών Κομμουνιστών" για το χρέος", σελ. 14

Ενθετο Αφιέρωμα: FUTUWWA Το αντιεξουσιαστικό Ισλάμ

“Δεν είναι ζημιά αν οι ευγενείς χάσουν τη θέση τους, αλλιά αν οι ταπεινοί χάσουν την ευγένειά τους”

Νόμος & Εξουσία

Έχουμε τόσο διαστρεβλωθεί από μια διαπαιδαγώγηση, η οποία από τη νηπιακή ηλικία ζητά να σκοτώσει μέσα μας το πνεύμα της εξέγερσης, και ν' αναπτύξει εκείνο της υποταγής στην εξουσία. Έχουμε τόσο διαστρεβλωθεί απ' αυτή την ύπαρξη υπό τον ζυγό του νόμου, ο οποίος κανονίζει κάθε γεγονός στη ζωή μας - την γέννησή μας, την εκπαίδευσή μας, την ανάπτυξή μας, την αγάπη μας, την φιλία μας - ώστε, αν συνεχιστεί αυτή η κατάσταση πραγμάτων, θα χάσουμε κάθε πρωτοβουλία, κάθε συνήθεια να σκεφτόμαστε μόνοι μας.

Η κοινωνία μας δεν φαίνεται πια ικανή να καταλάβει ότι είναι δυνατό να ζήσουμε κατ' άλλο τρόπο, και όχι μόνο υπό το κράτος του νόμου, που τον επεξεργάζεται μία αντιπροσωπευτική κυβέρνηση και τον διαχειρίζεται μια χούφτα κυβερνητών. Για μερικές χιλιάδες χρόνια, εκείνοι οι οποίοι μάς κυβερνούν δεν έχουν κάνει άλλο από το να διατυμπανίζουν τον «Σεβασμό στο νόμο, την υποταγή στην εξουσία».

Αλλά οι καιροί και οι διαθέσεις, αλλάζουν. Υπάρχουν παντού επαναστατημένοι που δεν θέλουν πια να υπακούουν στο νόμο χωρίς να ξέρουν από πού προέρχεται, ποιές είναι οι χρήσεις του, και από πού πηγάζει η υποχρέωση της υπακοής του και ο σεβασμός με τον οποίο συνοδεύεται. Οι επαναστατημένοι των ημερών μας κριτικάρουν τα ίδια τα θεμέλια της κοινωνίας, τα οποία έως τώρα θεωρούνταν ιερά, και πρώτα απ' όλα αυτό το φετίχ, το νόμο. Στις μέρες μας βλέπουν από τη μια μεριά τον αποκτηνωμένο φυλακισμένο, που έχει υποβιβαστεί στην κατάσταση ενός εγκλωβισμένου θηρίου με την εξουτέλιση όλης της ηθικής υπόστασής του· κι από την άλλη τον δικαστή, στερημένο από κάθε συναίσθημα που τιμά πράγματι την ανθρώπινη φύση, να ζει σαν μισότρελος ερημίτης σ' έναν κόσμο νομικών μυθοπλασιών, να γλεντάει με την επιβολή φυλάκισης και θανάτου, χωρίς έστω να υποψιάζεται μέσα στην ψυχρή κακοήθεια της τρέλας του, την άβυσσο του ξεπεσμού όπου έχει πέσει μπροστά στα μάτια εκείνων, τους οποίους καταδικάζει.

Τέλος, τα κριτικά πνεύματα βλέπουν τον δεσμοφύλακα να χάνει κάθε ανθρώπινο αίσημα, τον αστυνομικό να εκπαιδεύεται σαν κυνηγόςκυκλο, τον καταδότη της αστυνομίας να σιχάινεται τον εαυτό του· το «κάρφωμα» να μεταμορφώνεται σε αρετή· τη διαφθορά ν' ανυψώνεται σε σύστημα· όλα τα ελαττώματα,

όλες τις κακές ιδιότητες της ανθρωπότητας να ενθαρρύνονται και να καλλιεργούνται για να εξασφαλιστεί ο θρίαμβος του νόμου.

Αυτά τα βλέπουμε και, γι' αυτό, αντί να επαναλάβουμε μάταια την παλιά φόρμουλα «Σεβασμός στο νόμο», λέμε «περιφρονήστε το νόμο κι όλα τα επακόλουθά του!». Στη θέση της δειλής φράσης, «Υπακούστε στο νόμο», η κραυγή μας είναι «Εξεγερθείτε ενάντια σε όλους τους νόμους!».

(Απόσπασμα από το βιβλίο του Πιότρ Κροπότκιν «Νόμος και εξουσία», που γράφτηκε στα τέλη του 19ου αιώνα. Από τότε τα πράγματα παραμένουν τα ίδια. Τόσο από την πλευρά του κράτους, των νόμων του και της κοινωνικής συναίνεσης, όσο και από τη πλευρά των επαναστατών και των εξεγερμένων.)

► Σχετικά με την Απεργία Πείνας, σελ. 19, 20, 21

ΔΙΑΒΑΣΤΕ

- Μάτια Ερμητικά Κλειστά 03
- Η μικροφυσική της ανάγνωσης 04
- Η αριστερή διαχείριση των «αόρατων» 05
- Η τρέλα δεν πάει στα βουνά... Ρίχνει αεροπλάνα 06
- Ιανός. Αλυσίδα για τον εργαζόμενο 09
- Ελπίδα πουλούσαν, ηγεμονία ήθελαν 13
- ROJAVA. Δημοκρατία από τα κάτω εν μέσω πολέμου 23
- Αθλητικό Σωματείο Μαρίνος Αντύπας 25
- Χύμα Ζόφος 27
- Η αναρχία της σιωπής 28

editorial

Βρισκόμαστε ακόμα μέσα στο πρώτο τρίμηνο ζωής τούτης εδώ της «ελπιδοφόρας» κυβέρνησης της αριστεράς και της ψεκασμένης χριστιανοδημοκρατίας, κι αν υπάρχει κάτι που με τίποτα δεν μπορούμε να υποστηρίξουμε εναντίον τους είναι ότι θα μας προσφέρουν πλήξη...

Τα μεγάλα έργα της αλλαγής δεν άργησαν να εμφανιστούν στον τόπο. Ανευ ουσίας βέβαια στην αρχή, αλλά, σαν τα εισαγωγικά τρικ ενός μάγου σε παράσταση, κινήσεις εντυπωσιασμού ξεπήδησαν από τα χέρια των υπουργών για να ακουστεί το ζεστό χειροκρότημα του φιλοθεάμονος κοινού. Τα κάγκελα μπροστά από τη Βουλή έπεσαν και τα MAT λιγόστεψαν τις εμφανίσεις τους, οι γραβάτες εξαφανίστηκαν από τους λαμούς και δόθηκαν για πρώτη φορά πολιτικοί όρκοι, οι γλώσσες πήραν φωτιά και τα social media πυρκαγιά. Μας είπαν ότι οι φόροι και τα χαράτσια θα μειωθούν, ότι θα πληρώσουν οι πλούσιοι, ότι το μνημόνιο τέλειωσε, ότι ο βασικός μισθός θα επανέλθει σε προηγούμενα επίπεδα, ότι άπαντες θα έχουν ασφάλιση και άλλα πολλά ωραία (ως προεκλογικά).

Όμως υπάρχει ένα σημαντικό πρόβλημα: η ελπίδα δεν τυπώνει ευρώ. Και τα λεφτά του μνημονίου τελείωναν μαζί με τον Φλεβάρη. Γι' αυτό οι διαπραγματευτές μπήκαν στις οικονομικές θέσεις των αεροπλάνων και ταξίδεψαν στον κόσμο, για να εξηγήσουν στους διαχειριστές του ευρωπαϊκού και του παγκόσμιου κεφαλαίου ότι η κατάσταση στην Ελλάδα άλλαξε. Η αξι-

οπρέπεια του Έλληνα φτάνει στα ύψη και τα media σιγοντάρουν: «δυναμικός ο Βαρουφάκης», «απομόνωση του Σόιμπλε και της Μέρκελ», «συμφωνία γέφυρα» και τα λοιπά. Ο «λαός» στις πλατείες πάλι ενάντια στη λιτότητα, αλλά μαζί με την κυβέρνηση αυτή τη φορά, αναθέτει τις ελπίδες του στους ρεφορμιστές και τραγουδάει «πότε θα φλεβαρίσει».

Στις 20 του μήνα λοιπόν «φλεβαρίζει» και γεννάται συμφωνία τετράμηνης παράτασης: «Οι ελληνικές αρχές επαναδιατυπώνουν την κατηγορηματική δέσμευσή τους για την τήρηση των οικονομικών τους υποχρεώσεων προς όλους τους πιστωτές τους στο ακέραιο και εγκαίρως. (...) Οι ελληνικές αρχές δεσμεύονται να απόσχουν από οποιαδήποτε κατάργηση των μέτρων και από μονομερείς αλλαγές στις πολιτικές και διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις που θα επηρέαζαν αρνητικά τους δημοσιονομικούς στόχους, την οικονομική ανάκαμψη ή την χρηματοοικονομική σταθερότητα, όπως αξιολογείται από τους θεσμούς.»

«Το κράτος έχει συνέχεια», θα μας πουν, και θα συνεχίσουν με όλα τα κλισέ της εποχής: «στροφή στο ρεαλισμό», «δημιουργική ασάφεια» κ.λπ. μέχρι να αρχίσει να εμφανίζεται από το θολό τοπίο η πραγματικότητα. Με διάφορες μορφές. Με την τρόικα να γίνεται «θεσμοί», με την εκκένωση καταλήψεων, με τις αλλαγές στον κατώτατο μισθό και τον ΕΝΦΙΑ να πηγαίνουν για το 2016, με τους «αναρχικούς που θέλουν πόλεμο» του Πανούση, με την ασφάλιση να μην επεκτείνεται σε ανέργους, με τα MAT να επιτίθενται σε διαδηλωτές που υπερασπίζονται το περιβάλλον και τη ζωή τους στις Σκουριές Χαλκιδικής, με τις ιδιωτικοποιήσεις να συνεχίζονται και με τους απεργούς πείνας να μπαίνουν στα νοσοκομεία και έναν από αυτούς να φτάνει στην εντατική!

Η ζωή κατά τα άλλα συνεχίζεται σαν να μην πέρασε μια μέρα. Μια «νέα Μανωλάδα» εμφανίστηκε λίγα χιλιόμετρα πιο μακριά, στην Χαλανδρίτσα Αχαΐας, όπου πτηνοτρόφος εκμεταλλευόταν σε συνθήκες δουλείας 9 ρουμάνους μετανάστες και φύλαγε στο χρηματοκιβώτιό του 1,6 εκατομμύρια ευρώ! Χρυσαιγίτες αποφυλακίζονται και «τρομοκράτες» προφυλακίζονται, τα πεντάμηνα «κοινωφελή» προγράμματα εξαθλίωσης ανανεώνονται, μπάτσοι επιτίθενται στο Κ*ΒΟΞ στα Εξάρχεια, οι μαθητικές και στρατιωτικές παρελάσεις συνεχίζονται αναβαθμισμένες με λαϊκά πανηγύρια, τις Κυριακές ακόμα ανοιχτά τα μαγαζιά, κρατούμενοι αυτοκτονούν στις φυλακές και μετανάστες είτε πεθαίνουν είτε κάνουν απεργία πείνας στα στρατόπεδα συγκέντρωσης. Δεν πρόλαβε ακόμα η κυβέρνηση να αλλάξει το τοπίο θα μας πούνε. Πρόλαβε όμως να βάλει Πρόεδρο της Δημοκρατίας τον Πάκη (και μείναμε όλοι «Παυλόπουλοι») γιατί, άκουσον άκουσον, κατάφερε όταν ήταν υπουργός να φέρει ευθύνη για τη δολοφονία... μόνο του Αλέξη Γρηγορόπουλου και όχι άλλων δεκαπεντάχρονων ή μη νεολαίων.

Θα μπορούσαμε να γελάμε με πολλά από αυτά, με τις δηλώσεις του Καμμένου και του Πανούση, με την κατάντια κάποιων αριστερών που κάνουν αντιπολίτευση στον εαυτό τους ή με τις ατάκες στελεχών για «περίεργα» κέντρα πίσω από τις καταλήψεις αλληλεγγύης στους απεργούς πείνας. Θα μπορούσαμε, αν η πραγματικότητα μπροστά μας δεν ήταν τόσο αμείλικτη, που να επιβάλλει τώρα, ότι επιβάλλει πάντα: αντίσταση και αξιοπρέπεια, αυτοοργάνωση και αλληλεγγύη, αγώνα και συνειδηση.

■/ Συντακτική Ομάδα
Απατρης Πάτρας

Χωρίς περίσκεψιν, δίχως αιδώ

“Θέλουμε να έχουμε καταδρομείς οι οποίοι θα έχουν ένα λουλουδάκι και τη δύσκολη ώρα θα τους λέμε που είστε;”

(Ο “αριστερός” αναπληρωτής υπουργός Προστασίας του Πολίτη Πάνης

Πανούσης σε δήλωσή του στον Real FM, αναφερόμενος στα φασιστικά-εθνικιστικά και αλτρωτικά συνθήματα των Ο.Υ.Κ. στην παρέλαση της 25ης Μαρτίου 2015)

Σχόλιο: Η δήλωση του υπουργού προστασίας της κυριαρχίας μάς θύμισε ένα άλλο τραγουδάκι που ξεκινά με αυτούς τους στίχους: “Στους αγρούς ένα μικρό λουλουδάκι ανθίζει που το λένε Έρικα. Χιλιάδες μικρές μέλισσες τριγυρίζουν την Έρικα γιατί η καρδιά της είναι γεμάτη γλύκα και το λουλουδάτο της φόρεμα ευωδιάζει...” Αν αυτό σας φαίνεται ένα τραγουδάκι για την άνοιξη, μόλις χάσατε. Πρόκειται για τους αρχικούς στίχους του “Έρικα”, του πιο φημισμένου εμβατηρίου της ναζιστικής Γερμανίας, Γραμμένο για τα Βάφεν Ες Ες από τον Χερμς Νιλ, συνοδεύει σχεδόν κάθε κινηματογραφική ταινία που περιλαμβάνει μια ναζιστική παρέλαση.

Η Απατρης είναι πανελλαδική εφημερίδα δρόμου που εκδίδεται μέσω του οριζόντιου συντονισμού επτά συντακτικών ομάδων καταναμημένων γεωγραφικά σε όλη την επικράτεια. Το μοντέλο οργάνωσης των ομάδων είναι βασισμένο στην αποκέντρωση, τη συνεργασία και την ισοτιμία των συντακτικών ομάδων στα πλαίσια μιας πανελλαδικής κοινότητας με κοινό στόχο την έκδοση της εφημερίδας αλλά και ποικιλόμορφες τοπικές παρεμβάσεις. Η εφημερίδα διανέμεται χωρίς αντίτιμο, με τίραζ 15000 φύλλα.

Επίσης, μπορούμε να σας στέλνουμε κάθε νέο φύλλο της εφημερίδας ταχυδρομικά, σε περίπτωση που επιθυμείτε να τη λαμβάνετε, καταβάλλοντάς μας τα έξοδα αποστολής.

Μπορείτε να επικοινωνήσετε μαζί μας στο email: apatris.news@gmail.com
Θα βρείτε την ψηφιακή μορφή της εφημερίδας εδώ: http://issuu.com/apatris_news

ΑΠΑΤΡΙΣ

εφημερίδα δρόμου
υπεύθυνος έκδοσης: Eta Pancho
επικοινωνία: apatris.news@gmail.com
Διανέμεται σε καταλήψεις, στέκια, ελεύθερους χώρους

Αν επιθυμείτε να λαμβάνετε φύλλα της εφημερίδας, να συμβάλλετε στη διανομή της ή να μας στείλετε κάποιο κείμενο, επικοινωνήστε μαζί μας στο email.

ΕΠΙΤΡΕΠΕΤΑΙ η αναδημοσίευση, η αναπαραγωγή, ολική, μερική ή περιληπτική ή κατά παράφραση ή διασκευή απόδοση του περιεχομένου της εφημερίδας με οποιονδήποτε τρόπο, ηλεκτρονικό, μηχανικό, φωτοτυπικό, ηχογράφησης ή άλλο, χωρίς προηγούμενη γραπτή άδεια του εκδότη.

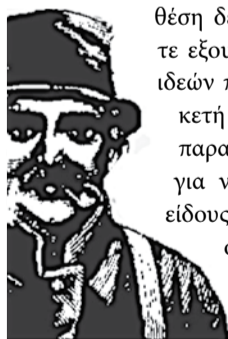
Επί του πιεστηρίου

Στη δυστυχία της κληρονομιάς ενός ερειπωμένου πλανήτη, οι άνθρωποι που κάθονται στον βελούδινο θρόνο της εξουσίας, οι οποίοι πριν μπορεί να είχαν και τις καλύτερες προθέσεις, στο τέλος μεθούν από το γλυκό κρασί της. Στη νέα τους θέση δεν διαφέρουν από οποιονδήποτε εξουσιαστή ανεξάρτητα των καλών ιδεών που μπορεί να έχει. Υπάρχει αρκετή προδοσία, μίσος, βία, απληστία, παραλογοισμός στο μέσο άνθρωπο για να τροφοδοτήσει οποιονδήποτε είδους στρατό, οποιαδήποτε μέρα. Και οι καλύτεροι στο φόνο είναι αυτοί που κηρύττουν εναντίον του. Όπως και οι καλύτεροι

στον πόλεμο είναι τελικά αυτοί που κηρύττουν την ειρήνη. Όπως και αυτοί που κηρύττουν την ευημερία είναι οι καλύτεροι στο να απλώνουν τη σπάνη. Όπως και οι καλύτεροι στο μίσος είναι αυτοί που κηρύττουν την αγάπη. Το μοναδικό συναίσθημα που υπάρχει μέσα τους είναι το μίσος για όποια και όποιον αψηφεί τα κηρύγματά τους. Για ό,τι δεν μπορούν να ελέγξουν. Αλλά υπάρχει ιδιοφυΐα στο μίσος τους. Υπάρχει αρκετή ιδιοφυΐα στο μίσος τους για να σκοτώσει τον καθένα. Προσπαθούν να καταστρέψουν οτιδήποτε διαφέρει από το δικό τους. Μη βρισκόμενοι σε θέση να δημιουργούν, δεν καταλαβαίνουν τη χαρά της δημιουργίας. Ψάχνουν συνεχώς πλήθη να τους ακολουθούν γιατί δεν είναι τίποτα από μόνοι τους. Και στο τέλος εξετάζουν την αποτυχία τους ως δημιουργοί μόνο ως αποτυχία του κόσμου. Μη βρισκόμενοι σε θέση να αγαπήσουν πλήρως πιστεύουν ότι και η αγάπη είναι ελλιπής και μισούν τους πάντες και το μίσος τους είναι τέλειο. Η καλύτερη δημιουργία τους. Δεν υπάρχει ζωή στην έρημο της ατομικότητας, στο κυνήγι της επιβίωσης, στον καλπασμό του άγχους. Γιατί οι άνθρωποι ζουν από τη στιγμή που βρίσκουν μία θέση στη ζωή των άλλων.

■/ Firewater

η εφημερίδα
ΑΠΑΤΡΙΣ
διανέμεται
πανελλαδικά:
**Σε στέκια
και καταλήψεις
καθώς και
πόρτα-πόρτα
σε διάφορες
πόλεις.**

die Bestimmung
bestimmung.blogspot.gr
die des Menschen
Μηχανές
Ταξικές

Ex Libris

Απρίλιος 1896. Πάτρα. Εκδίδεται, για πρώτη φορά με αναρχικό χαρακτήρα, η εφημερίδα "Επί τα Πρόσω" που μόλις έχει αγοραστεί από τον Γιάννη Μαγκαναρά. Τα μέλη της αποτελούν την πρώτη ξεκάθαρα αναρχική κομμουνιστική ομάδα σε όλο τον ελλαδικό χώρο και την ταραγμένη περίοδο 1893-1905 -που χαρακτηρίστηκε από συχνές εξεγέρσεις, στάσεις και ένοπλα συλλαλητήρια- παρενέβαιναν συστηματικά σε πόλεις και χωριά, βρίσκονταν στο επίκεντρο των κοινωνικών συγκρούσεων και προπαγάνδιζαν τις αναρχικές ιδέες.

7 Απριλίου 1836. Λονδίνο. Πεθαίνει ο Άγγλος συγγραφέας, δημοσιογράφος, εκδότης και βιβλιοπώλης Ουίλλιαμ Γκόντγουιν. Το δίτομο κοινωνικο-φιλοσοφικό έργο του "Έρευνα περί της Πολιτικής Δικαιοσύνης" επηρέασε καθοριστικά μεταγενέστερους αναρχικούς και φιλελεύθερους συγγραφείς, όπως οι Κροπότκιν, Προυντόν και Στιούαρτ Μιλ. Στο βιβλίο αυτό κυριότερα εμπόδια στην ανθρώπινη ευτυχία ορίζονται η ατομική ιδιοκτησία, η κρατική εξουσία -η οποία χαρακτηρίζεται σαν "μία εκ φύσεως κτηνώδης μηχανή που πρέπει να εκμηδενιστεί πλήρως"- και η οικογένεια, που αναπαράγει τις κρατούσες δομές.

9 Απριλίου 1950. Παρίσι. Ένας καλόγερος ανεβαίνει στον άμβωνα της Παναγίας των Παρισίων, μπροστά σε δέκα χιλιάδες χριστιανούς και κηρύττει μεταξύ άλλων "...κατηγορώ την οικουμενική Καθολική Εκκλησία για θανάσιμο σφετερισμό των ζωτάνων μας δυνάμεων προς όφελος ενός άδειου ουρανού. Κατηγορώ την Καθολική Εκκλησία για απάτη. Κατηγορώ την Καθολική Εκκλησία ότι μαινεί τον κόσμο με τη νεκρώσιμη ηθική της, ότι είναι η πληγή μιας Δύσης σε αποσύνθεση. Αληθινά σας λέω: ο Θεός είναι νεκρός (...). Σήμερα, ημέρα του Πάσχα, έτος Ιωβηλαίου, διακηρύσσουμε τον θάνατο του Ιησού-Θεού για να ζήσει επιτέλους ο Άνθρωπος". Ο ψευδο-καλόγερος, που μαζί με άλλους τρεις συντρόφους του θα γλιτώσουν το λιντσάρισμα λόγω σύλληψης, ονομάζεται Μισέλ Μουρ, είναι 21 ετών και ανήκει στο κίνημα των Λεττριστών. Από τους ελάχιστους που τους στηρίζουν, ο σουρεαλιστής Αντρέ Μπρετόν θα δηλώσει προς υποστήριξή τους: "Εκεί, στην καρδιά του χταποδιού που πνίγει ακόμα την οικουμένη, έπρεπε να δοθεί το χτύπημα".

15 Απριλίου 2013. Βοστώνη. Δύο βόμβες εκρήγνυνται κατά τη διάρκεια του Μαραθώνιου της Βοστόνης σκοτώνοντας τρεις ανθρώπους και τραυματίζοντας διακόσια και πλέον άτομα. Τις επόμενες μέρες, και μέχρι την εκτέλεση του ενός και τη σύλληψη του δεύτερου βομβιστή, θα πραγματοποιηθεί στη Βοστώνη ένα ιδιότυπο δυστοπικό κοινωνικό πείραμα: στρατιωτικά ελικόπτερα πετούν σε χαμηλό ύψος πάνω από κατοικημένες περιοχές, ολοκληρωτική απαγόρευση κυκλοφορίας επιβάλλεται για κάποιες μέρες και τεθωρακισμένα οχήματα περιπολούν στους έρημους κεντρικούς δρόμους μιας πόλης τεσσάρων εκατομμυρίων ανθρώπων, ενώ ταυτόχρονα αστυνομικοί μαζί με στρατιώτες εισβάλλουν σε ύποπτα σπίτια, ύποπτοι εκτελούνται από πράκτο-

ρες του FBI στη διάρκεια της ανάκρισης και τα μέσα ενημέρωσης σε παγκόσμιο επίπεδο παρουσιάζουν τον πληθυσμό να διαδηλώνει υπέρ των αστυνομικών.

25 Απριλίου 1792. Παρίσι. Ο ληστής Νικολά Ζακ Πελετιέρ ακουμπάει το κεφάλι του στην ξύλινη υποδοχή της γκιλοτίνας. Θα είναι ο πρώτος άνθρωπος που θα αποκεφαλιστεί από τη νέα αυτή εφεύρεση, η χρήση της οποίας αποτελούσε ανθρωπιστικό μέτρο στο πνεύμα της Γαλλικής Επανάστασης καθώς οι εκτελεσθέντες πέθαιναν ακαριαία και ανώδυνα. Εννιά μήνες μετά, η γκιλοτίνα ή λαμπητόμος ή καρμανιόλα θα φιλοξενήσει τον Λουδοβίκο τον 16ο, καταδικασμένο με συνοπτικές διαδικασίες από τα επαναστατικά δικαστήρια με την κατηγορία της εσχάτης προδοσίας.

10 Μαΐου 1859. Αθήνα. Συγκρούσεις σημειώνονται στο Πεδίο του Άρεως ανάμεσα σε αντι-οθωνικούς φοιτητές και αστυνομικούς. Οι συγκρούσεις μεταφέρονται στα Εξάρχεια, όπου, μετά από συγκέντρωση αλληλεγγύης στους συλληφθέντες, λαμβάνει χώρα η πρώτη κατάληψη πανεπιστημίου στα Προπύλαια. Η κατάληψη θα σπάσει από την αστυνομία μετά από μάχη σώμα με σώμα με τους φοιτητές. Τα επεισόδια, που θα μείνουν στην ιστορία σαν "Σκιαδικά", λόγω των καπέλων που φορούσαν οι φοιτητές, θα γενικευτούν την επόμενη μέρα και θα λήξουν μόνο με την παραίτηση του αρχηγού της αστυνομίας, την απελευθέρωση των πρώτων συλληφθέντων, την παραπομπή άλλων τριάντα φοιτητών σε δίκη και την κατάληψη του πανεπιστημίου από στρατιωτική φρουρά για πέντε ακόμα μέρες. Όλα ξεκίνησαν από τον τότε υπουργό Εξωτερικών, Αλέξανδρο Ραγκαβή, που τόνιζε την ανάγκη στήριξης της εγχώριας παραγωγής και, ως παράδειγμα, έλεγε πως οι Έλληνες θα πρέπει να επιλέγουν τα ντόπια ψάθινα καπέλα (τα λεγόμενα «σκιάδια»),

και όχι τα εισαγόμενα από το εξωτερικό. Ο γιος του ακολούθησε τη συμβουλή του κι εκείνος και η παρέα του άρχισαν να φορούν τα σκιάδια στις βόλτες τους στο Πεδίο του Άρεως. Τα σκιάδια έγιναν γρήγορα σήμα κατατεθέν της προοδευτικής νεολαίας της Αθήνας, των «Γαριβαλδινών», που έτσι δήλωνε την αντίθεσή της στον Όθωνα. Στον αντίποδα, η καθεστωτική νεολαία («Αυστριακοί») φορούσε άσπρα ψηλά καπέλα. Η αστυνομία χαρακτηρίζε όσους φορούσαν σκιάδια ως συνωμότες.

18 Μαΐου 1781. Κούσκο, Περού. Ο Ινδιάνος Τουπάκ Αμάρου ο 2ος, επικεφαλής ενός στρατού δέκα χιλιάδων εξεγερμένων ιθαγενών, αναγκάζεται από τους Ισπανούς αποικιοκράτες να παρακολουθήσει τη δημόσια εκτέλεση των μελών της οικογένειάς του στην κεντρική πλατεία του Κούσκο. Στη συνέχεια βασανίζεται και ο ίδιος και αποκεφαλίζεται.

23 Μαΐου 1984. Αθήνα. Οι Τσακαλωτός και Βαφειάδης, ηγέτες του Εθνικού και του Δημοκρατικού στρατού αντίστοιχα δίνουν τα χέρια και συμφιλιώνονται συνυπογράφοντας, 35 χρόνια μετά τον εμφύλιο, την επίπλαστη εθνική συμφιλίωση των ζοφερών χρόνων της "σοσιαλιστικής" διακυβέρνησης. Χαρακτηριστικό του ευκαιριακού χαρακτήρα της πολυδιαφημισμένης αυτής κίνησης είναι ότι τη στιγμή που αγκαλιάζονται οι δύο άλλοτε εχθροί είναι αμφοτέροι πλέον υποστηρικτές του ΠΑΣΟΚ.

25 Μαΐου 1942. Σπερχειάδα. Ο Θανάσης Κλάρας αλλάζει το όνομά του σε Άρης Βελουχιώτης και με εντολή του ΚΚΕ βγαίνει στο βουνό. Εκεί, με δεκαπέντε μόλις άντρες, συγκροτεί την πρώτη ένοπλη ομάδα του ΕΑΜ. Έως το Σεπτέμβριο του 1944 η δύναμη του ΕΛΑΣ ξεπερνάει τους 50.000 μαχητές.

"Δεν πρόκειται κανείς τον πόλεμο αυτόν να θυμηθεί αφού δεν έμεινε κανένας να πενθεί..."

~ Σάρα Τσίντεϊλ, Θα έρθει μία θερμή βροχή

Ένα νέο παιδί από τη Κρήτη αυτοκτονεί (;), θύμα διαρκούς κακοποίησης στο όνομα της τοπικιστικής «λεβεντιάς». Μια κοπέλα, στη Ξάνθη εν προκειμένω, θύμα βιασμού από μάγκες αρσενικά με γονείς "επιφανείς πολίτες" της πόλης, που συνεχίζουν να κυκλοφορούν ελεύθεροι μετά από απόφαση του νόμου. Μια μάνα και η σύζυγος ενός από τα παιδιά της στη φυλακή, κατηγορούμενες με τον τρομονόμο σαν μέλη ένοπλης οργάνωσης, επειδή τόλμησαν να προστατεύουν τη φίλη του γιου και συζύγου τους. Μία άλλη μάνα, στη Χαλκίδα, πιασμένη χέρι χέρι με τον γιο της, πηδούν από τον έκτο όροφο στο κενό, επειδή το κράτος

Μάτια ερμητικά κλειστά

της κόβει τη μοναδική πενιχρή σύνταξη που παίρνει για να λένε ότι "ζουν". Ένας Αιγύπτιος μετανάστης βασανίζεται με τον πιο απάνθρωπο τρόπο από τα αφεντικά του, επειδή ζήτησε τα δεδουλευμένα του, και περιμένει από τη δικαιοσύνη να κάνει αυτό που το όνομά της φέρει. Κάποιοι εργάτες γης στην Ηλεία, μετανάστες κι αυτοί, πυροβολούνται ομαδικά από τους μπράβους του αφέντη τους, επειδή "τόλμησαν" να ζητήσουν καλύτερες συνθήκες διαβίωσης και τα μεροκάματα τους, και ο νόμος, αντί να τους δικαιώσει, τους στέλνει πακέτο από εκεί που ήρθαν σαν παράνομοι εισαχθέντες στην χώρα. Μερικοί άλλοι εργάτες -και αυτοί μετανάστες-, κρατούνται σκλάβοι υπό την απειλή καραμπίνας και πιστολιού -τα εκσυγχρονισμένα μαστίγια των φυτειών του Αμερικάνικου νότου της εποχής της σκλαβιάς- δουλεύοντας χωρίς να πληρώνονται, με αντάλλαγμα μισό πιάτο φαγητό, στο ορνιθοτροφείο ενός περήφανου Έλληνα πατριώτη στη Πάτρα. Ένας άπορος αργοπεθαίνει σε ένα παγκάκι, σε μία πωλητή πολυκατοικίας ή μέσα σε μία χαρτόκουτα. Ένας άνεργος μόνος και σε απόγνωση αυτοκτονεί από τα αδιέξοδα. Κάποιοι άλλοι που σήκωσαν κεφάλι και αντιστάθηκαν λιώνουν στις φυλακές σαν τρομοκράτες και νούμερο ένα εχθροί της καθεστηκίας τάξης, ενώ μερικά μέτρα μακριά από τους εξωτερικούς τοίχους της φυλακής ένα τζάνκι λιώνει μόναχο στη γωνιά από φτηνιάρικη σίσα κι ένα χουλιγκάνι εκτελεί το παρόν του άφραγκο αλλά κρεμασμένο στα κάγκελα, δοξάζοντας

κάποιους συνομηλικούς του που αμείβονται με εκατομμύρια μόνο και μόνο επειδή κλωτσάνε ένα κομμάτι δέρμα γεμισμένο με αέρα.

Ένα παιδί που πεινάει, ένας άνθρωπος που πονάει...

Οι περισσότεροι κάτοικοι των μεγάλων αστικών κέντρων δεν βλέπουν τίποτα όταν κινούνται στη πόλη. Τα μάτια τους είναι ανοικτά αλλά δεν βλέπουν. Δεν βλέπουν τους άστεγους να κοιμούνται στα πεζοδρόμια. Δεν βλέπουν τους τοξικομανείς που τρυπνούνται στους δρόμους. Δεν βλέπουν ανθρώπους μισοπεθαμένους στα παγκάκια. Δεν βλέπουν αυτούς που μπαίνουν στα λεωφορεία ζητώντας βοήθεια. Δεν βλέπουν διδασκωτές να ξυλοκοπούνται από την αστυνομία. Δεν βλέπουν τα γκράφιτι ή τις αφίσες στους τοίχους. Δεν βλέπουν λουλούδια που φυτρώνουν σε ρωγμές τσιμέντου. Δεν βλέπουν τίποτα γιατί τυφλώθηκε η ψυχή τους.

Αν τα δούμε μεμονωμένα, θα δούμε μόνο κρίκους - βίας, απανθρωπιάς, μισαλλοδοξίας και αδικίας.

Η αποθέωση όμως της δύναμης, το μίσος στη διαφορετικότητα (όπως αυτή εγγράφεται στο DNA του κάθε ξεχωριστού κρίκου), η λατρεία του θανάτου και η βία προς το αλλότριο (εθνικό/φυλετικό/χρωματικό κλπ.) είναι ιδεολογικά προσημασμένα. Είναι φασισμός και τίποτε λιγότερο ή περισσότερο.

Όλοι αυτοί οι κρίκοι δεν είναι άσχετα ριγμένοι στη ροή της ζωής. Είναι κρίκοι που συγκροτούν και πλέκουν την αλυσίδα της σκλαβιάς μας. Γιατί οι αλυσίδες της σκλα-

βιάς σφρηλατούνται και θεμελιώνονται στο εργαστήριο και στο έδαφος του ατομικισμού, του παρτακισμού, του "καλά να είμαστε εμείς", του μην "ασχολείσαι με ό,τι δεν σε αφορά", του "κοίτα την δουλειά σου" και προχώρα, και στα παλιά σου τα παπούτσια ο κόσμος όλος.

Γι' αυτή την εθελούσια αυτοτύφλωση, όσο και για την κατασκευή της και τελικά το δέσιμο του κορμιού μας στην αλυσίδα, άλλος περισσότερο, άλλος λιγότερο, όλοι έχουμε ευθύνη.

■ Ευάγγελος Αληθινός

Η μικροφυσική της ανάγνωσης.

“Υπάρχουν χειρότερα πράγματα από το κάψιμο των βιβλίων, όπως το να μην τα διαβάζεις”.

~ Ray Bradbury

Τρίτη 25 Φεβρουαρίου 2015. “Αντικατάσταση των σπασιμένων μαρμάρων στο κτίριο-κόσμημα του Ηρακλείου, τη Βικελαία Βιβλιοθήκη”. Με τέτοιους βαρυσήμαντους, πηχιάιους τίτλους υποδέχτηκε η κοινωνία της πόλης την αποκατάσταση των ζημιών στο κτίριο της Βικελαίας Βιβλιοθήκης. “Από τους θερμόαιμους και βάνδαλους διαδηλωτές της πορείας της 6ης Δεκεμβρίου 2014”. Και ξεφύσηξε ανακουφισμένη...

Για τους αντιδραστικούς, που ούτως ή άλλως, θα λαιδορούσαν και την ίδια την πορεία, ανεξαρτήτως συμμετοχής, αιτημάτων ή ειρηνικής κατάληξης, η παραπάνω αντίδραση ήταν αναμενόμενη. Το άρθρο όμως γράφεται κυρίως για αυτούς που ενοχλήθηκαν μόνο (και κακώς, γιατί υπήρχαν πολλοί περισσότεροι λόγοι για κριτική στα γεγονότα) από την επίθεση στη Βικελαία ως συμβολισμό. Όμως πριν βιαστούμε να εκχωρήσουμε στη Νέα Βικελαία Βιβλιοθήκη το χαρακτηρισμό του ναού της γνώσης και της μάθησης, ίσως θα έπρεπε να αναλογιστούμε τι είναι αυτό που στην πραγματικότητα συμβολίζει ή μάλλον πρόκειται να συμβολίσει (διότι, αν και δεν έχει ακόμα ολοκληρωθεί η κατασκευή της, ο προσανατολισμός της δομής και των στόχων της είναι σαφής).

Βίτες εναντίον μελανιού.

Φάρος και οδηγός των βιβλιοθηκών στην Ελλάδα σήμερα είναι η Βιβλιοθήκη της Βέροιας του “μεγάλου οραματιστή” Πάννη Τροχόπουλου, με τη στήριξη του δικτύου “Future Library”, μιας αστικής μη κερδοσκοπικής εταιρίας του “Ιδρύματος Σταύρος Νιάρχος” για τη δικτύωση των δημόσιων και δημοτικών βιβλιοθηκών της χώρας. Με άλλα λόγια: όταν η βιβλιοθήκη έπαψε να είναι αυτό που πάντα ήταν και μετατράπηκε σε ένα θεματικό πάρκο με επίκεντρο την ψυχαγωγία και τις νέες τεχνολογίες. Σύμφωνα με το παραπάνω “όραμα” και τις βασικές στοχεύσεις των εμπνευστών του, η Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη της Βέροιας σήμερα (οσονούπω και η Βικελαία Δημοτική Βιβλιοθήκη Ηρακλείου) δίνει το βάρος στη γνωστική εμπειρία, μακριά από τη στεία εκπαιδευτική διαδικασία, προωθεί τη νέα επιχειρηματικότητα και την καινοτομία, λειτουργεί σαν αντίδοτο στην πλήξη των μικρών παιδιών και των ηλικιωμένων, αμβλύνει τις κοινωνικές ανισότητες καθώς ενθαρρύνει την πρόσβαση σε μετανάστες ή άλλες ομάδες αποκλεισμένων προερχόμενων από τα κατώτερα στρώματα, αφογκράζεται τις ανάγκες και τους ρυθμούς της σύγχρονης κοινωνίας και της αγοράς εργασίας και δίνει έμφαση στη διάδραση και λειτουργώντας σαν παράθυρο στον κόσμο όπου όλοι συνδεόμαστε αμοιβαία και επικοινωνούμε. Κι όλα αυτά σε ένα κτίριο υψηλών προδιαγραφών, που συνδυάζει τις ψηφιακές υποδομές και τη νέα τεχνολογία με ενυδρεία, αναπαυτικές καρέκλες, ντιζαϊνάτα έπιπλα, άπειρες οθόνες και λίγα (αναγκαστικά) βιβλία. Μ’ αυτό τον τρόπο εγκαταλείπουμε οριστικά την εικόνα του “σκοτεινού, υποφωτισμένου χώρου ανάγνωσης για λίγους”, ενώ η “edutainment” (education:εκπαίδευση + entertainment:ψυχαγωγία), αυτή η οξύμωρη πρόσμειξη εκπαιδευτικής και ψυχαγωγικής εμπειρίας, κάνει την εκπαίδευση μια ελκυστικότερη και αποτελεσματικότερη διαδικασία. Αυτή η “βιβλιοθήκη – πολυεργαλείο”, όπως με καμάρι αποκαλείται, λειτουργεί σαν πρότυπος δημόσιος οργανισμός (π.χ. με ανθρώπινο δυναμικό άριστα καταρτισμένο σε θέματα νέων τεχνολογιών), προμηνύοντας τις μελλοντικές αλλαγές στο δημόσιο τομέα.

Κι αν όλα τα παραπάνω φαντάζουν ιδανικά και απολύτως επιθυμητά στο μυαλό του κάθε (νεο)φιλελεύθερου (και όχι μόνο) που σέβεται τον εαυτό του, ευτυχώς υπάρχει και ο αντίλογος. Καταρχήν αναγνωρίζουμε το στείρο εκπαιδευτικό χαρακτήρα της εκπαιδευτικής διαδικασίας μέσα στα σχολεία για τον απλούστατο λόγο ότι η μάθηση δεν μπορεί επ’ ουδενί να ταυτίζεται με αυτή. Η μάθηση είναι ευρύτερη διαδικασία και διαχέεται σε όλο το φάσμα της ανθρώπινης ζωής. Δεν παύει όμως η κατάκτηση της γνώσης να είναι μια επίπονη και συστηματική προσπάθεια, να απαιτεί σταθερό συναισθηματικό έδαφος και προσωπικό μόχθο, όπως επισημαίνει κι ο Neil Postman (“Διασκέδαση μέχρι θανάτου”, εκδόσεις Κατάρτι). Ο λόγος που σήμερα συνδέθηκε τόσο άρρηκτα με την ψυχαγωγία ήταν γιατί

Σύντομος λόγος περί βιβλιοθηκών

η μάθηση γίνεται έτσι εύκολη και εύπεπτη, οι απαιτήσεις (και συνεπώς οι δεσμεύσεις) μετριάζονται, κινούμαστε στο εφήμερο και στο θραυσματικό, όπως άλλωστε επιτάσσει και η εποχή.

Οι βιβλιοθήκες θα μπορούσαν κατά περίπτωση να λειτουργήσουν σαν “αντίδοτα στην πλήξη” της ζωής, όχι όμως μέσα από την αναπαραγωγή του υπάρχοντος (από την οθόνη του σπιτιού στην οθόνη της βιβλιοθήκης), αλλά γιατί θα μας έδιναν τη δυνατότητα να γνωρίσουμε τη σκέψη των συγγραφέων και το χρόνο να αναστοχαστούμε πάνω σε αυτή. Κι έπειτα ξαναγεννημένοι, στο όνομα των καινούριων προοπτικών που ανοίχτηκαν μπροστά μας, θα επιστρέφαμε στην πραγματικότητα για να την αλλάξουμε από τα θεμέλια. Κάπως έτσι θα επιτελούσαν η προσωρινή (και μακροπρόθεσμα οριστική) απόδραση από τη φρίκη του παρόντος και όχι με μια βιβλιοθήκη που δεν κάνει άλλο από το να προετοιμάζει ανθρώπους (κατάρτιση, εξοικείωση με την τεχνολογία, ενθάρρυνση καινοτομίας) για να τους μπάσει ακόμα πιο βαθιά μες στο δυσόινο παρόν. Όταν ο Κικέρωνας έλεγε ότι σκοπός της διδασκαλίας είναι να απελευθερώσει το μαθητή από το υπάρχον κι όχι να τον συμφιλιώσει με αυτό, σίγουρα δεν μπορούσε να φανταστεί πως κάποτε ακόμα και η μάθηση μέσω βιβλιοθηκών θα γινόταν ο πιο ασφαλής δρόμος προς την επίτευξη του απόλυτου κομφορμισμού. Όσο δε για τις κοινότυπες ρητορείες περί κοινωνικής ισότητας με το να δίνεται χώρος σε ασθενέστερους πληθυσμούς να μετέχουν στα δρώμενα εντός της βιβλιοθήκης, δεν υπάρχει κάτι να σχολιαστεί. Ούτως ή άλλως ποτέ η πρόσβαση στις βιβλιοθήκες δεν γινόταν με κριτήρια εισο-

Οι βιβλιοθήκες θα μπορούσαν κατά περίπτωση να λειτουργήσουν σαν “αντίδοτα στην πλήξη” της ζωής, όχι όμως μέσα από την αναπαραγωγή του υπάρχοντος.

δηματικά ή χρώματος του δέρματος, οπότε το να παρουσιάζεται με τέτοιο στόμφο το αυτονόητο και το επί χρόνια ισχύον ως υπέρτατη κατάκτηση της σύγχρονης βιβλιοθήκης, ακούγεται τουλάχιστον αστειό.

Τέλος, η έμφαση στην κατάρτιση του εργαζόμενου προσωπικού (επαναλα-μβάνεται σε όλα τα σχετικά άρθρα και τις συνεντεύξεις των εμπλεκόμενων) αποκαλύπτει για άλλη μια φορά τον υποβιβασμό της σημερινής βιβλιοθήκης σε μια κανονική επιχείρηση που λειτουργεί με ιδιωτικοοικονομικά κριτήρια κέρδους και μέγιστης απόδοσης. Κι αν άλλοτε η απαίτηση (ασχέτως αν εκπληρούταν στην πράξη ή όχι) ήταν η γνώση των υπαλλήλων σε θέματα βιβλίων, συγγραφέων και εκδόσεων, όταν το βάρος πλέον μετατοπίζεται στις υπηρεσίες πληροφόρησης και επικοινωνίας, προαπαιτούμενο της πρόσληψης σε τέτοιους φορείς είναι σχεδόν αποκλειστικά η γνώση πληροφοριακών συστημάτων και δικτύων. Περίτρανη απόδειξη για αυτό είναι η απονομή του “Βραβείου Πρόσβασης στη Μάθηση 2010” του Ιδρύματος Melinda & Bill Gates στη Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη της Βέροιας, για την “καινοτόμα χρήση της τεχνολογίας και την ανάπτυξη δημιουργικού και ισχυρού περιβάλλοντος για την κοινότητα” εντός αυτής, ύψους ενός εκατομμυρίου δολαρίων.

Δουλειές με “έξυπνάδα”.

Μπορεί να μην ξέρουμε ακόμα πώς θα σχεδιαστεί η λειτουργία της Βικελαίας Δημοτικής Βιβλιοθήκης, μπορούμε πάντως να το υποθέσουμε με μικρή πιθανότητα λάθους. Εξάλλου ο “οραματιστής” της Βέροιας Πάννης Τροχόπουλος, ως διευθύνων πλέον σύμβουλος του οργανισμού “Κέντρο Πολιτισμού Σταύρος Νιάρχος”, κλήθηκε και εργάζεται πια στην Αθήνα για την αποπεράτωση του “Κέντρου”, του “μεγαλύτερου κατασκευαστικού και πολιτισμικού έργου της χώρας”, στον παλιό Ιππόδρομο (Φαληρικό Δέλτα), όπου πρόκειται να μεταφερθεί σύντομα η Λυρική Σκηνή και η Εθνική Βιβλιοθήκη. Συνεπώς, ο δρόμος ανοίξε για το ριζικό μετασχηματισμό των βιβλιοθηκών και είναι μάλλον απίθανο να αφήσει ανεπηρέαστη τη Δημοτική Βιβλιοθήκη

μιας από τις πιο “έξυπνες” πόλεις της Ευρώπης και γενικότερα (το 2014 το Ηράκλειο κατέλαβε την 21η θέση στην παγκόσμια κατάταξη των “έξυπνων πόλεων”).

Πριν λοιπόν βιαστούμε να χαιρετίσουμε με ενθουσιασμό την αποκατάσταση των μαρμάρων της Βικελαίας στο όνομα ενός αφηρημένου συμβολισμού, θα ήταν σκόπιμο να υπάρξει μια δεύτερη σκέψη. Όχι αναφορικά με την αποκατάσταση (από τη στιγμή που καταστράφηκαν έπρεπε να επισκευαστούν, και για αυτό δεν χωράει συζήτηση), αλλά αναφορικά με την ποιότητα του συμβολισμού. Γιατί το αίτημα για μια βιβλιοθήκη με τις παραδοσιακές υπηρεσίες (δανεισμός/αναγνωστήριο) δεν είναι ούτε αναχρονιστικό, ούτε μας κάνει γραφικούς νοσταλγούς που εθελουφλούμε στις εξελίξεις της ζωής. Είναι το αίτημα της αληθινής ανάγνωσης ως ουσιαστικού βιώματος, έξω από την ψυχρή διαμεσολάβηση της οθόνης (e-books), έξω από τη σκόρπια, ασύνδετη και ενίοτε αποπροσανατολιστική πληροφορία (internet) και έξω από τη γενικευμένη ασημαντότητα των προσομοιώσεων (ψηφιακές εφαρμογές).

Χαρτί εναντίον tablet

Μπορεί να ζητάμε “βιβλιοθήκες - αποθήκες βιβλίων”, όπως χλευάζονται τα τελευταία χρόνια όσες ακόμα δεν ενέδωσαν στην ψηφιακή λαίλαπα και μετά βίας διατηρούν το χαρακτήρα τους, πάντως ζητάμε ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΕΣ. Κι αν θέλουμε να αλλάξουμε σ’ αυτές χίλια πράγματα, ωστόσο δεν θα επιτρέπαμε ποτέ να μετατραπούν σε αυτά τα εκτρωματικά υβρίδια που διατείνονται ότι παράγουν πολιτισμό και διαχέουν τη γνώση ισότιμα. Αφού δεν βλέπω τρόπο να απαλασσομάστε άμεσα από αυτά, ας μείνουν, αρκεί να αποποιηθούν το χαρακτηρισμό τους ως βιβλιοθήκες ή τουλάχιστον να πάψουμε εμείς να τις αναγνωρίζουμε ως τέτοιες.

Οι πληγωμένοι αναγνώστες που είδαν στην καταστροφή των μαρμάρων της Βικελαίας να βεβηλώνεται το σύμβολό τους, επικρότησαν τελικά άθελά τους ένα όραμα που για ορισμένους βρισκόταν σε πλήρη ασυμφωνία με το φαντασιακό τους. Διότι, αν πράγματι η ανάγνωση βρίσκει τη συμβολική της έκφραση σε ένα περιβάλλον που κυριαρχείται από ψυχρές οθόνες και στοχεύει στην “edutainment”, είμαστε έτοιμοι να υποδεχτούμε τη μελλοντική δυστοπία των βιβλιοθηκών, που όχι μόνο αλλάζουν ερήμην μας, αλλά μας καθιστούν και υπερασπιστές της μετάλλαξής τους. Όμως, αντί να περιμένουμε να γεμίσουν οι βιβλιοθήκες με άπειρους ανθρώπους που δεν ανέπτυξαν ποτέ ουσιαστική σχέση με την ανάγνωση, θα έπρεπε να κινηθούμε προς την αντίστροφη πορεία: από την οικειοποίηση του διαβάσματος στη διαμόρφωση ενός χώρου που να το φιλοξενεί. Θέλουμε όλο και περισσότεροι άνθρωποι να αποκτήσουν μάτια εξοικειωμένα με το ημίφως και ψυχές πρόθυμες να υποβληθούν στο άχθος ενός απαιτητικού αναγνώσματος. Πριν η ανάγνωση εξοστρακιστεί τελείως από τη σύγχρονη βιβλιοθήκη ως περιττή και ντεμοντέ και η τελευταία εκπέσει σε ένα τυπικό internet cafe, καλό θα ήταν να επαναπροσδιορίσουμε αξίες και συμβολισμούς. Γιατί, αν ο παράδεισος μοιάζει με βιβλιοθήκη (όπως τον φανταζόταν πάντα ο Luis Borges), η κόλαση πρέπει να μοιάζει εκπληκτικά με τη νέα “βιβλιοθήκη”...

Η αριστερή διαχείριση των «αόρατων»

Όταν η αλήθεια αποδεικνύεται ψέμα

Πίσω απ' τα συρματοπλέγματα, με μάτια τρελά και δάχτυλα κιτρινωμένα από τη νικοτίνη. Με τρύπια παπούτσια ή καθόλου παπούτσια και σκοροφαγωμένες κουβέρτες ριγμένες στους ώμους περιφέρονται κάτω απ' τις χιονισμένες βουνοκορφές των Θρακομακεδόνων και της Δράμας. Τα δάχτυλα αγγίζουν τα σύρματα, δεν νιώθουν τίποτα, μα η φλόγα στα μάτια δε σβήνει.

«Αμυγδαλέξα τέλος!», αναφώνησε η υπουργός μεταναστευτικής πολιτικής Τασία Χριστοδουλοπούλου, μετά την αυτοκτονία του Μοχάμεντ Ναντίμ στο στρατόπεδο κράτησης στις 13 Φλεβάρη του 2015. Και ο υπουργός προστασίας του πολίτη, Γιάννης Πανούσης, κυριευμένος από βαθύ όνειδος και αποτροπιασμό, ανήγγειλε πως σε 100 ημέρες η Αμυγδαλέξα θα κλείσει. Κι η Αμυγδαλέξα σταδιακά αδειάζει. Πρώτα οι ανήλικοι, έπειτα οι άρρωστοι -ή αλλιώς η «κατηγορία ντεπόν»- και τελευταίοι οι έγκλειστοι που έχουν ξεπεράσει το δεκαοχτάμηνο κράτησης. Ο Μοχάμεντ Ναντίμ ανήκε στην κατηγορία «ντεπόν». Ήταν ένας από εκείνους που βασανίζονταν εσωτερικά, και η απάντησή ήταν η λήψη ντεπόν. Στο άλγος της καρδιάς, της κεφαλής, στο χάσιμο της λογικής, η αστυνομία πρότεινε «το ντεπόν».

Κι όταν τα πυροτεχνήματα θάφτηκαν στο χώμα, οι μετανάστες έγιναν ξανά οι αόρατοι αυτής της κοινωνίας και η Αμυγδαλέξα και το Παρανέστι ξαναγέμισαν. Το στοίβαγμα ανθρώπων με βάση τη φυλή συνεχίζεται απρόσκοπτα στα κατά τόπους αστυνομικά τμήματα της επικράτειας. Στο αστυνομικό τμήμα της Κυψέλης κάποιοι έχουν να δουν το φως του ήλιου ένα χρόνο. Στα τμήματα της Κω και της Λέρου ανθρώπινα κουβάρια συνθέτουν ψηφιδωτά αποκτήνωσης και εξαθλίωσης. Μα η Αμυγδαλέξα θα κλείσει γιατί τα έβγαλε τα λεφτά της και με το παραπάνω. Το ελληνικό κράτος πήρε τα κονδύλια της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τις εγκαταστάσεις του στρατοπέδου, πήρε και την προμήθεια για τον επισιτισμό και τα «ντεπόν». Με την έλευση των νέων ευρωπαϊκών κονδυλίων, η κυβέρνηση θα μετατρέψει τα κέντρα κράτησης σε ανοιχτές δομές φιλοξενίας «ευρωπαϊκού τύπου». Τα στρατόπεδα συγκέντρωσης θα γίνουν ανοιχτές δομές εποπτευόμενης ελευθερίας, με τη σφραγίδα της διαφύλαξης των θεμελιωδών ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Φυλακές, λοιπόν, δίχως κάγκελα, όπου

οι μετανάστες θα μεταβαίνουν «αυτοβούλως» για να δίνουν το παρόν. Έπειτα ο Γ. Πανούσης ανακοίνωσε πως το κράτος θα παράσχει δουλειές στους μετανάστες. Δουλειές στις εξωτικές ελληνικές επαρχίες της Ηλείας και της Πελοποννήσου, μέχρι εκείνοι ν' απελαθούν, μέχρι να λήξουν τα προσωρινά τους έγγραφα. Ανευθρίαστα συνεπώς ανακοίνωσε πως θα απομακρύνει τους μετανάστες από τον κυρίως κοινωνικό ιστό, στέλνοντάς τους στην ωφέλιμη

εξορία, προκειμένου να κερδίσουν κάτι και τ' αφεντικά. Οι μετανάστες δηλαδή γίνονται μπαλάκι στις μεταναστευτικές μπίζνες που στήνει η εκάστοτε κυβέρνηση.

«Αφού δεν θέλουν να μείνουν στη χώρα μας, να φύγουν θέλουν», διατείνονται οι επικεφαλής του συστήματος. Ο Α. Τσίπρας σπεύδει να μιλήσει για επερχόμενες αλλαγές στις συνθήκες Δουβλίνο II και III. «Η Ελλάδα δεν μπορεί να είναι αποθήκη ψυχών, το πρόβλημα πρέπει να μοιραστεί», λέει. Εντωμεταξύ, οι μετανάστες εξακολουθούν να αντιμετωπίζονται ως πρόβλημα. Τι κι αν το πρώτο συνθετικό της λέξης «λαθρο-μετανάστης» τείνει να εκλείψει απ' την αριστερή ρητορική; Εξακολουθούν να προσδιορίζονται ως «πρόβλημα», το οποίο η κυβέρνηση κουράστηκε να το διαχειρίζεται και το αναθέτει στην Ευρώπη. Οι μετανάστες αντιμετωπίζονταν πάντα ως οι παρίες αυτής της κοινωνίας, ποτέ ως κομμάτι της. Το κράτος, έχοντας ως αφετηρία τη θυματοποίηση των μεταναστών, αυτομάτως αναδεικνύεται ως ο φιλάνθρωπος και δημοκρατικός προ-

“Όταν η αλήθεια αποδεικνύεται ψέμα, κι η χαρά μέσα σου πεθαίνει, τότε χρειάζεσαι...”

α) Κάποιον, ν' αγαπάς (;).

β) Χαρτιά (;).

γ) Ζωή μ' αξιοπρέπεια (;)”

[Παράφραση του Don't you want somebody to love του Darby Slick]

στάτης τους, δρομολογώντας τη ζωή τους χωρίς να τους συμπεριλαμβάνει. Αυτομάτως όλες οι ανάγκες και οι επιθυμίες τους συμπυκνώνονται εξευτελιστικά σ' ένα μάτσο χαρτιά. Ο ρους της ζωής τους εξαρτάται από μια χάρτινη κάρτα.

Όμως εκείνοι κάθε άλλο παρά θύματα είναι. Στηρίζουν ο ένας τον άλλον, αγωνιζόμενοι ενάντια στην καθημερινή καταπίεση, διεκδικούν ζωή με αξιοπρέπεια. Συμμετέχουν σε εξεγέρσεις και απεργίες πείνας στα στρατόπεδα κράτησης και τις φυλακές. Παίρνουν τις ζωές τους στα χέρια τους, οργανώνουν κοινότητες αγώνα και γίνονται ορατοί. Είναι οι μετανάστες που εξεγέρθηκαν στην Αμυγδαλέξα το 2013 ενάντια στις άθλιες συνθήκες, την απουσία ιατρικής περιθαλψής και την παράταση του χρόνου κράτησης. Είναι εκείνοι οι μετανάστες που εργάζονταν στα χωράφια της Σκάλας Λακωνίας και της Μανωλάδας, στο εργοστάσιο ανακύκλωσης στον Ασπρόπυργο και στα ψαράδικα της Νέας Μηχανιώνας, όπου ενώθηκαν για να απεργήσουν ενάντια στα εξευτελιστικά μεροκάματα και τις συνεχείς ρατσιστικές επιθέσεις της αστυνομίας. Είναι εκείνοι που πραγματοποιούν απεργία πείνας στο στρατόπεδο κράτησης Παρανεστίου Δράμας διεκδικώντας την ελευθερία τους. Είναι εκείνοι που δίνουν αγώνα για αξιοπρέπεια μαζί με άλλους καταπιεσμένους μέσα στις φυλακές-κάτεργα, με εξεγέρσεις, αποχές συσσιτίου και απεργίες πείνας. Είναι εκείνοι που θα εξακολουθούν να υψώνουν τις φωνές τους, όσο κι αν το κράτος τους πνίγει στη Μεσόγειο, όσο κι αν τους στοιβάξει σε κοντέινερ, όσο κι αν τους δολοφονεί μέσα στα στρατόπεδα κράτησης.

Πέρα από φράχτες και συρματοπλέγματα, εκείνοι μαζί με τους ντόπιους αλληλέγγυους σπάνε το φόβο και διεκδικούν τη θέση τους στην κοινωνία. Μέχρι το γκρέμισμα και της τελευταίας φυλακής. Μέχρι την απελευθέρωση και του τελευταίου μετανάστη.

▲/ Ο/Η ιστορικός του μέλλοντος

Υπάρχει η κυριαρχία των ισχυρών κρατών, των υπερκρατικών σχηματισμών και των ντόπιων τοποτηρητών τους. Υπάρχουν οι ενδοκυριαρχικές συγκρούσεις που τροφοδοτούν ένα παιχνιδι γεωπολιτικών εντάσεων στην περιοχή της Μεσογείου. Υπάρχουν οι εθνικισμοί, που χωρίζουν τους καταπιεσμένους και τους οδηγούν σε αλληλοσφαγή. Υπάρχει η απορρύθμιση των τοπικών κοινωνιών μέσα από τις πολεμικές επεμβάσεις, αλλά και η βαρβαρότητα του θρησκευτικού φονταμενταλιστικού σκοταδισμού. Υπάρχει το πλέγμα της καταστολής, που υφαίνεται με “τρομονόμους”, αστυνομικό έλεγχο σε δρόμους, φυλακές, ειδικές συνθήκες κράτησης και στρατόπεδα συγκέντρωσης μεταναστών. Υπάρχει ο κόσμος των αφεντικών, που στηρίζεται στην τρομοκρατία στους χώρους δουλειάς και στη διαρκή υποτίμηση της εργασίας.

Υπάρχει όμως και ένας άλλος παράλληλος κόσμος. Είναι ο κόσμος των αντιστάσεων. Είναι ο κόσμος του κινήματος του ΝΟ ΤΑΥ στον ιταλικό βορρά και της Χαλκιδικής στον ελλαδικό βορρά, είναι οι εξεγερτικές εκφράσεις του νέου ριζοσπαστικού ρεύματος στην Τουρκία, είναι η πραγμάτωση της δημοκρατικής αυτονομίας και της αντίστασης στις περιοχές των Κούρδων της βόρειας Συρίας. Είναι οι αυτόνομοι εργατικοί αγώνες. Είναι οι κρατούμενοι και οι εξεγερμένοι στις φυλακές και στα στρατόπεδα συγκέντρωσης. Είναι κάθε άνθρωπος και κάθε συλλογική κίνηση που αντιστέκεται κι επιχειρεί να διαμορφώσει άλλους όρους ζωής στον δρόμο, στη γειτονιά, στη

Τρεις Γέφυρες

Αναρχική Καμπάνια Διεθνιστικής Αλληλεγγύης

δουλειά, στο σχολείο, στο πανεπιστήμιο, στο χωράφι. Αυτός ο παράλληλος κόσμος μπορεί να αποτρέψει την επιβολή της καπιταλιστικής βαρβαρότητας και του θρησκευτικού κι εθνικιστικού σκοταδισμού, σε αυτή τη διασταύρωση του πλανήτη που λέγεται Μεσόγειος. Αυτός ο παράλληλος κόσμος οφείλει, στο εδώ και στο τώρα και με συγκεκριμένο τρόπο, να χτίσει γέφυρες επικοινωνίας, συνεργασίας, αντίστασης και αλληλεγγύης.

Έτσι λοιπόν και εμείς ως κομμάτι αυτού του κόσμου, ξεκινάμε μία αναρχική καμπάνια διεθνιστικής αλληλεγγύης βαφτίζοντάς την ΤΡΕΙΣ ΓΕΦΥΡΕΣ:

1. Γέφυρα αλληλεγγύης στον ευρωπαϊκό νότο / 2. Γέφυρα αλληλεγγύης στο ανατολικό μεσογειακό τόξο / 3. Γέφυρα αλληλεγγύης στο βαλκανικό χώρο.

Η καμπάνια ξεδιπλώνεται μέσα από συντονισμένες κοινές ή αυτόνομες δράσεις από τον περασμένο Φλεβάρη ως τον προσεχή Οκτώβρη. Στην καμπάνια αυτή συμμετέχουν ομάδες, συλλογικότητες και πρωτοβουλίες από οκτώ πόλεις της Ελλάδας (Θεσσαλονίκη, Λάρισα, Αθήνα, Πάτρα, Σπάρτη, Χανιά, Ρέθυμνο και Ηράκλειο).

Περνώντας την 1η και φτάνοντας στη 2η Γέφυρα

Κατά το άνοιγμα της 1ης Γέφυρας, οργανώθηκαν εκδηλώσεις, συζητήσεις, προβολές, μικροφωνικές και παρεμβάσεις σε

δρόμους, γειτονιές, στέκια και καταλήψεις. Από τον Απρίλη πραγματοποιείται το πέραςμα στη 2η Γέφυρα, η οποία αφορά ζητήματα που άπτονται της ανατολικής Μεσογείου. Πιο συγκεκριμένα, οι κύριες αιχμές αυτής της 2ης Γέφυρας είναι:

- Η αλληλεγγύη των αγωνιζόμενων από τα κάτω σε Ελλάδα, Τουρκία και Κύπρο απέναντι στα γεωπολιτικά παιχνίδια των κρατών και των μεγάλων εταιρειών.
- Η αλληλεγγύη στο πείραμα του δημοκρατικού συνμοσπονδισμού, στις κουρδικές περιοχές, και στην αυτοάμυνά του.
- Ο θρησκευτικός φονταμενταλισμός ως βασική μορφή επιβολής μιας σύγχρονης βαρβαρότητας και οι αντιδραστικές ανακλάσεις που εμφανίζονται στην ευρωπαϊκή ήπειρο απέναντί του, καθώς και
- Το ζήτημα της αλληλεγγύης στους μετανάστες και στους πρόσφυγες με κάθετη εναντίωση στις συνθήκες εγκλεισμού που βιώνουν στα στρατόπεδα συγκέντρωσης, στα τμήματα μεταγωγών και στα αστυνομικά τμήματα.

Επίσης, η 1η Γέφυρα θα συνεχίζει να ξεδιπλώνεται κυρίως μέσα από την ενασχόληση με:

- Το ενεργειακό ζήτημα, έχοντας ως κύρια αναφορά την καταστροφή των ορεινών κορυφογραμμών από μεγάλα αιολικά πάρκα.
- Την αλληλεγγύη σε σημαντικούς οικολογικούς/κοινωνικούς αγώνες, όπως η αντίσταση των κατοίκων στην καταστροφή της

**γκρεμίζουμε
τοίχους**

**στήνουμε
γέφυρες**

βορειοανατολικής Χαλκιδικής από τη δραστηριότητα των μεταλλείων και ο αγώνας του κινήματος ΝΟ ΤΑΥ στη βορειοδυτική Ιταλία.

Το επόμενο ραντεβού για συντονισμένη κοινή δράση των Τριών Γεφυρών έχει δοθεί για το Σάββατο 30 Μάη, με περιεχόμενο τις αιχμές της 2ης Γέφυρας (αντίσταση και διεθνιστική αλληλεγγύη στις χώρες της ανατολικής Μεσογείου). Είναι ζητούμενο μέσα από τοπικές συμπράξεις και με άλλες συλλογικότητες ή πρωτοβουλίες, η συγκεκριμένη αυτή δράση να εμπλουτιστεί. Επίσης, είναι ζητούμενο να ξεπεράσει και τα σύνορα της ελληνικής επικράτειας με παράλληλες παρεμβάσεις συντρόφων σε άλλες χώρες της λεκάνης της Μεσογείου.

Τρεις Γέφυρες: Αναρχική καμπάνια διεθνιστικής αλληλεγγύης

Όλες οι δράσεις και το περιεχόμενο τους στο blog: 3gefires.org

Για επικοινωνία: 3gefires@espin.net

επιμέλεια: ManoRoco

Η τρέλα δεν πάει στα βουνά... Ρίχνει αεροπλάνα...

Κάθε πολύνεκρο δυστύχημα πρέπει να αποδίδεται κάπου. Η ανθρώπινη δυστυχία έχει ανάγκη να επιρρίπτεται ευθύνες, μιας και της είναι ευκολότερο να φυσικοποιεί το αίτιο της ύπαρξής της, να βρίσκει αποδιοπομπαίους τράγους που θα προσωποποιήσουν το θύτη και δεν θα την αφήσουν να αναρωτιέται. Πόσο μάλλον όταν μπαίνει ο θάνατος στη μέση...

Η συντριβή του αεροπλάνου Airbus A319 στις 24 Μαρτίου, στις γαλλικές Άλπεις, κόστισε τη ζωή σε 149 άτομα. Αυτό είναι ένα γεγονός. Έπρεπε να βρεθεί η αιτία. Αποκλείστηκε η πιθανότητα «τρομοκρατικής επίθεσης» και τελικά οι ειδικοί κατέληξαν στο ότι πρόκειται για εσκεμμένη συντριβή, από πλευράς του συγκυβερνήτη, ο οποίος φαίνεται πως είχε βεβαρημένο ιατρικό (ψυχιατρικό δηλαδή) ιστορικό. Και κάπου εδώ, για να χρησιμοποιήσουμε ψυχιατρικούς όρους, αρχίζει το «παραλήρημα».

Τα ΜΜΕ μπορεί να είναι η φωνή του κράτους, είναι όμως και η αποτύπωση της κοινωνίας. Ειδικά σχετικά με τέτοιου είδους κοινωνικά-εγκληματολογικά θέματα, τα ρεπορτάζ των δελτίων ειδήσεων και τα άρθρα των (ενημερωτικών και μη) blogs, ενσωματώνουν τα κανιβαλικά ένστικτα της κοινωνίας, νομιμοποιημένα πλήρως και σαφώς ενισχυμένα με την απαραίτητη δόση κλειδαρότρυπας. Η ανάγκη για κουτσομπολιό και αποκαλύψεις δεν αποσβένεται από την παρουσία του θανάτου, αντιθέτως σε αυτή την περίπτωση εμπλουτίζεται και από νέα χαρακτηριστικά: την ανάγκη για διαλεύκανση του μυστηρίου, για εκμηδένιση της προσωπικότητας του «εγκληματία»-θύτη και φυσικά, για δημόσιο και γοερό θρήνο. Τόσοι θάνατοι γίνονται θέαμα και αποφέρουν χρήμα σε μία

αδηφάγα βιομηχανία αναπαραγωγής εικόνων, κανονικότητας και ιδεολογημάτων.

Στη περίπτωση της συντριβής του Airbus, τα πράγματα πήγαν όπως ακριβώς χρειαζόταν, με την επιπρόσθετη, ωστόσο, συμβολή της αυθεντίας του επιστημονικού λόγου ενός εξαιρετικά αμφίβολου κλάδου της ιατρικής. Αυτού της ψυχιατρικής. Ενός κλάδου που λαμβάνει με υπερηφάνεια το ρόλο του κοινωνικού κανονικοποιητή, κατηγοριοποιώντας, παθολογικοποιώντας και περιχαράκωνοντας την ανθρώπινη διαφορετικότητα σύμφωνα με τους νόμους της κοινωνικής ευταξίας. Η ψυχιατρική έχει την αρμοδιότητα και την υποχρέωση να ορίζει τι θεωρείται παθολογικό και πώς αυτό αντιμετωπίζεται θεραπευτικά, σε μία ιδιαίτερα –ωστόσο– γκριζα ζώνη της ανθρώπινης ολότητας. Δεν αναφέρεται στο σώμα, το οποίο έχει εξολοκλήρου μελετηθεί μέσα από την ανατομία και τα υγρά του, αλλά προσπαθεί να ελέγξει κάτι πιο περίπλοκο:

την ανθρώπινη συμπεριφορά, τα συναισθήματα, τον τρόπο αντίληψης και επικοινωνίας, τον τρόπο κοινωνικοποίησης των ατόμων. Προσπαθεί επί χρόνια πολλά να εξερευνήσει τον ψυχισμό βάσει ιατρικής γλώσσας, να επικυρώσει την κυρίαρχη ανάγκη για προβληματικές συμπεριφορές, συστήνοντας ταυτόχρονα και ένα παγιωμένο σύστημα ηθικής και αξιών που ουσιαστικά, τη θεσμοθετεί. Φαύλος κύκλος.

Βρήκαν πάτημα και χρόνο λοιπόν, σε τηλεοπτικούς δέκτες και ενημερωτικά sites, οι διάφοροι επιστήμονες ψυχιατροί, οι οποίοι ουσιαστικά κλήθηκαν να κάνουν διάγνωση σε έναν νεκρό και να περιγράψουν πιθανά σενάρια αντιδράσεων ενός παρανοϊκού μυαλού, ποσοτικοποιώντας την ανθρώπινη συμπεριφορά, ιατρικοποιώντας τα χαρακτηριστικά της με μόνο

κριτήριο τα δικά τους διαγνωστικά εγχειρίδια, στα οποία η άρνηση ή αντίσταση απέναντι στην αυθεντία του ιατρού θεωρείται σύμπτωμα ψυχικής διαταραχής... Κι όποιος κατάλαβε κατάλαβε...

Φυσικά, δε μπορούμε να αφορίσουμε τη δυστυχία που προκάλεσε η τραγωδία αυτή, ούτε να πάρουμε θέση υπέρ κάποιου. Η κροκοδείλια υποκριτικότητα όμως, με την οποία τα μέσα ενημέρωσης καταπιάνονται με τα τραγικά αυτά περιστατικά, μόνο προβληματισμό μπορεί να προκαλέσει όσον αφορά τις ηθικές αξίες που προωθούν και το αίσθημα ασφάλειας το οποίο με πάθος ευαγγελίζονται. Οι παρουσιαστές κραυγάζουν για παραπάνω εξετάσεις και ψυχομετρικά τεστ στις αεροπορικές εταιρίες. Ο ψυχικός πόνος για ακόμη μία φορά ταυτίζεται αυταπόδεικτα με την επικινδυνότητα παύοντας να αποτελεί ένα ακόμα χαρακτηριστικό στη γκάμα των ανθρωπίνων συμπεριφορών. Ο συγκυβερνήτης Λούμπιτς ήταν «ψυχικά ασθενής», άρα κανένας λογικός άνθρωπος δεν αναπτύσσει την ανάγκη να ταυτιστεί μαζί του κι αυτό είναι κάτι που βολεύει, καθώς λειτουργεί περιθωριοποιητικά για άτομα ψυχιατρικά διαγνωσμένα, αλλά παράλληλα προσφέρει κι ένα νομιμοποιημένο εξιλαστήριο θύμα. Άτομα σαν κι αυτόν δεν επιτρέπεται να δουλεύουν, παρά στιγματίζονται και ακινητοποιούνται από τις κοινωνικές διαδικασίες, αφού μπορεί – ίσως, κάπου, κάποτε – κάποια στιγμή να παρουσιάσουν βίαιες αντιδράσεις και επιθετικότητα. Ενώ οι υπόλοιποι όχι;

Δεν υπάρχει περίπτωση, προφανώς, να λάβουμε θέση υπέρ της ηρωικής μαλακίας του Λούμπιτς, που στοίχισε τη ζωή άλλων 148 ανθρώπων, είτε αυτός βίωνε ψυχικό πόνο, είτε όχι, είτε έπαιρνε φάρμακα, είτε όχι. Παρόλα αυτά, δεν γίνεται να μη σταθούμε στους τηλεοπτικούς αφορισμούς, στη μιντιακή υποκρισία, που δεν κάνει τίποτε άλλο με τον τρόπο αυτό από το να ευνοεί τη δαιμονοποίηση της απόκλισης, που δεν είναι παρά ολόδικό της κατασκευάσμα, το στιγματισμό του ψυχικού πόνου, την ενοχοποίηση του βιώματος της ψυχικής δυσφορίας.

▲/ Ανεμόσκαλα σε παθογεννηματική κατάσταση

ΙΩΑΝΝΙΝΑ

Ανακατάληψη της Acta et Verba

Στη γειτονιά μας, τους ανθρώπους που κατοικούν στην περιοχή του Πλατάνου, του Άλσους και της Καραβατιάς, η κατάληψη της εγκαταλελειμμένης μονοκατοικίας στον αριθμό πέντε της οδού Κουρεμένου είναι γνωστή εδώ και ένα περίπου μήνα. Η πολιτική και δημόσια αυτή πράξη ήταν προϊόν της ανάγκης μας να στεγαστούμε, αλλά και της επιθυμίας μας να αποτελέσουμε, με το λόγο και τις πρακτικές μας, ένα ακόμη ζωντανό πολιτικό κύτταρο στον ιστό της πόλης των Ιωαννίνων.

Μπήκαμε σ' ένα σπίτι που έστεκε παρατημένο εδώ και 15 τουλάχιστον χρόνια, δουλεύοντας εντατικά και συλλογικά, ώστε να αποτελέσει μία ζωντανή κατοικία ανθρώπων που είτε είναι επισφαλώς εργαζόμενοι, είτε άνεργοι. Αντίθετα με το κράτος και τους τραπεζίτες, εμείς δεν πετάξαμε ανθρώπους στο δρόμο, ούτε «πήραμε» το σπίτι κανενός. Στεγαστήκαμε, κόντρα στους εκβιασμούς των δανείων και των ενοικίων, κόντρα στη λογική που θέλει τη στέγη και όλα τα αναγκαία προς επιβίωση αγαθά ως εμπορευματοποιημένα προϊόντα, ανταλλάξιμα με πολυετή μόχθο.

Τι έγινε στις 6 Απριλίου;

Στις 6 Απριλίου, την πόρτα του σπιτιού χτύπησαν οι δυνάμεις του νόμου και της τάξης – αυτοί που διατείνονται πως υπερασπίζονται το δίκαιο. Σ' αυτή την περίπτωση, το δίκαιο -την εκκένωση δηλαδή ενός σπιτιού που ανακαινίστηκε με κόπο ώστε να χρησιμοποιηθεί απ' αυτούς που το έχουν ανάγκη και την παράδοση του, και πάλι, στη φθορά του χρόνου και της εγκατάλειψης-, ανέλαβαν να εκπροσωπήσουν ο πληρεξούσιος δικηγόρος Χ. Κακοσίμος, η εισαγγελέας Σωτηρίου και πλήθος αστυνομικών δυνάμεων.

Τη στιγμή που ένας εξ ημών που βρισκόταν στο σπίτι αρνούσαν να διαφύγει, όπως τον πρόετρεψε η εισαγγελέας, και επέλεξε να υπερασπιστεί δημόσια, με τη σύλληψή του, την πολιτική πράξη της κατάληψης στέγης, ο νόμος φορούσε κράνη και κρατούσε γκλομπ, στρατιωτικοποιώντας τη γειτονιά.

Η αστυνομική συμμορία, λοιπόν, έδεσε με χειροπέδες έναν από εμάς και αφού έφαξε όλο το σπίτι, διαλύοντας το πρόχειρο νοικοκυριό που είχαμε στήσει, πέταξε τα πράγματα έξω απ' αυτό. Κάποια από τα όργανα της «τάξης» μάλιστα αποδείχθηκαν μακρυχέρηδες, αδυνατώντας να αντισταθούν στη θέα του αστρονομικού ποσού των 90 ευρώ που βρήκαν σε κουτί οικονομικής ενίσχυσης της αντιεξουσιαστικής εφημερίδας Άπατρις, διαπράττοντας οι ίδιοι αυτό που προσάπτουν σ' εμάς, δηλαδή την κλοπή. Δεν δίστασαν να επιτεθούν με αγριότητα στις αλληλέγγυες και τους αλληλέγγυους που συγκεντρώθηκαν έξω απ' το σπίτι, διαταράσσοντας οι ίδιοι την οικιακή και κοινωνική ειρήνη, για την οποία κατηγορούν το άτομο που συνέλαβαν. Εν κατακλείδι, για να επανέλθει η... τάξη κι η ασφάλεια στη γειτονιά, χρειάστηκε να πέσει κάμποσο ξύλο, να πάει μια συντρόφισσα στο νοσοκομείο με ράγισμα στο χέρι, να γίνει μια προσαγωγή και μία σύλληψη.

Απάντησή μας η ανακατάληψη της Acta et Verba / Κουρεμένου 5

Δεν ήρθαμε στην Κουρεμένου 5 για πλάκα. Δεν πρόκειται να αφήσουμε το μεράκι και τον κόπο μας να πάνε χαμένα... Με τη βοήθεια και την αλληλεγγύη των συντρόφων/ισών μας, στις 11 Απριλίου, ξαναμήκαμε στο σπίτι και θα συνεχίσουμε χωρίς κανένα άγχος τις δουλειές που είχαμε δρομολογήσει. Εξάλλου οι καταλήψεις δεν στηρίζονται μόνο από εκείνους κι εκείνες που κατοικούν σ' αυτές, κι αυτό καλά θα κάνουν να το υπολογίζουν κράτος, μπάτσοι και δικαστές. Δεν μας φοβίζουν ούτε οι συλλήψεις, ούτε τα δικαστήρια, ούτε οι τραμπουκισμοί. Αφού άνοιξαν πόλεμο μαζί μας... «ας πρόσεχαν»*!

▲/ Κατάληψη Στέγης Acta et Verba / Κουρεμένου 5

*η φράση που χρησιμοποίησε η εισαγγελέας όταν διαμαρτυρηθήκαμε για την κλοπή των χρημάτων του ταμείου.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΑΤΑΛΗΨΗ 111

ΣΤΟ ΚΕΝΤΡΟ ΤΗΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Στις 17 Μαρτίου προχωρήσαμε στην κατάληψη κτιρίου στην οδό Εγνατία 111. Το κτίριο αποτελεί κρατική περιουσία, η οποία παρέμενε ανεκμετάλλευτη τα τελευταία 37 χρόνια. Δεν σκοπεύουμε να γίνουμε δούλοι του κρατικού μηχανισμού ούτε και να αναγνωρίσουμε ιδιοκτησιακές αρχές, γ' αυτό το λόγο προβήκαμε στην ενέργεια αυτή. Στην εποχή του σύγχρονου ολοκληρωτισμού και της κυριαρχίας του καπιταλισμού έχουμε την ανάγκη να αντιταχθούμε με όλα τα μέσα σε αυτό το μοντέλο καταπίεσης και ανελευθερίας.

Μέσω της κατάληψης έχουμε την ευκαιρία να δράσουμε συλλογικά και αντι-ιεραρχικά, δημιουργώντας έναν πυρήνα αυτο-οργάνωσης, προτάσσοντας έτσι την αυτοδιαχείριση, την αυτοδιεύθυνση, την αυτομόρφωση και την ελευθερία. Δεν πρόκειται για μια στεγαστική κατάληψη, αλλά για ένα χώρο που θα αποτελέσει εστία αντιπληροφόρησης και δομή αντίστασης στο κέντρο της πόλης.

Εν έτη 2015, που οι συνειδήσεις είναι ωνητές και το άτομο τείνει να συμβιβάζεται άκριτα, εμείς επιλέγουμε να αντισταθούμε σε κάθε κρατικό θεσμό και να μαχόμαστε κάθε μορφή εξουσίας. Ενώ, λοιπόν, ο κοινωνικός κομπορμιτισμός είναι στο ζενίθ του, εμείς διαλέγουμε ένα διαφορετικό τρόπο δράσης, κάνοντας πολύμορφους αγώνες, αποτινάσσοντας την αδράνεια. Όσο υπάρχουν εξουσιαστές και εξουσιαζόμενοι, θα βρισκόμαστε σε μια αέναη πάλη με το θεσμό που τους γεννά. Όσο υπάρχει το δίπολο παραγωγής-κατανάλωσης τόσο εμείς θα επιδιώκουμε την ολική καταστροφή του κεφαλαίου. Απώτερος σκοπός μας είναι η δημιουργία της ιδεατής αναρχικής κοινωνίας που θα βασίζεται στην αλληλεγγύη, την αυτο-οργάνωση και την ελευθερία.

Όλα μας ανήκουν, γιατί όλα είναι κλεμμένα.
Κατάληψη σε βίλες και εγκαταλελειμμένα.
Να δώσουμε ζωή στα άδεια κτίρια.

Συνέλευση Αναρχικών Κατάληψης 111

Η ιστορία του Ουαλίντ Τάλεμπ

Ο Ουαλίντ Τάλεμπ ήρθε από την Αλεξάνδρεια της Αιγύπτου πριν τέσσερα χρόνια περίπου. Ο αδερφός του είχε έρθει λίγα χρόνια πριν και έμενε στη Σαλαμίνα, οπότε τον ακολούθησε κι εκείνος για να βρει μια εργασία με την οποία να μπορεί να συντηρεί την οικογένειά του στην Αίγυπτο - τη γυναίκα του και τα τρία παιδιά του.

Στην Αίγυπτο μια πολυμελής οικογένεια μπορεί να ζει με λιγότερα από 100 ευρώ το μήνα, αλλά δεν είναι εύκολο για μεγάλο μέρος του πληθυσμού να βρει μια δουλειά για να βγάζει ακόμα κι αυτά. Όταν τυχαία βρήκε τη δουλειά στο ζυμωτήριο του φούρνου Star στη Σαλαμίνα, θεώρησε ότι ήταν πολύ τυχερός και γι' αυτό ήταν πολύ ευγνώμων στον εργοδότη του.

Ο εργοδότης του όμως, ο Πώργος Σγούρδας (ο οποίος έχει διατελέσει δημοτικός σύμβουλος και αντιδήμαρχος Αμπελακίων την περίοδο 2002-2006 με τον δημοτικό συνδυασμό «Νέοι Ορίζοντες» που υποστήριζε η Νέα Δημοκρατία), είχε πολύ ρατσιστική συμπεριφορά απέναντί του. Εκτός του ότι τον εκμεταλλεύονταν, έχοντάς τον να εργάζεται ανασφάλιστος και δίνοντάς του μεγάλο φόρτο εργασίας με σχετικά μικρό μισθό, του μιλούσε συχνά πολύ άσχημα, βρίζοντας τη θρησκεία του, τη χώρα του και τον ίδιο. Εκτός από τον φούρναρη, ερχόταν και ένας φίλος του στο μαγαζί, ο Γιώργος Ζαχαριάδης. Ο Ζαχαριάδης ερχόταν συχνά στον φούρνο και κάθε φορά προσέβαλε πάρα πολύ τον Ουαλίντ, κάνοντας χυδαία ρατσιστικά σχόλια, ενώ σε κάποιες περιπτώσεις του είχε χτυπήσει. Ο Ουαλίντ δεν αντιδρούσε σε αυτές τις προκλήσεις, διότι προσπαθούσε μάταια να έχει μια καλή σχέση με τον φούρναρη. Φοβόταν πως, αν αντιδρούσε και τον απέλυε ο φούρναρης, θα δυσκολευόταν πάρα πολύ να βρει άλλη δουλειά.

Ο Ουαλίντ, όπως και άλλοι Αιγύπτιοι, μάζευαν χρήματα για να τα στείλουν στις οικογένειές τους στην Αίγυπτο. Κατά τη διάρκεια της ημέρας που όλοι πήγαιναν στις δουλειές τους, κάποιοι έδιναν τα χρήματά τους στον Ουαλίντ, καθώς αφ' ενός τον εμπιστευόνταν και, αφ' ετέρου ο εργασιακός του χώρος ήταν ο πιο ασφαλής. Δεν μπορούσαν να αφήσουν τα χρήματά τους στο σπίτι γιατί αυτό δεν ασφάλιζε καλά και φοβόντουσαν μήπως κάποιος τους κλέψει.

Στις 3 Νοεμβρίου 2012 ο Ουαλίντ πήγε στο φούρνο στις 4 το πρωί, όπως έκανε κάθε μέρα, έχοντας πάνω του περίπου 12.000 ευρώ. Αυτές ήταν οι οικονομίες κάποιων Αιγυπτίων (συμπεριλαμβανομένου του ίδιου και του αδερφού του) που σκόπευαν να στείλουν στις οικογένειές τους στην Αίγυπτο σε λίγες μέρες. Κάποια από αυτά τα χρήματα ήταν στις τσέπες του Ουαλίντ και τα υπόλοιπα σε ένα τσαντάκι που είχε. Προκειμένου να εξασφαλίσει ότι δεν θα έκλεβε κανείς το τσαντάκι του, είπε στον φούρναρη για αυτό, ενημερώνοντάς τον πως είχε κάποια χρήματα μέσα. Γύρω στη μιάμιση το μεσημέρι, όταν ο Ουαλίντ τελείωνε την δουλειά του και ετοιμαζόταν να φύγει, στο φούρνο βρισκόταν ο φούρναρης, ο γιος του Σταμάτης (ο οποίος φέρεται να έχει σχέσεις με την τοπική Χρυσή Αυγή) και ο Γιώργος Ζαχαριάδης, ο φίλος του φούρναρη.

Όταν ο Ουαλίντ ετοιμάστηκε να φύγει, ο φούρναρης του ζήτησε να περιμένει. Του είπε πως θα του έδινε τους δύο μισθούς που του χρωστούσε και ότι αν ήθελε να τους πάρει έπρεπε να περιμένει. Ο Ουαλίντ δεν γνώριζε ότι ο φούρναρης είχε πάει νωρίτερα εκείνη τη μέρα να αγοράσει μια μεγάλη σιδερένια αλυσίδα. Ξαφνικά, ο φούρναρης, ο Ζαχαριάδης και ο γιος του φούρναρη (Σταμάτης Σγούρδας) άρχισαν να χτυπάνε τον Ουαλίντ με μπουνιές, μέχρι που σωριάστηκε στο πάτωμα. Συνέχισαν να τον κλωτσάνε και να τον πατάνε με τα πόδια τους. Του πέρασαν την αλυσίδα στο λαιμό του, τυλίγοντάς την πολύ σφιχτά και κλείνοντάς την με ένα λουκέτο. Τότε άρπαξαν το τσαντάκι του, μετέφεραν τον Ουαλίντ σε ένα φορτηγάκι που είχε ο φούρναρης και τον πήγαν στο σπίτι του φούρναρη, το οποίο βρισκόταν στα Αμπελάκια σε σχετικά απόμερο σημείο. Τον έβαλαν σε έναν στάβλο δίπλα στο σπίτι και έδεσαν την αλυσίδα σε ένα μεταλλικό κρίκο στον τοίχο, ασφαλιζοντάς την με δεύτερο λουκέτο. Εκεί άρχισαν να βασανίζουν τον Ουαλίντ με διάφορους τρόπους, ενώ εκείνοι το διασκέδαζαν τρώγοντας, πίνοντας και καπνίζοντας. Κάποια στιγμή πήγε στον στάβλο και ένας τέταρτος άνδρας, ο Frederik Zoto, που είναι μετανάστης από την Αλβανία, ο οποίος πρότεινε να βγάλουν τα ρούχα του Ουαλίντ και να τα ψάξουν, καθώς θεωρούσε ότι είχε και άλλα

χρήματα πάνω του. Οι άλλοι συμφώνησαν με την πρότασή του και άφησαν τον Ουαλίντ γυμνό, μόνο με το εσώρουχο, ενώ συνέχισαν να τον κακοποιούν με διάφορους τρόπους. Μεταξύ άλλων βασανιστηρίων, του τραβούσαν την αλυσίδα που τον έσφιγγε στο λαιμό ώστε να μην μπορεί να αναπνεύσει, τον χτυπούσαν μέχρι εκείνος να λιποθυμήσει και για να επαναφέρουν τις αισθήσεις του έριχναν πάνω του μύτρα. Όλοι γνώριζαν ότι ο Ουαλίντ δεν πίνει αλκοόλ λόγω των θρησκευτικών του πεποιθήσεων, οπότε διασκέδαζαν με το να ρίχνουν μύτρα πάνω του ή να του ανοίγουν το στόμα και να τον υποχρεώνουν να την καταπιεί. Και οι τέσσερις τον βασάνιζαν με φρικτούς τρόπους για περίπου 18 ώρες. Πολλές φορές ο φούρναρης έδενε την αλυσίδα γύρω από το χέρι του και τον χτυπούσε με αυτήν δυνατά στο κεφάλι.

Όταν άρχισε να ξημερώνει, έφυγαν όλοι για να πάνε στις δουλειές τους αφήνοντας τον Ουαλίντ μόνο στο στάβλο. Κάποια στιγμή γύρισε ο γιος του φούρναρη και ο Ουαλίντ τον παρακάλεσε να τον ελευθερώσει. Τότε εκείνος του απάντησε πως δεν μπορούσε να το κάνει αυτό, γιατί όταν τελείωνε τη δουλειά του ο πατέρας του θα επέστρεφε για να τον σκοτώσει. Κατόπιν έφυγε, καθώς ήταν αδειούχος από το στρατό κι έπρεπε να επιστρέψει. Ο Ουαλίντ έμεινε πάλι μόνος και τότε πρόσεξε

Άρχισαν να χτυπάνε τον Ουαλίντ με μπουνιές μέχρι που σωριάστηκε στο πάτωμα. Συνέχισαν να τον κλωτσάνε και του πέρασαν την αλυσίδα στο λαιμό του, τυλίγοντάς την πολύ σφιχτά και κλείνοντάς την με ένα λουκέτο.

ότι υπήρχε μια πέτρα μέσα στον στάβλο. Με μεγάλη δυσκολία κατάφερε να την πιάσει, καθώς η πέτρα ήταν μακριά και έπρεπε να τεντώσει το πόδι του για να τη φτάσει, ενώ η αλυσίδα τον έσφιγγε πάρα πολύ στο λαιμό και δεν μπορούσε να κουνηθεί εύκολα. Όταν την έπιασε, προσπάθησε με αυτήν να σπάσει το λουκέτο στο λαιμό του, αλλά σύντομα κατάλαβε ότι αυτό ήταν αδύνατο, επειδή το λουκέτο είχε μπει μέσα στο δέρμα του. Τότε προσπάθησε να σπάσει το δεύτερο λουκέτο που κρατούσε την αλυσίδα δεμένη στον τοίχο. Με μεγάλη προσπάθεια, και τραυματίζοντας αρκετά το χέρι του, κατάφερε να την σπάσει. Πήρε την αλυσίδα, βγήκε από τον στάβλο και άρχισε να περπατάει στον δρόμο ώστε να απομακρυνθεί από το σπίτι. Περπάτησε για πολύ μεγάλη απόσταση, παρότι η όρασή του ήταν περιορισμένη από τα πολλά χτυπήματα στο κεφάλι. Εξαντλημένος, κατέρρευσε μπροστά σε ένα δέντρο που βρισκόταν πάνω σε έναν δρόμο, πολύ κοντά σε έναν άλλο κεντρικό δρόμο. Κάποιοι καταστηματαρχές που είχαν τα μαγαζιά τους εκεί κοντά τον είδαν και ειδοποίησαν την αστυνομία.

Ο Ουάελ, ο αδερφός του Ουαλίντ, βλέποντας ότι εκείνος δεν είχε επιστρέψει στο σπίτι, όπως συνήθιζε, άρχισε να τον ψάχνει μαζί με κάποιους άλλους φίλους τους Αιγύπτιους. Ο Ουάελ πήγε αμέσως στο φούρνο και, όταν διαπίστωσε πως ο Ουαλίντ δεν ήταν εκεί, πήρε τηλέφωνο τον φούρναρη. Εκείνος του είπε πως ο Ουαλίντ έφυγε την ώρα που συνήθιζε και πως κάποια στιγμή θα εμφανιστεί. Ο Ουάελ συνέχισε να παίρνει τηλέφωνο τον φούρναρη και εκείνος συνέχισε να του λέει ψέματα και να τον παραπλανεί, ενώ κάποια στιγμή τον κάλεσε να πει καφέ μαζί του στο φούρνο και να σταματήσει για λίγο τις έρευνες.

Τελικά ο Ουάελ με δύο φίλους του βρήκαν τον Ουαλίντ την επόμενη μέρα, όταν είχε καταρρεύσει μπροστά στο δέντρο, λίγα λεπτά πριν φτάσει η αστυνομία. Τότε κατάφεραν να βγάλουν την αλυσίδα από το λαιμό του Ουαλίντ. Ειδοποιήθηκε το ΕΚΑΒ και ο Ουαλίντ μεταφέρθηκε στο Θριάσιο Νοσοκομείο στην Ελευσίνα. Εκεί, παρότι τα τραύματά του ήταν πολύ σοβαρά και έλεγε ότι έβλεπε θολά, έμεινε μόνο λίγες ώρες και κατόπιν μεταφέρθηκε στο Τμήμα Ασφαλείας της Σαλαμίνας για να καταθέσει. Εκεί πήγε και ο φούρναρης, ισχυριζόμενος ότι ο Ουαλίντ είχε κλέψει από εκείνον το ποσό που είχε πάνω του. Όμως ο Ουαλίντ είπε στην αστυνομία πως το τσαντάκι ήταν δικό του και πως μέσα είχε μια φωτογραφία του με τη γυναίκα του και τα παιδιά του, γεγονός που διαπιστώθηκε αμέσως. Επίσης, τους έδειξε ότι πάνω στα χαρτονομίσματα είχε γράψει με μολύβι στα αραβικά τα ονόματα των Αιγυπτίων που του είχαν δώσει τα χρήματα. Κατόπιν αυτών, οι αστυνομικοί του επέστρεψαν αμέσως περίπου 8.500 ευρώ. Τα υπόλοιπα χρήματα τα είχε ήδη ξοδέψει ο φούρναρης, καθώς χρωστούσε ενοίκια και για τους δύο φούρνους των οποίων είναι ιδιοκτήτης. Μετά την κατάθεσή του, ο Ουαλίντ μεταφέρθηκε στο Αλλοδαπών στην Πέτρου Ράλλη, όπου κρατήθηκε επειδή δεν είχε χαρτιά. Ο Ουαλίντ αφήθηκε ελεύθερος έπειτα από τέσσερις μέρες και μετά από έντονες αντιδράσεις, ενώ αργότερα νοσηλεύτηκε για μέρες στο Κρατικό της Νίκαιας. Την ίδια στιγμή, μετά από διαφωνία εισαγγελέα και ανακριτή, ο φούρναρης και οι άλλοι τρεις που είχαν βασανίσει τον Ουαλίντ δεν προφυλακίστηκαν.

Ο Ουαλίντ μετά τον 18ωρο βασανισμό του έχει υποστεί μόνιμες βλάβες στην υγεία του: δεν βλέπει πια καθόλου από το ένα μάτι, έχει συνεχώς πολύ δυνατούς πονοκεφάλους (ως αποτέλεσμα των πολλών χτυπημάτων στο κεφάλι), έχει πάθει χρόνια βρογχίτιδα (ως αποτέλεσμα της πολυώρης παραμονής του στο στάβλο χωρίς ρούχα τον Νοέμβριο), έχει πρόβλημα στο νεφρό του και έχει επιδεινωθεί ένα πρόβλημα στο πόδι του που είχε εκ γενετής (το οποίο οι βασανιστές του γνώριζαν και επίτηδες τον κλωτσούσαν πολύ στο σημείο αυτό για να πονάει περισσότερο). Δεν μπορεί να κοιτάξει ψηλά γιατί ζαλίζεται, ενώ δεν είναι πλέον δυνατόν να εργαστεί λόγω των τόσων προβλημάτων στην υγεία του (καθιστώντας τον αδερφό του υπεύθυνο να συντηρεί τους τους δυο τους, τις οικογένειές τους στην Αίγυπτο, αλλά και τους γονείς τους). Επίσης, πάσχει από διαταραχή μετατραυματικού στρες και κατάθλιψη.

Ίσως να μην μαθαίναμε ποτέ για αυτήν την υπόθεση αν ο Ουαλίντ δεν είχε καταφέρει να δραπετεύσει από το στάβλο κι αν ο αδερφός του, ο Ουάελ, δεν είχε ξεσηκώσει όλη τη Σαλαμίνα για να τον βρει. Όλα τα στοιχεία δείχνουν ότι μετά τα βασανιστήρια, ο Σγούρδας και η παρέα του είχαν σκοπό να σκοτώσουν τον Ουαλίντ.

Η δίκη των τεσσάρων βασανιστών του Ουαλίντ έχει αναβληθεί ήδη πέντε φορές. Κατηγορούνται για ληστεία, αρπαγή, πρόκληση βαριάς σκοπούμενης σωματικής βλάβης και προσβολή της γενετήσιας αξιοπρέπειας κατά συναυτουργία. Η δίκη θα συνεχιστεί στις 30/4.

✎ Μαρία Πανταζή

* Αναδημοσίευση από το <http://www.provo.gr>

Αλληλεγγύη στον ολικό αρνητή στράτευσης Μ. Τόλη

Στρατοδικείο 14/05/2015 Ιωάννινα

Ηταν το πρωινό της 20ης Οκτωβρίου 2014, που ο τότε αρχηγός της αξιωματικής αντιπολίτευσης Α. Τσίπρας δήλωνε στα σκαλιά του υπουργείου άμυνας πως “το κράτος θα έχει συνέχεια”. Είχε προηγηθεί μια πολύωρη ενημέρωση του μετέπειτα πρωθυπουργού από τον τότε υπουργό άμυνας Δ. Αβραμόπουλο και όλους τους αρχηγούς των σωμάτων του στρατού σχετικά με τα ανοιχτά ζητήματα του υπουργείου.

Όντως, η συνέχεια είναι αδιαμφισβήτητη. Το ελληνικό κράτος συνεχίζει να συνεργάζεται με τη δικτατορία της Αιγύπτου και προγραμματίζει κοινά γυμνάσια με τη συμμετοχή Κύπρου και Ισραήλ, στα πλαίσια του ανταγωνισμού για κυριαρχία στην ανατολική Μεσόγειο. Οι εκστρατευτικές αποστολές του ελληνικού στρατού εκτός χώρας συνεχίζου-

να εμπλέκονται στα επεκτατικά παιχνίδια. Οι προσπάθειες για γεωστρατηγική αναβάθμιση μέσω αγωγών φυσικού αερίου ή κατοχύρωσης ΑΟΖ συνεχίζονται. Οι προμήθειες σε όπλα συνεχίζονται, επικουρούμενες από σαφείς προσπάθειες για αναζωογόνηση της ελληνικής βιομηχανίας όπλων. Η εκπαίδευση του στρατού για καταστολή εξεγέρσεων σε συνθήκες αστικού πεδίου συνεχίζεται, όπως και η συμμετοχή του στρατού στη διαχείριση και υποτίμηση των μεταναστών. Η λειτουργία του στρατού ως προς την τόνωση της εθνικής συνείδησης και τη δημιουργία της εθνικής κοινότητας/ταυτότητας όχι απλά συνεχίζεται με τον προηγούμενο ρυθμό, αλλά αναβαθμίζεται: ο στρατός εκδίδει βιβλία που θα παρασχεθούν δωρεάν σε όλα τα σχολεία, τα οποία θα αναδεικνύουν τα δίκαια του έθνους έναντι της “διαβολικής Μέρκελ και των λοιπών απογόνων του Χίτλερ”, ετοιμάζει τμήματα μηχανικού για πολιτική χρήση “αξιοποιώντας” τη δωρεάν εργασία του φαντάρου, αναβαθμίζει σε kits εθνικιστικά show τις παρελάσεις, κατασκευάζει το φιλανθρωπικό του προφίλ με παροχή συσσιτίων.

Μην έχουμε αυταπάτες. Δεν πρόκειται για την ακρο-δεξιά παραφωνία του Καμμένου στο υπουργείο άμυνας, ούτε για την υπανάχωση του ΣΥΡΙΖΑ από τις αριστερές του διακρηξίες. Πρόκειται για τη σημασία του милитарισμού τόσο στο εσωτερικό όσο και στο εξωτερικό. Πρόκειται για τη συνέχεια της αγοράς, του κράτους και του καπιταλισμού. Πρόκειται για τα συμφέροντα των ταξικών μας εχθρών που συνεχίζουν να κυριαρχούν.

Σε αυτό το πλαίσιο δεν θα μπορούσε να μην έχει συνέχεια και κάτι ακόμα: η αταλάντευτη στάση του στρατού απέναντι στους αρνητές του. Η πιθανότητα διαρροής έμφυχου δυναμικού, η πιθανότητα ρωγμής στην εθνικιστική φρενίτιδα, η πιθανότητα υπονόμευσης του αξιόμαχου είναι σενάρια που ο στρατός πρέπει να αποφύγει, ειδικά τώρα που η καπιταλιστική αναδιάρθρωση γεννάει νέα πεδία ευκαιριών και κινδύνων.

Έτσι εξηγείται το μένος των στρατοκρατών απέναντι στους αντιμilitarιστές. Έτσι εξηγείται η συνεχής δίωξη του ολικού αρνητή στράτευσης Μιχάλη Τόλη. Τι κι αν έχει ήδη καταδικαστεί το Μάρτιο του 2014, τι κι

αν του έχουν ήδη επιβληθεί 2 πρόστιμα των 6.000 για ανυποταξία, τι κι αν δεν έχει καταθέσει ποτέ την μπλε ταυτότητα για να λάβει στρατιωτική, ούτε διάβηκε την πύλη του στρατοπέδου - για τους στρατοκράτες δεν έχει σημασία. Σημασία έχει η δικαστική και οικονομική καταστολή σε βαθμό εξόντωσης και, κατ'επέκταση, φίμωσης.

Οι στρατοκράτες, όμως, κάνουν τη δουλειά τους. Εμείς ας κάνουμε τη δική μας. Να μην αφήσουμε κανέναν μόνο απέναντι στους χακί εκβιασμούς. Να βρεθούμε στο πλάι του ολικού αρνητή στράτευσης Μ. Τόλη στις 14 Μάη 2015, στο στρατοδικείο Ιωαννίνων. Να αρνηθούμε το στρατό, να συγκρουστούμε με το διάχυτο милитарισμό, να χτίσουμε την ταξική-διεθνιστική αλληλεγγύη, να οργανώσουμε τον πόλεμο κατά του πολέμου. Για ένα κόσμο χωρίς στρατιωτική βαρβαρότητα, εθνικιστικά μίσση, κρατική καταπίεση και καπιταλιστική εκμετάλλευση.

✎ **Συπόλυτο Τάγμα, ολικοί αρνητές
στράτευσης από τα Γιάννενα.**

ΣΚΟΥΡΙΕΣ ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ Κατασκευάζοντας έναν εμφύλιο

Σύμφωνα με την πάγια τακτική που ακολουθεί η εταιρεία Ελληνικός Χρυσός και τα σωματεία των εργαζομένων της από τότε που εκλέχτηκε ο ΣΥΡΙΖΑ, την Κυριακή 5 Απρίλη ανακοινώθηκε η αντισυγκέντρωσή τους στο ίδιο σημείο που είχαν καλέσει σε πορεία οι επιτροπές αγώνα ενάντια στην εξόρυξη χρυσού και χαλκού, αδιαφορώντας για τυχόν ένταση που θα δημιουργούνταν - ή επιδιώκοντάς την. Τις προηγούμενες δυο φορές καταλάμβαναν τον χώρο της προσυγκέντρωσης, το Χοντρό Δέντρο, ενώ η αστυνομία απέκλειε τους διαδηλωτές μερικά χιλιόμετρα μακριά ώστε να μην γίνει η πορεία. Αυτή τη φορά η προσυγκέντρωση των επιτροπών αγώνα και των αντιδρώντων στην «επένδυση» ξεκίνησε νωρίτερα ώστε να μπορέσουν να πραγματοποιήσουν την πορεία τους, και από νωρίς το πρωί άρχισαν να συγκεντρώνονται στο προανακοινωμένο σημείο. Αυτό δεν άρεσε καθόλου στην εταιρεία, τα σωματεία και τα ΜΑΤ, που οργάνωσαν την αντεπίθεσή τους σε ασαφή συνεργασία.

Η προσυγκέντρωση των επιτροπών κατοίκων ενάντια στην εξόρυξη αποκλείστηκε από ισχυρές δυνάμεις των ΜΑΤ (έφτασαν 11 κλούβες, ακολουθούμενες από εργαζόμενους της εταιρείας) και οι 150 προσυγκεντρωμένοι αποκόπηκαν από τους περίπου 1000 συνολικά διαμαρτυρούμενους κατοίκους και αλληλέγγυους, που δεν αφέθηκαν να ενωθούν και να πραγματοποιήσουν την πορεία τους. Φαίνεται πως η αστυνομία μπόρεσε πιο εύκολα να αντιμετωπίσει δυναμικά τους... «κουκουλοφόρους με τις μολότωφ», όπως ανέφεραν τα κανάλια (για να συμπληρώσουν το παζλ της βίας με την παραπληροφόρηση), παρά τους -αρχικά 50 περίπου- μεταλλωρύχους! Εφόρμησαν μαζί οι μεν από το λόφο, τα δε ΜΑΤ από κάτω, διώχνοντας τους διαμαρτυρούμενους από το σημείο εν μέσω πετροβολισμών. Οι... εργάτες (“Εργατιά-εργατιά, ενωμένοι σαν γροθιά”, φώναζαν πλάι στους αστυνομικούς) αφέθηκαν να χτυπήσουν τρεις γυναίκες πετώντας τες κάτω με κλωτσιές, ενώ από το πλάι οι... ειρηνοποιές δυνάμεις των ΜΑΤ περικύκλωσαν όσους είχαν απομονώσει στον λόφο. Τέσσερις άνθρωποι τραυματίστηκαν, ο ένας σοβαρά από μάρμαρο που έφαγε στο κεφάλι.

Έχοντας συμμάχους την ΕΛ.ΑΣ. και τα ελληνικά κανάλια (είναι αξιοσημείωτο ότι το κανάλι του επιχειρηματία που δραστηριοποιείται στην περιοχή ήταν πιο μετριοπαθές από τον ΑΝΤ1, που ξεπέρασε σε μίσος και προπαγάνδα ακόμα και τις ανακοινώσεις της ίδιας της εταιρείας) η αντισυγκέντρωση εξελίχθηκε σε μια επίδειξη των στόχων της εταιρείας. Οι μεταλλωρύχοι, με τα μπουφάν της εταιρείας -ίσως για να δείξουν ότι λειτουργούν σαν στρατός και κάτω από εντολές- και με την καντίνα της εταιρείας να κερνάνε καφέδες και σάντουιτς, εξαπέλυσαν επιθέσεις με καθρόνια και πέτρες εναντίον των διαμαρτυρούμενων κατοίκων, έχοντας μπροστά τους τις πλάτες των ΜΑΤ που είχαν πρόσωπο σε αυτούς που είχαν προαναγγείλει τη συ-

γκέντρωση. Ακόμα κι όταν οι μεταλλωρύχοι προσπερνούν από τα πλάγια τις δυνάμεις της ΕΛ.ΑΣ., η προσήλωσή των ΜΑΤ εξακολουθούσε να στοχεύει στους κατοίκους.

Έχουν γραφτεί ήδη πολλά και έχουν δημοσιευθεί αρκετά βίντεο και φωτογραφίες για να μπορεί να καταλάβει και ο πλέον ανειδημέρωτος τι ακριβώς έγινε την Κυριακή 5 Απρίλη στις Σκουριές. Ο υπουργός προστασίας της κυριαρχίας Γ. Πανούσης είναι ίσως ο μόνος που δεν φρόντισε να ενημερωθεί. Η διαπίστωση ότι: «εκεί θα έχουμε νεκρούς» δεν απενοχοποιεί κανέναν.

Η συνέργεια σε ένα έγκλημα που διαρκεί 30 χρόνια στην περιοχή και αφορά τον διχασμό της κοινωνίας, διχασμό που οδηγεί με μαθηματική ακρίβεια σε έναν εμφύλιο χωρίς εισαγωγικά, δεν μπορεί να κρύβεται πίσω από την μετάθεση ευθυνών, την παραπληροφόρηση, την άγνοια, την ιδεοληψία.

Η επίκληση των εργαζομένων στο δικαίωμα στην εργασία δεν μπορεί να λειτουργεί σαν άλλοθι για να επιτίθενται με καθρόνια και πέτρες, ούτε για να τρομοκρατούν με απειλές που είναι αναρτημένες στο διαδίκτυο και προκαλούν ανατριχίλα. Αν χίλιες θέσεις εργασίας προκαλούν τόσο μίσος, ενάμιση εκατομμύριο ανθρώπων που έχασαν τα πάντα για το χατίρι αυτών που στηρίζουν τους χίλιους τι θα έπρεπε να κάνουν;

Η κατασκευή εικόνων και το μοντάζ από πλευράς τηλεοπτικών σταθμών αποτελεί πρόκληση και υποδαυλίζει τις τρομοκρατικές ενέργειες των σύγχρονων δούλων-εργατών της εταιρείας εναντίον όλων όσων παλεύουν για τη ζωή τη δική τους και των παιδιών τους.

Πολύ θα την βόλευε την Eldorado Gold η δημιουργία ενός «ανεξάρτητου κρατιδίου ιδιωτικού δικαίου» στα όρια της Β.Α Χαλκιδικής, ίσως με όνομα “Χρυσή Ιδιωτική Δημοκρατία Α.Ε.” και με σημαία του το λογότυπο της εταιρείας. Θα ήταν μία παγκόσμια πρωτοτυπία, το πρώτο ιδιωτικό-εταιρικό κράτος του πλανήτη. Θα δικαιωνόταν έτσι και ο οικονομικός της ιδεολογικός “γκουρού” Μίλτον Φρίντμαν.

✎ **Αναδημοσιευτής**

* Το παραπάνω διασκευασμένο κείμενο περιέχει εκτενή αποσπάσματα κειμένων της Νέλλης Ψαρρού: “Σκουριές: πώς εταιρεία και αστυνομία στήνουν εμφύλιο στην περιοχή” και του Παρατηρητηρίου Μεταλλευτικών Δραστηριοτήτων (<http://antigoldgr.org/>)

Η μεγάλη παρέλαση των υποτακτικών

Μικρό σχόλιο σχετικά με την συγκέντρωση
διαμαρτυρίας των μεταλλωρύχων στις 16/4/05

«**Ούτε δολοφόνοι, ούτε αναρχικοί
είμαστε εργάτες απ'την Χαλκιδική**»

Σύνθημα των μεταλλωρύχων

Ηταν όλοι εκεί. Δεν έλειψε κανείς. Τα τσιράκια της εταιρίας, οι ραγιάδες που δεν διστάζουν να επιτεθούν στους γείτονές τους, να σηκώσουν πέτρες και να σπάσουν κεφάλια αγωνιστών, να γλείφονται με τους μπάτσους, να αγκαλιάζονται με τους φασίστες, να στοχοποιούν, να παρακαλάνε το καναδικό κράτος να επιβληθεί επί του ελληνικού. Οι υποτακτικοί που συγκροτούν ιδιωτικό στρατό για χάρη των αφεντικών τους για τον μεγάλο αλλά βρώμικο μισθό που τους πετάνε κάθε μήνα. Τα πληρωμένα φερέφωνα της εξουσίας που σε αυτήν την συγκέντρωση πολλαπλασίασαν τον αριθμό και υπερτόνισαν την εργατική ταυτότητα των συγκεντρωμένων γιατί η εταιρία πληρώνει τα κανάλια, τις σελίδες και τις εφημερίδες τους, γιατί οι μεταλλωρύχοι προσομοιάζουν στο ανθρωπολογικό είδος του εργάτη-μισθοφόρου που προσπαθούν να δημιουργήσουν και γιατί εν τέλει βρίσκονται στο ίδιο στρατόπεδο με όλους αυτούς. Οι ιδεολόγοι της ανάπτυξης, που εμπορεύονται την πολιτική προστασία των εταιριών του μαύρου θανάτου, που ιδεολογικοποιούν την εμπορευματοποίηση της γης, του νερού και του αέρα, που νοσηματοδοτούν την οικονομία επί πτωμάτων. Ο Μπόμπολας με τους ανθρώπους του, που έχει στην κατοχή του εθνικές οδούς, εφημερίδες, πολιτικά κόμματα, κανάλια, εταιρίες στην ενέργεια και στις κατασκευές, δημάρχους, βουλευτές και μισθοφόρους. Ο ολιγάρχης που αυτονομείται για να διεκδικήσει τα συμφέροντά του με όλα τα μέσα, που διαθέτει μερίδιο της πραγματικής εξουσίας και κατασκευάζει ιδιωτικούς στρατούς. Οι ναζιστές, μπράβοι του μαύρου κεφαλαίου και τυχοδιώκτες που έτρεξαν να προσφέρουν τις υπηρεσίες τους στα μεγάλα αφεντικά, να κερδίσουν στελέχη και ψήφους από το πιο ελεεινό κομμάτι της εργατικής τάξης και εν τέλει να συμπαρασταθούν στα μοναδικά υποκείμενα που πέρα από τους ίδιους μάχονται πίσω από τους μπάτσους. Οι έμμισθοι караγκιόζηδες που πήραν ένα πενήνταρικο και κατέβηκαν στην συγκέντρωση δεχόμενοι να μετρηθούν σαν βελάζοντες υποτακτικοί, απλά και μόνο για να μεγαλώσει το κοπάδι. Οι μπάτσοι που προστάτευαν με κλούβες τη συγκέντρωση των μεταλλωρύχων, με τον ίδιο τρόπο που τους προστατεύουν στις Σκουριές, με τον ίδιο τρόπο που με οποιαδήποτε κυβέρνηση -αριστερή ή δεξιά- θα προστατεύουν τα πραγματικά αφεντικά τους.

Περισσότερο απ' όλα ήταν εκεί η εικόνα του μελλοντικού κοινωνικού ιστού. Συγκεντρώσεις και αντισυγκεντρώσεις για τα συμφέροντα μια εταιρίας, κανιβαλισμός και επιβίωση επί πτωμάτων. Η κάθοδος των μεταλλωρύχων στην Αθήνα, τα συνθήματά τους, η δουλική επανάληψη της λέξης “ανάπτυξη” σαν το υπέρτατο κοινωνικό αγαθό, νοσηματοδοτούν πολιτικά τον έτσι κι αλλιώς πολύ σημαντικό αγώνα των κατοίκων στις Σκουριές. Του δίνουν έτσι ακόμα μεγαλύτερη αξία, ακριβώς γιατί απέναντί τους έχουν την πιο κρυστάλλινη μορφή της αντεπαναστάσης. Την εμπροσθοφυλακή της.

✎ **Βαγιάν**

ΙΑΝΟΣ. Αλυσίδα για τον εργαζόμενο.

Το τελευταίο διάστημα κάτι κινείται γύρω από τη γνωστή αλυσίδα πολιτισμού με το όνομα «Ιανός». Αφού έγιναν γνωστές οι πρωτόκουστες μέθοδοι ελέγχου της παραγωγικότητας των εργαζομένων, οι απλήρωτες ώρες εντατικής εργασίας, οι απολύσεις ή οι εξαναγκασμοί σε παραίτηση από πλευράς της εργοδοσίας, έχει ξεκινήσει μία προσπάθεια μπουκοτάζ του βιβλιοπωλείου με πρωτοβουλία της Ελευθεριακής Συνδικαλιστικής Ένωσης (ΕΣΕ) Αθήνας, Θεσσαλονίκης και Ιωαννίνων.

Οι κινητοποιήσεις στη Θεσσαλονίκη συνδύαζαν με την αμψία ενάντια στην καθιέρωση της κυριακάτικης εργασίας και πήραν τη μορφή αποκλεισμών και διαμαρτυρίας έξω από το κεντρικό κατάστημα του Ιανού στην πλατεία Αριστοτέλους. Κατά τη διάρκεια του Διεθνούς Φεστιβάλ Ντοκιμαντέρ στην πόλη -ενός θεσμού κουλτούρας και πολιτισμού, που στήνεται παρόλα αυτά πάνω στην εθελοντική εργασία και, στην καλύτερη περίπτωση, στην κακοπληρωμένη ελαστική εργασία των συντελεστών του-, πραγματοποιήθηκε παρέμβαση έξω από τον κινηματογράφο Ολύμπιον. Το βιβλιοπωλείο Ιανός, καθώς και άλλες αντίστοιχες αλυσίδες «τέχνης και πολιτισμού» συμμετείχαν στην προώθηση του Φεστιβάλ, οργανώνοντας συνεντεύξεις τύπου και δρώμενα για το σινεφίλ κοινό, με τον τρόπο που αυτές ξέρουν καλύτερα: Προώθηση της τέχνης, της ελεύθερης έκφρασης και της νεανικής δημιουργικότητας με φόντο την επισφαλή εργασία δεκάδων εργαζομένων, τον εθελοντισμό αρκετών, τον πλουτισμό λίγων...

[Ανεμόσκαλα]

Ανακοίνωση της ΕΣΕ για το Μπουκοτάζ στο βιβλιοπωλείο ΙΑΝΟΣ

Η αλυσίδα πολιτισμού της εκμετάλλευσης Ιανός μάς έχει απασχολήσει από παλιά. Εκατοντάδες εργαζόμενοι έχουν περάσει από εκεί, αλλά ελάχιστοι έμειναν. Άλλοι εκδιώχθηκαν και άλλοι αναγκάστηκαν σε παραίτηση γιατί δεν άντεχαν τα εξαντλητικά ωράρια και τους ολόενα και πιο εντατικούς ρυθμούς. Η επιχείρηση έχει βρεθεί στα δικαστήρια έπειτα από αγωγή εργαζομένου. Παρουσιάζεται ως αλυσίδα πολιτισμού και προώθησης του βιβλίου, ενώ από πίσω κρύβονται τα κάτεργα της εποχής. Στον Ιανό κάθε λάθος κοστίζει με πρόστιμο και ακόμα και η περιττή χρησιμοποίηση του ασανσέρ μπορεί να σε οδηγήσει σε μείωση μισθού. Εκμεταλλεμένοι μάλιστα την οικονομική κρίση (για τους άλλους) και την τρομακτική ανεργία θωρακίζουν λιθαράκι-λιθαράκι το κάστρο της αυθαιρεσίας και του εκβιασμού. Η κρίση αποτελεί και γι' αυτήν την επιχείρηση τη χρυσή ευκαιρία για πετσόκομμα των εργατικών δικαιωμάτων (κοινώς για να μας κάνουν τη ζωή πιο δύσκολη).

Η ΕΣΕ εξαιτίας της εργοδοτικής αυθαιρεσίας και της δίωξης συνδικαλιστών καλεί σε: Μπουκοτάζ στον Ιανό! προκειμένου να λειτουργήσει ως μέσο πίεσης για την εργοδοσία και ως μέσο παραδειγματισμού για τα υπόλοιπα αφεντικά.

Αν ο διπλοπρόσωπος θεός Ιανός στη ρωμαϊκή μυθολογία αντιπροσώπευε το κάθε ξεκίνημα και τη μετάβαση από τον πρωτογονισμό στον πολιτισμό, για μας η επιχείρηση Ιανός αντιπροσωπεύει τη μεγαλύτερη εργοδοτική επίθεση και αυθαιρεσία αλλά και την ανάγκη για το ξεκίνημα μιας εργατικής αντεπίθεσης. Αφού δεν μας σέβονται, καλύτερα να μας φοβούνται!

Γυρνώντας στο 2011 και επιστρέφοντας στο 2014 - αυτή τη φορά με απολύσεις.

Την Κυριακή 19/06/2011 εργάστηκαν στον Ιανό Θεσσαλονίκης 20 υπάλληλοι, χωρίς όμως και πάλι να πληρωθούν τις νόμιμες προσαυξήσεις. Ένας από τους εργαζόμενους, ο οποίος ήταν αντιπρόεδρος του σωματίου υπαλλήλων Βιβλίου Χάρτου νομού Θεσσαλονίκης, διαμαρτυρήθηκε και κατήγγειλε το γεγονός στην επιθεώρηση εργασίας. Η επιχείρηση αναγκάστηκε τότε να καταβάλλει το ποσό, αλλά στοχοποίησε τον συνάδελφο και ξεκίνησε την προσπάθεια να τον απομακρύνει και να εκδικηθεί και αυτόν και τα υπόλοιπα μέλη του σωματίου (είχε ζητήσει από άλλες συνεργαζόμενες εταιρίες να μην στέλνουν στο κατάστημα συγκεκριμένους εργαζόμενους, που αγωνίζονταν με το σωματείο).

Η πρώτη της κίνηση ήταν να απαιτήσει από τους υπόλοιπους συναδέλφους να «αποκηρύξουν» τον συνάδελφο και το σωματείο, καθώς οι συλλογικότητες των εργαζομένων αποτελούν εμπόδιο στην αυξανόμενη εκμετάλλευση. Συγχρόνως σύνταξε ένα κείμενο όπου διαφημιζόταν και διατεινόταν ότι γράφτηκε από τους «πραγματικούς εργαζόμενους του Ιανού», ενώ παράλληλα κατηγορούσε όσους αντιστέκονται ως εργατοπατέρες (προσφέροντας το λιθαράκι του στη γενικότερη απονομηματοδότηση του πραγματικού συνδικαλισμού, εξισώνοντάς τον με πρακτικές ανάθεσης και γραφειοκρατίας).

Η συγκεκριμένη πρακτική, το να μιλάν οι εργοδότες στο όνομα των υπαλλήλων και να προσπαθούν να περάσουν στη συνείδησή μας ότι τα συμφέροντα μας ταυτίζονται, ή έστω εξαρτώνται από τα δικά τους, αποτελεί τη μεγαλύτερη ασυδοσία. Ως εργάτες διατυμπανίζουμε παντού ότι τα εργατικά συμφέροντα είναι αντίθετα στα συμφέροντα των αφεντικών και ότι μόνο από εμάς εξαρτάται το να τα βάλουμε στην πρώτη γραμμή και να πολεμήσουμε γι' αυτά ως την κατάργηση της μισθωτής σκλαβιάς και την απελευθέρωση της τάξης μας.

Με ανάλογα κόλπα όμως επανήλθε το αφεντικό του Ιανού και το 2014, όταν σύνταξε και πάλι κείμενο στο όνομα των εργαζομένων, ως απάντηση στις προκηρύξεις και τον αγώνα του Συλλόγου Υπαλλήλων Βιβλίου Χάρτου Αττικής. Αυτή τη φορά όμως, το κείμενο δεν υπέγραψαν γενικά «οι πραγματικοί εργαζόμενοι» αλλά, επισείοντας τον φόβο της απόλυσης και των αντιποίνων, απαίτησε απ' όλους τους εργαζόμενους

Ο Ιανός πρωτοπορεί και κρεμάει μηχανάκια στον λαιμό των εργαζομένων προκειμένου να μετρήσει την αποδοτικότητά τους στις πωλήσεις

να το υπογράψουν ονομαστικά (έτσι ώστε αυτή τη φορά να μην αποκαλυφθεί τόσο εύκολα ότι το έγραψε ο ίδιος). Εκμεταλλεμένος την ανεργία και την οικονομική ανέχεια ζήτησε δηλώσεις νομιμοφροσύνης (θεωρώντας τον εαυτό του ως πλήρως κυρίαρχο), προκειμένου να συνεχίσει κάποια/ος να εργάζεται, για να του αποφέρει τα τεράστια κέρδη.

Εργαζόμενοι από το ΙΑΝΟΣ ΒΑΖΑΑΡ στο κέντρο της Αθήνας, αλλά και από καταστήματα της Θεσσαλονίκης, απολύθηκαν γιατί έβαλαν μπροστά την αξιοπρέπεια τους και αρνήθηκαν να υπογράψουν το κείμενο. Επίσης, μια ακόμη συνάδελφος εξωθήθηκε σε παραίτηση λόγω «δυσμενούς μετάθεσης». Επιπλέον, ένα χρόνο πριν έβαλε τους υπαλλήλους να υπογράψουν υπεύθυνη δήλωση ότι δήθεν δεν υφίσταται η Αργία του Αγίου Πνεύματος για τα βιβλιοπωλεία (!!!). Από τότε όμως έχουμε φτάσει στο σημείο να επιτρέπουμε στα αφεντικά να μιλούν στο όνομά μας; (Αφεντικοπατερισμός ονομάζεται αυτό).

Αλυσίδες στο λαιμό ή ο υπάλληλος του μήνα

Ο Ιανός πρωτοπορεί και κρεμάει μηχανάκια στο λαιμό των εργαζομένων (την επόμενη φορά ίσως διαλέξει και τα περιβόητα βραχιολάκια) προκειμένου να μετρήσει την αποδοτικότητά τους στις πωλήσεις και έτσι να ξέρει ποιόν θα διώξει στο τέλος του μήνα. Σκοπός του είναι να εισάγει τον ανταγωνισμό και τον κανιβαλισμό ανάμεσα στους εργαζομένους. Συγχρόνως με αυτό τον τρόπο τους αναγκάζει να αυξήσουν την παραγωγικότητά τους και να εντατικοποιήσουν τους ρυθμούς τους, γεμίζοντάς τους με περισσότερο άγχος και προσπαθώντας να τους κάνει να αναγνωρίζουν στους συναδέλφους τους τον ανταγωνιστή και όχι τον σύντροφο. Η επιχείρηση παραδέχεται ότι: «Μέσα από αυτά τα στοι-

χεία άλλωστε επιβραβεύονται οι καλύτεροι πωλητές με μπόνους». Παραδέχεται δηλαδή ότι θίγεται η αξιοπρέπεια των εργαζομένων, οι οποίοι μετατρέπονται σε κυνηγούς που θα παίρνουν τον πελάτη στο κατόπι, προκειμένου να του πουλήσουν το πιο ακριβό βιβλίο. Στην περίπτωση εξάλλου του ΙΑΝΟΥ, μπόνους αποτελεί το να μη χάσεις τη δουλειά σου.

Εύλο στους απεργούς

Στις 28/12/2014, κατά τη διάρκεια της απεργιακής παρέμβασης ενάντια στην κατάργηση της κυριακάτικης αργίας, έξω από το βιβλιοπωλείο ΙΑΝΟΣ στην οδό Σταδίου, η επιχείρηση ζήτησε τη συμβολή των μπάτσων για να χτυπήσει τους συγκεντρωμένους απεργούς και αλληλέγγυους, ώστε να λειτουργήσει το βιβλιοπωλείο. Αξίζει να τονίσουμε ότι την ημέρα εκείνη είχε προγραμματιστεί εκδήλωση στον ΙΑΝΟ από τον ραδιοφωνικό σταθμό «Στο Κόκκινο» (συμφερόντων ΣΥΡΙΖΑ). Η αιτιολογία ήταν η παρεμπόδιση και παρακώλυση.

Έπειτα από τις μηνύσεις στις οποίες πρόεβη η επιχείρηση, ξυλοκοπήθηκαν οι απεργοί και συνελήφθησαν στην αρχή τέσσερα άτομα και έπειτα άλλα τρία, κατά τη διάρκεια της παράστασης αλληλεγγύης έξω από το αστυνομικό τμήμα Ακροπόλεως.

Η περιφρούρηση της απεργίας αποτελεί για το εργατικό κίνημα μια δίκαια πρακτική και αυτό το πρωτοφανές περιστατικό από πλευράς της εργοδοσίας και της ΕΛ.ΑΣ. μάς δείχνει ότι δεν αρκούνται πλέον στη γνωστή φτηνή προπαγάνδα περί «γραφικών συνδικαλιστών» και εχθρών της οικονομίας και της χώρας, αλλά ότι πλέον είναι ολοφάνερα τα μέτωπα που έχουν δημιουργηθεί και πρέπει να είμαστε πιο αποφασισμένοι μπροστά σε αυτά που θα ακολουθήσουν. Τα αφεντικά, μικρά και μεγάλα, έχουν δείξει πόσο σημαντική είναι για αυτούς η επιβολή και άλλων εργασιμών ημερών μέσα στην εβδομάδα, βάζοντας υπουργούς να νομοθετούν, μπάτσους να ξυλοκοπούν και να συλλαμβάνουν, κόμματα και εργατοπατέρες να υπόσχονται και να δολοπλοκούν.

Θα απαντήσουμε στην επίθεση αυτή με οργάνωση, αλληλεγγύη και ακηδεμόνευτους αγώνες. Έχουμε την υποχρέωση ως εργατική τάξη να επιδείξουμε τη δύναμη που έχουμε όχι μόνο να καταργήσουμε οποιοδήποτε αντεργατικό νόμο έχει ψηφιστεί τα τελευταία χρόνια, αλλά και να κερδίσουμε νέα δικαιώματα με επιθετικούς αγώνες.

Ελευθεριακή
Συνδικαλιστική
Ένωση

■ Ανταπόκριση από το διήμερο για την Εργατική Ομοσπονδία Βάσης (ΕΡΓΟΒΑ)

Στις 21-22 Μαρτίου πραγματοποιήθηκε στο αμφιθέατρο MAX του πολυτεχνείου το προσυνεδριακό διήμερο της Εργατικής Ομοσπονδίας Βάσης. Κατά τη διάρκεια του διήμερου που είχε καλεστεί από τη Συνέλευση Βάσης Εργαζομένων Οδηγών Δικύκλου, τη Συνέλευση Εργαζομένων/Ανέργων/Φοιτητών στα ΜΜΕ και το Σωματείο Σερβιτόρων-Μαγειρών και λοιπών εργαζομένων του κλάδου του επισιτισμού μίληκαν οι βάσεις για τη δημιουργία της Εργατικής Ομοσπονδίας Βάσης, μέσω ενός καλά οργανωμένου και πολιτικά προσδιορισμένου διαλόγου. Η συμμετοχή κρίθηκε ικανοποιητική από τους διοργανωτές, όπως και συνολικά το αποτέλεσμα των διαδικασιών.

Πρώτη Μέρα

Η πρώτη ημέρα ξεκίνησε με τις ανακοινώσεις σχετικά με τον τρόπο λειτουργίας του συνεδρίου. Ορίστηκε ότι θα υπάρχει μια εναλλασόμενη γραμματεία, ότι οι ερωτήσεις θα καταγράφονται μόνο με τη συναίνεση του ομιλούντα, ότι όλες οι τοποθετήσεις θα είναι τετράλεπτες και θα απαντούνται από τα μέλη των τριών σωματείων που καλούν. Στη συνέχεια έγινε μια ιστορική αναδρομή σχετικά με τη δημιουργία του εγχειρήματος, που εξηγήσε τη λογική της οργάνωσης βάσης και την αναγκαιότητα ξεπεράσματος των κλαδικών αγώνων, καταλήγοντας ότι η συνολική και ουσιαστική αλλαγή των συνδικαλιστικών δομών και η οριζοντιοποίησή τους αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για την ταξική αντεπίθεση. Μετά από αυτό παρουσιάστηκε η μπροσούρα που αποτελούσε και τη βάση του καλέσματος, καθώς και οι αξιακές αρχές που λειτουργούν σαν προϋπόθεση συμμετοχής, δηλαδή ο αντιφασιστικός, αντισεξιστικός, διεθνιστικός και αντικαπιταλιστικός χαρακτήρας του εγχειρήματος και η οριζόντια δομή του.

Το επόμενο κομμάτι της εισήγησης αφορούσε το ζήτημα της οργάνωσης των σωματείων που θα συμμετέχουν στην ΕΡΓΟΒΑ. Τα μέλη των σωματείων εξήγησαν τον τρόπο λειτουργίας μιας οριζόντιας δομής, επιχειρηματολόγησαν υπέρ της συνδιαμόρφωσης σαν τρόπο λήψης αποφάσεων βάσει της συλλογικής εργασίας, ανέλυσαν την αναγκαιότητα της συναπόφασης και της σύνθεσης απόψεων έναντι της πολιτικής επιβολής της μίας άποψης πάνω στην άλλη και τόνισαν ότι η συνδιαμόρφωση δεν σημαίνει εξαναγκασμένη ομοφωνία αλλά μπορεί και να σημαίνει παράλληλες αποφάσεις. Στο επόμενο σημείο ανέλυσαν την απόρριψη της ψηφοφορίας σαν μέσο ανάθεσης, αποτέλεσμα και ταυτόχρονα αιτία πνευματικής οκνηρίας. Επίσης έγινε μια πιο γενική πολιτική τοποθέτηση όπου αναλύθηκε ότι οι άτυπες ιεραρχίες και οι σιωπηλές αναθέσεις αποτελούν βασικό πρόβλημα, που είναι στοιχείο της νέας δομής να το επιλύσει, και ορίστηκε από τα σωματεία ότι ο τρόπος λειτουργίας τους θεωρούν ότι πρέπει να αποτελεί και τον καθρέφτη του τρόπου κοινωνικής οργάνωσης που επιδιώκουν.

Οι επόμενοι ομιλητές επικεντρώθηκαν στις παθογένειες του καθεστωτικού συνδικαλισμού, στην ανάθεση που κυριαρχεί στα σωματεία, στους αγώνες που διεξάγονται διαμεσολαβημένοι και καθοδηγούμενοι από τις γραφειοκρατικές ιεραρχίες και στην προσομοίωση των ομοσπονδιών με τις διαδικασίες του αστικού κοινοβουλίου, ενώ έγινε εκτενής αναφορά στην αδυναμία να αντιμετωπιστούν οι επιστράτευσεις, η κατάργηση της διαιτησίας και των συλλογικών συμβάσεων. Στη συνέχεια αναλύθηκε το θέμα της θεσμικής αναγνώρισης της ομοσπονδίας, όπου ξεκαθαρίστηκε από τους ομιλητές ότι δεν είναι

ζητούμενο η θεσμική αναγνώριση αλλά οι δομές, και συνεπώς δεν θα την επιδιώξουν, πόσο μάλλον αφού επιδιώκουν να προσεγγίσουν εργατικές συλλογικότητες που είτε δεν θέλουν, είτε δεν μπορούν να αποκτήσουν νομική υπόσταση. Τέλος, ορίστηκε σαν προϋπόθεση για τα σωματεία που θέλουν να ενταχθούν στην ΕΡΓΟΒΑ να έχουν κάποιον χρονικό ορίζοντα αποχώρησής τους από την καθεστωτική δευτεροβάθμια ομοσπονδία εάν συμμετέχουν.

Στη συνέχεια ακολούθησαν ερωτήσεις και απαντήσεις. Από τη διαδικασία των ερωτήσεων αξίζει να αναφέρουμε πως εξηγήθηκαν ότι στην ομοσπονδία δεν θα συμμετέχουν άτομα ως τέτοια, ότι στους άνεργους που θα προσέρχονται θα γνωστοποιούνται οι εργατικές δομές, οι επιτροπές και οι συνελεύσεις που υπάρχουν, ότι η ομοσπονδία δεν βλέπει ανταγωνιστικά άλλες δομές, ότι το ζήτημα της οικονομικής λειτουργίας της ομοσπονδίας είναι ανοιχτό, ότι εκτός από σωματεία γίνονται δεκτές επιτροπές και συνελεύσεις μόνο με ξεκάθαρο εργατικό πρόσημο, ότι διατηρείται η αυτονομία των σωματείων, ότι τοποθετείται πολύ ψηλά στην ιεραρχία το ζήτημα της δημιουργίας μιας νέας κουλτούρας συνδικαλισμού βάσης, ότι η ομοσπονδία προτείνει την συνδιαμόρφωση αλλά δεν θα ελέγχει εάν ψηφίζουν ή όχι τα σωματεία στο εσωτερικό τους και ότι -σε αντίθεση με άλλα δευτεροβάθμια, όπως εργατικά κέντρα,- δεν καθορίζει τους αγώνες των πρωτοβάθμιων αλλά ούτε διαπραγματεύεται αντί αυτών.

Επίσης υπήρξαν αναλυτικές απαντήσεις σχετικά με το ζήτημα των ανέργων, κατά τις οποίες επισημάνθηκε η διαφορά με τον καθεστωτικό συνδικαλισμό, όπου οι άνεργοι δεν γίνονταν δεκτοί στα σωματεία, αλλά και σχετικά με το ζήτημα των μεταναστών εργατών σε εργασίες που δεν υπάρχουν σωματεία -ένα πεδίο ανοιχτό προς συζήτηση-, ενώ ξεκαθαρίστηκε ότι εργαζόμενοι στην καταστολή, όπως αστυνομικοί και σκευορμιάδες, δεν θα γίνονται δεκτοί.

Τέλος, αξίζει να αναφέρουμε δύο εκτενείς πολιτικές τοποθετήσεις των μελών του ΣΒΕ-ΟΔ, όπου αναφέρθηκε η λογική του κοινωνικού εταίρου και της εργασιακής ειρήνης σαν μείζον πρόβλημα των συνδικαλιστικών δομών. Επίσης, παρουσιάστηκε το παράδειγμα των μεταλλείων Χαλκιδικής σαν απόδειξη ότι δεν υπάρχουν εξ' ορισμού κοινά συμφέροντα της εργατικής τάξης εάν οι εργαζόμενοι δεν έχουν συνείδηση της τάξης τους.

Δεύτερη Μέρα

Τη δεύτερη μέρα πραγματοποιήθηκαν οι τοποθετήσεις των σχημάτων (συνελεύσεων, συλλογικοτήτων και σωματείων) που παρακολούθησαν το κάλεσμα. Το κύκλο των τοποθετήσεων άνοιξε το Σωματείο Βάσης Εργαζομένων Διανομένων Ιωαννίνων (ΣΒΕ-ΔΙ) που μετά την παρουσίαση της δομής και των δράσεών του κατέθεσε ότι θεωρεί ότι η ΕΡΓΟΒΑ θα πρέπει να παράγει νέα εργατι-

κά αιτήματα, κι όχι απλώς να αναπαράγει το άθροισμα των επιμέρους εργατικών αιτημάτων. Επίσης από τα Ιωάννινα, μέλη της Συνέλευσης Βάσης Εργαζομένων στον κλάδο του επισιτισμού δήλωσαν ότι παρακολούθησαν τη χθεσινή κουβέντα και θα τη συζητήσουν με τα άλλα μέλη της συνέλευσης.

Στη συνέχεια τοποθετήθηκε το Σωματείο βάσης εργαζομένων στο χώρο του ακροάματος στη Θεσσαλονίκη, που αφορά άτομα που ασχολούνται με τη μουσική ή δουλεύουν σε μουσικούς χώρους. Τα μέλη του σωματείου ανέφεραν ότι στον κλάδο τους παρατηρούν έντονο ατομικισμό και κανιβαλισμό, ότι είναι συχνό το φαινόμενο της στοχοποίησης από τα αφεντικά όποιου και όποιος συνδικαλιζέται, και ότι ο κλάδος τους δεν στηρίζεται από το κίνημα. Επίσης, δήλωσαν ότι θέτουν ως προτεραιότητά τους την τοπική ζύμωση και οργάνωση και μεταθέτουν στο μέλλον τη συζήτηση για τη συμμετοχή τους στην Ομοσπονδία.

Αμέσως μετά τοποθετήθηκε το Σωματείο Σερβιτόρων-Μαγειρών Θεσσαλονίκης. Οι ομιλητές έκαναν μια αυτοκριτική πάνω στην αδυναμία να συγκρατήσουν κόσμο ο οποίος ενεργοποιήθηκε κατά τη διάρκεια διεκδικήσεων, ξεκαθαρίζοντας όμως ότι, τουλάχιστον για το χρονικό διάστημα που λάμβαναν χώρα οι αγώνες, άλλαξε το εργασιακό τοπίο στις «πιάτσες» του επαγγέλματος. Κατέθεσαν μια ιδέα τους για δράση, κατά την οποία μοίρασαν ερωτηματολόγια στους εργαζόμενους, σε μια προσπάθεια για διαδραστικότητα με το χώρο εργασίας, επιχειρηματολογώντας ότι επιπλέον το ερωτηματολόγιο ξεπερνάει τις προβληματικές που τίθενται εκ των πραγμάτων από τη φύση του επαγγέλματος, που μειώνει τις δυνατότητες για επικοινωνία των εργαζομένων (φόρτος εργασίας, βλέμμα αφεντικού, κάμερες κλπ.). Στη συνέχεια κατέθεσαν τους προβληματισμούς τους σχετικά με τις διαφορές στο τοπίο των εργασιακών αγώνων αναμέσα σε Θεσσαλονίκη και Αθήνα και συγκεκριμένα ότι, λόγω της έλλειψης συντονισμού που υπάρχει στην πόλη τους, το κάλεσμα σε συμμετοχή σε ένα δευτεροβάθμιο σωματίο λειτουργεί ως «ανάποδη» διαδικασία. Επιπρόσθετα, σημείωσαν ότι ο μικρός αριθμός ατόμων και η σχετικά νέα σύνθεση του σωματείου τους θέτει ζητήματα από την αρχή, με αποτέλεσμα να παρατηρούνται «διαφορετικές ταχύτητες» στο εσωτερικό τους, πράγμα που μπορεί να έχει αντίκτυπο και στη συμμετοχή τους στην Ομοσπονδία. Τέλος, ανέφεραν ότι η ομοσπονδία θα απαιτεί χρόνο από τα μέλη του σωματείου τους, τον οποίο δεν έχουν να διαθέσουν, αφού προτεραιότητά τους είναι οι τοπικοί αγώνες.

Στη συνέχεια τοποθετήθηκαν οι Proletarians τηλεφωνήτριες/τηλεφωνητές - σωματείο που εντάσσονται οι εργαζόμενοι σε πληροφοριακά κέντρα και στην εξυπηρέτηση πελατών, οι τηλεφωνητές, οι εργαζόμενοι σε ΟΤΕ, Wind, Vodafone, Philips κ.α. Περιέγραψαν ότι το σωματείο τους απαρτίζεται

από έναν πυρήνα 16 ατόμων, με διαφορετική σύνθεση στις συνελεύσεις λόγω των κυλιόμενων ωραρίων, και ότι μετά από την απόλυση συναδέλφου τους και τον αγώνα που έδωσαν, κατάφεραν να κερδίσουν τη νομική κατοχύρωση του «υπάλληλου γραφείου» για το επάγγελμα, άρα και το «καταχρηστικό» της απόλυσης για περιπτώσεις μη επίτευξης στόχων της εταιρείας. Επιπλέον, ανέπτυξαν τις προβληματικές του κλάδου τους, όπως οι νοικιασμένοι εργαζόμενοι, οι εργολαβίες τηλεφωνικών κέντρων και το γεγονός ότι δεν καλύπτονται θεσμικά οι απεργίες. Τελειώνοντας δήλωσαν ότι, αν και δεν έχουν αποφασίσει τη συμμετοχή τους στην ΕΡΓΟΒΑ, ωστόσο παρακολουθούν θετικά το όλο εγχείρημα και είναι ικανοποιημένοι από τις ερωτήσεις που απαντήθηκαν κατά τη διάρκεια του διήμερου.

Τη σειρά πήρε η Πρωτοβουλία για τη Δημιουργία Συνέλευσης Βάσης Εκπαιδευτικών, η οποία επικεντρώθηκε στο ζήτημα του κανιβαλισμού στον κλάδο και στην ανάγκη για μια νέα ματιά στο χώρο της εκπαίδευσης, ενώ τα μέλη του Συλλόγου Υπαλλήλων Βιβλίου Χάρτου Αττικής χαιρέτησαν τη διαδικασία και δήλωσαν την αλληλεγγύη τους και τη συνεργασία τους με τα σωματεία της ΕΡΓΟΒΑ. Είπαν επίσης ότι παρακολουθούν με ενδιαφέρον τις διαδικασίες και ίσως συμμετέχουν στο μέλλον, αλλά προς το παρόν δεν θα συμμετέχουν, χωρίς ωστόσο να το έχουν συζητήσει κι εξαντλητικά.

Αμέσως μετά τοποθετήθηκε το Ταξικό Μέτωπο-Πρωτοβουλία εργαζομένων στις συγκοινωνίες, που σημείωσε ως πολύ σημαντικά ζητήματα τον συντονισμό, τον αντιφασισμό και την αντιμετώπιση της εργοδοτικής τρομοκρατίας που εκφράζεται με μέτρα όπως η επιστράτευση, ενώ δήλωσαν ότι στηρίζουν τις διαδικασίες της ΕΡΓΟΒΑ και, στο βαθμό που θα εμφανίσουν μεγαλύτερη συγκρότηση, θα συμμετέχουν.

Εκτός από σωματεία, στο διήμερο τοποθετήθηκαν και ομάδες, συνελεύσεις και συλλογικότητες. Οι ομιλητές από τη Συνέλευση απολυμένων Μετροπόλις εξήγησαν ότι η φύση της συνέλευσής τους είναι τέτοια που θα πρέπει να έχει χρόνο ζωής σε συνάρτηση με τον αγώνα που δίνουν και δεν μπορούν να συμμετέχουν σε μια ομοσπονδία που έχει σκοπό να μακροημερεύσει, αλλά συμμετείχαν στη διαδικασία λόγω των δεσμών αλληλεγγύης που έχουν αναπτύξει με τα σωματεία που το καλούν. Στη συνέχεια, έκαναν μια σύντομη ενημέρωση σχετικά με τον αγώνα τους, όπου ανέφεραν ότι οι υπάλληλοι βρέθηκαν απροετοίμαστοι και χωρίς σωματείο όταν ξεκίνησε η επίθεση της εργοδοσίας, ενώ κατέθεσαν ότι κατά τη διάρκεια του αγώνα διαπίστωσαν την ανάγκη για αγώνες «από τα κάτω», σε αντιδιαστολή με τα ξεπουλημένα εργοδοτικά σωματεία. Επιπλέον, σημείωσαν ότι, κατά την άποψή τους, η συσπείρωση εργαζομένων που τα έχουν χάσει όλα σε καμία περίπτωση δεν εγγυάται ταξική συνείδηση και πολιτική ωριμότητα.

Τη σκυτάλη πήραν τα μέλη της Συνέλευσης του περιοδικού «Βίδα» που «χαιρέτισαν» τη διαδικασία (αν και δήλωσαν ότι έψαξαν να βρουν κάποια άλλη, όχι τόσο κλισέ έκφραση), ενώ η FAU (Ελεύθερη Ένωση Εργαζομένων - αναρχοσυνδικαλιστική ένωση στη Γερμανία) κατέθεσε ότι είναι πολύ σημαντικός ο συνδικαλισμός για το μεταναστευτικό ζήτημα, αφού δίνει πρακτική διέξοδο στους μετανάστες εργάτες. Επίσης, παρατήρησαν ότι υπήρχε σημαντική ποιοτική διαφορά των ελλήνων μεταναστών στη Γερμανία, που είχαν συμμετέχει στο παρελθόν σε σωματεία βάσης της Ελλάδας, συγκριτικά με τους υπόλοιπους ▶

► μετανάστες. Τέλος, ανέφεραν την ανάγκη για δημιουργία διεθνούς μετώπου.

Τα μέλη της ΕΣΕ (Ελευθεριακής Συνδικαλιστικής Ένωσης) Αθήνας δήλωσαν ότι στηρίζουν τη διαδικασία και κατέθεσαν ότι θεωρούν ότι εκτυλίσσεται γενικευμένη επίθεση στον κόσμο της εργασίας και υπάρχει αδυναμία απάντησης από τα συνδικάτα και το συνδικαλιστικό κίνημα γενικότερα, αφού δεν κατόρθωσαν οι όποιοι αγώνες να διαχυθούν στο εσωτερικό των χώρων εργασίας. Υποστήριξαν επίσης ότι δεν υπάρχει πραγματικό εργατικό συνδικαλιστικό κίνημα, αφού το 97% των χώρων εργασίας δεν έχουν καμία συνδικαλιστική δομή. Συνέχισαν την ανάλυσή τους τονίζοντας την ανάγκη για συνδικαλιστικές δομές βάσης, ακόμα και μειοψηφικά στην αρχή, ότι χρειάζεται δουλειά μυρμηγκιού, ότι η ΕΣΕ μπορεί να συμβάλει σε αυτό και ότι η Ομοσπονδία πρέπει να θέσει ως στόχο το να γίνει σημείο αναφοράς, αφού μόνη δομή στην παρούσα φάση είναι η ΓΣΕΕ. Στο τέλος κατέθεσαν και την ιδέα για δημιουργία τριτοβάθμιας δομής.

Η συζήτηση τελείωσε με σχόλια των εισηγητών και ατομικότητων που παρακολούθησαν τη διαδικασία.

Το απόγευμα πραγματοποιήθηκε το τελευταίο κομμάτι του διήμερου, όπου έγιναν διευκρινιστικές ερωτήσεις - συζήτηση για θέματα που θίχτηκαν κατά τα προηγούμενα 4ωρα. Το διήμερο τελείωσε χωρίς να οριστεί ημερομηνία για επόμενη συνάντηση, αφού προτιμήθηκε να δοθεί χρόνος για επεξεργασία των διαφόρων απόψεων και συζητήσεων. Οι συλλογικότητες που ήδη συμμετέχουν στο ομόσπονδο σχήμα από κοινού, μαζί με όσες νέες εξέφρασαν ενδιαφέρον για τις μελλοντικές διαδικασίες, θα ορίσουν τον χρόνο, τον τόπο και τον τρόπο για τα επόμενα βήματα.

Επικοινωνία με το ομόσπονδο σχήμα εδώ: ergatikimospondia@gmail.com

Το link της μπροσούρας του καλέσματος: ergova.wordpress.com/2015/02/16/platforma-ergatikis-omospondias-vasis/

και οι σελίδες των σωματείων που το καλούν: www.sveod.gr/
sodateioserbitoronmageiron.blogspot.gr/
katalipsiesia.blogspot.gr/

▲ Ανταπόκριση: Απατρис/ Συντακτική Ομάδα Αθήνας

Δικαίωση της συναδέλφισσας Ελένης Σ. στην εργατική διαφορά με την εργοδοσία της «ΑΒ Βασιλόπουλος»

Η συναδέλφισσα Ελένη Σ. που απολύθηκε εκδικητικά από το κατάστημα του ΑΒ Βασιλόπουλου στον Χολαργό στις 16/2, δικαιώθηκε από την επιθεώρηση εργασίας Αγίας Παρασκευής απ' όπου διεκδικούσε την επαναπρόσληψή της.

Με την παρουσία αλληλέγγυων σωματείων κατά τη διάρκεια της εργατικής διαφοράς, αλλά και τη στήριξη δεκάδων εργαζομένων και ανέργων στην είσοδο του κτιρίου, η επιθεώρηση εξέδωσε την παραπάνω απόφαση.

Η απόφαση δικαιώνει την πλευρά της εργαζόμενης σε όλα τα επίπεδα. Καταρχήν, αμφισβητεί την αξιοπιστία των φύλλων αξιολόγησης που κατέθεσε η εργοδοσία και τα οποία περιγράφει ως «ασαφή». Μάλιστα, σημειώνει ότι η γενική εικόνα των αξιολογήσεων είναι υπέρ της εργαζόμενης. Η αναφορά σε συγκεκριμένο περιστατικό (εξυπηρέτηση ταυτόχρονα 2 πελατών) αποδεικνύει την υπέρ το δέον προθυμία να καλύψει τα εργασιακά της καθήκοντα και όχι τη δήθεν πλημμελή κάλυψή τους, όπως ισχυρίζεται η εργοδοσία. Δηλαδή, ακόμα και το μόνο συγκεκριμένο περιστατικό που επικαλείται η εργοδοσία μέσω και της επίπληξης που δέχτηκε η συναδέλφισσα, αποδεικνύει το αντίθετο απ' αυτό που ισχυρίζεται η εκπρόσωπος του «ΑΒ Βασιλόπουλου». Επίσης, η επιθεωρήτρια επισημαίνει ότι το μέτρο της απόλυσης αποτελεί το επαχθέστερο μέτρο από την πλευρά της εργοδοσίας και την

καλεί να επανεξετάσει την στάση της απέναντι σε μια εργαζόμενη που εργαζόταν με συνέπεια για 15 συναπτά έτη στην επιχείρηση.

Το παραπάνω, σε συνδυασμό την απαξιωτική συμπεριφορά της εργοδοσίας, που αρνήθηκε να καταθέσει στην επιθεώρηση τον εσωτερικό κανονισμό εργασίας αλλά και κατάλογο με τις απολύσεις και τις βλαπτικές μεταβολές τα προηγούμενα 2 χρόνια από τα καταστήματα Χολαργού και Παπάγου, καταδεικνύει την καταχρηστικότητα της απόλυσης που βασίζεται στην εκδικητική στάση της εργοδοσίας στο πρόσωπο της συναδέλφισσας.

Ως εργαζόμενοι/εργαζόμενες στον κλάδο του εμπορίου καλούμε όλους και όλες τις συναδέλφισσες του «ΑΒ Βασιλόπουλου» να σταθούν στο πλάι της Ελένης Σ και να οργανώσουν τις άμεσες διεκδικήσεις τους απέναντι στις συνθήκες κάτεργου που εφαρμόζονται σε όλες τις αλυσίδες s/m, σε όλο τον κλάδο του εμπορίου. Καλούμε τους εργαζόμενους στο εμπόριο να αξιοποιήσουν την απόφαση της επιθεώρησης εργασίας ως όπλο στα χέρια τους, ως δίδαγμα για να βγάλουν τα δικά τους συμπεράσματα. Η συλλογική οργάνωση και διεκδίκηση μέσα στους χώρους δουλειάς είναι το όπλο μας.

Καλούμε την εργοδοσία του «ΑΒ Βασιλόπουλου» να προχωρήσει στην ανάκληση της απόλυσης και να σταματήσει την εκδικητική του στάση απέναντι στη συναδέλφισσα. Σε αντίθετη περίπτωση, οι κινητοποιήσεις για την επαναπρόσληψή της Ελένης Σ. θα συνεχιστούν και θα κλιμακωθούν μέχρι το δίκιο της συναδέλφισσας, το δίκιο των εργαζομένων να νικήσει.

Εργαζόμενοι-Εργαζόμενες στον κλάδο του εμπορίου

Χαλανδρίτσα, 40 χιλιόμετρα ανατολικά της Μανωλάδας

Στις αρχές Μάρτη και μετά από την υπερπροσπάθεια δύο εκ των εκμεταλλευόμενων Ρουμάνων μεταναστών, που απέδρασαν και κατάφεραν να φτάσουν στην πρεσβεία της χώρας τους στην Αθήνα, έγινε γνωστή μια καινούργια υπόθεση εκμετάλλευσης εργατών με όρους σύγχρονου δουλεμπορίου, στην Χαλανδρίτσα Αχαΐας αυτή τη φορά. Ή, για να είμαστε πιο ακριβείς, τώρα βγήκε στην επιφάνεια, καθώς ήταν γνωστή στις αρχές από τα προηγούμενα χρόνια, μιας και ο συγκεκριμένος ιδιοκτήτης πτηνοτροφείου είχε συλληφθεί ξανά στις 14 Φεβρουαρίου 2013 για εμπορία ανθρώπων με σκοπό την εργασιακή εκμετάλλευση. Κι όμως συνέχιζε (μαζί με τον 41χρονο Ρουμάνο συνεργάτη του που συνελήφθη μαζί του) επί χρόνια την ίδια δουλειά, εν γνώσει των αρχών και της τοπικής κοινωνίας. Το σημείο που έκανε τη διαφορά αυτή τη στιγμή οφείλεται μάλλον στο γεγονός πως οι δύο εργάτες που κατάφεραν να αποδράσουν δεν ενημέρωσαν την αστυνομία

αλλά την πρεσβεία τους, αλλιώς η ιστορία πιθανότατα θα είχε ακολουθήσει τη γνωστή διαδικασία του κουκουλώματος από τους μπάτσους και την επικοινωνία τους με τον δουλέμπορο.

Τα στοιχεία που βγήκαν στην επιφάνεια είναι αποκαλυπτικά των συνθηκών που βίωναν οι σύγχρονοι δούλοι: Ζούσαν ανά 3-4 άτομα μέσα στο χώρο που ήταν οι στάβλοι για τα κοτόπουλα, χωρίς θέρμανση και με τραγικές συνθήκες υγιεινής. Ζητούσαν παυσίπονα για ν' αντέξουν το πόνο και δεν τους έδιναν. Δούλευαν υπό την απειλή των όπλων για 15 περίπου ώρες από το πρωί μέχρι το βράδυ, έμεναν στο παράπηγμα που τους είχε βάλει, τρέφονταν με ό,τι τους έδινε και, αν το αφεντικό θεωρούσε πως δυσανασχετούσαν, δεν δίσταζε να ρίχνει εκφοβιστικά στον αέρα ή κοντά στα πόδια τους με την καραμπίνα. Πότε δεν πήραν το μισθό τους, έπαιρναν μόνο 5 ευρώ την εβδομάδα για να αγοράσουν ψωμί και να φάνε για όλο το επτάημερο. Δεν έβγαιναν από την πτηνο-

τροφική μονάδα για να αγοράσουν το ψωμί αλλά ερχόταν μέσα σ' αυτήν ένα φορητό πουλούσε ψωμί. Στην κατοχή του 51χρονου δουλεμπόρου βρέθηκαν 1.595.115 ευρώ (κρυμμένα σε χρηματοκιβώτιο), ένα πολυτελές αυτοκίνητο, πιστόλι με 90 φυσίγγια, 2 κυνηγετικά όπλα και σπρέι πιπεριού.

Το τελευταίο διάστημα ο πτηνοτρόφος (το όνομα του οποίου δεν έχει γίνει γνωστό, μάλλον γιατί δεν είναι αντιεξουσιαστής) είχε φυλακισμένα στο κάτεργό του άλλα επτά άτομα, ενώ αναφέρεται ως συνεργός του στο κύκλωμα διακίνησης ένας άλλος Ρουμάνος -που του έφερνε τα μελλοντικά θύματα υποσχόμενος σε αυτά εργασία-, ο οποίος δεν έχει εντοπιστεί. Σημειωτέον ότι η πτηνοτροφική μονάδα δεν βρίσκεται σε απομονωμένο σημείο, αλλά περίπου 200 με 300 μέτρα το πολύ από το κέντρο του χωριού...

▲ wake up

Μικρά Μεγάλα Εσωτερικά Νέα

Χανιά 25/3. Επίθεση σε μετανάστες και αντεπίθεση στα γραφεία της Χρυσής Αυγής.

Μετανάστες που κάθονταν στη πλατεία της Σπλάτίας στα Χανιά δέχτηκαν λεκτική επίθεση με απειλές από παρέα εθνικιστικών απόβλητων της Χ.Α. Πολίτης (γιατρός στο επάγγελμα) που είδε την επίθεση πήρε το μέρος των μεταναστών προκειμένου να τους προστατέψει. Λίγη ώρα αργότερα, και αφού οι φασίστες είδαν τον γιατρό να κινείται μόνος του πεζός στην οδό Δασκαλογιάννη, κατέβηκαν από το αυτοκίνητο στο οποίο είχαν επιβιβαστεί, τον ακολούθησαν και τον ξυλοκόπησαν με ρόπαλο. Στη συνέχεια, μπήκαν στο αυτοκίνητο και τράπηκαν σε φυγή. Η άνανδρη επίθεση σε βάρος του γιατρού, είχε ως συνέπεια ο τελευταίος να τραυματιστεί στο πρόσωπο και να οδηγηθεί στο Νοσοκομείο Χανίων όπου νοσηλεύεται για προληπτικούς λόγους. Με αφορμή τη

συγκεκριμένη επίθεση, συγκεντρώθηκαν άμεσα αντιφασίστες και ακολούθησε αυθόρμητη συγκέντρωση αλληλεγγύης στην αγορά Χανίων, ενώ μερικοί από αυτούς κατευθύνθηκαν στα τοπικά γραφεία της Χ.Α., μπήκαν μέσα και τα κατέστρεψαν σπάζοντας τα. Ήταν μία ελάχιστη απάντηση ανθρωπιάς απέναντι στον τοπικό φασιστικό βόθρο των Χανίων.

Αθήνα 2/4. Ο εξευτελισμός είναι ίδιον της εξουσίας

Στην εξευτελιστική διαδικασία σωματικού ελέγχου με πλήρη γύμνωση και επισκόπηση γεννητικών οργάνων υπέβαλε την άναυδη σύζυγο κρατούμενου απεργού πείνας, που είχε 24ωρη άδεια να τον επισκέπτεται και να τον φροντίζει, εξωτερική ανώνυμη αστυνομικά που εκλήθη από τον επίσης ανώνυμο αστυνομικό που συνεπικουρούσε τους φρουρούς. Ο «έλεγχος» έγινε μέσα στο λουτρό του κελιού, όπως κατήγγειλε η ίδια η γιατρός

των απεργών πείνας Όλγα Κοσμοπούλου στο νοσοκομείο Κρατικό Νικαίας. Πρόκειται για ένα από τα πιο απάνθρωπα, ταπεινωτικά και εξευτελιστικά πράγματα, και απαιτούμε να μη γίνονται ούτε στους κρατούμενους, πόσο μάλλον στις/τους συγγενείς τους.

Υπό τον μανδύα της «πρώτης φοράς αριστερά» η κυβέρνηση δείχνει ότι το κράτος ελέγχου και έκτακτης ανάγκης έχει μόνο συνέχεια ανεξάρτητα από οποιαδήποτε εναλλαγή. Το έχουμε αναφέρει επανειλημμένως ότι, σε έναν κόσμο άνομο και αντιφατικό ως προς την έννοια του δικαίου, είμαστε όλοι συνένοχοι και συμμετοχοί, ένοχοι μα καθόλου αθώοι, αυτουργοί και συνεργοί, σε αυτό το βασανιστήριο. Ο εξευτελισμός, εκτός από ίδιον της εξουσίας, αποτελεί στην ουσία μια θεσμική τρομοκρατία από τα εκάστοτε αστυνομικά όργανα προς τους συγγενείς και τους ίδιους τους κρατούμενους, με στόχο τον εκφοβισμό, την παρακώλυση, την ταπείνωση και το σπάσιμο του ηθικού τους.

Στο πλαίσιο αυτό δεν ξεχνάμε ούτε απορρίπτουμε ως «ρεφορμιστικό» το αίτημα για καλύτερες συνθήκες διαβίωσης και νοσηλείας των κρατούμενων μέχρι να μην υπάρχει ούτε μία αποθήκη ανθρώπων.

Παρανέστι Δράμας. Απεργία Πείνας σε Στρατόπεδο Συγκέντρωσης

Απεργία πείνας ξεκίνησαν από τις 23 Μαρτίου 23 έγκλειστοι μετανάστες στο στρατόπεδο συγκέντρωσης Παρανεστίου Δράμας. Αιτήματά τους είναι η άμεση απελευθέρωση και η νομιμοποίησή τους. Αναγνωρίζοντας ως παράλογη και άδικη τη συνθήκη της κράτησής τους δεν δέχονται να παραμένουν φυλακισμένοι περιμένοντας την όποια διαδικασία χορήγησης χαρτιών. Αυτή τη στιγμή στο Παρανέστι βρίσκονται φυλακισμένοι 210 μετανάστες και περίπου 80 ανήλικοι, ενώ ανάμεσά τους υπάρχουν άτομα με σοβαρά προβλήματα υγείας που «αντιμετωπίζονται» μόνο με παυσίπονα.

“Είμαστε εμείς οι απάτριδοι κι οι αγιάτρευτοι. Γιούχα και πάντα γιούχα των πατρίδων,”*

Ηα μπορούσαμε, να γράψουμε αρκετά για τους τσιγγάνους-ρομά, όσον αφορά την καταγωγή τους, την γλώσσα τους, τον τρόπο ζωής τους, τα έθιμα, τις παραδόσεις τους κ.λ.π. Υπάρχουν όμως, κείμενα και έρευνες, στα οποία μπορούμε, να σας παραπέμψουμε. Μελετημένα και γραμμένα από ειδικούς λαογράφους και κοινωνιολόγους, όπου οι σχετικές με τη φυλή αυτή πληροφορίες πολιτισμικού περιεχομένου θα σας βοηθήσουν να αποκτήσετε μια πιο εμπειριστατωμένη γνώση σε αυτό το κομμάτι. Εμείς, σαν κάτοικοι των Άνω Λιοσίων, ζώντας σε γειτνίαση με κάποιους Ρομά στην περιοχή, σαν αναρχική ομάδα και μέρος ενός ευρύτερου κοινωνικού συνόλου (του οποίου οι εκάστοτε διαχειριστές οργανώνουν βάση συγκεκριμένου προτύπου με ξεκάθαρα οικονομικά συμφέροντα, στα οποία θα αναφερθούμε παρακάτω) θέλουμε να πάρουμε θέση στο κοινωνικοπολιτικό κομμάτι του θέματος των Ρομά και σε ό,τι άλλο αυτό συνεπάγεται.

Το θέμα των Ρομά συγκαταλέγεται στην υπόθεση του κοινωνικού αποκλεισμού. Όπου κοινωνικά αποκλεισμένοι πληθυσμοί, εκεί η ανισότητα. Όπου ανισότητα, εκεί μια ελίτ. Όπου ελίτ, εκεί το κράτος. Όπου κράτος, εκεί ο νεοφιλελευθερισμός και η παγκοσμιοποίηση. Όπου νεοφιλελευθερισμός και παγκοσμιοποίηση, εκεί ο εκσυγχρονισμός. Όπου εκσυγχρονισμός, εκεί οι πολυεθνικές εταιρείες. Και με κάθε κομμάτι που προστίθεται στην πυραμίδα του καπιταλισμού, μία κοινωνική ομάδα αποκλείεται.

Πριν μπούμε στη διαδικασία ανάλυσης και θεωρίας, γιατί η αλήθεια είναι ότι το συγκεκριμένο θέμα έχει πολλές παραμέτρους (γύρω από τις οποίες οι συζητήσεις της ομάδας πολλές φορές υπήρξαν ατέρμονες, μη βρίσκοντάς μας σύμφωνους σε πολλά σημεία), να αναφέρουμε ότι δεν αποδεχόμαστε καμία γενίκευση πάνω στο θέμα των Ρομά. Θα αναφερθούμε σε μια κοινωνική ομάδα των Άνω Λιοσίων και όχι στην φυλή των Ρομά γενικώς. Τα όποια γεγονότα αναφερθούν θα έχουν να κάνουν με ατομικότητες, οι οποίες ανήκουν στη συγκεκριμένη κοινωνική ομάδα. Για να έχουμε μια ολοκληρωμένη εικόνα όλου του κοινωνικού συνόλου των Άνω Λιοσίων, καλό θα ήταν να χαρτογραφήσουμε όλες τις πληθυσμιακές ομάδες που υπάρχουν στην περιοχή μιας, η οποία χαρακτηρίζεται από την πολυπολιτισμικότητα και τις διαφορετικές κοινωνικές ομάδες που έχουν εγκατασταθεί σε αυτήν:

Οι Αρβανίτες, που βρίσκονται εγκατεστημένοι στην περιοχή από το 1383 και ήρθαν από τη Δ. Στερέα και την Ήπειρο. Στην απογραφή του 1844 φαίνεται να υπάρχουν στην περιοχή 177 κάτοικοι. Το 1905, όταν η περιοχή απέκτησε ρυμοτομικό σχέδιο, υπάρχουν μόλις 750 κάτοικοι, οι οποίοι και αυξήθηκαν μέχρι το 1930, όπου γίνεται διανομή εκτάσεων σε ακτήμονες αγρότες από το υπουργείο Γεωργίας. Το 1950 ξεκινάει η εσωτερική μετανάστευση από τις αποδιαρθρωμένες αγροτικές κοινωνίες προς τα αστικά κέντρα. Στα Άνω Λιόσια, κυρίως, μεταξύ 1960 και 1970 υπάρχει μεγάλη προσέλευση πληθυσμιακών ομάδων. Τα φτωχότερα στρώματα των εσωτερικών μεταναστών -αυτοί που λόγω της κοινωνικής τους κατάστασης δεν εντάχθηκαν ούτε στις υποβαθμισμένες περιοχές της δυτικής Αθήνας- εξωθούνται και απορρίπτονται στα Άνω Λιόσια. Μαζί με τους εσωτερικούς μετανάστες, έρχονται στην περιοχή και ομάδες τσιγγάνων, αναζητώντας τόπο μόνιμης εγκατάστασης. Τέλος, οι Παλιννοστούντες Έλληνες από τον Πόντο, που οι περισσότεροι εγκαταστάθηκαν στην περιοχή, μετά το 1989, με την πτώση της Σοβιετικής ένωσης, ενώ ένα μικρό κομμάτι τους προϋπήρχε από το 1965. Η ανομοιογένεια, λοιπόν, σε όλο της το μεγαλείο, όσον αφορά την προέλευση και την πολιτισμικότητα των ομάδων που απαρτίζουν το σύνολο του πληθυσμού των Άνω Λιοσίων - χωρίς αυτό να έχει κάποιο αρνητικό πρόσημο.

Η ομάδα των Αρβανιτών, ως γαιοκτήμονες, εκμεταλλεύτηκαν το γεγονός αυτό, πουλώντας αγροτεμάχια στους εσωτερικούς μετανάστες. Αυτοί με τη σειρά τους πουλούσαν στους μεταγενέστερους (μιας και είχαν πάρει αγροτεμάχια σε καλή τιμή) κι έτσι έχουμε τους πρώτους εισοδηματίες της περιοχής, οι οποίοι δημιουργούν τις πρώτες εμπορικές επιχειρήσεις. Σταδιακά, οι εσωτερικοί μετανάστες βελτιώνουν το επίπεδο ζωής τους. Σιγά-σιγά αστικοποιούνται και γενιά με γενιά, μέσα από τα μικροαστικά συντηρητικά τους γνωρίσματα, ανεβαίνουν στο επαγγελματικό κομμάτι και, έχοντας φτιάξει την πολυπόθητη κοινωνική τους εικόνα, αρχίζουν να εξαπολούν χαρακτηρισμούς προς την ομάδα των Ρομά, όπως: «απολίτιστοι», «βρομάρηδες», «κοινωνικά απροσάρμοστοι» κ.ά.

Εδώ αξίζει να αναφέρουμε ότι μέχρι και που έγινε η αποδιάρθρωση της υπαίθρου και της αγροτικής ζωής οι τσιγγάνοι συμμετείχαν ενεργά στο κοινωνικό σύνολο μέσα από τις ασχολίες τους, με τις γεωργικές εργασίες, τη συγκομιδή, την

καλαθοπλεκτική, τη σιδηρουργία κ.ά. Από εκεί και έπειτα, γίνονται περιττοί και, εφόσον δεν εντάσσονται στο καθεστώς της μισθωτής εργασίας, ασχολούνται με το πλανόδιο εμπόριο, έξω από την επίσημη αγορά, την οποία και απαλάσσουν από την υποχρέωση επιπλέον θέσεων εργασίας. Είναι κι αυτή μια παράμετρος που έρχεται να προστεθεί στα ήδη ψευδή στοιχεία του «επίσημου» ποσοστού ανεργίας.

Υπάρχουν πολλές ακόμα ασχολίες των τσιγγάνων, που λειτουργούν συμπληρωματικά στο κοινωνικό σύνολο, όπως αυτή του ρακοσυλλέκτη-παλιατζή. Οι ρακοσυλλέκτες τσιγγάνοι (αντίθετα με την αρμόδια δημοτική υπηρεσία, η οποία συλλέγει τα σκουπίδια των κάδων ανακύκλωσης και τα εναποθέτει στη χωματερή μαζί με τα μη ανακυκλώσιμα, καταλήγοντάς τα όλα σύμμεικτα, αναιρώντας την ίδια της την καμπάνια και τους υποτιθέμενους κάδους ανακύκλωσης) πουλάνε τη συγκομιδή τους σε επιχειρήσεις, στις οποίες τα υλικά ανακυκλώνονται, εκτελώντας οι ίδιοι τη διαδικασία της περισυλλογής και της διαλογής. Σε ένα κοινωνικό πλαίσιο όμως, του οποίου

οι όροι αποσκοπούν στο κέρδος αυτών που τους έθεσαν και σε καμία περίπτωση στην κοινωνική συνοχή μεταξύ των ομάδων που το αποτελούν, ο συμπληρωματικός ρόλος -που είναι σημαντικός παράγοντας για την αυτο-οργάνωση των συλλογικοποιημένων ομάδων- παραγκωνίζεται από τους διαχειριστές του στο το όνομα του «εξευγενισμού».

Οι τσιγγάνοι που ζουν και δραστηριοποιούνται στην ευρύτερη περιοχή των Άνω Λιοσίων, αποτελούν μια αρκετά κλειστή από τη φύση της κοινότητα. Τα όρια μεταξύ της συλλογικοποίησης και της γκετοποίησής τους είναι εξαιρετικά λεπτά, έχοντας πάντα σαν κοινό παρονομαστή την περιθωριοποίηση που επιβάλει η υπόλοιπη κοινωνία. Θα μπορούσαμε να παραθέσουμε αρκετά παραδείγματα του «κλειστού» χαρακτήρα αυτής της κοινότητας, όπως ότι, πέρα απ' τη νομαδική τους «ταυτότητα», εξακολουθούν να περιφρουρούν σκληρά τις σχέσεις των κυττάρων της φυλής τους. Ότι υπήρξαν ανά τους αιώνες θύματα διωγμών, ρατσιστικών επιθέσεων και κρατικών πογκρόμ.

Στις μέρες μας, κοινωνικά εγχειρήματα στέκονται αλληλέγγυα και οχυρώνονται πλάι τους με αντιρατσιστικό ή και αντικρατικό πρόσημο κάθε φορά που εξαπολούνται τέτοιες επιθέσεις. Εντούτοις, και για να κάνουμε την αυτοκριτική μας, δεν υπάρχει ένα καθημερινό πεδίο συνεργασίας και συνεννόησης μαζί τους, έτσι ώστε να δραστηριοποιηθούν σε συλλογικό επίπεδο, να ενημερωθούν και να συμμετέχουν στον αυτο-οργανωμένο ιστό. Αυτή όμως, είναι η μια όψη του νομίσματος. Γιατί μπορεί η κοινότητα των τσιγγάνων να διέπεται από αισθήματα βαθιάς αλληλεγγύης και αλληλοβοήθειας, παράλληλα όμως βασίζεται σε ιεραρχικές δομές μοναρχικού τύπου. Διακρίνουμε την έντονη διαστρωμάτωση, ξεκινώντας από το χαμηλότερο σκαλοπάτι των εξαθλιωμένων, των αμέσως επόμενων βιοποριστών πλανόδιων μικρεμπόρων κι επιχειρηματιών, ως τα υψηλότερα, αυτά των Πριγκίπων και του Βασιλιά. Πιστεύουμε ότι αντιλαμβάνονται αρκετά καλά τις σχέσεις εξουσίας και δεν είναι λίγα τα παραδείγματα που τσιγγάνοι εκμεταλλεύονται άλλους μετανάστες (κυρίως από το Πακιστάν), απασχολώντας τους στις επιχειρήσεις τους με τις χειρότερες των προϋποθέσεων. Α το σύστημα, που είναι δομημένη η κοινότητά τους εφαρμοζόταν ανέκαθεν (από την εποχή ακόμα που ήταν νομάδες, πριν εγκατασταθούν μόνιμα στα Άνω Λιόσια) ή απλώς δημιουργήθηκε στην πορεία, σαν ένας μηχανισμός για την ένταξή τους στο ευρύτερο κοινωνικό σύνολο, είναι κάτι το οποίο δεν γνωρίζουμε.

Αυτό που μπορούμε όμως, να αντιληφθούμε καλύτερα, είναι ότι σε μια κοινωνία όπου εκ των προτέρων δεν έχουν ίσες ευκαιρίες στη μόρφωση, στην υγεία και στην εργασία, το μοναδικό παράθυρο για την κοινωνική τους ένταξη είναι

το χρήμα. Και σίγουρα είναι αρκετές οι φορές που αναγκάζονται να παραδειγματίζονται, να απορροφούν τα κακώς κείμενα της κοινωνίας, αναπαράγοντας τις ανισότητες και μέσα στην κοινότητά τους. Και όταν λέμε χρήμα, δεν είναι τόσο για τις βιοποριστικές τους ανάγκες, αλλά όσο χρειάζεται για την ένταξή τους στο κοινωνικό σύνολο του συντηρητικού νεοπλουτοβλαχαισμού των Άνω Λιοσίων. Χρήμα που για να αποκτηθεί, για ορισμένους δεν αρκεί το παρεμπόριο πατάτας, καρέκλας, χαλιών κ.λ.π. Για κάποιους άλλους, δεν αρκεί ένα παρεμπόριο χαλιών για να στοχοποιήσουν και να υπονομεύσουν μια κοινωνική ομάδα, επειδή δεν ακολουθεί τον κυρίαρχο τρόπο ζωής. Εκεί έρχεται το παρεμπόριο της πρέζας (τον τίτλο του εμπορίου της πρέζας δικαιωματικά τον έχουν οι μεγιστάνες αυτής της χώρας). Το Κράτος εκμεταλλεύεται τους τσιγγάνους αφήνοντάς τους να διακινούν την πρέζα, οι τσιγγάνοι εκμεταλλεύονται την ευκαιρία για ένταξη και σίγουρα, αρκετοί εξ αυτών, πλουτίζουν πάνω σε αυτή την ευκαιρία. Δεν εμπορεύονται όλοι οι τσιγγάνοι σε μια κοινότητα την πρέζα. Αντίθετα, αρκετοί είναι αυτοί που εναντιώνονται στο πρεζεμπόριο, γιατί πολύ απλά οι πρώτοι πιθανοί χρήστες-θύματα θα είναι η ίδια η νεολαία της κοινότητας. Εν ολίγοις, είτε ως θύτες είτε ως θύματα, το Κράτος καταφέρνει να τους χειραγωγεί, και όταν δεν τα καταφέρνει, τα διάφορα πογκρόμ και η βία έχουν τον πρώτο λόγο. Ρίχνοντας λίγο λάδι στην φωτιά του ρατσισμού, που σιγοκαίει μέσα στη συντηρητική μικροαστική αντίληψη (όπου όποιος δεν περικλείεται σε συγκεκριμένες φόρμες, είναι απορριπτέος και επικίνδυνος), πετώντας το τυράκι περί κοινωνικής ασφάλειας στους αφελείς και πειθήνιους ψηφοφόρους, φτιάχνουν το κατασταλτικό πλαίσιο μέσα από το οποίο καταπνίγουν ό,τι είναι ενάντια στο συμφέρον τους.

Μέσα από την εκούσια αυτή σχέση μεταξύ Ρομά και Κράτους, συντηρούνται και άλλα κρατικά παρακλάδια. Η προσέλευση εκατοντάδων τσιγγάνων στα δικαστήρια αποτελεί μια πελατειακή σχέση που βοηθάει στη χρηματοδότηση του δικαστικού συστήματος. Για τους μπάτσους το πρεζεμπόριο στην περιοχή είναι ένα θέλημα, για όσους εξ' αυτών θέλουν ένα έξτρα εισόδημα. Η τοπική αυτοδιοίκηση βρίσκει στους τσιγγάνους ανοιχτό πεδίο για ψηφοθηρία. Οι ίδιοι, που στις προεκλογικές τους καμπάνιες λένε ότι η υπανάπτυξη της περιοχής μας οφείλεται στη παρουσία των τσιγγάνων και δεσμεύονται να την «καθαρίσουν», αυτοί οι ίδιοι πλησιάζουν τους τσιγγάνους πριν τις εκλογές δωροδοκώντας τους και εξαγοράζοντας την ψήφο τους.

Λέγεται ότι οι τσιγγάνοι δίνουν προτεραιότητα στο γάμο και έτσι σταματούν τη φοίτησή τους στο σχολείο και κάποιοι τους κατακρίνουν γι' αυτό. Παράλληλα, πολλοί είναι αυτοί που πιστεύουν ότι η δυσκολία τους να ενταχθούν στο σύνολο οφείλεται στο ελλιπές επίπεδο μόρφωσής τους. Τα γεγονότα όμως μας δείχνουν πως η διαφορά υπάρχει στους αμόρφωτους τόσο όσο και στους μορφωμένους. Οι μεν μορφωμένοι την εξανθρωπίζουν και την προσφέρουν για ανάπτυξη, οι δε αμόρφωτοι έρχονται αντιμέτωποι με τον κυνισμό της πραγματικότητας.

«Ένας και κοινός είναι ο κόσμος για τους ξυπνητούς, οι κοιμισμένοι ζουν ο καθένας στο δικό του κόσμο.»

Ο καθένας μπορεί να δει στο πρόσωπο ενός τσιγγάνου έναν παραβάτη, έναν εγκληματία, έναν απολίτιστο, έναν βρομάρη, έναν ανήθικο, έναν κοινωνικά απροσάρμοστο, έναν αμόρφωτο, έναν αλλόφυλο, έναν αλλόδοξο, μια φοβερή απειλή. Στα πρόσωπα των τσιγγάνων δεν βρίσκουμε κανένα πεδίο προς ελεημοσύνη. Ο καθένας όμως που αντιλαμβάνεται την πραγματικότητα με ίσους όρους, μπορεί να δει σε κάθε πρόσωπο τον οποιοδήποτε, ακόμα και τον ίδιο του τον εαυτό. Πάντα η εκάστοτε εξουσία φροντίζει να κουκουλώνει καλά αυτά που εμάς τους από κάτω μάς ενώνουν και να μας θυμίζει αυτά που μας χωρίζουν. Απ' όσα ξέρουμε, η φυλή των Ρομά (όπως και ο μέσος Έλληνας) δεν απείλησε ποτέ κανένα καθεστώς, δεν επαναστάτησε εναντίον κανενός και δεν συνέπυξε ποτέ συνωμοτικά κινήματα. Ας τους δούμε ξεχωριστά σαν ατομικότητες, ας γίνουμε πιο προσοί, ώστε να συμμετέχουμε όλοι μαζί, μπαλαμέ και Ρομά, για την Επανάσταση εναντίον του Κράτους.

✎ Ζώνη Ε'

Αναρχική ομάδα από τα Άνω Λιόσια

* Κωστής Παλαμάς "Ο δωδεκάλογος του Γύφτου"

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ:

- 1) «Ο κοινωνικός αποκλεισμός μέσα από το παράδειγμα των Ρομά» - Παπαβασιλείου Χριστίνα, Παπαθωμά Παρασκευή
- 2) Η κοινωνική συγκρότηση του Δήμου Άνω Λιοσίων-παράρτημα 7- ΕΜΠ, τομέας πολεοδομίας και χωροταξίας.

“Ελπίδα πουλούσαν. Ηγεμονία ήθελαν.

“Τέτοια περιπέτεια, τέτοια ωραία ελπίδα. Μεσ στις συνέχειες των ονείρων έχω τον αμνό”.

~ Νίκος Καρούζος

Από τα κόμματα και την εξουσία γενικώς δεν έχω απαιτήσεις. Λειτουργούσαν και θα λειτουργούν πάντα με όρους μακιαβελισμού και κυνικότητας. Κάθε μέρα που περνά η κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ και οι ψηφοφόροι οπαδοί της μου θυμίζουν όλο και πιο πολύ το κλασικό έργο του Τζωρτζ Όργουελ “Η φάρμα των ζώων”. Ο ΣΥΡΙΖΑ πήρε τις εκλογές επενδύοντας στην καταρράκωση ενός γο-
νατισμένου λαού από τη συνεχή οικονομική επίθεση της κυριαρχίας, υποσχόμενος όχι μόνο ότι θα τον απαλλάξει από τη δυστυχία του, αλλά και ότι τα πράγματα θα γίνονταν καλύτερα για όλους/ες μέσα σε μερικούς μήνες. Και κάπου εδώ αρχίζει το θέατρο του παραλόγου. Για να σχηματίσει κυβέρνηση κάνει συνεργασία με τον διαχρονικά βασικό ιδεολογικό εχθρό της αριστεράς, ένα λαϊκό ακροδεξιό κόμμα (ΑΝΕΛ) που η κυρίαρχη πολιτική του αφήγηση βασίζεται στη συνωμοσιολογία και φυσικά στον εθνικισμό του “να πάρουμε την Πόλη”.

Εδώ να κάνω μία παρένθεση και να θυμίσω ότι όταν σε στηρίζει ο βασικός σου και μεγαλύτερος ιδεολογικός σου εχθρός, τότε ή εσύ γέρνεις προς αυτόν, ή έχεις ήδη διαβρωθεί από την επένδυσή σου σε ένα στείο πατριωτισμό που βλέπει παντού εξωτερικούς δια το έθνος εχθρούς και το μεγαλείο αυτού (όπως είναι γνωστό, αυτό έχτιζε Παρθενώνες όταν οι άλλοι ήταν στα δέντρα). Να θυμίσω επίσης ότι η επένδυση στον πατριωτισμό, χωρίς να μιλάς για το ποιός είναι ο πραγματικός εχθρός (ο οποίος δεν είναι άλλος από τον επιθετικό καπιταλισμό της Αυτοκρατορίας του χρήματος, δηλαδή των τραπεζιτών και των πολυεθνικών), στέλνει στο τέλος τον κόσμο στην αγκαλιά των αυθεντικών εκφραστών του πατριωτισμού-εθνικισμού, δηλαδή αυτών που η κυρίαρχη ιδεολογία τους είναι η υπεροχή του έθνους και της πατρίδας τους έναντι των άλλων εθνών, οι οποίοι αποκαλούνται πολιτικά φασίστες και ναζί. Κλείνει η παρένθεση.

Στη συνέχεια διορίζει υπουργό οικονομικών έναν άνθρωπο τον οποίο τα μ.μ.ε. αποθεώνουν και προβάλλουν συνεχώς σαν rock star, προβάλλοντας την προσωπική του μεγαλοαστική ζωή, το τι φοράει κλπ. μέσα από μια gossip εικόνα, λες και μιλάμε για ένα μοντέλο πασαρέλας μόδας, παρά για έναν άνθρωπο που έχει αναλάβει το πλέον νευραλγικό υπουργείο της χώρας. Οι μικροαστοί οπαδοί της κυβέρνησης παραληρούν και ριγούν σε σημείο σεξουαλικής φαντασίωσης στη θέα του νέου αστέρα και κανείς δεν μιλά για τις οικονομικές του συμφωνίες με την αυτοκρατορία του χρήματος, οι οποίες είναι μία συνέχεια όλων των προηγούμενων διαχειριστών της εξουσίας στην Ελλάδα. Δηλαδή, η συνεχής αφαιμάξη κάθε οικονομικής δυνατότητας των φτωχότερων στρωμάτων, η φτωχοποίηση και η διαρκής ληστεία τους, προς όφελος των ισχυρών οικονομικά Ελλήνων και Ευρωπαϊκών μεγαλοαστών.

Και το παραμύθι συνεχίζεται: Στην πορεία οι αυτοαποκαλούμενοι “αριστεροί” προτείνουν για πρόεδρο της Δημοκρατίας ένα πολιτικό τίποτα προερχόμενο από τα βάθη της μεγαλοαστικής δεξιάς παράταξης, τον Προκόπη Παυλόπουλο, ο οποίος ως υπουργός εσωτερικών της τότε κυβέρνησης της Ν.Δ., τη μέρα που δολοφονήθηκε ο 16 ετών Αλέξης Γρηγορόπουλος από τον αστυνομικό Ε. Κορκονέα, είδε (όπως κάθε πολιτικός στο παρελθόν σε ανάλογες κρατικές δολοφονίες από τα αστυνομικά σκυλιά) ένα ακόμη “μεμονωμένο περιστατικό”. “Ο Παυλόπουλος εκφράζει το λαό”, είπε με κυνικό αλλά γλυκό χαμόγελο ο viral ροζ εκπρόσωπος της κυβέρνησης Γαβριήλ Σακελλαρίδης, ενδύμενος επάξια τον Ρόλο του παρά τω πρωθυπουργώ.

Να γιατί ο Ρόλος, εκτός από κατανάλωση εξουσίας, είναι το παν για την “ηρεμία” της.

Οι νεόκοποι οπαδοί της ΠΑΕ... ΣΥΡΙΖΑ

Έχω πια επιλέξει να αναφέρομαι στους φανατικούς ψηφοφόρους και οπαδούς του ΣΥΡΙΖΑ προσφωνώντας τους με καθαρά ποδοσφαιρικούς όρους. Ο φανατισμός, η αλαζονεία τους και οι συνεχείς μέχρι χυδαιότητας επιθέσεις που εξαπολούν σε όσους ασκούν κριτική στην κυβέρνηση, μου θυμίζουν φανατικούς χούλιγκανς ποδοσφαιρικής ομάδας. Τα περιστατικά είναι τόσα πολλά μέσα στους μόνο δύο μήνες κατά τους οποίους η “αγαπημένη τους ομάδα” - κυβέρνηση διαχειρίζεται την εξουσία, που δεν θα με έφταναν 3-4 σελίδες της εφημερίδας για να τα απαριθμήσω. Τελικά οι οπαδοί, απ’ όπου και αν προέρχονται, παραμένουν άβουλα τυφλά ποντίκια που το αφεντικό τους μιλά μέσα από το στόμα τους. Αυτό όμως που το αφεντικό τους δεν θυμάται είναι ότι, όταν το καράβι αρχίζει και βουλιάζει, τα ποντίκια είναι τα πρώτα που το εγκαταλείπουν.

“Ελληνας ψηφοφόρος”. Ο Γυρολόγος των κομμάτων εξουσίας.

Η κομματική τύφλωση και το μεθύσι της εξουσίας βλέπουν σοβαρά τη μνήμη και την πραγματικότητα. Οι Έλληνες ψηφοφόροι δεν έγιναν μέσα σε μία νύχτα αριστεροί, ούτε ανακάλυψαν τα... κινήματα του “έναν άλλος κόσμος είναι εφικτός” σαν τη “θεία φώτιση”. Ήταν και παραμένουν βαθιά συντηρητικοί, παρτάκηδες, απολίτικοι μικροαστοί, που η σχέση τους με την εκάστοτε εξουσία είναι σχέση “δούναι και λαβείν”. Στο σημείο αυτό αντιγράφω ένα απόσπασμα από το κείμενο του Αντώνη Δρακωνάκη που δημοσιεύτηκε στο περιοδικό “Κοινωνικός Αναρχισμός”: Οι ψηφοφόροι του ΣΥΡΙΖΑ αποτελούν έναν πληθυσμό πιστωτών που, μόλις δουν τις αξιώσεις τους να καταρρέουν, θα αποσύρουν

την πίστωση. Η μικροαστική ανυπομονησία για αλλαγή, βασισμένη στην άρνηση για προσωπική συμμετοχή στον κοινωνικό αγώνα, είναι τυφλή και αδηφάγος· δεν την ενδιφέρει το χρώμα του μεσσία, αρκεί να εμφανίζεται ως μεσσίας, και δεν καταλαβαίνει τις παρακλήσεις του για υπομονή· θέλει ευημερία εδώ και τώρα, αλλιώς αλλάζει ψηφοδέλτιο. Εκλογικοί πληθυσμοί όπως αυτοί δεν μπορούν να συσπειρωθούν γύρω από έναν πολιτικό φορέα στη βάση της κοινωνικής αλληλεγγύης και του κοινού ιδεώδους· αρχικά, γιατί δεν διαθέτουν -τουλάχιστον στην επαναστατική τους εκδοχή- τίποτα από τα δύο. Ο ΣΥΡΙΖΑ στηρίζεται σε μια σαθρή εκλογική βάση -και μάλλον εκεί θα παραμείνει- που θα τον προδώσει στην πρώτη ευκαιρία. Κι αυτό γιατί, αφενός δεν προέρχεται από καμιά μαζική κινηματική δύναμη (κίνημα) με εμπειρία στον δρόμο και τους κοινωνικούς αγώνες και, αφετέρου, γιατί δεν έχει τη δυνατότητα να εξαγοράσει -άμεσα- το εκλογικό του σώμα (διανομή κρατικού χρήματος), χτίζοντας έναν πελατειακό μηχανισμό -αλά ΠΑΣΟΚ- που να μπορέσει να συσπειρώσει τη βάση στο όνομα της «ταμπακέρας».

Ο ΣΥΡΙΖΑ συμμετέχει ελάχιστα στην πραγματική διάσταση των κοινωνικών αγώνων (όπως και στην όξυνσή τους) και αυτή είναι η ξερή αλήθεια. Ο ΣΥΡΙΖΑ δεν έχει να επιδείξει κάποια αξιοσημείωτη εμπειρία ή τεχνογνωσία, στην από-τα-κάτω δόμηση των κοινωνικών αγώνων. Δεν είναι τυχαίο ότι έχει ξεπατικώσει κάθε ιδέα και πρακτική που αναπτύσσεται εντός του αντιεξουσιαστικού χώρου τα τελευταία χρόνια όσο ήταν στην αντιπολίτευση. Η αλληλεγγύη, το ιδεώδες δηλαδή, δεν έχει για τους εύκαιρους ψηφοφόρους του ούτε ταξικό πρόσημο ούτε το στοιχείο μιας ολιστικής, αξιακής αμφισβήτησης, γιατί η συντριπτική πλειονότητα των ψηφοφόρων των κοινοβουλευτικών κομμάτων αντιλαμβάνονται την αλληλεγγύη ως φιλανθρωπία και τα ιδεώδη ως σχετικολογικά υπαρξιακά ευχολόγια.

Ανάμεσα στις μνήμες, τα όνειρα, τις επιθυμίες και τις τύψεις, ποιος είναι σίγουρος για το τι στα αλήθεια συνέβη;

Υπάρχουν αρκετοί/ες που ακόμη πιστεύουν ότι η καλύτερη λύση της ζωής τους θα έρθει μέσα από τους θεσμούς που η κυριαρχία έχει ορίσει για τον εαυτό της. Αυτός όμως που ορίζει, είναι αυτός που απολαμβάνει αποκλειστικά τους καρπούς των ορισμών του. Κάθε νέος τύπος εξουσίας γίνεται πρόδρομος νέων δυνατοτήτων ανάπτυξης, έχοντας ακόμη και τις καλύτερες προθέσεις. Αλλά η εξουσία προσπαθεί πάντοτε να διατηρήσει τα πράγματα όπως είναι, προσκολλημένα ακίνδυνα στα στερεότυπα και στους θεσμούς των ιδεολογικών της μηχανισμών. Αυτή υπήρξε η αιτία όλων των επαναστάσεων της Ιστορίας.

Εκείνος που προσπαθεί συνεχώς να υποτάξει τα πάντα σε μια μηχανική τάξη, γίνεται στο τέλος κι ο ίδιος μια μηχανή και χάνει κάθε ανθρώπινο αίσθημα. Δεν πρόκειται ποτέ η αυτοκρατορία τους χρήματος να έρθει και να μας πει “έχετε δικίο” και να αποσυρθεί έτσι απλά με σκυμμένο το κεφάλι. Όποιος δεν το καταλαβαίνει αυτό και συνεχίζει να μιλά μέσα από τους δικούς τους οικονομικούς όρους, προσπαθώντας να βρει αναίμακτους τρόπους, είναι άξιος να παθαίνει όσα παθαίνει. Άξιος ενός συμβολαίου θανάτου που έχει τη δική του υπογραφή και συναίνεση. Του δικού του θανάτου. Κάποιοι όμως που δεν το δέχονται αυτό, δεν είναι υποχρεωμένοι να ακολουθήσουν τους εθελόδουλους και τους φοβισμένους. Ή θα γκρεμίσουμε το σαθρό τους οικοδόμημα για να χτίσουμε ένα νέο που θα είναι για όλους απολαυστικό και ισότιμο σε κάθε πτυχή της ζωής και το οποίο θα εξυψώνει την ελευθερία στη θέση της σκλαβιάς, ή θα συνεχίσουμε να πλέουμε στον ποταμό της υποταγής, οδηγούμενοι προς τον ωκεανό της εκμηδένισής μας. Όλα τα άλλα είναι φτηνοί πολιτικαντισμοί που συνεχίζουν να κρατούν στην επιφάνεια ένα ναυαγιαμένο σύστημα.

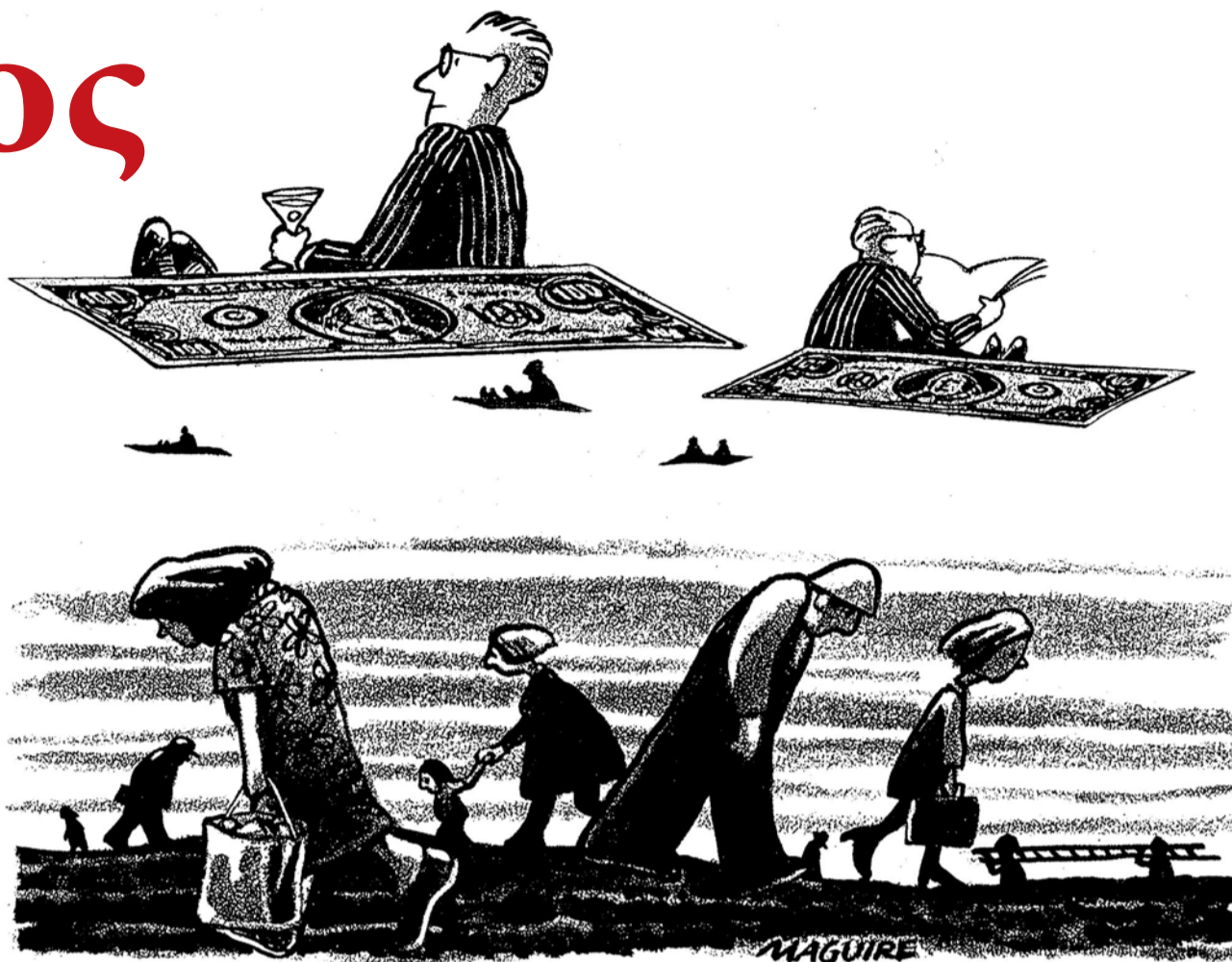
■/ Ευάγγελος Αληθινός

Το χρέος

Η έννοια της συλλογικής ευθύνης ως τρόπος επωμισμού του χρέους

Είναι λίγα τα πράγματα για τα οποία η ανθρωπότητα, στη σύγχρονη εποχή, αποδέχεται και επιβάλλει τη συλλογική ευθύνη, ανεξαρτήτως προσωπικής θέσης ή υπόστασης. Μια έννοια που παρουσιάζεται από τους θεωρητικούς της ηθικής ή των πολιτικών επιστημών ως ένα τερατούργημα οριστικά καμένο στις στάχτες του Β'Π.Π., όμως παραδόξως παραμένει εν ζωή, ή σε συνθήκες κοινωνικού κανιβαλισμού (π.χ. στις εμφύλιες συρράξεις της κεντρικής Αφρικής) ή, σε παγκόσμιο επίπεδο, μόνο σε ένα τμήμα των ανθρώπινων δραστηριοτήτων: στην οικονομική σφαίρα και ειδικότερα σε αυτήν της ιδιοκτησίας. Το χρέος (το δημόσιο, αλλά και το ιδιωτικό), αποτελεί ακριβώς αυτήν την οικονομική έκφραση της συλλογικής ευθύνης: την αποδοχή της λογικής ότι μια ομάδα ανθρώπων είναι εσαεί υπεύθυνη για την εκπλήρωση μιας συμφωνίας, η οποία συνάφθηκε από κάποιους άλλους, σε μια άλλη εποχή (προφανώς χωρίς τη σύμφωνη γνώμη τους ή και ενάντια σε αυτήν, ενδεχομένως και πριν γεννηθούν), κάτω από άλλες συνθήκες και ενδεχομένως κάτω από έκτακτο καθεστώς, και από την οποία οι ίδιοι ενδεχομένως να μην είχαν κανένα ωφέλημα, είτε επίσης για την αποζημίωση μιας ομάδας ανθρώπων οι πρόγονοι των οποίων βλάφτηκαν από τους προγόνους τους, χωρίς οι ίδιοι να έχουν κάποια ευθύνη ή ωφέλεια από αυτό.

σμευμένης παραγωγικής δυνατότητας του «οφειλέτη» από τον «πιστωτή», επιτρέπει αφενός τη συνεχή αύξηση του συγκριτικού πλεονεκτήματος τόσο της παραγωγικής όσο και της αγοραστικής ικανότητας του δεύτερου συγκριτικά με τον πρώτο. Η φράση κλειδί, στην συγκεκριμένη διαδι-

Εν προκειμένω, χρήματα των Ευρωπαίων φορολογούμενων δόθηκαν ως δάνειο στην Ελλάδα για να προμηθευτεί Γερμανικά προϊόντα, κατέληξαν στις τσέπες Γερμανικών εταιρειών και διασφάλισαν την παραγωγή σε Γερμανικές εταιρείες. Η αποπληρωμή των δανείων μέσω άλλων δανεί-

...και πώς θα το αποκτήσετε

Η φύση του χρέους ως μηχανισμός διαχείρισης της εργατικής δύναμης

Το χρέος με αυτήν τη μορφή είναι κληροδότημα άλλων εποχών, στις οποίες κυριαρχούσαν οι προ-καπιταλιστικές σχέσεις. Στην πραγματικότητα, από την απαρχή της ιστορίας, το χρέος δεν αποτελεί μηχανισμό ανταπόδοσης ή επιστροφής μιας συμμετοχής σε δαπάνη ή ακόμα και σε δυννητική πρόσοδο, αλλά είναι κατά κύριο λόγο ένας τρόπος δέσμευσης [εξασφάλισης] της εργατικής δύναμης: "securing of a labour force". Εκτός από την αρχαία Αθήνα, μια πιο πρόσφατη ιστορική περίπτωση είναι η φεουδαρχική σχέση φεουδάρχη-υποτελή στην πρώιμη βιομηχανική εποχή: στην Μ. Βρετανία του 18ου αιώνα, παιδιά που οι γονείς τους έστελναν για δουλειά στο ορυχείο, μετά από έναν χρόνο και μία ημέρα εργασίας, σε μια ειδική τελετή, έπαιρναν την αμοιβή τους για την εργασία τους παρουσία μαρτύρων και υποχρώνονταν πλέον να δουλεύουν για όλη τη ζωή τους στο ορυχείο, χωρίς τη δυνατότητα να απεμπλακούν: ένα ιδιότυπο καθεστώς δουλείας. Η αμφισβήτηση αυτής της υποχρέωσης και η εφαρμογή «ελευθέρων» (όσο ελεύθερη μπορεί να είναι μια σχέση εργοδότη-εργαζόμενου) σχέσεων εργασίας, με την αμοιβαία αποδοχή των όρων εργασίας, υπήρξε κομβική στιγμή για τη μετάβαση από την εποχή της δουλοπαροικίας στην βιομηχανική εποχή στην Μεγάλη Βρετανία.

Όμως το χρέος, και στην σύγχρονη εποχή, πέρα από την ιστορική μορφή του ως μηχανισμός αναπαραγωγής της δουλοπαροικίας (π.χ. σε μεγάλη κλίμακα στην Υποσαχάρια Αφρική, στην Νότια Αμερική αλλά και στον «Δυτικό Κόσμο» μέσω του trafficking) έχει και τη διευρυμένη εφαρμογή του μέσω της σύγχρονης Αποικιοκρατίας, είτε στις πρώην Αποικιοκρατούμενες χώρες, είτε στις λεγόμενες «Αποικίες χρέους»: Χώρες ή Κοινότητες η υποχρέωση των οποίων να αποδίδουν τοκοχρεολύσια τις βάζει σε προφανή αδυναμία να διαθέσουν στον εαυτό τους το αποτέλεσμα της εργατικής τους δύναμης ή να αναπτύξουν τις απαιτούμενες υποδομές για να έχει η χρήση της εργατικής τους δύναμης επαρκή απόδοση, και διατηρούνται έτσι σε ένα ιδιότυπο, εσαεί ανακυκλούμενο καθεστώς δουλοπαροικίας. Ο μηχανισμός αυτός, πέρα από την εκμετάλλευση της δε-

Δεν είναι τυχαίο ότι ακριβώς επειδή η συγκεκριμένη διαδικασία είναι εξόχως κυριαρχική, η αμφισβήτηση του χρέους σε επίπεδο κοινωνικής ομάδας συνεπάγεται αυτόματα την αμφισβήτηση των πολιτειακών θεσμών και κανόνων, δηλαδή της κυριαρχίας και των θεμελιακών αξιών της: η αμφισβήτηση του χρέους σε κοινωνικό επίπεδο, συνοδεύεται συστηματικά και από την αμφισβήτηση της ιδιοκτησίας και των προνομίων γενικότερα.

κασία είναι η δέσμευση μιας εργατικής/παραγωγικής δύναμης. Η δέσμευση αυτή μπορεί να αποσκοπεί είτε στην υποχρεωτική μέχρις εξάντλησης χρήση της (όπως π.χ. στην αρχαιότητα η από χρέους εκδούλευση ή η σύγχρονη εμπορία παιδιών για εργασία ή σεξουαλική εκμετάλλευση), είτε στον προσανατολισμό της προς συγκεκριμένες κατευθύνσεις προς το συμφέρον του πιστωτή (π.χ. εξόρυξη ορυκτών και υδρογονανθράκων στην Νιγηρία) είτε τέλος, -και αυτό είναι το πιο ενδιαφέρον- στην αδρανοποίησή της, ώστε να αυξηθεί η αξία της παραγωγής κάπου αλλού.

Η περίπτωση της σύγχρονης Ελλάδας είναι χαρακτηριστική: Η διαδικασία αιχμαλωσίας του χρέους δημιουργεί αφενός αδυναμία εκκίνησης μιας τοπικής παραγωγής που να καλύπτει τις ανάγκες των κατοίκων και αφετέρου αδυναμία των κατοίκων να έχουν πρόσβαση σε αγαθά τα οποία χρειάζονται. Έτσι, δημιουργείται μια ειδική σχέση δανειστή/δανειζόμενου, όπου ο δανειζόμενος υποχρεούται να δανειζεται για να αγοράσει τα αγαθά τα οποία του διαθέτει ο δανειστής, ο οποίος με αυτόν τον τρόπο εξασφαλίζει σταθερότητα στη διάθεση των αγαθών που παράγει (άρα και σταθερή παραγωγή και εργασία) και εξασφαλίζει ότι ο κύκλος δεν θα σπάσει ποτέ, αφού με την υποχρέωση της αποπληρωμής του χρέους να αυξάνεται και με τη δυνατότητά του πιστωτή να ορίζει τους κανόνες του παιχνιδιού, ο δανειζόμενος ποτέ δεν θα μπορέσει να αναπτύχθει επαρκώς για να αντικαταστήσει την παραγωγή του πιστωτή με δική του.

ων και τα μέτρα λιτότητας στην Ελλάδα διασφαλίζουν ότι: (α) Τα λεφτά των Ευρωπαίων φορολογούμενων καταλήγουν στις σωστές τσέπες, αφού πρώτα ξεπλυθούν στην Ελλάδα.

(β) Η παραγωγή στη Γερμανία και δεν θα διακοπεί αλλά και θα διατεθεί, αφού εξασφαλίζεται το απαιτούμενο κεφάλαιο και υποχρεώνεται ο δανειζόμενος να αγοράσει από εκεί που θα του υποδείξει ο πιστωτής βάσει κατάλληλων όρων δανεισμού και σχετικού νομικού πλέγματος που του επιβάλλεται.

(γ) Διασφαλίζεται η αδυναμία να δημιουργηθεί ανταγωνιστική παραγωγή στην Ελλάδα με την αδρανοποίηση της παραγωγικής ισχύος και την ταυτόχρονη απομύζηση των πόρων (χαρακτηριστικό παράδειγμα η δραματική μείωση της μεταλλουργικής παραγωγής στην Ελλάδα και η αντίστοιχη γιγαντιαία αύξηση της εξαγωγής πρώτων υλών για τη μεταλλουργία από την Ελλάδα, παράλληλα με την ένταση της κρίσης χρέους).

Ο ίδιος μηχανισμός υπονοείται επίσης, για παράδειγμα, στο χρέος από πολεμικές αποζημιώσεις: Όποιος πρέπει να καταβάλλει τις αποζημιώσεις, δουλεύει για να φέρει στο λήπτη την πρόσοδο που του αποστέρησε, για να επανορθώσει τις υποδομές που του κατέστρεψε και για να αντικαταστήσει την εργατική/παραγωγική δύναμη που του αφαιρέσει. Δεν είναι τυχαίο ότι ακριβώς επειδή η συγκεκριμένη διαδικασία είναι εξόχως κυριαρχική, η αμφισβήτηση του χρέους σε επίπεδο κοινωνικής ομάδας συνεπάγεται

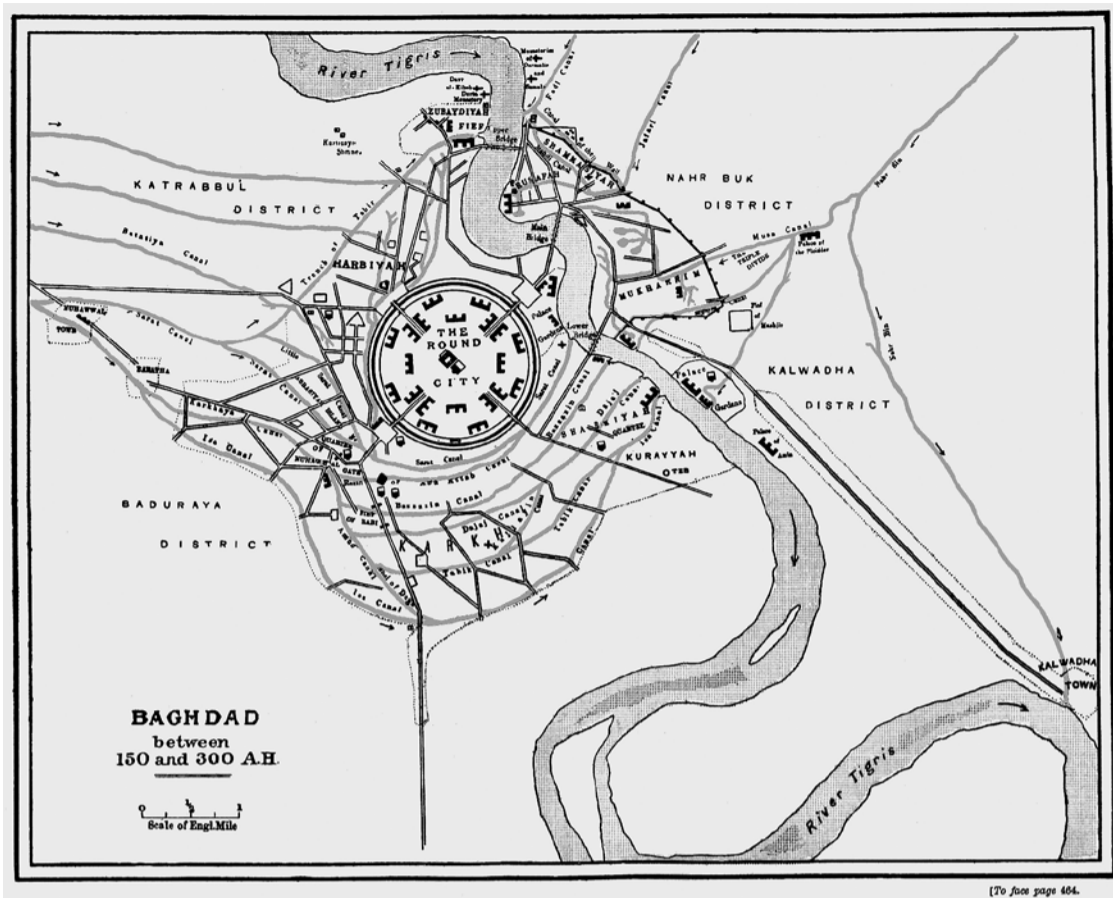

FUTUWWA

Το αντιεξουσιαστικό Ισλάμ

Δυστυχώς, ο σύγχρονος ευρωπαίος των “χριστιανικών δημοκρατιών” θεωρεί ότι ξέρει τα πάντα για το Ισλάμ και γι’ αυτό δεν χρειάζεται να μάθει περισσότερα. Η κουβέντα ξεκινάει και καταλήγει πάντα με όλα τα στερεότυπα της φαρέτρας της επικαιρότητας, κάνοντας τα βέλη της ριζοσπαστικής κριτικής ανίσχυρα μπροστά στις ασπίδες των βεβαιοτήτων. Το «υποανάπτυκτο, καθυστερημένο, βάρβαρο, μισογύνικο, υποταγμένο» Ισλάμ έχει αναδείξει την πιο “αναρχική” κοινότητα που υπήρξε ποτέ στην προνεωτερική ιστορία της ανθρωπότητας. Τη Φουτούα.

[To face page 46.]

Η αξία της φιλοξενίας. Λεπτομέρεια από ζωγραφιά του 1330 μ.Χ. σε χρονικό της πόλης Βαγδάτης. Στο φτωχικό σπίτι ο ιδιοκτήτης, για να τιμήσει τους φιλοξενούμενους του, παραχωρεί το κρεβάτι του και κοιμάται χάμω μαζί τους. Ένας από αυτούς ξυπνάει στη μέση της νύχτας και, για να ανταποδώσει την τιμή, προσπαθεί αθόρυβα, χωρίς να ξυπνήσει τον σπιτονοικοκύρη, να διώξει με το ραβδί του έναν μεγάλο αρουραίο που κυκλοφορεί στο πάτωμα.

Χάρτης της Βαγδάτης του 9ου αιώνα μ.Χ. Η πόλη έχει ήδη διαμορφωθεί σε συνοικίες με συγκεκριμένα χαρακτηριστικά και όρια. Τείχη ορίζουν περιμετρικά την ολόκληρη της πόλης, αλλά και εσωτερικά τείχη καθορίζουν τα δικαιώματα των κατοίκων της. Ελάχιστοι μεγάλοι δρόμοι που οδηγούν στο κέντρο και ένα πυκνό πλέγμα μέσα στις συνοικίες αμέτρητων σοκακιών που εμποδίζουν κάθε επίδοξο εισβολέα (αστυνομικό ή εφοριακό) να εισέλθει σε αυτές. Υπάρχει κίνδυνος να “χαθεί” και να χωνευτεί από τη συνοικία. Όπως ο ιστός της αράχνης, η πόλη έχει τέσσερις μεγάλες αρτηρίες που τη συνδέουν αντίστοιχα με τα τέσσερα σημεία του ορίζοντα και αμέτρητους μικρούς ιστούς που συνδέουν με κάθε τρόπο τον πολεοδομικό ιστό. Οι κάτοικοι κινούνται με ευκολία στην πόλη, ενώ οι εισβολείς “κολάνε” σε κάθε σημείο της και υφαιίνεται το σάβανό τους. Η πόλη είναι έτοιμη να αγκαλιάσει τη φουτούα που εξαπλώνεται την ίδια εποχή σε κάθε συνοικία.

Φατάχ, ο έντιμος ληστής.

Στα προϊσλαμικά χρόνια η απέραντη αραβική ενδοχώρα ήταν φυλετικά οργανωμένη μέσα από διευρυμένες οικογένειες (κλαν ή φάρες). Η εξορία από τη κοινότητά σου, με εντολή του σείχη (αρχηγός- πατριάρχης), σήμαινε σίγουρο θάνατο ή υποδούλωση. Οι φτωχοί τραγουδάνε τα έπη των διάσημων φιτιγιάν (πληθυντικός του φατάχ), δηλαδή των ανθρώπων που για να διορθώσουν μια αδικία που τους έγινε αφήνουν εκούσια την οικογένειά τους και ζούνε μόνοι στην έρημο κλέβοντας τους πλούσιους για εκδίκηση. Σε όλα τα έπη η γενναιοδωρία και η γενναιότητα των φιτιγιάν φτάνει στα όρια του παραλόγου και της αποκοτιάς και είναι αυτή που τελικά τους σκοτώνει.

Ένας διάσημος Φατάχ ήταν ο Χατάμ Ατ Τάι. Το αίσθημα του δικαίου έφτανε σε τέτοιο σημείο που μια φορά, αφού έσφαξε τους φοροεισπράκτορες που ζητούσαν τους φόρους από ένα χωριό που είχε γίνει επιδρομή ακριδών, μετά απαγόρευσε στους κατοίκους να κυνηγάνε τις ακρίδες, γιατί μερικές είχαν κρυφτεί για να σωθούν στη σκηνή του. Αυτή η γενναιοδωρία ήταν που τον σκότωσε. Αφού είχε εξοντώσει όλους τους διώκτες που του έστελναν οι πλούσιοι, μια μέρα είχε να αντιμετωπίσει ένα διάσημο ξιφομάχο των αφεντάδων. Ο Χατάμ Ατ Τάι τον νίκησε εύκολα και, όπως ο διώκτης κείτονταν πεσμένος με σπασμένο το σπαθί περιμένοντας το θάνατο, πονηρά του ζήτησε το σπαθί του, αφού δε θα ήταν τόσο γενναιοδωρός όσο έλεγαν αν δεν θα του το έδινε. Ο Χατάμ, που δεν μπορούσε να αρνηθεί τίποτα, του το πρόσφερε και με αυτό δολοφονήθηκε.

Σύγχρονος του Χατάμ, ένας άλλος διάσημος φατάχ ήταν ο Μάμα Αλ-Ιγιαντί. Αυτός, όταν έμαθε το τέλος του συντρόφου του, έκοβε τα κεφάλια των ρουφιάνων πριν προλάβουν να του ζητήσουν το σπαθί του. Αλλά και αυτός θα βρει τον θάνατο εξαιτίας της γενναιοδωρίας του. Οι αφεντάδες, αφού δεν μπορούσαν να τον σκοτώσουν στη μάχη, σκέφτηκαν ένα τέχνασμα. Έβαλαν να τον παρακολουθήσουν και όταν είδαν ότι θα διέσχιζε μια μεγάλη έρημο, έστελναν τους διώκτες του έναν- έναν, άοπλους να του ζητάνε έλεος και νερό γιατί είχαν χαθεί στην έρημο. Αυτός, αν και κατάλαβε το τέχνασμα, δεν μπορούσε να αρνηθεί το νερό του σε έναν διψασμένο και στο τέλος πέθανε από τη δίψα. Ο ίδιος έλεγε στους φτωχούς που βοηθούσε:

«Δεν είναι ζημιά αν οι ευγενείς χάσουν τη θέση τους, αλλά αν οι ταπεινοί χάσουν την ευγένειά τους»

Η συγκέντρωση των φιτιγιάν ή οι απαρχές της Φουτούα.

Με την κατάκτηση και ενοποίηση της αραβικής χερσονήσου στο όνομα του Ισλάμ από τη γενιά του Μωάμεθ, έχουμε και τη σχηματοποίηση της Φουτούα. Οι φιτιγιάν που πιάνονται ζωντανοί έχουν μια τελευταία ευκαιρία για να μην τους εκτελέσουν. Να συμμετέχουν στην τζιχάντ ενάντια στους άπιστους. Η πρώτη μάζωξη των φιτιγιάν γίνεται στο Χορασάν (σημερινά σύνορα Ιράν- Τουρκμενιστάν), αρχές του 9ου αιώνα μ.Χ., για να πολεμήσουν τους πολυθεϊστές Τουρκομάνους. Οι φιτιγιάν δεν δέχονται διαταγές

από τους μουσουλμάνους στρατηγούς και αντί να πολεμάνε στην τζιχάντ λεηλατούν τους πλούσιους (ανεξαρτήτου θρησκευματος) και μοιράζουν τα λάφυρα στον ντόπιο πληθυσμό που υποφέρει από τον πόλεμο. Στη μάχη ακολουθούν έναν δικό τους κώδικα αξιών που τον ονομάζουν Φουτούα.

Η ετυμολογία της λέξης Φουτούα μάς είναι άγνωστη. Στα πρώτα κείμενα αναφέρεται άλλοτε με την έννοια της αποκοτιάς, των πράξεων ασυνήθιστης γενναιότητας και γενναιοδωρίας, του αφίκορου και γενναίου νέου και άλλοτε με την έννοια του “σκλάβου ως σήμερα”. Η δεύτερη έννοια, του σκλάβου, διαβάζεται σίγουρα ιστορικά (πρώην συλληφθέντες) αλλά έχει και μία δεύτερη ανάγνωση. Με την επίδραση του σουφισμού σημαίνει τον “σκλάβο” των παθών του που με την αγάπη των συντρόφων του “απελευθερώνεται” και έρχεται πιο κοντά στον Αλλάχ. Το 873 μ.Χ. έχουμε τον πρώτο επίσημο ορισμό του κώδικα τιμής των κλεφτών-πολεμιστών: “Αυτός που αξίζει το όνομα της φουτούα, είναι αυτός που συγκεντρώνει στο πρόσωπό του όλες τις αρετές των προφητών και των αγίων αλλά παραμένει ταπεινός. Αυτός που βλέπει πάντα τους συντρόφους του ως ανώτερους του.” Από το Χορασάν, τέλη του 9ου αιώνα μ.Χ., οι φιτιγιάν θα εξαπλωθούν σε όλον τον ισλαμικό κόσμο και, με πρόσημα τη φιλοξενία τους, τις περιόδους ειρήνης, θα δημιουργήσουν στις πόλεις ξενώνες για να μένουν (ζαβιγιέδες) αλλάζοντας το νόημα της φουτούα από έναν κώδικα της κλεφτουριάς σε ένα αιρετικό λαϊκό κίνημα με θρησκευτικό μανδύα και έντονα αντικρατικά χαρακτηριστικά.

Η “φουτούα”. Αφίσα από ομώνυμη αιγυπτιακή ταινία της δεκαετίας του '60 –με συμπαραγωγή τον αιγυπτιακό στρατό– για τους κινδύνους που αντιμετωπίζει η νεολαία αν ακολουθήσει τη φουτούα. Ο πρωταγωνιστής, ντυμένος με παραδοσιακή φορεσιά, στο τέλος τρελαίνεται και γίνεται βίαιος και αντικοινωνικός. Στο ένα χέρι κρατάει χειροβομβίδα και στο άλλο όπλο. Η στάση του είναι συνέχεια επιθετική και βάρβαρη.

Οι πόλεις της φουτούα

Τον 10ο αιώνα μ.Χ., δηλαδή την εποχή που διαμορφώνεται η φουτούα ως λαϊκό-θρησκευτικό κίνημα, οι πόλεις από το Ιράν μέχρι τη Μαυριτανία είναι σε μόνιμη εμπόλεμη κατάσταση. Δυο αυτοκρατορίες συγκρούονται (Βυζάντιο και Αραβες), σταυροφόροι, τουρκομάνοι και μογγόλοι επιδίδονται σε λεηλασίες και οι θάλασσες είναι γεμάτες πειρατές. Οι πόλεις τύποις μόνο ανήκουν σε κάποιον αυτοκράτορα και έχουν διευρυμένη αυτονομία. Δεν είναι τυχαίο ότι τότε γράφονται τα πρώτα χρονικά των αυτόνομων πόλεων-κρατών (Χαλέπι, Τύνιδα, Βαγδάτη, Ταρσός), κάτι που στην Ευρώπη θα γίνει πέντε αιώνες αργότερα (ο Κροπότκιν τα θεωρούσε τις απαρχές του σύγχρονου αναρχισμού).

Οι ζαβιγιέδες (ξενώνες-στέκια) των πόλεων-κρατών

Την πιο ολοκληρωμένη περιγραφή του τρόπου λειτουργίας των ζαβιγιέδων την έχουμε (τέλη του 10ου αιώνα) στη Νισαπούρ από τον Νου (τσιγγάνος, πρώην κατάδικος και διάσημος ποιητής). Η πόλη χωριζόταν σε 17 συνοικίες (νταρ). Η κάθε νταρ είχε και από έναν ζαβιγιέ που ήταν υπεύθυνος για τη προστασία της γειτονιάς του από εφοριακούς και αστυνομία. Αν κάποιος πρόφτανε να φτάσει κυνηγημένος από την αστυνομία στο ζαβιγιέ, οι φιτιγιάν τον προστάτευαν με τη ζωή τους (η φιλοξενία θεωρούνταν ύψιστη αξία). Η αστυνομία δεν τολμούσε να μπει μέσα γιατί ήξερε ότι την επόμενη στιγμή θα καίγονταν και οι 17 συνοικίες. Οι φιτιγιάν που δεν είχαν μεγαλώσει στην πόλη, και άρα δεν τους ήξεραν καλά, πήγαιναν αναλόγως του τόπου καταγωγής τους στον αντίστοιχο ζαβιγιέ που είχε και άλλους συντοπίτες τους. Έτσι, ελεγχόταν καλύτερα η διείσδυση ρουφιάνων στους ζαβιγιέδες (γινόταν έλεγχος για το παρελθόν του κάθε φατάχ).

Οι φιτιγιάν δεν αναφέρονται ο ένας στον άλλον με το όνομα της προηγούμενης ζωής τους, αλλά ως ραφίκ (αδελφικός φίλος, σύντροφος). Η φουτούα για τα μέλη της δεν είναι μόνο μια θρησκευτική ή ηθική προσέγγιση της ζωής αλλά και διέπεται από αυστηρούς κανόνες. Κατ’ αρχήν ραφίκ δεν μπορεί να είναι ο κρατικός αξιωματούχος, ο μέθυσος, ο ασελής (επαγγελματίας χορευτής, ηθοποιός, μάγος κ.τλ.) και ο μπράβος των πλουσίων. Ο ραφίκ μπορεί να πιστεύει σε όποια θρησκεία θέλει, αλλά για να ανέβει βαθμίδα πρέπει να ασπαστεί το Ισλάμ. Οι ραφίκ μένουν όλοι μαζί στον ζαβιγιέ, όπου και φιλοξενούν τους φίλους τους αλλά και τους άπορους, τους φτωχούς και τους καταζητούμενους. Ο ραφίκ δεν μπορεί να κάνει περιουσία και γι’ αυτό κάθε βράδυ, όταν γυρνάει στο ζαβιγιέ, καταθέτει ό,τι έχει κερδίσει την ημέρα σε ένα κοινό ταμείο για τις ανάγκες του ζαβιγιέ και των μελών του. Οι ραφίκ ψηφίζουν τον ικανότερο ανάμεσά τους ως υπεύθυνο του ζαβιγιέ, τον καμπίρ. Οι καμπίρ από κάθε συνοικία ψηφίζουν τον ικανότερο από αυτούς για τις συνομιλίες με τις τοπικές αρχές ή για θεολογικά ζητήματα, τον ντζιάντ (παππού). Η εξουσία αυτών των ανθρώπων δεν είναι κληρονομική και είναι άμεσα ανακλητοί. Όποιος ραφίκ παντρεύεται πρέπει να μένει στην ίδια συνοικία και ξανά να μην έχει ιδιοκτησία, αφού ο καμπίρ κρίνει και φροντίζει για τις ανάγκες του από το κοινό ταμείο. Για να γίνει κάποιος ραφίκ πρέπει να τον προτείνει στη συνέ-

Χάρτης του κόσμου τον 12ο αιώνα μ.Χ. Ένας κόσμος ανάποδα. Η Ευρώπη, μικρή και σταφιδιασμένη, στέκεται στο κάτω μέρος της σελίδας (στον υποανάπτυκτο νότο...), ενώ η Αφρική, τεράστια και κραταιά, ορθώνεται στον βορρά πιάνοντας όλο τον χάρτη. Στις μεγάλες πόλεις, στα παράλια τους, οι φιτιγιάν την ίδια εποχή οργανώνουν εξαιρετικά βίαιες αντικρατικές εξεγέρσεις στέλνοντας σινιάλα καπνού σε όλο τον κόσμο ότι μπορούν να έρθουν οι πάνω κάτω και οι κάτω παντού.

λευση του ζαβιγιέ κάποιος άλλος ραφίκ και να τον αποδεχτεί και ο καμπίρ ακούγοντας τη γνώμη όλων. Στην αρχή, ραφίκ μπορούσαν να γίνουν και γυναίκες (υπάρχουν αναφορές σε άλλες πόλεις π.χ. Τύνιδα για ζαβιγιέδες που δεν δέχονταν άντρες). Αν τελικά τον δεχτεί ο ζαβιγιέ, ο ραφίκ ζώνεται τη ζώνη της φουτούα- φοράει τη στολή τους, του δίνεται το μαχαίρι του και πίνει μια κούπα με αλατόνερο, αφού η ζωή που διαλέγει είναι τόσο πικρή όσο το αλατόνερο. Αν ο ραφίκ αποδείχθει σκάρτος άνθρωπος ή ρουφιάνος της αστυνομίας (σούρτα), εκτελείται και αυτός αλλά και ο ραφίκ που τον πρότεινε. Αν σε ένα ζαβιγιέ έχουν δεχτεί πολλούς ραφίκ που αποδείχτηκαν σκάρτοι και ρουφιάνοι, ο παππούς (ντζιάντ) της πόλης δίνει εντολή και εκτελείται και ο καμπίρ του ζαβιγιέ αφού δεν κατάλαβε τους μυστικούς στον ζαβιγιέ του.

Και μία-μία σταγόνα σε πνίγει όπως το βαθύ πηγάδι

Ένα περίεργο στον τρόπο οργάνωσης των ζαβιγιέδων ήταν οι ποινές. Οι φιτιγιάν έδιναν πολύ μεγάλη σημασία στην αξιοπρεπή εικόνα των μελών τους στη γειτονιά αλλά και είχαν πολύ αυστηρούς κανόνες στη λειτουργία των χώρων τους. Έτσι, θεωρούσαν ισοβαρές έγκλημα το να αποδείχθει κάποιος ρουφιάνος ή απατεώνας (βαθύ πηγάδι) με το να δείχνει κάποιος καθημερινά και αδιαλείπτως μια ασυνεπή ή προκλητική συμπεριφορά σε μικρά ασήμαντα πράγματα (μία σταγόνα), απαραίτητα όμως για τη λειτουργία των ζαβιγιέδων.

Ουνική κόμη ή μοϊκάνα

Στις πόλεις της μεθορίου της βυζαντινής αυτοκρατορίας υπήρχαν ακόμη κατάλοιπα των δήμων (στις μεγάλες πόλεις είχαν σφαχτεί μετά τη στάση του Νίκα, το 532 μ.Χ.). Τα μέλη των δήμων (οι πράσινοι και οι βένετοι/γαλάζιοι, ήταν οι πιο ισχυροί) λέγονταν νεανίες και προστάτευαν τη γειτονιά τους, συμμετείχαν σε αθλητικούς αγώνες και ντύνονταν με τα αντίστοιχα χρώματα με ένα επιτηδευμένο τρόπο. Επίσης, ξύριζαν το κεφάλι τους αφήνοντας μόνο μια λωρίδα (ουνικός τρόπος), φορούσαν πολλά σκουλαρίκια και έφεραν σε εμφανές σημείο δίκικο μαχαίρι.

Οι φιτιγιάν θα υιοθετήσουν αμέσως κάποια από τα χαρακτηριστικά τους. Επειδή όλοι δούλευαν σε "ταπεινά" επαγγέλματα, όταν πήγαιναν στους ζαβιγιέδες έπρεπε πάντα να είναι πεντακάθαροι και περιποιημένοι (για να ξερκίσουν τη φτώχεια του μεροκάματου). Φοράνε, όπως οι σούφι, έναν ολόλευκο μακρύ μανδύα, αλλά πάνω του ράβουν μαύρες φανταχτερές λωρίδες (από τον αριθμό τους ο μνημένος μπορούσε να καταλάβει σε ποιόν ζαβιγιέ ανήκε κανείς), ενώ στο κεφάλι τους φοράνε τουρμπάνι με ένα ειδικό δέσιμο που το κάνει να φαίνεται σαν αλογοουρά. Οι χρονικογράφοι της εποχής, που είναι όλοι πλούσιοι και εχθροί τους, τους αποκαλούν αιρετικούς, ξυπόλυτους, βρομιάρηδες, ανήθικους, πονηρούς, συρφετό κλεφτών κ.τλ. και τους κοροϊδεύουν ότι μοιάζουν με κοράκια, χαρακτηρισμό που εκείνοι δέχονται με ευχαρίστηση. Ένας από τους χρονικογράφους, ο σελτζούκος πρίγκιπας Χανμπαλί Ιμπν αλ Ντζαβζί από την άλλη προειδοποιεί ότι: «Η φουτούα προάγει τη σεξουαλική ελευθερία, τη βία στους δρόμους και την αντικρατική πάλη. Όπου οργανώνονται αυ-

τοί οι αλήτες όσο είναι λίγοι δεν προκαλούν και είναι ήσυχοι και μόλις γίνουν πολλοί σκοτώνουν όλους τους ενάρετους ανθρώπους που δουλεύουν για το κράτος και την αστυνομία».

Οι ζαβιγιέδες κέντρα των ισναφιών

Το 10ο αιώνα μ.Χ. η φουτούα έχει εξαπλωθεί στα περισσότερα αστικά κέντρα του Ισλάμ της εποχής. Οι παλιές συντεχνίες (σπείρες) του παζαριού, που είχαν ατονήσει με τους μακροχρόνιους πολέμους, ξαναβαφτίζονται μέσα στο αίμα που ακολουθεί τις συχνές εξεγέρσεις των φιτιγιάν. Φωνάζοντας «εσνάφ» (δικαιοσύνη) και ακολουθώντας το δρόμο της φουτούα, οι ζαβιγιέδες θα γίνουν τα άτυπα εργατικά κέντρα της φτωχολογιάς, συνυπάρχοντας με τους ανθρώπους "του σκοιού και του παλουκιού". Κάθε επαγγελματικός κλάδος θα οργανωθεί σε ισνάφια πάνω στις αρχές της φουτούα. Ο νεοεισερχόμενος λέγεται «τσιράκι», ο μαθητευόμενος «κάλφας» και ο επαγγελματίας «μάστορας». Ο καλύτερος μάστορας αποσύρεται από το επάγγελμα (αφού είναι ασυμμάχιστος) και πρέπει να μάθει την τέχνη του στους άλλους μαστόρους για το καλό της κοινότητας. Έχουν το δικό τους προστάτη άγιο (στο Χαλέπι κυκλοφορεί η φήμη ότι αρέσκεται να κόβει τους λαμπούς φοροεισπρακτόρων) και τις δικές τους γιορτές και χορούς (π.χ. χασάπικο). Κάθε προϊόν πρέπει να πωλείται στο ίδιο σημείο της πόλης και στην ίδια τιμή, απαγορεύεται ο τόκος ή η πώληση με δόσεις, πληρώνουν συλλογικά φόρους και έχουν το δικό τους σύστημα απονομής δικαιοσύνης.

Στις γειτονίες που βρίσκονται τα ισνάφια απαγορεύεται να κυνηγήσει η αστυνομία κάποιον καταζητούμενο. Αν αυτός καταφέρει και φτάσει στα όρια της συνοικίας, έχει άτυπο άσυλο, γνωρίζει όμως ότι θα δικαστεί από τη συνέλευση του ισναφιού (που έχουν διαφορετικά κριτήρια για το τι είναι έγκλημα και τέσσερις βασικές ποινές). Το χιλιετές σύστημα απονομής δικαιοσύνης των ισναφιών έχει τρομερό ενδιαφέρον, αφού μέσα από τη μελέτη του μπορούμε να οραματιστούμε μια "αναρχική" δικαιοσύνη σε μια ακρατική κοινωνία - αλλά δεν είναι του παρόντος άρθρου. Ειδικά στα ισνάφια των χασάπηδων και των ταμπάκηδων (εκδοροσφαγείς) αυτή η ασυλία κράτησε έως τις αρχές του 19ου αιώνα.

Τα 100+1 πρόσωπα της φουτούα

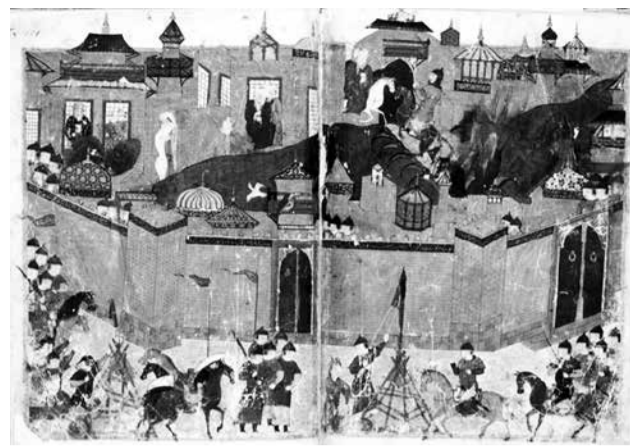
Όταν αναφερόμαστε στον ισλαμικό κόσμο αναφερόμαστε σε μία τεράστια έκταση που ξεκινάει από την Ισπανία και φτάνει στην Ινδία, αναπτύχθηκε πάνω σε προϋπάρχουσες κουλτούρες εντελώς διαφορετικές αναμεταξύ τους και είχε ανομοιογενείς ρυθμούς εξέλιξης. Έτσι η φουτούα...

Στις πόλεις της Μεσοποταμίας-αγιαγάρ

Αγιαγάρ (πληθ. αγιαρούν) σήμαινε τον εκτός νόμου ή/και τον άνθρωπο που περιπλανιέται συνέχεια χωρίς δουλειά και περιουσία, τον αλήτη. Έτσι αποκαλούσαν οι χρονικογράφοι τους πιστούς της φουτούα. Ήταν αυτοί που διαμόρφωσαν πρώτοι τους βασικούς κανόνες συμπεριφοράς στους ζαβιγιέδες. Είχαν πολύ καλή σχέση με τους σούφι, αν και δεν δέχονταν τον ελιτίστικο χαρακτήρα του σουφισμού. Το 972 μ.Χ. (361) ο χαλίφης της Βαγδάτης, έπειτα από συμφωνία, τους εξοπλίζει για τζιζάντ ενάντια στους χριστιανούς αλλά αυτοί δεν φεύγουν για το μέτωπο. Χτυπάνε τα στρατεύματα του χαλίφη και λεηλατούν τους πλούσιους. Από εκείνη την εποχή, κάποιες συνοικίες της Βαγδάτης (η σιτίκη

Ο ζαβιγιέ του Αχί Εβράν σήμερα. Η έκφραση της φουτούα στην οθωμανική αυτοκρατορία. Στους ζαβιγιέδες έτρωγαν, κοιμόνταν και ξεκουράζονταν όσοι φτωχοί και για όσο ήθελαν. Αλλά και κρύβονταν επαναστάτες, πονικοί, φοροφυγάδες και αιρετικοί, αφού οι φιτιγιάν αχίδες δεν άφηναν αστυνομικό να μπει μέσα. Σχεδόν πάντα οι ζαβιγιέδες χιζόνταν δίπλα σε μοναστήρια (τεκέδες) των δερβίσηδων, μπαμπάδων και ντεντέδων. Η φήμη τους ως κέντρα διαφθοράς και ανομίας άφησε την πατίνα της ως σήμερα στη λέξη «τεκές».

Πολιορκία της Βαγδάτης από τους Μογγόλους. Η πόλη ανήκει για 12 χρόνια στις λαϊκές συνελεύσεις των ζαβιγιέδων. Οι πλούσιοι και οι κρατικοί αξιωματούχοι έχουν εκδιωχτεί. Όταν οι Μογγόλοι ζητήσουν την υποτέλειά τους, οι κάτοικοι θα αρνηθούν να ξαναυπάρξουν δούλοι. Θα υπερασπιστούν την πόλη τους με λύσσα και ο χάνος των μογγόλων θα παραδεχτεί ότι, αν και αντιμετώπισε όλους τους οργανωμένους στρατούς από την Κίνα ως την Ευρώπη, μόνο στην απελευθερωμένη Βαγδάτη συνάντησε από τους πολιτοφύλακες φιτιγιάν τέτοια αντίσταση. Η νεολαία πολεμάει στα κάστρα ενώ η ζωή στην πόλη συνεχίζεται. Η ζωγραφιά δίνει μεγαλύτερη προσοχή στην καθημερινότητα της πόλης και όχι στο σημαντικό γεγονός του πολέμου.

Καρκ και οι φτωχικές συννιτικές συνοικίες των χειρωνακτών στην αριστερή όχθη του Τίγρη) θα είναι για εκατοντάδες χρόνια αυτοδιοικούμενες και δεν θα τολμάει να εμφανιστεί σ' αυτές ούτε αστυνομία, ούτε εφοριακός. Όλοι οι χαλίφηδες προσπαθούν να τους εξοντώσουν, αλλά μόνο ένας, ο ονομαστός Αλ Νασίρ (1180- 1225 μ.Χ.) της Βαγδάτης (δεν είναι τυχαίο ότι κάθε βράδυ ντυνόταν απλός πολίτης και έβγαινε μεταμφιεσμένος στην πόλη για να καταλάβει τον τρόπο σκέψης του λαού), θα καταφέρει με πλάγιο τρόπο να τους ελέγξει όταν γίνεται κι αυτός φιτιγιάν με πρόσχημα την αποστολή βοήθειας στον Σαλλαεντίν που μαχόταν τους σταυροφόρους. Μετά τον θάνατό του το 1225, η φουτούα θα συνεχίσει να έχει αριστοκρατικό-ιπποτικό χαρακτήρα για είκοσι ακόμα χρόνια, έως το 1246 μ.Χ. (648), όταν η κατάκτηση της Βαγδάτης από τους Μογγόλους θα διαλύσει το δίκτυο των αριστοκρατών φιτιγιάν κι έτσι θα γυρίσει ξανά στις λαϊκές συνοικίες.

Το κακό όμως έχει ήδη γίνει. Πολλοί φιτιγιάν δεν θα απορρίψουν τα αξιώματα και τον πλούτο και η φουτούα, σε αρκετές περιοχές και ανάλογα με τις συνθήκες, θα χάσει τον λαϊκό της χαρακτήρα και θα συνδεθεί τελικά με ομάδες υποστήριξης δημοτικών αρχόντων ή με απλές μαφιόζικες ομάδες προστασίας της αγοράς, και τελικά θα συγκροτήσουν οργανωμένες ομάδες μυστικών αστυνομικών για τον έλεγχο της πόλης από τους κλέφτες, τους αιρετικούς και τους επαναστάτες. Οι φιτιγιάν θα διασπαστούν και επίσημα σε δύο μέρη που θα διεκδικούν τον τίτλο της φουτούα: Τους αριστοκράτες, που συμμετέχουν απλά ως ομάδες υποστήριξης των σείχηδων στις πόλεις (οι πλούσιοι χρονικογράφοι τους αναφέρουν φυσικά ως αληθινούς φιτιγιάν), και τους λαϊκούς, που διατηρούν τους ζαβιγιέδες στις φτωχικές συνοικίες και στα παζάρια και ονομάζονται αγιαρούν (αλήτες). Οι αγιαρούν θα οργανώσουν μεγάλη εξέγερση στη Βαγδάτη το 1135 μ.Χ. και αφού εξοντώσουν τους αστυνομικούς, το στρατό, τους πλούσιους και τους ουλεμάδες, θα ανακηρύξουν τη Βαγδάτη πόλη της φουτούα. Στην πόλη θα καταργηθεί η ιδιοκτησία, το χρήμα και η οικογένεια και κάθε συνοικία θα ψηφίζει και θα φροντίζει μέσα από τις λαϊκές συνελεύσεις για το κοινό τους μέλλον. Οι ζαβιγιέδες θα γίνουν τα άτυπα διοικητήρια των συνοικιών της πόλης. Η αλληλεγγύη και η αδελφότητα της φουτούα θα πάρει σάρκα και οστά. Και το πείραμα αυτής της σοσιαλιστικής κοινωνίας θα κρατήσει εννέα χρόνια έως το 1144 μ.Χ. Τότε εμφανίζονται οι Μογγόλοι και ζητάνε από όλες τις πόλεις φόρο υποτέλειας για να μην κατακτηθούν. Ενώ όλοι οι σείχηδες πληρώνουν αμέσως, μόνο στη Βαγδάτη ο πληθυσμός ψηφίζει πόλεμο γιατί δεν θέλουν να ξαναυπάρξουν υποτελείς κανενός. Οι Μογγόλοι, παρ' όλη τη λυσσαλέα αντίσταση των κατοίκων, θα τους νικήσουν και για παραδειγματισμό, αφού κάψουν όλη την πόλη, θα στοιβάξουν 40.000 κεφάλια των αγιαρούν στην κεντρική πύλη. Μετά θα καλέσουν τους υποτελείς σείχηδες για να ανοικοδομήσουν τη πόλη και να επιβάλουν την τάξη.

Στις πόλεις της Συρίας, Παλαιστίνης - Αχντάθ

Αχντάθ σημαίνει την ομάδα των νεαρών αντρών που περιφέρονται χωρίς λόγο και αλητεύουν. Από πολύ νωρίς οι περισσότερες πόλεις της περιοχής θα κινδυνεύουν από τον πιο βάρβαρο στρατό που εμφανίστηκε ποτέ στην παγκόσμια ιστορία. Τους σταυροφόρους. Όταν εμφανίστηκαν οι σταυροφόροι, μόνο το 5% του πληθυσμού (μετά από 250 χρόνια μουσουλμανικής κατοχής) είχαν γίνει

μουσουλμάνοι και όταν έφυγαν η αναλογία είχε αντιστραφεί. Στις πόλεις που κινδύνευαν με κατάκτηση οι ζαβιγιέδες έγιναν κέντρα κατάταξης του ντόπιου πληθυσμού για την οργάνωση πολιτοφυλακής. Όσοι αχντάθ δεν δέχονται να συνεργαστούν με τις αρχές (έστω και για το καλό της πόλης) καταφεύγουν στους ασσασίνους (χασικλήδες-δολοφόνοι), οι οποίοι μέσω της ατομικής τρομοκρατίας ελέγχουν τους σείχηδες να μη λαμβάνουν άδικες αποφάσεις. Στις πόλεις που δεν κινδύνεψαν από τους σταυροφόρους οι αχντάθ αναφέρονται ως «ιγιαρά» (τεμπέλης) και θα κρατήσουν τις αρχές τις φουτούα. Γρήγορα όμως θα εξοντωθούν από τους ρουφιάνους αχντάθ και μετά τον 14ο αιώνα η φουτούα θα εξαφανιστεί από τις πόλεις της περιοχής.

Στις πόλεις της Βόρειας Αφρικής – Σαμπάπ Σουντιάν

Η Βόρειος Αφρική, μετά την κατάκτηση από τους μουσουλμάνους (8ος αιώνα μ.Χ.) ήταν η μοναδική περιοχή του μουσουλμανικού κόσμου που δεν είχε να αντιμετωπίσει κάποιον ισχυρό εξωτερικό εχθρό. Οι φιτγιάν θα ονομαστούν σε αυτή την περιοχή «σαμπάπ σουντιάν» που σημαίνει «νεολαίοι ήρωες». Οι ζαβιγιέδες στις πόλεις των παραλίων της Αφρικής θα γίνουν ο φόβος και ο τρόμος των πλουσίων και των αρχών και οι σαμπάπ σουντιάν θα διαμορφώσουν στη φουτούα όχι μόνο έναν έντονα αντικρατικό και αντιαριστοκρατικό χαρακτήρα αλλά και εξαιρετικά βίαιο. Στις πόλεις που οργανώνονται δεν δέχονται καμία συναλλαγή με τις αρχές, δεν τους ενδιαφέρουν οι φατριασμοί των πόλεων, ζουν κλέβοντας, απορρίπτουν κάθε είδους εργασία και οργανώνουν συνέχεια βίαιες εξεγέρσεις. Οι πληροφορίες που έχουμε είναι ελάχιστες, αφού δεν άφησαν ζωντανό και κανέναν (πλούσιο) χρονικογράφο να γράψει για αυτούς. Στην Τύνιδα τον 10ο αιώνα μ.Χ., αφού οργανώσουν μια μεγάλη εξέγερση, θα συγκεντρώσουν όλους τους πλούσιους και τους κρατικούς αξιωματούχους με τις οικογένειές τους στις κεντρικές πλατείες των συνοικιών και, αφού τους υποβάλλουν δημόσια σε φριχτά βασανιστήρια, θα τους εκτελέσουν. Επί 80 χρόνια στην πόλη θα εξαφανιστεί κάθε είδους αρχής, ιδιοκτησίας και οικογένειας, θα καταργήσουν το χρήμα και θα υπάρχει ελεύθερη ανταλλαγή των προϊόντων της πόλης.

Οι Σαμπάπ Σουντιάν δεν θα ηττηθούν από εχθρό αλλά θα προδοθούν από μέσα. Είχαν στην αρχή πολύ καλή σχέση με τους τουρκομάνους σκλάβους του αραβικού στρατού (μαμελούκους) και ήταν ένας από τους κύριους παράγοντες που βοήθησε στην απελευθέρωσή τους. Όταν έγινε αυτό, οι μαμελούκοι, που είχαν και έντονη φυλετική οργάνωση (δικούς τους ζαβιγιέδες με βάση τον τόπο καταγωγής), θα προσπαθήσουν σιγά-σιγά να τους περιορίσουν είτε με τη βία είτε με τα αξιώματα. Ειδικά μετά την αριστοκρατική μεταρρύθμιση του Αλ Νασίρ (που οι περισσότεροι μαμελούκοι σουλτάνοι «ζώθηκαν τη ζώνη» ή/και «ήπιαν το πικρό νερό» της φουτούα) οι μαμελούκοι θα καταφέρουν να τους εξαφανίσουν. Όσοι επιβιώσουν θα οργανωθούν σε εγκληματικές συμμορίες με κώδικες τιμής, τους χαραφίς, χωρίς όμως καμία κοινωνική αποδοχή. Ακόμη και σήμερα στην αργκό των αιγυπτίων μπορεί φατάχ να σημαίνει τον αξιοπρεπή, δίκαιο και παράνομο φτωχό, αλλά φουτούα σημαίνει το ρουφιάνεμα και τη συνεργασία με την αστυνομία.

Στις πόλεις της Ισπανίας – Φατάχ

Μετά την κατάκτησή της από το Ισλάμ, η Ιβηρική χερσόνησος έγινε ένα διαρκές θέρετρο πολέμου με τα χριστιανικά βασίλεια της Ευρώπης. Ο φατάχ θα ξαναγυρίσει στην αρχική του έννοια (...σκλάβος μέχρι σήμερα) και η φουτούα θα αντικαταστήσει τους ιπποτικούς κώδικες των χριστιανών φεουδαρχών που για να κρατήσουν τα προνόμιά τους ασπάζονται το Ισλάμ και πολεμάνε τους άπιστους. Υπάρχουν αρκετά χαλιφάτα που αναφέρονται με το όνομα του Φατάχ - άρχοντά τους, δηλαδή του πρώην φεουδάρχη τους. Ο αριστοκρατικός χαρακτήρας της φουτούα θα συνδέσει όμως τους φατάχ με το ατομικό ρεύμα της σουφί. Πολλοί φιτγιάν θα ασχοληθούν με τις τέχνες και τις επιστήμες και θα μεταλαμπαδεύσουν στην απολίτιστη Ευρώπη τον πλούσιο Ισλαμικό πολιτισμό.

Στις πόλεις της Μ. Ασίας – Αχήδες

Αχής σημαίνει αδελφός. Η φυλετική οργάνωση των τουρκομάνων νομάδων, ο απειθαρχος χαρακτήρας τους, η παράδοση νομαδισμού και ανταρσίας, οι σαμανικές – προϊσλαμικές επιρροές τους, η συνύπαρξη στο χώρο της Μ. Ασίας με τις παραδόσεις των νεανιών των βυζαντινών πόλεων και ο πολεμικός τους χαρακτήρας, διαμόρφωσαν τη φουτούα της συγκεκριμένης περιοχής σε μια κόλαση για κάθε κρατικό αξιωματούχο και ένα τεράστιο εργαστήριο κομμουνιστικής κοινωνίας.

Οι τουρκομάνοι αχήδες, όταν αρχίζουν να εγκαθίστανται μόνιμα στις πόλεις (ονομάζονται τούρκοι), οργανώνονται σε

Χατζή Μπεκτάς, Αχή Εβράν και Πουνούς Εμρέ. Διάσημοι μαμπάδες και ποιητές που έδωσαν μορφή στη φουτούα της οθωμανικής αυτοκρατορίας. Η φήμη τους πέρασε τον 20ο αιώνα στην τουρκική επαναστατική αριστερά. Στις συνοικίες που βρίσκονταν οι ζαβιγιέδες εμφανίστηκαν οι πρώτες εργατικές οργανώσεις, γιάφκες και παράνομα τυπογραφεία. Το σύγχρονο τουρκικό κράτος προσπαθεί για άλλη μια φορά, αφού δεν κατάφερε να ξεριζώσει αυτές τις παραδόσεις ανταρσίας, να τις αφομοιώσει μέσω του τουρισμού.

ζαβιγιέδες, όπως και στον υπόλοιπο ισλαμικό κόσμο. Στην επαρχία, το «τασαούφ» (μονοπάτι: το σύνολο των επιλογών της ζωής του καθενός) της φουτούα, θα πάρει διαφορετικά χαρακτηριστικά και οι ζαβιγιέδες θα λέγονται «τεκέδες» (μοναστήρια), και θα πλάσει τα δερβίσικα τάγματα.

Όπως όλοι οι φιτγιάν, οι αχήδες είχαν τρία εσωτερικά επίπεδα οργάνωσης. Ο νεοεισερχόμενος (ανεξαρτήτου θρησκευματος) λεγόταν «γίζιτ». Ανάλογα με τον χαρακτήρα του, τον ορμήνευαν σε «Σαϊφί γίζιτ» (αχής του σπαθιού, ήταν πρώτος στους τσακωμούς και καλός χειριστής του στιλέτου) και σε «Καβλί γίζιτ» (αχής του λόγου, αναλάμβανε τη προπαγάνδα). Στο δεύτερο επίπεδο ήταν ο αχής (ως το 12ο αιώνα υπήρχαν και μη μουσουλμάνοι αχήδες), που ήταν ο υπεύθυνος του ζαβιγιέ, και οι αχήδες των συνοικιών ψήφιζαν τον ικανότερο αχή που εκπροσωπούσε όλη την πόλη, τον σείχη ή αχή μαπαπά.

Φορούσαν παρόμοια στολή με τους άλλους φιτγιάν (είχαν προσθέσει άσπρα γάντια), είχαν παρόμοιες ποινές και συχνά παρότρυναν τον αχή που πρότεινε στον ζαβιγιέ ένα καινούριο μέλος (είχε και την ευθύνη για αυτόν) να είναι και ο ερωτικός του σύντροφος για να «δέσει» πιο πολύ με τον ζαβιγιέ. Δεν έβγαιναν ποτέ σε καπηλειά αλλά οργάνωναν κάθε μέρα δωρεάν συσσίτια για τους φουκαράδες με συνοδεία μουσικής, άφθονου κρασιού και χασίς. Κάθε φορά όριζαν και έναν πικέρνη υπεύθυνο του ζαβιγιέ, που απαγορευόταν να πει και σέρβιρε μόνο αυτός όλο το τραπέζι. Έπρεπε να παρακολουθεί την εξέλιξη του γλεντιού και, επειδή το μεθύσι ή η ντάγκλα ήταν απαγορευμένα, έκανε ότι σερβίρει σε κάποιον αλλά δεν του γέμιζε το ποτήρι, για να καταλάβει μόνο αυτός, και χωρίς να γελοιοποιηθεί στους άλλους, ότι άρχισε να ξεπερνάει τα όρια. Επίσης, τα μέλη του ζαβιγιέ τιμούσαν τις θρησκευτικές εορτές με την οργάνωση ομαδικού οργίου. Το να φιλοξενήσεις κάποιον φτωχό ταξιδιώτη ή φυγόδικο ήταν μεγάλη τιμή για τον ζαβιγιέ και περιηγητές της εποχής αναφέρουν ως και μαχαϊρώματα μεταξύ των αχίδων για το ποια συνοικία-ζαβιγιές θα προλάβει να αναλάβει τους μουσαφιρήδες.

Η ιστορία των αχίδων δεν έχει μελετηθεί καθόλου από τους ιστορικούς (μόνο τα τελευταία χρόνια άρχισαν να εμφανίζονται δειλά-δειλά κάποια άρθρα), γιατί χαλάει και τις δύο εθνικές αφηγήσεις. Στων χριστιανών, αυτή του βάρβαρου κατακτητή, και στον μουσουλμάνων, αυτή τη ήρωα μαχητή. Η γενιά του Οθμάν (Οθωμανοί) στηρίχτηκαν πολύ στη δύναμη των αχίδων και των δερβίσηδων και ήταν ο κύριος λόγος που μπόρεσαν να κυριαρχήσουν στην περιοχή. Όταν, βέβαια, άρχισαν να οργανώνουν το κράτος τους, κυνήγησαν αλύπητα τους πρώην συμμάχους τους και η παράδοση των αχίδων πέρασε στα ισνάφια και μέσω της οθωμανικής αυτοκρατορίας διατηρήθηκε μέχρι τις αρχές του 19ου αιώνα σε όλο τον ισλαμικό κόσμο.

Φουτούα σε κράτος και κεφάλαιο, σήμερα

Δεν είναι τυχαίο ότι ο σπόρος των σοσιαλιστικών ιδεών βρήκε γόνιμο έδαφος σε όλο τον ισλαμικό κόσμο αποκλειστικά και μόνο σε πόλεις που είχαν οργανωμένα ισνάφια με δυνατές παραδόσεις κοινοτισμού (με αγαπημένο ανάγνωσμα τον Προυντόν που εκθειάζει τις συντεχνίες) και ταυτόχρονα σε αγροτικές περιοχές με παραδόσεις συλλογικής εργασίας γύρω από τους τεκέδες των δερβίσηδων (με αγαπημένο ανάγνωσμα τον Μπακούνι, που εκθειάζει τις εξεγέρσεις).

Δεν είναι τυχαίο ότι ακριβώς στις ίδιες περιοχές τη δεκαετία του 1930 εμφανίστηκαν τα μπάσθικα κόμματα (κίνημα του παναραβισμού - τα περισσότερα αναφέρονται στο καταστατικό τους την πίστη τους στη φουτούα), που με όχημα τον σοσιαλισμό, τον αντιαποικιοκρατικό αγώνα, την αυτοδιάθεση και τις αναφορές σε «νέους μαχητές» (κατώτεροι αξιωματικοί του στρατού), γεννήθηκαν τα εθνικά-σοσιαλιστικά κράτη.

Δεν είναι τυχαίο ότι την ίδια εποχή, στα πλαίσια του ενδοϊμπεριαλιστικού ανταγωνισμού μεταξύ Αγγλίας και Γερμανίας, η μεν πρώτη ενίσχυσε το κίνημα ικβάντ του σείχη Σαούντ (η Σαουδική Αραβία, που γέννησε τον ουαχαμπιτισμό-πουριτανικό και το ακραίο Ισλάμ) και η δεύτερη το εθνικοσοσιαλιστικό κοινωνιστικό κίνημα Αμάλ (ελπίδα) που γέννησε τη Συρία, το Λίβανο και τη Χεζμπολά.

Δεν είναι τυχαίο ότι ο καλύτερος, ως και σήμερα, μελετητής τους Φουτούα, ήταν ο Φρανς Τέσνερ, που στάλθηκε με προσωπική εντολή του Χίτλερ να μελετήσει τους ζαβιγιέδες σε Λίβανο και Συρία και να προτείνει τρόπους οργάνωσης της (εισηγήθηκε τη «μάχη των καπηλειών» - σε κάθε συνοικία να βάλουν εθνικοσοσιαλιστή αφεντικό στις ταβέρνες που άραζε η νεολαία και να κερνάνε τους άνεργους - κάτι που αύξησε τη δύναμη και αποδοχή του ναζιστικού κόμματος. Ο Χίτλερ συνήθιζε να λέει «κέρδισε τη νεολαία, κέρδισε και τον δρόμο και έχεις κερδίσει τον μισό πόλεμο»). Δεν είναι τυχαίο ότι τη δεκαετία του 1970 η επανεμφάνιση των αριστερών κινήματων ενάντια στις διεφθαρμένες κυβερνήσεις των ίδιων περιοχών συνοδεύτηκε άμεσα και με την εμφάνιση των ισλαμικών κοινωνικών κινήματων. Από τη Φατάχ στην Παλαιστίνη, μέχρι την Αλ Σαμπάπ στο Σουδάν, όλοι διεκδίκησαν τον τίτλο του αληθινού συνεχιστή της Φουτούα στον Ισλαμικό κόσμο.

Τελικά δεν είναι τυχαίο ότι κάθε φορά που οι κοινωνίες έκαναν ένα βήμα ενάντια στο κράτος δεν έφτανε μόνο η συντριπτική τους ήττα. Πρέπει να σβηστεί ή να διαστρεβλωθεί για πάντα από τη συλλογική μνήμη ότι κάποιος προσπάθησαν... συνειρμικά να σημαίνει σπείρα (κακοποιών), συνάφι (απατεώνων), συνδικάτο (του εγκλήματος). Οι πλούσιες αντικρατικές και εξεγερσιακές παραδόσεις των λαών να μουτζουρώνονται από ακαδημαϊκές σουπιές και να λειαινούνται στον τροχό, όπως το μαχαίρι του δήμιου.

✎ Sinafi

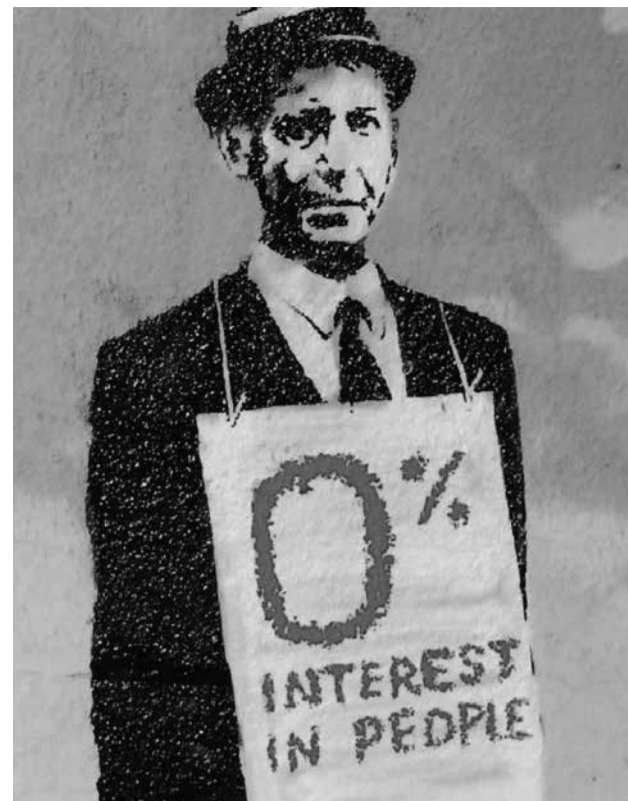

Για περισσότερες πληροφορίες γύρω απ' το ζήτημα των Φουτούα, μπορείτε να ανατρέξετε στην *Encyclopaedia of Islam*, των P. Bearman, Th. Bianquis, C.E. Bosworth, E. van Donzel and W.P. Heinrichs, αρχίζοντας απ' το λήμμα *Futuwwa* και τις πηγές που αναφέρονται στα «see also» του λήμματος.

Βιβλιογραφία

1. Τζέραντ Τσάλιντζερ, *Ήταν η φουτούα μια μορφή ιπποτισμού;* (αγγλικά) / Gerard Salinger, *Was the Futuwwa an Oriental Form of Chivalry?* Μελέτη για την αριστοκρατική στροφή της φουτούα μετά τη μεταρρύθμιση του χαλίφη Νασίρ (19 σελίδες)
2. Σπύρος Βρυώνης, *Βυζαντινές Ιπποδρομιακές φατρίες και Ισλαμικές οργανώσεις της Φουτούα* (αγγλικά) / Sp. Vryonis, *Byzantine Circus Factions and Islamic Futuwwa Organizations (Neonial, fityan, Ahdath)* Μελέτη για το πώς οι νεανίες και οι δήμοι έδωσαν τη σκυτάλη στους φιτγιάν για τα κοινοτικό έλεγχο των πόλεων. 16 σελίδες). Του ίδιου συγγραφέα κυκλοφορεί από Μορφωτικό ίδρυμα της Εθνικής Τραπέζης το βιβλίο για τον εξισλαμισμό της Μ. Ασίας που είναι και το μοναδικό ελληνόφωνο που έχει κεφάλαιο για τους Αχήδες και όλη τη βασική βιβλιογραφία.
3. Κλοντ Καέν, *Λαϊκά κινήματα και αυτονομία του άστεως στη μουσουλμανική μεσαιωνική Ασία* (γαλλικά) / Claude Cahen, *Mouvements populaires et autonomisme urbain dans l'Asie musulmane du moyen age.*
4. Φρανς Τέσνερ, *Η συμμετοχή του σουφισμού στη διαμόρφωση των ιδεών της Φουτούα* (γερμανικά) / Franz Taeschner, *Der Anteil des Sufismus an der Formung des Futuwwaideals.* Μελέτη για τα κοινά σουφί-φιτγιάν αλλά και τις διαφορές τους. (34 σελίδες).

Ούτε η πολιτική εξουσία είναι ισχυρότερη του οικονομικού συστήματος, ούτε μπορεί μια μεμονωμένη πολιτική συμφωνία να καταργήσει τους κόμπους που το πολιτικοοικονομικό σύστημα γεννά. Μια πολιτική λύση παρεμβαίνει στην ισορροπία του χρηματοπιστωτικού συστήματος που αφορά το χρέος και την αναπροσαρμόζει στιγμιαία αλλά, αφού δεν αμφισβητεί την ίδια τη φύση του χρέους, είναι θέμα χρόνου να δημιουργηθεί νέα ανισορροπία.

αυτόματα την αμφισβήτηση των πολιτειακών θεσμών και κανόνων, δηλαδή της κυριαρχίας και των θεμελιακών αξιών της: η αμφισβήτηση του χρέους σε κοινωνικό επίπεδο, συνοδεύεται συστηματικά και από την αμφισβήτηση της ιδιοκτησίας και των προνομίων γενικότερα.

Η αυτονόμηση του χρέους: γιατί οι κεντρικές τράπεζες δεν υπόκεινται σε κρατικό έλεγχο;

Η από παλιά γνωστή εγγενής αυτή αδυναμία του μηχανισμού του χρέους (ότι δηλαδή εάν οι υπόχρεοι αρνηθούν το χρέος, πιθανότατα θα αρνηθούν και όλη την δομή που το υποστηρίζει) οδήγησε στην εισαγωγή του «τρίτου μέρους»: ο πιστωτής -ή ο διαχειριστής του χρέους από πλευράς πιστωτή- δεν είναι πλέον ένας εξουσιαστικός θεσμός ο οποίος έχει σχέση με τους υπόχρεους και ο οποίος έχει κάποια σχέση προστασίας απέναντί τους (ένα κράτος π.χ. που υποχρεούται να έχει ηθικούς κανόνες, ή ένας ηγεμόνας που έχει την υποχρέωση προστασίας των υπηκόων του), αλλά ένας αυτόνομος οργανισμός ή φορέας που δεν έχει καμιά ηθική υποχρέωση απέναντί τους. Έτσι, επιχειρείται ο διαχωρισμός του εκμεταλλευτή που παρήγαγε τις συνθήκες για να γίνει το χρέος αναγκαίο, από τον φορέα που παρήγαγε το ίδιο το χρέος, ώστε, αν τα πράγματα «πάνε στραβά», να μειωθεί ο κίνδυνος του πρώτου. Στην πραγματικότητα, συνήθως, οι δύο αυτοί είναι οι δύο όψεις του ίδιου νομίσματος: Η τράπεζα που δίνει δάνειο είναι ιδιοκτησίας του τσιφλικά, η Ε.Κ.Τ. είναι προϊόν της Ευρωπαϊκής Ένωσης που απαρτίζεται από τα κράτη. Η Τράπεζα όμως -ακόμα και αν είναι η Κεντρική Τράπεζα ενός κράτους- στον σύγχρονο καπιταλισμό οφείλει να είναι αυτόνομη: Δεν ελέγχεται από το κράτος και έτσι δεν υποχρεούται να προωθεί την ευημερία των πολιτών του. Το αντίθετο.

Ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα αυτής της πραγματικότητας, περιγράφεται στο βιβλίο της Ν.Κlein «Το δόγμα του Σοκ»: Η παραίτηση του ANC από τον έλεγχο της Κεντρικής Τράπεζας και η αποδοχή της ανεξαρτησίας της κατά τις διαπραγματεύσεις για την κατάργηση του απαρτχάιντ στην Νότιο Αφρική οδήγησε σε αποτυχία την προσπάθεια του ANC για κοινωνική πολιτική. Ή, αντίστοιχα, το πρόσφατο παράδειγμα της ΕΚΤ η οποία έκοψε άνευ προειδοποιήσεως την ρευστότητα στην κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ.

Η «αποξένωση» βέβαια των άμεσα ενδιαφερόμενων μελών από τη σύμβαση του δανείου εξυπηρετεί και έναν άλλο σκοπό: τη δόμησή του κατά τέτοιο τρόπο που να μπορεί να αποτελέσει εμπορικό αγαθό, το οποίο με τη σειρά του μπορεί να πουληθεί, παραχωρηθεί ή αποτελέσει εγγύηση για άλλο δάνειο, ώστε να μπορεί να πολλαπλασιαστεί τόσο η κερδοφορία του όσο και η βασική του λειτουργία, αυτή της δέσμευσης της παραγωγικής ικανότητας.

Οι τρεις οπτικές διαχείρισης του χρέους: οικονομική, πολιτική, κοινωνική

Όμως αυτή η λειτουργία του χρέους σκοπίμως αποσιωπάται σήμερα όταν προκρίνονται λογικές διαχειρίσής του, γιατί η συζήτηση για το χρέος σε αυτήν την περίπτωση θα έπρεπε να ξεκινήσει από λογικές ανατροπής. Έτσι, όπως συμβαίνει και με κάθε πρόβλημα, αυτοί που το αναγνωρίζουν χωρίζονται σε αυτούς που ενδιαφέρονται απλά να διαχειριστούν τις συνέπειές του ώστε να είναι ανεκτές, σε αυτούς που -θεωρώντας το μη επιλύσιμο- προσπαθούν να αντιμετωπίσουν κάποιες από τις αβεβαιότητες και να προλάβουν ενδεχόμενο μεγάλο συμβάν (σε μια λογική risk mitigation) και σε αυτούς που θέλουν να το εξαφανίσουν από την ρίζα του, ώστε να οδηγήσουν σε μια εγγενώς ασφαλή κατάσταση. Αυτά τα διαφορετικά σκεπτικά αντικατοπτρίζονται, εν προκειμένω, σε τρεις διαφορετικές φιλοσοφίες αντιμετώπισης του χρέους.

Η φιλοσοφία της διαχείρισης του προβλήματος από την πλευρά εκείνη που λειτουργεί -και θέλει να λειτουργεί- στο εσωτερικό του χρηματοπιστωτικού συστήματος, είναι εν γένει η λήψη μέτρων που να μη θίγουν την ίδια την φύση του χρηματοπιστωτικού συστήματος, αλλά ούτε και την υφιστάμενη ισορροπία. Αυτό συνίσταται σε μια αναπαραγωγή του χρέους η οποία να δίνει την δυνατότητα -και να διατηρεί υποχρέωση- των υπόχρεων να συνεχίζουν να λειτουργούν ως τέτοιοι -κάτι σαν την αλλαγή ταχύτητας όταν αλλάζει η κλίση του δρόμου. Η φύση του χρέους όμως δεν αλλάζει, ούτε το μέγεθός του, ενώ ουσιαστικά πρόκειται συνήθως για μια τεχνική αναδιάρθρωσης η οποία -επίσης συνήθως- κρύβεται πίσω από εξειδικευμένες ορολογίες και περίπλοκες χρηματοπιστωτικές κινήσεις,

(τύπου CDS, PSI κλπ.) ώστε η κοινωνία να μην αντιλαμβάνεται τι έγινε μέχρι να είναι πολύ αργά.

Μια δεύτερη φιλοσοφία, είναι η λογική της «πολιτικής» λύσης: εφόσον η αναπαραγωγή του χρέους είναι ένας φαύλος κύκλος, η διακοπή του είναι μια πολιτική επιλογή, μπορεί να γίνει με μια «συμφωνία κυρίων» των εκπροσώπων της πολιτικής εξουσίας (η οποία, θεωρητικά, είναι ισχυρότερη των οικονομικών συμφερόντων) και θα λειτουργήσει σαν το κόψιμο του γόρδιου δεσμού από το σπαθί του Μεγαλέξανδρου. Στην πραγματικότητα όμως ούτε η πολιτική εξουσία είναι ισχυρότερη του οικονομικού συστήματος, ούτε μπορεί μια μεμονωμένη πολιτική συμφωνία να καταργήσει τους κόμπους που το πολιτικοοικονομικό σύστημα γεννά. Και μπορεί να κόψει τον έναν, αλλά ο συνεπέστατος νόμος της συσώρευσης θα δημιουργήσει άλλον πολύ σύντομα, οπότε πρόκειται πάλι για έναν φαύλο κύκλο: Μια πολιτική λύση παρεμβαίνει στην ισορροπία του χρηματοπιστωτικού συστήματος που αφορά το χρέος και την αναπροσαρμόζει στιγμιαία αλλά, αφού δεν αμφισβητεί την ίδια τη φύση του χρέους, είναι θέμα χρόνου να δημιουργηθεί νέα ανισορροπία κ.ο.κ..

Υπάρχει όμως και ένα τρίτο σκεπτικό: Ξαναγυρνώντας στην αρχική περιγραφή του χρέους και αναγνωρίζοντας ως προβληματική τη φύση του ως δέσμευση της παραγωγικής δύναμης μιας κοινωνικής ομάδας. Οι συνέπειες αυτής της δέσμευσης, καθώς και η λογική της συλλογικής και μη πεπερασμένης χρονικά ευθύνης που το διέπει, οδηγούν στο συμπέρασμα ότι ο μόνος τρόπος για να υπάρξει εγγενώς ασφαλής κατάσταση (intrinsically safe) είναι είτε να μην υπάρχει χρέος είτε να αμφισβητηθεί η διάρκεια ή η κατάσταση των υπόχρεων ως τέτοιων.

Ουσιαστικά, μια τέτοια φιλοσοφία βρίσκεται πίσω από το σκεπτικό ενός δανείου άλλου τύπου, όπου το παραγόμενο χρέος δεν είναι η δέσμευση του προϊόντος της εργασίας ή της ίδιας της εργασίας (δηλαδή της παραγωγικής ικανότητας) αλλά η συμμετοχή σε αυτήν, η προσαύξησή της με την προοπτική της προσαύξησης της παραγωγής. Αυτό το σκεπτικό, διέπει και τις τράπεζες αλληλοβοήθειας οι οποίες αναπτύσσονται στον τρίτο κόσμο κυρίως, αλλά όχι μόνο: Η κινητοποίηση πόρων για τη μεγέθυνση της ωφέλειας της παραγωγικής δύναμης προς όφελος τόσο του δανειστή όσο και του δανειζόμενου και όχι για τον έλεγχό της προς όφελος του δανειστή. Και αυτό το σκεπτικό αναιρεί από τη φύση του την παραδοσιακή μορφή του χρέους, γιατί δεν βαρύνει άλλον από τον συμμετέχοντα στη συμφωνία, γίνεται για το κοινό όφελος και άρα δεν είναι προϊόν πίεσης του ενός μέλους προς το άλλο, και, τέλος, δεν αποσκοπεί στην δέσμευση της παραγωγικής ικανότητας του ενός μέρους από το άλλο, αλλά και των δύο σε ένα κοινά επωφεληφόρο σκοπό. Αυτή είναι και μια ενδιαφέρουσα πρόταση σε κινηματικό επίπεδο: η δημιουργία αποθεματικών, οικονομικών πόρων, που να επιτρέπουν σε όποιον θέλει να δημιουργήσει μια παραγωγική δομή να απεμπλακεί από τον φαύλο κύκλο του να «δουλεύει για τις τράπεζες» και, τελικά, να λειτουργούν τόσο ως υποδομή όσο και πολλαπλασιαστικά στη διαδικασία κατασκευής των δομών αυτών.

Σημειώσεις από τον αγώνα για την πόλη: Στο λαβύρινθο της χωροταξικής πολιτικής

Η όξυνση της καπιταλιστικής κρίσης και η ειδικότερη δημοσιονομική όψη του προβλήματος που αντιμετωπίζουν οι χώρες της ευρωπαϊκής περιφέρειας, όπως η Ελλάδα, μέσα στον παγκόσμιο καταμερισμό της εργασίας, παράγουν διαφοροποιημένα φαινόμενα και νέα πεδία δραστηριότητας για το ανταγωνιστικό κίνημα. Οι καταλήψεις και τα άλλα στέκια γειτονιάς που το κίνημα αυτό έβλεπε πάντοτε σαν δείγματα του δικού μας οράματος για τις κοινωνικές, πολιτικές και οικονομικές σχέσεις, βρίσκονται σήμερα μπροστά σε μεγάλες προκλήσεις.

Το πεδίο της πόλης, το προνομιακό έδαφος ανάπτυξης τόσο του σύγχρονου καπιταλισμού όσο και της αντίστασης σ' αυτόν, τεμαχίζεται, αναδιατάσσεται, τροποποιείται, επανελέγχεται, αναδιανέμεται προς τα πάνω. Κάθε γωνιά γης που μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο εκμετάλλευσης μπαίνει υπό το μικροσκόπιο των "επενδυτών γης", τυχοδιωκτών ραντιέρηδων κάθε είδους, για τους οποίους δεν νοούνται φιλολαϊκές χρήσεις του χώρου, αλληλεγγύη, προστασία του περιβάλλοντος, ελεύθεροι χώροι κλπ. Το κράτος, από την πλευρά του, με τη χωροταξική και πολεοδομική πολιτική του επιδιώκει να εξασφαλίσει την υπερεκμετάλλευση της γης και τη βίαιη κερδοφορία των "θεσμικών επενδυτών" πάνω στο χρώμα που πατάμε και τον αέρα που αναπνέουμε.

Οι ιστορίες των περισσότερων καταλήψεων και στεκιών είναι ιστορίες μετατροπής ενός εγκαταλελειμμένου χώρου σε κοιτίδα κοινωνικής, πολιτικής και πολιτιστικής δραστηριότητας. Σήμερα, όμως, γύρω απ' τις καταλήψεις και τα στέκια μας αναπτύσσονται δυνάμεις που σκοπεύουν στην άμεση καπιταλιστική εκμετάλλευση του χώρου των γειτονιών μας. Νυχτο-

μάγαζα, εμπορικά κέντρα, γήπεδα και άλλα "ευαγή" ιδρύματα επιδιώκουν να κατακτήσουν όλο το χώρο της πόλης, αποπολιτικοποιώντας τα κοινωνικά και οικονομικά προβλήματα, ενισχύοντας τον καταναλωτισμό και την απανθρωποποίηση, καταδικάζοντας τις παλιότερες μορφές του ανθρωπογενούς περιβάλλοντος σε μαρασμό, ενισχύοντας το θέαμα ως κυρί-

αρχο ιδεολογικό όπλο. Βεβαίως το πρόβλημα δεν είναι μόνο ιδεολογικό: τα λαϊκά στρώματα οφείλουν να προσαρμοστούν στα εκάστοτε διαμορφούμενα δεδομένα, αν αυτό είναι εφικτό, αλλιώς να εγκαταλείψουν ολόκληρες περιοχές αμαχητί. Όλα βαίνουν καλώς: οι "επενδυτές" κι οι τράπεζες κερδίζουν - κατασκευές, πρώτες ύλες, τραπεζικά δάνεια, κτηματομεσιτικές φούσκες...

Τι δραστηριότητα αναλογεί σ' ένα στέκι γειτονιάς κάτω απ' αυτές τις συνθήκες; Ποιος θεωρητικός προβληματισμός μπορεί να συνεισφέρει στη συμπλήρωση του παζλ των επιμέρους καθημερινών εμπειριών μας μέσα στην πόλη, έτσι ώστε να δούμε τη συνολική εικόνα και να προσπαθήσουμε να την ανατρέψουμε; Πώς μπορούμε να συνεισφέρουμε στη διαπίστωση των προβλημάτων και στις μάχες που δίνονται στη βάση για τα ζητήματα του χώρου, για να μην οδηγηθούμε στην εγκατάλειψη των χώρων της ζωής μας; Τέτοια ερωτήματα προσπαθεί να θέσει και επιχειρεί να απαντήσει μια μπροσούρα που σύντομα θα κυκλοφορήσει, από την οποία προδημοσιεύουμε ένα μικρό κομμάτι σ' αυτό το φύλλο της Απατρис. Στόχος της προσπάθειας αυτής είναι να θέσει ένα πλαίσιο προβληματισμού κι όχι να προσφέρει όλες τις απαντήσεις. Αφορμή της οι εμπειρίες μας από το κίνημα για την υπεράσπιση του άλσους της Ν. Φιλαδέλφειας και της πόλης γενικότερα, όπως εξελίχθηκε από το τέλος του 2013 ως σήμερα. Ανάλογος προβληματισμός εκφράστηκε στην εισήγηση της ομάδας εργασίας στην εκδήλωση που οργάνωσε η Κατάληψη Στρούγκα στις 28/3/2014 με θέμα "Καπιταλιστική επέλαση στις γειτονιές, εκμετάλλευση ελεύθερων και δημόσιων χώρων, αντίσταση από τα κάτω". ■

Πρόσφατες εξελίξεις στην ελληνική χωροταξική πολιτική

Το καλοκαίρι του 2014, η ελληνική κυβέρνηση προσπάθησε να περάσει από τη Βουλή τέσσερα νομοθετήματα που ρυθμίζουν τις κρατικές πολιτικές του χώρου σε κατεύθυνση εξυπηρέτησης διάφορων μεγάλων ή μικρών, σοβαρών ή λιγότερο σοβαρών καπιταλιστικών συμφερόντων, που αναμένουν να πάρουν κομμάτι από την πίτα των δημόσιων πόρων - πόρων που οι κάτοικοι της χώρας δεν έχουν πάρει πρωτοβουλία να οικειοποιηθούν κι ούτε φαίνεται να έχουν τη διάθεση.

Ένα από αυτά, το νομοσχέδιο που αφορούσε την εκποίηση των ακτών, αποσύρθηκε από την κυβέρνηση κατόπιν μαζικών αντιδράσεων. Ένα δεύτερο νομοσχέδιο περικόπηκε κατά ένα τμήμα του (Ρυθμιστικό Σχέδιο Θεσσαλονίκης), καθώς οι συλλογικοί επιχειρηματικοί φορείς της πόλης (επιχειρηματικές ομοσπονδίες, επιμελητήρια κλπ.) έθεσαν βέτο, γιατί κατά τη γνώμη τους τα συμφέροντά τους δεν εξυπηρετούνταν σωστά από το περιεχόμενο του σχεδίου. Ένα τρίτο περικόπηκε σ' ό,τι αφορά τις ρυθμίσεις για την ιδιωτική πολεοδόμηση και τους οικοδομικούς συνεταιρισμούς. Παρά τις περικοπές και τις αντιδράσεις, τρία νομοσχέδια ψηφίστηκαν από τη Βουλή και είναι σήμερα νόμοι του κράτους.

Ο πρώτος, ο λεγόμενος "δασικός" νόμος (Ν. 4280/2014), τροποποιεί τον μέχρι πρότινος ισχύοντα δασικό κώδικα με τρομακτικές συνέπειες στο δασικό πλούτο. Διατηρώντας όλους τους προστατευτικούς χαρακτηρισμούς για τα εναπομείναντα δάση του ελλαδικού χώρου, προβλέπει τη δυνατότητα "επενδυτικών" δραστηριοτήτων με καταστροφικές για το περιβάλλον συνέπειες σε πληθώρα μέχρι πρότινος προστατευόμενων εκτάσεων.

Ο δεύτερος, ο νόμος για την "χωροταξική και πολεοδομική μεταρρύθμιση-βιώσιμη ανάπτυξη" (Ν. 4269/2014), αποτυπώνει τις κατευθύνσεις της κρατικής χωρικής πολιτικής με δεδομένες τις δεσμεύσεις της μνημονιακής εποχής: Η "Εθνική Χωροταξική Στρατηγική" αποφασίζεται από το υπουργικό συμβούλιο, κατόπιν εισήγησης του υπουργείου "Περιβάλλοντος", λαμβάνοντας υπόψη την "Εθνική Αναπτυξιακή Στρατηγική της Χώρας για εκάστη προγραμματική περίοδο, το εκάστοτε ισχύον Μεσοπρόθεσμο Πλαίσιο Δημοσιονομικής Στρατηγικής (σ.σ. το μνημόνιο δηλαδή) και το εθνικό πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων, [τις] διεθνείς, ευρωπαϊκές και εθνικές πολιτικές για την προστασία του περιβάλλοντος, καθώς και άλλα γενικά ή ειδικά προγράμματα εθνικής ή διαπεριφερειακής κλίμακας που επηρεάζουν σημαντικά τη διάρθρωση και ανάπτυξη του εθνικού χώρου".

Η "Εθνική Χωροταξική Στρατηγική" εξειδικεύεται με το "Εθνικό Χωροταξικό Πλαίσιο", τα "Περιφερειακά Χωροταξικά Πλαίσια" και τα "Τοπικά Χωρικά Σχέδια". Είναι ωστόσο τα προβλεπόμενα "Ειδικά Χωρικά Σχέδια" [όπου συγκαταλέγονται οι προϋπάρχουσες "Περιοχές Ολοκληρωμένης Τουριστικής Ανάπτυξης" (ΠΟΤΑ), οι "Περιοχές Οργανωμένης Ανάπτυξης Παραγωγικών Δραστηριοτήτων" (ΠΟΑΠΔ), τα "Επιχειρηματικά Πάρκα", τα "Εμπορευματικά Κέντρα", τα "Ειδικά Σχέδια Χωρικής Ανάπτυξης Δημοσίων Ακινήτων" (ΕΣΧΑΔΑ) και τα "Ειδικά Σχέδια Χωρικής Ανάπτυξης Στρατηγικών Επενδύσεων" (ΕΣΧΑΣΕ)], τα οποία αποτελούν τον πυρήνα του γραφειοκρατικού λαβυρίνθου όπου προβλέπεται να ζει ο καπιταλιστικός Μινώταυρος, για να καταναλώνει όχι μόνο επτά νέους κι επτά νέες από την Αθήνα κάθε χρόνο, όπως ο

Νυχτομάγαζα, εμπορικά κέντρα, γήπεδα και άλλα «ευαγή ιδρύματα» επιδιώκουν να κατακτήσουν όλο το χώρο της πόλης, αποπολιτικοποιώντας τα κοινωνικά και οικονομικά προβλήματα και καταδικάζοντας τις παλιότερες μορφές του ανθρωπογενούς περιβάλλοντος σε μαρασμό, ενισχύοντας το θέαμα ως κυρίαρχο ιδεολογικό όπλο.

μυθικός του πρόγονος, αλλά το σύνολο των παραγωγικών δυνάμεων, της εργατικής δύναμης και των παραγωγικών πόρων που είναι διαθέσιμοι στον ελλαδικό χώρο. Ο ίδιος νόμος εισάγει μια νέα ταξινόμηση των επιτρεπόμενων χρήσεων γης, καταργώντας τις ζώνες αμιγούς κατοικίας και "εμπλουτίζοντας" τις οικιστικές ζώνες με επιχειρηματικές δραστηριότητες πέραν των απαραίτητων για την ομαλή κοινωνική ζωή.

Ο τρίτος νόμος του καλοκαιριού είναι ο Ν. 4277/2014, το "Ρυθμιστικό Σχέδιο Αθήνας-Αττικής". Το νέο ΡΣΑ είναι ο μπόσουλας για την Αττική των επόμενων δεκαετιών: τουρισμός κάθε είδους, διεθνές διαμετακομιστικό εμπόριο με αιχμή το ιδιωτικό λιμάνι του Πειραιά (η ιδιωτικοποίηση του ΟΛΠ συνεχίζεται κανονικά από την "αριστερή" κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ, παρά την παρέμβαση... Μαρινάκη υπέρ του δημόσιου χαρακτήρα του λιμανιού μέσω της "No Politica" δημοτικής αρχής Πειραιά - και ο νοών νοείτο για την επόμενη φάση του πολιτικού παιχνιδιού στη χώρα), συγκέντρωση της ιδιοκτησίας όλων των ελεύθερων χώρων πρασίνου σε έναν "Φορέα Ανάπλασης και Διαχείρισης Μητροπολιτικών και Υπερτοπι-

κών Πάρκων" δίχως καμιά μορφή έστω καχεκτικού δημόσιου ελέγχου κλπ. Οι συνθήκες ζωής στην πόλη προβλέπεται να αλλάξουν τόσο προς το χειρότερο, που οι συντάκτες του ΡΣΑ αισθάνονται την ανάγκη να μιλήσουν για "μέτρα συγκράτησης του πληθυσμού" στο κέντρο της Αθήνας και τις γειτονιές που παρασύρονται από τον "αναπτυξιακό οργανισμό" (μεταξύ αυτών, και τη Νέα Φιλαδέλφεια, για την οποία έχουμε λόγους να ανησυχούμε περισσότερο).

Ο αντίκτυπος αυτών των νόμων είναι κάτι παραπάνω από το άθροισμα των περιεχομένων τους. Παρά τις εσωτερικές τους αντιφάσεις στις λεπτομέρειες, τα τρία νομοθετήματα διέπονται από κοινή λογική: είναι ο στόχος της "ανάπτυξης" (και μάλιστα της "βιώσιμης"...), που οδηγεί τον κοινό νομοθέτη στην άμεση άρση ή στη δυνατότητα άρσης των όποιων προϋπαρχόντων περιορισμών στις χρήσεις γης και στη θέσπιση καταστροφικών "εξαιρέσεων", που δικαιολογούνται από την ανάγκη αντιμετώπισης των δημοσιονομικών προβλημάτων. Το σύνολο της χωροταξικής και πολεοδομικής πολιτικής τίθεται και επισήμως σε μια "κατάσταση εξαίρεσης", με αφορμή και δικαιολογία την καπιταλιστική κρίση, της οποίας τις συνέπειες ζουν τα λαϊκά στρώματα από το 2009.

Η "εξαίρεση" καθίσταται ο νέος χωροταξικός-πολεοδομικός κανόνας. Φυσικοί και κατασκευασμένοι πόροι, η ύπαιθρος χώρα και οι πόλεις δηλαδή, ξαναμοιράζονται, κατακερματίζονται, απαξιώνονται, ώστε να δημιουργηθούν οι δυνατότητες μικρότερων ή μεγαλύτερων μεταβιβάσεων γης που θα εξυπηρετήσουν όσους κερδοσκοπούν πάνω σ' αυτήν. Τα "φιλέτα" εμπίπτουν πάντοτε στις ειδικές κατηγορίες. Εκεί ανήκει και ό,τι πρέπει να χάσει αξία για να την ξανακερδίσει κάτω από διαφορετική ιδιοκτησία στο άμεσο μέλλον. Κι αν στο παρελθόν συζητούσαμε για τις Ειδικές Οικονομικές Ζώνες σε περιοχές με αυξημένα κοινωνικοοικονομικά προβλήματα (ανεργία, φτώχεια κλπ.), ως εργαλείο περαιτέρω εκμετάλλευσης του ενεργού και εφεδρικού εργατικού δυναμικού, σήμερα όλος ο ελλαδικός χώρος μετατρέπεται σε ειδική ζώνη.

Και οι δουλειές; Η αντιμετώπιση της ανεργίας, χάριν της οποίας πρέπει εμείς οι από κάτω να πούμε όλα τα μεγάλα "ναι" στην χωρική πολιτική; Τα μεγαλεπήβολα σχέδια ανάπτυξης της απασχόλησης, της "βιώσιμης" ανάπτυξης κλπ., συνοψίζονται, νομίζουμε, εξαιρετικά στον 5ο Διεθνή Διαγωνισμό Σερβιτόρων 2015 "Waiters On The Move-Me το δίσκο στο χέρι-by Coca-Cola" που συνδιοργάνωσε στις 5 Απριλίου ο πάντοτε καλόβολος Δήμος Αθηναίων: "Οι διαγωνιζόμενοι επαγγελματίες από το χώρο της εστίασης-διασκέδασης και όχι μόνο, με ένα δίσκο στο χέρι που θα περιέχει 1 μπουκάλι ▶

► Coca-Cola και 4 ποτήρια θα πρέπει να διανύσουν μια απόσταση 2.5 km από τους Στύλους Ολυμπίου Διός, με εκκίνηση την οδό Λυσικράτους, και να φτάσουν με κυκλική διαδρομή μέσα από τα στενά της Πλάκας έως τις αρχές του πεζοδρομίου της Διονυσίου Αρεοπαγίτου. (...) Οι τρεις πρώτοι με τις λιγότερες απώλειες στον δίσκο τους κερδίζουν. Θα ακολουθήσει απονομή βραβείων των νικητών και το Acropolis street party (...). Ο Διαγωνισμός Σερβιτόρων αποτελεί θεσμό για την Ελλάδα αλλά και για πολλές χώρες του εξωτερικού. Τελει υπό την αιγίδα του Ε.Ο.Τ. της Εταιρείας Ανάπτυξης & Τουριστικής Προβολής Αθηνών και του Συλλόγου Καταστηματαρχών Πλάκας". Δυστυχώς, η ανακοίνωση αυτή είναι κάτι παραπάνω από καταστασιακό όνειρο: είναι μια απ' τις ηγεμονικές ιδεολογικές μορφές που παίρνει η πιο άγρια εκμετάλλευση στην πιο άγρια δύση...

Οι παραπάνω νόμοι δεν είναι βέβαια οι μοναδικοί που εξυπηρετούν την "υγιή επιχειρηματικότητα" του επιθετικού καπιταλισμού και σχετίζονται με την χωρική πολιτική. Η μνημονιακή μεταβίβαση δημόσιας περιουσίας προς το Ταμείο Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας του Δημοσίου (άμοιρε Όργουελ!) ήδη απ' το 2011 και ο νόμος για τις "fast track" επενδύσεις ήταν στην ίδια κατεύθυνση. Για την ώρα, βέβαια, δεν έχουν αποδώσει σύμφωνα με τα ζητούμενα του ελληνικού πολιτικού προσωπικού, διότι απαιτείται η πλήρης απορρύθμιση για να δοκιμάσουν την τύχη τους σε μια χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης οι διψασμένοι καπιταλιστές που έχουν συνηθίσει στο στρωμένο έδαφος της αποικιοκρατίας...

Ειδικότερα για την Αθήνα, έχουμε δει από το προηγούμενο διάστημα και άλλες κινήσεις προς μια ιδιότυπη ιδιωτικοποίηση του πολεοδομικού σχεδιασμού, πέρα από την ψήφιση των παραπάνω νόμων: 1. Τον ιδιωτικό αρχιτεκτονικό διαγωνισμό

Rethink Athens που διεξήγαγε το Ίδρυμα Ωνάση για την πεζοδρόμηση της δημόσιας οδού Πανεπιστημίου, με τις ευλογίες του κράτους και του δήμου Αθηναίων (που θα υλοποιούνταν, ωστόσο, με δημόσιο ευρωπαϊκό χρήμα, αν δεν ανέκοπταν οι γραφειοκράτες των Βρυξελλών τη χρηματοδότησή του στα πλαίσια της "δημοσιονομικής προσαρμογής"). 2. Την παραχώρηση του χώρου του παλιού Ιπποδρόμου στο Φάληρο στο Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος για την ανέγερση της νέας Λυρικής Σκηνής και της νέας Εθνικής Βιβλιοθήκης (αυτή η υπόθεση συνοδεύεται και με την ιδιωτικοποίηση ενός πνευματικού κεφαλαίου, υπό τον μανδύα της φιλάνθρωπης προαίρεσης των εφοπλιστών, της ατμομηχανής αυτής του "ελληνικού" καπιταλισμού). 3. Την "ανάπλαση" της περιοχής Κεραμεικού-Μεταξουργείου από την κατασκευαστική εταιρεία του εφοπλιστικού γόνου Ιάσονα Τσάκωνα, με θαλασσοδάνειο της Εθνικής Τράπεζας εγγυημένο απ' το ευρωπαϊκό δημόσιο (πρόγραμμα Jessica) και πλήρη υποστήριξη από τα συστημικά και "εναλλακτικά" μέσα ενημέρωσης, με παράλληλη εκδίωξη των ειδικών πληθυσμιακών ομάδων της περιοχής. Στην ουρά του Τσάκωνα συναντάμε τον "καλοπροαίρετο" Γιώργο Καμίνη και τον άτυπο εθελοντισμό των Atenistas. 4. Το ξεπούλημα του πρώην αεροδρομίου Ελληνικού και της παραλίας του Αγίου Κοσμά, για την κατασκευή εμπορικών κέντρων, ξενοδοχείων, καζίνο, πολυτελών κατοικιών κλπ., με πλειοδότη την εταιρεία "Hellinikon Global I S.A." και εγγυητή την εταιρεία Lamda Development, συμφερόντων ομίλου Λάτση. Σε συνέχεια του σκανδάλου του Mall, ο θηριώδης πολυεθνικός όμιλος Λάτση αξιοποίησε όλη την τεχνογνωσία που είχε συγκεντρώσει από τη στενή διαπλοκή του με το ελληνικό δημόσιο στη συμφωνία εξαγοράς του Ελληνικού από το ΤΑΙΠΕΔ και τις ιστορικές του σχέσεις με το ελληνικό πολιτικό προσωπικό. Ενδεικτικά

αναφέρουμε ότι σήμερα στη διοίκηση του ομίλου συναντάμε τον Τάσο Γιαννίτση, προεξάρχον πολιτικό στέλεχος του Σημιτικού "εκσυγχρονισμού".

Αντί επιλόγου

Κάθε καπιταλιστική επένδυση παίρνει σχήμα και μορφή σ' έναν χώρο. Σε παλιότερες εποχές, οι επενδύσεις ήταν εργοστάσια και σιδηροδρομικές γραμμές που θα έφερναν γρήγορα και φτηνά πρώτες ύλες από μακρινούς τόπους και θα μετέφεραν τα προϊόντα των εργοστασίων σε μακρινές αγορές. Οι χώρες της ευρωπαϊκής περιφέρειας, όπως η Ελλάδα, βρίσκονται σήμερα σε δεινή θέση στον παγκόσμιο καταμερισμό της εργασίας. Με τον μεγάλο όγκο της βιομηχανικής παραγωγής να έχει μετακινηθεί στις χώρες της Ασίας και την αγροτική και κτηνοτροφική παραγωγή να φθίνει, μένει προς εκμετάλλευση ο τριτογενής τομέας (εμπόριο, υπηρεσίες, τουρισμός), πάνω στη γη που απελευθερώνεται βίαια από άλλες δραστηριότητες. Γι' αυτό, η χωροταξική και πολεοδομική πολιτική βρίσκεται στο κέντρο του ενδιαφέροντος των μικρότερων ή μεγαλύτερων "Ελλήνων" ή "παγκόσμιων" καπιταλιστών και του πολιτικού προσωπικού που θέλει να τους εξυπηρετήσει.

Απέναντι σ' αυτούς, ενεργούμε κι εμείς, προσπαθώντας να πάρουμε τις πόλεις, και τις ζωές μας ολόκληρες, στα δικά μας χέρια. Μα πώς να πετύχουμε κάτι τέτοιο, αν δε συζητήσουμε πρώτα για τη φύση του προβλήματος που αντιμετωπίζουμε;

■ Συντρόφισσες-Σύντροφοι
από τη Ν. Φιλαδέλφεια και Ν. Χαλκηδόνα

Επενδύοντας στην ασθένεια

"Θα αντέξει το κρανίο κι ας έχει και μια τρύπα, δεν θα πάθει τίποτα."

Αντιφάσεις επί αντιφάσεων αναπόδραστα αναδύονται στην επιφάνεια μιας κοινωνίας αλληλουπότέλειας στην οποία -όταν η επιβίωση του ενός έρχεται συστηματικά σε αντιπαράθεση με την ύπαρξη του άλλου- πώς θα μπορούσε αυτή η εξελικτική παλινδρομηση να λείπει από τη βιομηχανία ονόματι "Υπηρεσίες Υγείας";

Ένα θέμα καθόλου εύκολο να εξαντληθεί μέσα σε κάποιες σειρές, μα συνάμα τόσο ανθρώπινο που λίγες λέξεις θα αντιστοιχούσαν σε χίλιες εικόνες και προσωπικά βιώματα. Βιώματα ενός αγώνα απέναντι στον εξευτελισμό της ανθρωπίνης υπόστασης μέσα από την ασθένεια, καθώς και την αποκτήνωση γιατρού και ασθενή, θύτη και θύματος στη διαδικασία εμπορευματοποίησής της.

"Ξέρεις πόσο κοστίζουν αυτά; βάλε ένα λιγότερο! Θα αντέξει το κρανίο κι ας έχει και μία τρύπα, δεν θα πάθει τίποτα. Αν τα βάλουμε και τα δυο τον επόμενο πώς θα τον κλείσουμε;"

Όχι, δεν είναι κακό χιούμορ. Είναι ένας τυπικός διάλογος είναι κατά τη διάρκεια νευροχειρουργικής επέμβασης, που συχνά συνοδεύεται από τη συμβουλή των πιο έμπειρων προς τους εκπαιδευόμενους γιατρούς πως: "οφείλουμε να είμαστε οικονομικοί και αποτελεσματικοί για να λειτουργεί τόσο η κλινική και να επιβιώσουμε και εμείς - ελάχιστο κόστος, μέγιστη ταχύτητα".

Η επένδυση στην ασθένεια και όχι στην υγεία, μέσα από την υποταγή των επιστημών υγείας στους νόμους της αγοράς, οδηγεί στον εξοβελισμό του κοινωνικού παράγοντα και στην επένδυση υπέρογκων ποσών στον βιολογικό.

Μέσα από το πρίσμα της «οικονομίας» η εφαρμογή της ιατρικής επιστήμης φαντάζει ως καρικατούρα που εκατομμύρια φορές τη μέρα θα βάλει στη ζυγαριά από τη μία την ανθρώπινη ζωή και από την άλλη τους παράδες, με την εκάστοτε κυβερνητική εξουσία και το κράτος να είναι εξορισμού θεσμοθετημένα με στόχο την «ανάληψη» των τραπεζών τη στιγμή που άνθρωποι πεθαίνουν. Πάμπολλα τα φαινόμενα υποβάθμισης των υπηρεσιών υγείας λόγω υποχρηματοδότησης από την ελλειπή κάλυψη βασικών λειτουργικών αναγκών, από την εξευτελιστική κατάσταση της ανυπαρξίας ενός πιεσόμετρου στα ΤΕΠ μέχρι τα υποχρεωτικά εξιτήρια λόγω έλλειψης κλινών. Έτσι, συντίθεται η εικόνα ενός πολέμου με χαρακτηριστική ωμότητα μεταξύ των χρηματοπιστωτικών συμφερόντων της ολιγαρχίας και των πολλών, των ανθρώπων των καταδικασμένων στη φυσική αποσύνθεση επειδή δεν έχουν την οικονομική δυνατότητα να αξιοποιήσουν την «επιστημονική κληρονομιά» που αυτοδικαίως θα έπρεπε να ανήκει σε κάθε ανθρώπινη ύπαρξη.

Την ίδια στιγμή λοιπόν που διεξάγεται ο αιματηρός αυτός πόλεμος, μια άλλη αντίφαση έρχεται να συμπληρώσει το τοπίο του παραλογισμού. Αυτή δεν είναι άλλη από το φαινόμενο της κατασκευής μιας "κοινωνίας ασθενών", την οποία καλείται να εξυγιάνει το σύστημα υγείας, που τελικά αποτελεί τη άλλη όψη του νομίσματος των επιστημών υγείας. Έτσι, κατά κάποιο τρόπο, δημιουργεί την ανάγκη την οποία στη συνέχεια καλείται να καλύψει, ένα φαινόμενο

που εκτός από τις κλασικές ειδικότητες αποκτά τραγική διάσταση σε αμεσότερα κοινωνικά προσδιορισμένες ειδικότητες, όπως είναι η Ψυχιατρική. Εύσημα θα μπορούσε να παρατηρηθεί κανείς ότι η επένδυση στην ασθένεια αποδεικνύεται αποτελεσματικότερη απ' ό,τι αυτή στην υγεία και ως εκ τούτου να ακολουθείται σαν τακτική δόμησης του συστήματος υγείας εν γένει.

Σε αυτό το σημείο θα ήταν καλό να σημειωθεί ότι δεν παραγνωρίζεται το βιολογικό υπόβαθρο του φαινομένου που λέγεται ασθένεια αλλά, αντίθετα, δεδομένης της ύπαρξής του, δίνεται μια διαφορετική οπτική του πώς αυτό προσεγγίζεται και χρησιμοποιείται από την κοινωνία στους θεσμούς και στους ανθρώπους της.

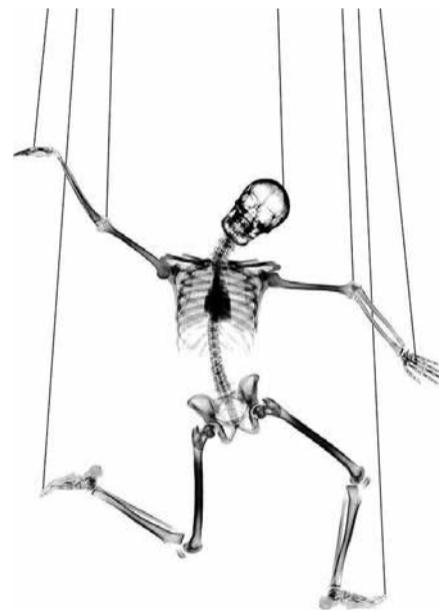
«Η καλύτερη θεραπεία είναι η πρόληψη» κραυγάζει η «Φιλοσοφία της Ιατρικής», με τους επαγγελματίες του χώρου να εθελουφλούν προκλητικά ως προς τα δυσανάλογα ποσά που δαπανώνται στη έρευνα ζητημάτων ειδικού ενδιαφέροντος συγκριτικά με αυτά που δαπανώνται στη καθημερινή άσκηση της ιατρικής, τόσο από τους ειδικούς όσο και από τους απλούς πολίτες, σε επίπεδο αυτοελέγχου της σωματικής τους ευεξίας ή ακόμα και αυτοϊασης.

Ανοίγοντας ένα ιατρικό εγχειρίδιο ουκ ολίγες φορές θα συναντήσει κανείς στους αιτιολογικούς-προδιαθεσικούς παράγοντες μιας ασθένειας την κοινωνικοοικονομική κατάσταση του ατόμου, ενώ μεγάλο μέρος των ασθενειών αφορά σε μεγάλο ποσοστό τα φτωχότερα κοινωνικά στρώματα. Ενδεικτικά αναφέρονται: Φυματίωση, Χρόνια Αποφρακτική Πνευμονοπάθεια, Ιδιοπαθείς Φλεγμονώδεις Νόσοι του Εντέρου, ηπατικές νόσοι, όλες οι παρασιτώσεις και οι μικροβιακές λοιμώξεις όπως είναι το πρόσφατο παράδειγμα του Ebola. Ταυτόχρονα υπάρχουν νόσοι που αφορούν σχεδόν αποκλειστικά συγκεκριμένες κοινωνικές ομάδες, όπως οι κτηνοτρόφοι και οι τοξικομανείς, καθώς και άλλες των οποίων το όνομα δηλώνει το επάγγελμα ως την απόλυτη αιτιολογία όπως η «νόσος των ανθρακωρύχων».

Τελικά η νόσος αποδεικνύεται να είναι σε μεγάλο βαθμό κοινωνικά προσδιοριζόμενη και διαμορφώσιμη από το σύνολο των ανθρωπίνων σχέσεων και όλων όσων απορρέουν από αυτές, ενώ η ιατρική ένα πεδίο όπου με τον πιο άμεσο τρόπο θα παντρευόταν ο κοινωνικός και ο βιολογικός παράγοντας. Η επένδυση στην ασθένεια και όχι στη υγεία, μέσα από την υποταγή των επιστημών υγείας στους νόμους της αγοράς, οδηγεί στον εξοβελισμό του κοινωνικού παράγοντα και στην επένδυση υπέρογκων ποσών στον βιολογικό.

Καταληκτικά, και η ιατρική επιστήμη -χωρίς να αμφισβητείται η πρόοδος και η βελτίωση της ποιότητας ζωής καθώς και του προσδόκιμου επιβίωσης τον τελευταίο αιώνα- κάθε άλλο παρά ανεξάρτητη αποδεικνύεται να είναι από τους νόμους που διέπουν το κοινωνικό σύνολο. Οδηγείται έτσι, σχεδόν νομοτελειακά, στο να ασφυκτιά μέσα στις αντιφάσεις του κοινωνικοοικονομικού αυτού συστήματος. Αποτέλεσμα των παραπάνω είναι ο περιορισμός της τρομερής δυναμικής της που προκύπτει μέσα από την άμεση εφαρμογή της επιστημονικής γνώσης από τον άνθρωπο για τον άνθρωπο. Πώς όμως κάτι τέτοιο θα ήταν εφικτό αν όχι με την απελευθέρωση του ανθρώπου και τη μετατροπή της "κοινωνίας" από ένα θεσμικό μόρφωμα αλληλουπότέλειας σε ένα αντιεξουσιαστικό σύνολο αυτοθεσμιζόμενων συλλογικών υποκειμένων;

■ Κομπογιαννίτης

"Greek Stream: τα δίκτυα μάτωσαν της γειτονιάς τον χάρτη

Πριν από λίγες ημέρες η κυβέρνηση της αριστεράς και της προόδου, υπό την καθοδήγηση του ίδιου της του πρωθυπουργού, επισκέπτεται τη Ρωσία με σκοπό την αναζήτηση οικονομικών διεξόδων. Εκεί θα διεξαχθεί μια συζήτηση και διαπραγμάτευση περί ενεργειακών επενδύσεων. Ουσιαστικά η επαφή αυτή εξυπηρετεί ένα δίπολο, από τη μια τη Μόσχα, λόγω των εξελίξεων στο παιχνίδι του ενεργειακού ανταγωνισμού μεταξύ των αγωγών του Νοτίου Διαδρόμου (Ευρωπαϊκών συμφερόντων) και του Turkish Stream (Ρωσικών συμφερόντων), και από την άλλη την Αθήνα, η οποία θα τη χρησιμοποιήσει έστω και συμβολικά, ως μοχλό πίεσης στη διαπραγμάτευση που βρίσκεται σε εξέλιξη με τους Ευρωπαίους.

Η Ρωσία βλέποντας αρχικά τον ενεργειακό της αέρα να λιγοστεύει λόγω των Ευρωπαϊκών κυρώσεων και αποκλεισμών καθώς και της γρήγορης υλοποίησης του Νοτίου Διαδρόμου, αποφασίζει να προσεγγίσει τον αδύναμο κρίκο της Ευρώπης, την Ελλάδα. Έτσι η Μόσχα γεμίζει με φρούδες ελπίδες τους νέους εξουσιαστές της αριστεράς, οι οποίοι επιστρέφουν έχοντας στις βαλίτσες τους ένα Ρωσο-Ελληνικό παράλληλημα ανακοινώσεων και συνεντεύξεων, όπου η συνάντηση παρουσιάζεται ως λύση των προβλημάτων της χώρας από το οικονομικό αδιέξοδο. Οι ευνοϊκές προτάσεις του Πούτιν στην Ελλάδα για τη συμμετοχή της στον αγωγό Turkish Stream, παρέα με τα "δώρα" που προσφέρει (περί επανέναρξης αγροτικών συναλλαγών και σβήσιμο ενεργειακών χρεών του γνωστού take or pay), μετατρέπουν την Ελλάδα σε ένα νέο Δούρειο Ίππο που θα σπάσει τον ενεργειακό αποκλεισμό της Ρωσίας από την Ευρώπη. Ο Turkish Stream είναι ο αγωγός που θα μεταφέρει το Ρώσικο αέριο (περίπου 60 δις κυβικά τον χρόνο), μέσω της Τουρκίας στην Ευρώπη, παρακάμπτοντας την "προβληματική" Ουκρανία. Αυτή την "παρακαμψη" είναι που δεν θέλουν οι Ευρωπαίοι γιατί η Ρωσία πετυχαίνει κατά ένα τρόπο την άρση κάποιων αποκλεισμών και την επανατοποθέτηση της και πάλι στην ενεργειακή σκακιέρα της Ευρωπαϊκής αγοράς. Μάλιστα σε επίσημες δηλώσεις του υπουργού Π. Λαφαζάνη γίνεται λόγος για πλήρη στήριξη της κυβέρνησης σε όλους τους αγωγούς. Τι σημαίνει όμως αυτό;

Η Ελλάδα, στην προσπάθειά της να κερδίσει συμμάχους και επενδυτές, μετατρέπεται σε ένα διακομιστικό ενεργειακό κέντρο, επιχειρώντας να αποκτήσει έναν γεωπολιτικό ρόλο ανάλογο με αυτόν της Τουρκίας. Δηλαδή να επωφεληθεί και από τους δύο αγωγούς (Νότιο Διάδρομο και Turkish Stream), να πετύχει καλύτερες ενεργειακές συμφωνίες, αντισταθμιστικά οφέλη και γεωπολιτικούς στόχους. Φυσικά αυτό είναι πολύ δύσκολο να υλοποιηθεί, καθώς η Τουρκία ούτε μέλος της Ευρωπαϊκής ένωσης είναι, ούτε δεσμεύεται από ενεργειακές κυρώσεις ή συμφωνίες. Γι' αυτούς τους λόγους, η ελληνική κυβέρνηση επιστρατεύει την πατριωτική αριστερά και τα εθνικά ιδεώδη για να υπερσκιώσει τους υπαρκτούς γεωπολιτικούς κινδύνους που κρύβουν τέτοιες ενεργειακές επενδύσεις. Έτσι, όπως παλαιότερα ο τουρκικός καφές μετονομάστηκε σε ελληνικός, τώρα θα επι-

χειρήσουν το ίδιο κόλπο (κάτι που ανακοινώθηκε κατά τη διάρκεια της επίσκεψης στη Μόσχα) βαφτίζοντας το κομμάτι του αγωγού που περνά μέσα από την Ελλάδα σε Greek Stream.

Και τώρα για να εξετάσουμε λίγο πιο προσεκτικά το ρόλο της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε όλα αυτά. Η ενεργειακή ένωση είναι μια σκέψη των Βρυξελλών η οποία θα προσπαθήσει να εκπληρώσει ταυτόχρονα τρεις ετερόκλητους στόχους: αυτάρκεια, ανταγωνιστικές τιμές, αλλά και περιβαλλοντική ευσυνειδησία. Με το σκεπτικό αυτό, οι εξουσιαστές της Ευρώπης προσπαθούν δήθεν να κατεβάσουν την τιμή του φυσικού αερίου, αλλά ουσιαστικά αυτό που επιζητούν είναι να την ελέγχουν. Πέρα από τον οικονομικό έλεγχο των κρατών μελών, η Ε.Ε. προσπαθεί να αποκτήσει και τον ενεργειακό, ώστε να αποφύγει στο μέλλον χώρες εμπόδια όπως είναι η Ελλάδα και η Ουκρανία.

Η ενεργειακή ένωση είναι μια σκέψη των Βρυξελλών η οποία θα προσπαθήσει να εκπληρώσει ταυτόχρονα τρεις ετερόκλητους στόχους: αυτάρκεια, ανταγωνιστικές τιμές, αλλά και περιβαλλοντική ευσυνειδησία. Με το σκεπτικό αυτό, οι εξουσιαστές της Ευρώπης προσπαθούν δήθεν να κατεβάσουν την τιμή του φυσικού αερίου, αλλά ουσιαστικά αυτό που επιζητούν είναι να την ελέγχουν.

Το σενάριο αυτό επιβεβαιώνεται και από το στενό πρεσάρισμα που δέχεται η Ελλάδα από Ευρωπαίους και Αμερικανούς διπλωμάτες. Η ελληνική κυβέρνηση, έστω και προσωρινά, θα αρνηθεί τη συμμετοχή της στην Ενεργειακή ένωση και γι' αυτό αρχικά οι Έλληνες υπουργοί θα δεχτούν πίεση όταν θα προταθεί να περάσει από την Ελλάδα ο αγωγός Turkish Stream. Η απαίτηση της Δύσης να αποκλειστεί ο Ρωσικός αγωγός και γενικότερα ο ενεργειακός επεκτατισμός της Ρωσίας από την αγορά θα αυξάνεται σταδιακά βλέποντας την Μόσχα να βρίσκει διέξοδο στην Ελλάδα. Στη συνέχεια όταν η αριστερή κυβέρνηση γνωστοποιήσει στην Ευρώπη ότι θα στηρίξει τον αγωγό TAP, οι πιέσεις θα μεταφερθούν στον τρόπο αποθήκευσης και τη δημιουργία αποθεμάτων φυσικού αερίου μέσω των περιφερειακών ενεργειακών επενδύσεων.

Πιο συγκεκριμένα, από την Βόρεια Ελλάδα καλούνται να περάσουν ο αγωγός TAP (μέρος του Νοτίου Διαδρόμου με 20 δις κυβικά τον χρόνο) και ο Greek Stream (μέρος του Turkish Stream με περίπου 60 δις κυβικά τον χρόνο), με σκοπό και οι δύο την τροφοδοσία της Ευρώπης. Ο Νότιος διάδρομος όμως από μόνος του δεν είναι αρκετός να καλύψει τις ανάγκες της Ευρώπης σε σχέση με τον Turkish Stream. Μαζί με τον TAP σχεδιάζονται (και πολλές από αυτές έχουν ήδη αδειοδοτηθεί), και οι ακόλουθες ενεργειακές επενδύσεις:

Ο Κάθετος Διάδρομος (αγωγός σύνδεσης Ελλάδας- Βουλγαρίας- Ρουμανίας, με σύνδεση στην Κομοτηνή), ο διασυνδετή-

ριος αγωγός IGI Poseidon (Ελλάδας Ιταλίας με σύνδεση επίσης από Κομοτηνή) και ο προς μελέτη διακρατικός αγωγός East Med Pipeline (Ελλάδας, Κύπρου, Ισραήλ, Αιγύπτου). Σε αυτόν τον ενεργειακό χάρτη υπάρχει και ο ήδη ενεργός αγωγός Ρωσικών συμφερόντων που τροφοδοτεί την Ελλάδα με αέριο.

Όσο αφορά τώρα τις υπόλοιπες περιφερειακές επενδύσεις, αυτές είναι οι πλωτές δεξαμενές αποθήκευσης και οι σταθμοί αεριοποίησης υγροποιημένου φυσικού αερίου (LNG) σε Καβάλα και Αλεξανδρούπολη. Οι Σταθμοί συμπίεσης σε Αλεξανδρούπολη και Σέρρες, καθώς και η υπόγεια φυσική αποθήκη στην Καβάλα. Τέλος έχουμε τη σιδηροδρομική ένωση του εμπορικού λιμανιού Καβάλας Φίλιππος Β' με το δίκτυο

ΣΥΡΙΖΑ- ΑΝΕΛ, για άλλη μια φορά αφήνουν τους υπαρκτούς γεωπολιτικούς κινδύνους και διαπραγματεύεται το μέλλον της χώρας μετατρέποντας την σε ένα νέο Ουκρανικό ζήτημα. Ταυτόχρονα η φασιστερά αγνοεί επιδεικτικά και τους περιβαλλοντολογικούς κινδύνους, κάτι που κάνει πλέον συστηματικά και με την Ελληνικός Χρυσός στην Χαλκιδική.

Πιο συγκεκριμένα, στην περιοχή της Καβάλας η όδευση των υποψήφιων αγωγών περνά μέσα από την υψηλά γόνιμη καλλιεργήσιμη γη των Τεναγών Φιλίππων. Οι αντιστεκόμενοι κάτοικοι (κυρίως αγρότες), καθώς και διάφοροι φορείς της πόλης, αμύνομαι τελείως παθητικά απέναντι σε αυτά τα μεγαλεπήβολα σχέδια, αφού μοναδικό μέλημά τους είναι η αλλαγή όδευσης των αγωγών από τα Τενάγη στην περιοχή των Φιλίππων. Το πρόβλημα είναι ότι με την αλλαγή όδευσης δεν επιτυγχάνεται τίποτα πέρα από την μεταφορά του προβλήματος σε τρίτους, ενώ με την αδειοδότηση των αγωγών θα ανάψει το πράσινο φως για όλα τα ενεργειακά σχέδια που προβλέπονται.

Με τα χρόνια αγωνιστήκαμε ενάντια σε κάθε επένδυση που ήθελε την υποβάθμιση της ζωής μας, από τις αποθήκες υγρών καυσίμων στη Βάσοβα και το εργοστάσιο του Λιθάνθρακα, μέχρι τις πλωτές δεξαμενές LNG στον κόλπο της Καβάλας. Σε καμία περίπτωση δεν αντισταθήκαμε με γνώμονα κάποια εναλλακτική επένδυση, γιατί γνωρίζαμε τα βρώμικα σχέδιά τους και ξέραμε ότι αν προτείναμε κάτι εναλλακτικό θα υπογράφαμε την καταδίκη μας. Και πάνω απ' όλα γιατί ήμασταν και είμαστε ενάντια σε κάθε προοπτική ανάπτυξης που καταστρέφει το περιβάλλον, καταπατά την αξιοπρέπεια και υποβαθμίζει την ζωή μας.

Βλέπουμε το μέλλον μας μέσα από τους αγώνες των κατοίκων της Χαλκιδικής να πλησιάζει ολοένα και περισσότερο. Η ποιότητα και το μέλλον της ζωής μας κρίνεται από αυτό το έργο. Και για να ξεκαθαρίσουμε τη θέση μας, είμαστε έτοιμοι να συγκρουστούμε με οποιαδήποτε κυβέρνηση για να υπερασπιστούμε το δικαίωμά μας να ζούμε ελεύθεροι και με αξιοπρέπεια και είμαστε ενάντια σε κάθε μορφή ανάπτυξης που θα έχει ως αποτέλεσμα την υποβάθμιση των ζώων μας, τη διεξαγωγή πολέμων και τη μόλυνση του περιβάλλοντος.

▲/ **Αυτόνομο Στέκι Καβάλας**

Περισσότερες πληροφορίες στο "Ακάνθινο" Μαρτίου και στο: anarxikoikavalas.squat.gr

■ Α. Στάμπουλος: «Το επίδικο στις μέρες μας είναι η διαμόρφωση του επαναστατικού κινήματος»

Απόσπασμα συνέντευξης του πολιτικού κρατούμενου Αντώνη Σταμπούλου στην “Κόκκινη Βοήθεια”.

Ποια είναι η πολιτική σου άποψη σε σχέση με τα τελευταία εκλογικά αποτελέσματα και τη νέα κυβέρνηση;

Από τους συμμετέχοντες στις εκλογές (η αποχή ήταν 36% - περίπου τρισήμισι εκατομμύρια άνθρωποι), δηλαδή μέσα από το 64% του εκλογικού σώματος αναδείχτηκε τελικά ο σχηματισμός του ΣΥΡΙΖΑ και των ΑΝ.ΕΛ. (αντιμνημονιακοί) σε κυβέρνηση. Είναι γεγονός ότι, έστω και επιφανειακά, οι πολιτικές της λιτότητας και του ολοκληρωτισμού, του νεοφιλελεύθερου μοντέλου διακυβέρνησης δηλαδή, δεν πέρασαν “το δημοκρατικό εκλογικό τεστ”. Αυτό αφήνει ένα κακό προηγούμενο για τις αντίστοιχες πολιτικές δυνάμεις στην Ευρώπη.

Σε μια πρώτη ανάγνωση, θα μπορούσαμε να μιλήσουμε για ένα καλό νέο στην ψυχολογία του Ευρωπαϊκού λαού, ωστόσο αυτό είναι κάτι το οποίο είναι φαινομενικό, μιας και η πραγματικότητα όσον αφορά το ποιόν της κυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ είναι πολύ διαφορετική από τη φιλολαϊκή επιφάνειά του, χάρη στην οποία αναδύθηκε. Οι αντιφάσεις που προκύπτουν μέσα από την πολιτική του ΣΥΡΙΖΑ μπορούν να χρησιμοποιηθούν στην ενδυνάμωση, ανασύνταξη και επαναπροώθηση πιο ριζοσπαστικών πολιτικών. Το χειρότερο σενάριο θα ήταν από τις εκλογές να ενδυναμώταν ακόμη μια φορά η απρόσκοπτη συνέχιση των επίσημα μνημονιακών πολιτικών. Ο ΣΥΡΙΖΑ είναι ένα νέο - σοσιαλδημοκρατικό κόμμα, απολύτως ευθυγραμμισμένο με τους κανόνες λειτουργίας της ταξικής κοινωνίας, είναι ένα κόμμα που, παρά το κόκκινο περιτύλιγμα, δεν αμφισβητεί τον καπιταλισμό και που μάλιστα δηλώνει σεβασμό στους κανόνες της Ευρωπαϊκής ένωσης και του ΝΑΤΟ. Είναι η αριστερή διαχείριση του καπιταλισμού, ίσως και η τεχνητή αναπνοή του σε μια στιγμή που ο λαϊκός παράγοντας θα έφτανε στο σημείο να απειλήσει το καπιταλιστικό μοντέλο, πράγμα που ωστόσο απέχει από τη σημερινή κατάσταση.

Η κενυσιανή διαχείριση που ευαγγελίζεται η συστημική αριστερά είναι ένα χαρτί που παίχτηκε στην Ευρώπη, σε τελείως όμως διαφορετικές οικονομικές και πολιτικές συνθήκες. Σήμερα ο καπιταλισμός έχει να αντιμετωπίσει μια βαθιά δομική κρίση και μέχρι τώρα φαίνεται ότι μόνο οι νεοφιλελεύθερες σκληρές πολιτικές ανταπεξέρχονται στις ανάγκες του, μιας και ακόμη και οι νεο-σοσιαλδημοκρατικές πολιτικές αποδεικνύονται ανεπαρκείς όσον αφορά την ισορροπία μεταξύ των φιλολαϊκών εφαρμογών τους και την εξυπηρέτηση του κεφαλαίου. Η ψαλίδα μεταξύ πλούσιων και φτωχών συνεχίζει και ανοίγει και η σοσιαλδημοκρατία αυτό καλείται να το υπηρετήσει με συγκεκριμένους ρυθμούς, είτε θέλουν να το αποδεχτούν οι εκπρόσωποι της είτε όχι.

Στην Ελλάδα, σ’ ένα κράτος με διαλυμένη παραγωγική δυνατότητα, απολύτως εξαρτημένο οικονομικά και πολιτικά, η νέα κυβέρνηση συνεχίζει τις προεκλογικές φιλολαϊκές ρητορικές και τους θεαματικούς λεονταρισμούς στις διαπραγματεύσεις με τους εκπροσώπους του σκληρού νεοφιλελευθερισμού, ο οποίος εκφράζεται κυρίως από τη Γερμανία στην Ευρωπαϊκή Ένωση με τα γνωστά αποτελέσματα της επέκτασης της μνημονιακής εξάρτησης. Η αλήθεια είναι ότι η κυβέρνηση αυτή δη-

λώνει πιστή στους θεσμούς της Ευρωπαϊκής ένωσης, βεβαιώνει τους δανειστές για τη συνέχιση της αποπληρωμής του χρέους και δίνει τα εγγύα στα αγορές, δηλαδή στα μεγάλα υπερεθνικά και ντόπια αφεντικά, ότι θα συνεχίσουν απρόσκοπτα το επενδυτικό τους έργο, δηλαδή την εκμετάλλευση της εργατικής δύναμης με όσο το δυνατόν καλύτερους όρους. Ταυτόχρονα βεβαιώνει την εργατική τάξη και τους μικρομεσαίους στο εσωτερικό για καλύτερη των όρων διαβίωσης σε μια ρητορική που, ένα μήνα μετά τις εκλογές, πείθει ολόινα και λιγότερους. Διότι δε χρειάζεται να είναι κανείς οικονομολόγος για να καταλάβει ότι δεν μπορούν να είναι όλοι χαρούμενοι, και οι εργάτες και τα αφεντικά.

Συνοψίζοντας, παρά την εμφάνιση του “κοινωνικού φαινομένου” της ανάδειξης αριστερών διαχειριστών στον Ευρωπαϊκό νότο, που βγαίνουν στην επιφάνεια με τη ρητορική της σύγκρουσης αλλά και με μια διάθεση συμμόρφωσης στους κανόνες της Ευρωπαϊκής ένωσης, το αναρχικό κίνημα πρέπει να εντείνει τη δυναμική του για τη ριζοσπαστικοποίηση των κοινωνικών αγώνων. Να εκμεταλλευτούμε το χρόνο και το χώρο που αφήνει η προσπάθεια του ΣΥΡΙΖΑ να σταθερο-

Το ζήτημα είναι να συμφωνήσει το μεγάλο μέρος της αντεξουσίας σ’ ένα πολιτικό πλαίσιο με τις βασικές μας αρχές, που να ορίζει τους τρόπους οργάνωσης της κοινωνικής ζωής και κυρίως το μέσο που θα γίνουν αυτοί πραγματικότητα, που δεν είναι άλλο από την κοινωνική επανάσταση.

ποιηθεί στην εξουσία και να προωθήσουμε το δικό μας αγώνα. Να καλλιεργήσουμε δηλαδή ταξική συνείδηση, την αποχή από τις εκλογικές διαδικασίες που οδηγούν στην ανάθεση και την παραίτηση, να δυναμώσουμε τον αντικρατικό αγώνα. Η επαναστατική πρόταση έχει τη θέση της στο πολιτικό σκηνικό της Ευρώπης και παγκόσμια, οπότε είναι στο χέρι μας να την ενδυναμώσουμε, καθώς είναι η μόνη ρεαλιστική λύση για τα προβλήματα της τάξης μας.

Ποιες θεωρείς ότι θα είναι οι συνέπειες της κατάστασης που διαμορφώθηκε μετά το αποτέλεσμα των εκλογών για το επαναστατικό κίνημα;

Βραχυπρόθεσμα, δηλαδή σε ένα διάστημα λιγότερο του ενός έτους από το τέλος των εκλογών, το κίνημα, ή καλύτερα, ο πολύμορφος - πολυτασικός αντιεξουσιαστικός χώρος που μένει να εξελιχθεί σε επαναστατικό κίνημα, έχει τη δυνατότητα να εκμεταλλευτεί τη σχετική αναδίπλωση, από κατασταλτικής πλευράς, του κράτους ώστε να ανασυντάξει τις δυνάμεις του, να ανακτήσει το χαμένο και να κερδίσει κι άλλο έδαφος.

Η Ελλάδα βγήκε -αλλά αυτό θα διαρκέσει λίγο- από μια ολοκληρωτικού τύπου διακυβέρνηση ΠΑΣΟΚ - Νέας Δημοκρατία (και ΔΗΜ.ΑΡ. στην αρχή), που στην πολιτική ατζέντα το δόγμα νόμος και τάξη ήταν κυρίαρχο. Η κατάργηση του όποιου κράτους πρόνοιας, η εκποίηση της δημόσιας και μικρής ιδιωτικής περιουσίας, μείωση των συντάξεων και κυρίως η αναπροσαρμογή των εργασια-

κών σχέσεων σύμφωνα με το συμφέρον των αφεντικών, πήγαν παράλληλα με την ακραία καταστολή στις απεργίες, στις διαδηλώσεις και στις δομές της αναρχίας. Η νέα κυβέρνηση της αριστεράς θα αναγκαστεί αργά ή γρήγορα να επαναφέρει το δόγμα νόμος και τάξη και να το ονομάσει αλλιώς. Αυτό μπορούμε να το συμπεράνουμε από το γεγονός ότι τα ταξικά συμφέροντα που καλείται να υπηρετήσει είναι ίδια με αυτά που υπηρέτησε και η προηγούμενη τροϊκανή κυβέρνηση. Άλλωστε τυπικά η συμμόρφωση στις νεοφιλελεύθερες επιταγές φάνηκε από τις διαπραγματεύσεις της κυβέρνησης στα σαλόνια της Ευρώπης.

προγράμματος και τακτικής φάνηκε ιδιαίτερα στην κρίσιμη περίοδο 2010 - 2012, τότε που η χώρα ταλανιζόταν από φοβερά γεγονότα που θα μπορούσαν να βάλουν σε περιπέτειες όλο το ευρωπαϊκό οικοδόμημα και να ανοίξουν πανευρωπαϊκά, μέσω εξεγερτικών πρακτικών, προοπτικές αμφισβήτησης του νεοφιλελευθερισμού, των αποτελεσμάτων του και κατ’ επέκταση του συστήματος που τα γεννά. Η απορία, που στην πλειοψηφία του τότε χώρου, ήταν “μετά την εξέγερση τι;” παρέμενε από το Δεκέμβρη του 2008. Το 2010-2012 που ο λαός άκουγε και έπραττε, είχαμε ακόμη την απορία στο στόμα μας, μη μπορώντας να συνεισφέρουμε πολύ περισσότερα από τις πολεμικές μας ικανότητες και τις ασυντόνιστες πολιτικές πρωτοβουλίες. Είναι μεγάλη κουβέντα να πεις ότι τότε στην Ελλάδα μπορούσε να γίνει επανάσταση, αλλά όμως σίγουρα είχαμε την δυνατότητα να πυροδοτήσουμε την υπόλοιπη Ευρώπη, ειδικά τις νότιες χώρες, στις οποίες επικρατούσαν παρόμοιες κοινωνικοπολιτικές συνθήκες.

Άρα, για να μη χαθούν άλλες ευκαιρίες, το ζήτημα είναι ακριβώς στο να συμφωνήσει το μεγάλο μέρος της αντεξουσίας σ’ ένα πολιτικό πλαίσιο με τις βασικές μας αρχές, που να ορίζει τους τρόπους οργάνωσης της κοινωνικής ζωής και κυρίως το μέσο που θα οδηγήσει στο να γίνουν αυτοί πραγματικότητα, που δεν είναι άλλο από την κοινωνική επανάσταση. Αυτή η διαδικασία δε γίνεται γύρω από ένα τραπέζι ή μια συνέλευση πανελλαδικού χαρακτήρα που θα λύσει όλα τα ζητήματα. Αυτό μπορεί να είναι το τελικό βήμα, πιο πριν προηγείται όλη η δουλειά, η οποία έχει ήδη ξεκινήσει εδώ και καιρό και τα τελευταία χρόνια έχει φουντώσει, σε ανοιχτές συζητήσεις για την οργάνωση για εργατικές και πολιτικές ομοσπονδίες. Τα σωματεία βάσης, οι καταλήψεις, τα στέκια, οι αυτο-οργανωμένα μέσα μαζικής ενημέρωσης, τα τυπογραφεία, οι παραγωγικές συλλογικότητες, οι συνελεύσεις γειτονιών, οι συνελεύσεις στήριξης στους πολιτικούς κρατούμενους, οι αντάρτικες οργανώσεις, όλες αυτές οι σταθερές δομές μπορούν να ενωθούν στη βάση μιας κοινής πλατφόρμας. Όταν οι δεκάδες χιλιάδες συντρόφισσες και σύντροφοι ενωθούν με τις δομές τους από μια πολιτική πλατφόρμα, τότε θα δοθεί η δυνατότητα στο κίνημα να παλέψει υπεύθυνα με ένα συγκεκριμένο πολιτικό πρόγραμμα, που θα ορίζει μεσοπρόθεσμους στόχους, θα μπορεί να κρίνει κατά πόσο τους πετυχαίνει στο σήμερα και το κύριο, να παλέψει για την επανάσταση η οποία θα επιτρέψει την πλήρη υλοποίησή του.

■ Αντώνης Σταμπούλος
Φυλακές Λάρισας Α΄ Πτέρυγα
25/2/2015

Το επίδικο στις μέρες μας είναι η διαμόρφωση του επαναστατικού κινήματος. Η οργανωτική αδυναμία, η έλλειψη στρατηγικής,

■ Διαβάζουν Σουν-Τζου* οι οπορτουνιστές;

Σημειώσεις για το πριν και το μετά της απεργίας πείνας των πολιτικών κρατουμένων, τη νέα εξουσία, την πληροφορία, τη μητροπολιτική και την πολιτική βία.

“Είναι ο αναρχικός εκ γενετής εγκληματίας ή ο εκ γενετής εγκληματίας είναι δυνάμει αναρχικός;”

~ Τσεζάρε Λαμπρόζο, εγκληματολόγος του 19ου αιώνα

Στις 17 Απριλίου και ενώ κάποιοι από τους απεργούς πείνας βρίσκονταν στην 47η μέρα της απεργίας, ψηφίστηκε εν τέλει στη βουλή το νομοσχέδιο για την τροποποίηση του σφραγιστικού κώδικα, ικανοποιώντας κάποια από τα αιτήματα των απεργών. Συγκεκριμένα καταργήθηκαν οι φυλακές τύπου Γ' και ο κουκουλονόμος (πλην της περίπτωσης ληστείας), θεσμοθετήθηκε η παρουσία εμπειρογνώμονα που θα ορίζει ο κατηγορούμενος κατά τη διάρκεια της χρήσης του DNA του, και δίνεται η δυνατότητα στον Σ.Ξηρό να εκτίσει το υπόλοιπο της ποινής του σε κατ' οίκον περιορισμό - πλην όμως με βραχιολάκι. Η απόφαση των μελών του Δικτύου Αγωνιστών Κρατουμένων να συνεχίσουν την απεργία πείνας μέχρι την ψήφιση του νομοσχεδίου και οι δράσεις του -συνεχώς μειούμενου- κινήματος αλληλεγγύης αποδείχτηκαν καθοριστικής σημασίας για την τελική έκβαση της μάχης, ενώ, από τη μεριά της εξουσίας, η εκκένωση της Πρυτανείας τη μέρα της ψήφισης του νομοσχεδίου αποτέλεσε το τελικό χτύπημα, δίνοντάς της την επικοινωνιακή νίκη. Η πρώτη σύγκρουση με την νέα εξουσία, η ιδιότυπη και αρκετά προσηγμένη στρατηγική που αυτή εφάρμοσε, τα νέα στοιχεία που εισάγονται στη σύγκρουση κοινωνίας-κράτους αποτελούν και την πολύτιμη ιστορική και πολιτική παρακαταθήκη για το μέλλον.

I

Στο βαθμό που κανένας αγώνας δεν αποτελεί παρθενογένεση και συνεπώς συνδέεται άμεσα με τα περιεχόμενα και τα αποτελέσματα των προηγούμενων, η διαφοροποίηση της πολιτικής κατάστασης ανάμεσα στην απεργία πείνας των πολιτικών κρατουμένων και την υπόθεση του Ν. Ρωμανού σηματοδοτεί και τις διαφορές στην εξέλιξη δύο αγώνων που κατά τα άλλα διεξήχθησαν με τα ίδια μέσα. Βασικό ρόλο λοιπόν στην εξέλιξη των πραγμάτων παίζει η μορφή της ίδιας της εξουσίας, αφού δεν έχουμε πλέον την ξεκάθαρη εκδοχή της σύγκρουσης ανάμεσα στο καθεστώς και την αγωνιζόμενη κοινωνία αλλά ένα νέο πολιτικό περιβάλλον. Έτσι, η πρώτη πολιτική σύγκρουση με τη νέα εξουσία πραγματοποιήθηκε με παγιωμένους όρους, χωρίς να λαμβάνει υπόψη της ούτε το βαθμό αφομοίωσης της αγωνιζόμενης κοινωνίας από την αριστερή διαχείριση, ούτε τι θα κάνει η πολυπληθής κρίσιμη μάζα ανθρώπων που τα τελευταία χρόνια βρίσκεται ανάμεσα στον ευρύτερο αντιεξουσιαστικό χώρο και τους ρεφορμιστές. Άρα, χωρίς να ληφθούν υπόψη τέτοια ζητήματα δεν μπορεί να αξιολογηθεί τι είναι νίκη και τι ήττα και, το κυριότερο, τι θα καταγραφεί ιστορικά σαν νίκη των απεργών πείνας και τι σαν παραχώρηση μιας προοδευτικότερης από τις προηγούμενες διακυβέρνησης.

II

Η απεργία πείνας των πολιτικών κρατουμένων σαν πρώτη επιθετική κίνηση απέναντι στη νέα εξουσία είναι ένας αγώνας με αιχμή του δόρατος τους φυλακισμένους ένοπλους αγωνιστές και σαν τέτοιος εμπεριέχει την εξής προβληματική: ο ΣΥΡΙΖΑ δεν ήρθε εν μέσω κοινωνικών συγκρούσεων να συμφιλιώσει τις αντιμαχόμενες πλευρές αλλά να διαχειριστεί την ήττα του κοινωνικού κινήμα-

τος - με πιο απλά λόγια το πολιτικό περιβάλλον έχει αλλάξει ραγδαία προς το χειρότερο τα τρία τελευταία χρόνια. Με δεδομένο ότι δεν υπήρχαν κοινωνικές συγκρούσεις -και παράλληλα με αυτές ένα πολιτικό κίνημα να αμφισβητεί το θεσμικό πλαίσιο καταστολής- τίθεται το ερώτημα εάν τελικά υπήρχαν οι υλικές προϋποθέσεις για να διεξαχθεί τώρα ένας τόσο σημαντικός αγώνας, ειδικά σαν πρώτη κίνηση απέναντι στην νέα εξουσία.

III

Ο ΣΥΡΙΖΑ πήρε την εξουσία ευαγγελιζόμενος την ταξική συνεργασία και μέσω αυτής την επαναφορά της κοινωνικής ειρήνης. Οι συγκεκριμένες ιδεολογικές καταρρέουν ήδη από τους πρώτους μήνες και η νέα εξουσία θα υποστεί την αναπόφευκτη μοίρα των οπορτουνιστών, να πρέπει να δώσει ικανοποιητικές απαντήσεις τόσο στο βαθύ κράτος και την αστική τάξη όσο και στην αγωνιζόμενη κοινωνία. Στο ζήτημα της απεργίας πείνας, αυτή η συνθήκη φαίνεται ξεκάθαρα και ορίζει τις συνεχείς ταλαντώσεις της κυβέρνησης ανάλογα με τα εκατέρωθεν χτυπήματα που δέχτηκε και την ικανότητα ή την αδυναμία της να τα απορροφήσει.

IV

Ένα από τα νέα στοιχεία που εισάγεται τόσο σε αυτήν όσο και στην απεργία πείνας του Ν. Ρωμανού είναι ότι δεν υπάρχει ένα ενιαίο κέντρο διαχείρισης της κατάστασης αλλά περισσότερα, με διαφορετικές μεταξύ τους στρατηγικές και διαφορετικές πολιτικές επιδιώξεις. Έτσι, η αντιστοιχία οξύνσης-συμβιβασμού εδώ καταγράφηκε με την άρνηση του εισαγγελέα Νικόπουλου να αποφυλακίσει με την πρώτη αίτηση τη σύζυγο του Γ. Τσάκαλου, με το κείμενο της ένωσης εισαγγελέων που ήρθαν σε άμεση ρήξη με το Υπ. Δικαιοσύνης, καθώς και με τις διαφοροποιήσεις στην πολιτική του Πανούση με τους άλλους υπουργούς. Αυτό το φαινόμενο, όσο περισσότερο εδραϊώνεται η συνθήκη της κρίσης και της έκτακτης ανάγκης, τόσο περισσότερο θα εμφανίζεται, με κομμάτια του κεφαλαίου να αυτονομούνται πολιτικά, αλληλομαχαίρωμα του πολιτικού προσωπικού και παρεμβάσεις του βαθέως κράτους στο προσκήνιο.

V

Η περίπτωση της κατάληψης της Νομικής εντάσσεται στο ίδιο πλαίσιο με μια σειρά άλλων κινήσεων με κύριο χαρακτηριστικό τη μη εμφανή πολιτικοποίησή τους και παράλληλα τα έντονα στοιχεία μητροπολιτικής βίας. Τέτοια φαινόμενα υπάρχουν και έχουν να κάνουν με την έκρηξη της αυξανόμενης συσσωρευμένης ενέργειας των φτωχοποιημένων και γκετοποιημένων μητροπολιτικών πληθυσμών, που απλά εδώ βρίσκει την έκφρασή της στο περιθώριο του κοινωνικού κινήματος. Ένα ζήτημα λοιπόν είναι η πολιτικοποίηση συνολικά αυτής της βίας και των υποκειμένων που την ασκούν, ένα δεύτερο ζήτημα είναι η απομόνωση όσων κομματιών έχουν ενσωματώσει κανιβαλιστικές και εξουσιαστικές συμπεριφορές και ένα τρίτο ζήτημα είναι ότι αυτού του είδους η βία είναι τόσο εμφανής γιατί απλά λείπει η πραγματικά πολιτικοποιημένη και στοχευμένη βία από τους τελευταίους κοινωνικούς αγώνες.

VI

Η νέα εξουσία εκτός των άλλων έρχεται να διαχειριστεί τα κεκτημένα της προηγούμενης. Η κατάληψη της Πρυτανείας συνεπώς, ακόμα και εάν δεν συνοδεύτηκε από φθορές ή από τη διακοπή μαθημάτων, αποτέλεσε τεράστιο θέμα πολιτικής αντιπαράθεσης ουσιαστικά σαν κατάληψη ενός συμβόλου ως τέτοιου. Η προηγούμενη κυβέρνηση είχε πετύχει την απαγόρευση των καταλήψεων πανεπιστημιακών (και μη) κτηρίων, το ντύσιμο αυτής της κατασταλτικής μεθόδου με το φιλελεύθερο περιτύλιγμα της επιστημονικής αποστείρωσης, αλλά και τη δημιουργία πανεπιστημίων-επιχειρήσεων και την εδραίωση της αστυνομοκρατίας μέσω της λογικής ότι “ο νόμος εφαρμόζεται παντού”. Έτσι, αυτό που αμφισβητήθηκε με την κατάληψη της Πρυτανείας, προκαλώντας και τις αντίστοιχες πολιτικές αναταράξεις, είναι ακριβώς αυτή η κατασταλτική πολιτική και κυρίως η εσωτερική αυτής της ήττας από το κοινωνικό κίνημα. Κομμάτι αυτής της πολιτικής είναι οι πρυτάνεις-μάρτυρες κατηγορίας, κομμάτι της είναι η γελοία δήλωση για πιθανούς νεκρούς από ναρκωτικά στην Πρυτανεία, κομμάτι της είναι και αυτό που υπονοεί: η ζωή και ο θάνατος έχουν αξία μόνο στο βαθμό που θα πεθάνει κάποιος μέσα στην Πρυτανεία, ακριβώς για να αξιοποιηθεί πολιτικά - εάν πεθάνει ακριβώς δίπλα, στην τεράστια πιάτσα που υπάρχει εδώ και χρόνια, η πληροφορία εξαφανίζεται και ο νεκρός ξαναγίνεται ασήμαντος αριθμός.

VII

Οι αντιφάσεις του καθεστώτος και οι εσωτερικές συγκρούσεις είναι σαφέστατα πιο εμφανείς μετά την εκλογή του ΣΥΡΙΖΑ. Η χρήση των θεαματικών σκηνών από τα ΜΜΕ και η καλλιέργεια πολεμικού κλίματος μπορεί να ικανοποιεί πρόσκαιρα την ανάγκη τους να επιτεθούν στον ΣΥΡΙΖΑ, την εποχή όμως της παγκοσμιοποιημένης πληροφόρησης, που είναι ταυτόχρονα και εποχή παγκοσμιοποιημένης οικονομικής κρίσης, αυτή η τακτική έχει διπλή όψη: οι δέκτες αυτών των ερεθισμάτων που διαχέονται από τον παραμορφωτικό φακό του θεάματος δεν έχουν και απαραίτητα συνείδηση αυτής της παραμόρφωσης, ενώ η διάχυση της πληροφορίας σχετικά με τις ταραχές στην Ελλάδα δεν είναι απαραίτητα κακή και σίγουρα δεν είναι χειρότερη από την απόκρυψή της.

VIII

Από τη στιγμή που ο ΣΥΡΙΖΑ ανέλαβε την εξουσία έχει επιδοθεί σε μια προσπάθεια προσαρμογής των προσδοκιών και των αιτημάτων της αγωνιζόμενης κοινωνίας στα νέα πλαίσια που θα του επιτρέπουν να διατηρήσει τη θέση του χωρίς συγκρούσεις με την

πραγματική εξουσία. Τα υποτιθέμενα ρεαλιστικά πλαίσια, που μόλις ανακάλυψαν οι νέοι διαχειριστές της εξουσίας, θα στενεύουν όσο το επιτρέπει η έλλειψη ταραχών και όσο συνεχίζεται η ομαλή λειτουργία της κοινωνικής μηχανής, ενώ θα ανοίγουν όσο χρειάζεται για να ενσωματώσουν τις κοινωνικές εκρήξεις.

IX

Η έκβαση ενός αγώνα κρίνεται από την ικανότητα της κοινωνικοποίησής του. Το ζήτημα των μέσων αντιπληροφόρησης και η αλλαγή που συντελέστηκε σε αυτό το χώρο με την ανάληψη της εξουσίας από τον ΣΥΡΙΖΑ είναι ένα τεράστιο θέμα που στην απεργία πείνας έπαιξε καθοριστικό ρόλο. Η προβολή των δύο αιτημάτων (απελευθέρωση Σ. Ξηρού και κατάργηση φυλακών τύπου Γ) και η ολική απόκρυψη των υπολοίπων από το σύνολο των εναλλακτικών μέσων που πρόσκεινται στην κυβέρνηση αποτελεί ένα σοβαρό επεισόδιο ιδεολογικού πολέμου. Με αυτήν την τακτική η νέα εξουσία απέφυγε το πιο επικίνδυνο μονοπάτι, αφού δεν υπήρχαν επιχειρήματα από την πλευρά του ΣΥΡΙΖΑ για την διατήρηση, όχι μόνο του κουκουλονόμου και του DNA σαν αποδεικτικό μέσο, αλλά ούτε καν των αντιτρομοκρατικών νόμων - τουλάχιστον όχι χωρίς να χρειαστεί να αλλάξει τους πολιτικούς όρους της ίδιας της ύπαρξης. Ταυτόχρονα όμως, η απόκρυψη των σημαντικότερων πτυχών ενός πολιτικού αγώνα και η περικύκλωση των πανεπιστημίων προκειμένου να χτυπηθούν τα κέντρα του κινήματος αλληλεγγύης είναι δείγμα του είδους της εξουσίας που θα ασκήσει ο ΣΥΡΙΖΑ και τονίζει την αναγκαιότητα επανοικοδόμησης ενός δικτύου αντιπληροφόρησης που πλέον να μη συνεργάζεται με τη νέα εξουσία.

X

Η καταστολή των καταλήψεων της Πρυτανείας και της Νομικής, με την περικύκλωση και τις συλλήψεις όσων έβγαιναν από τα κατειλημμένα κτήρια και εν τέλει, στην περίπτωση της Πρυτανείας, με την εκκένωσή της αποτέλεσε άλλον ένα νεωτερισμό. Η νέου τύπου καταστολή συμπυκνώνει και τα περιεχόμενα της νέας εξουσίας στο ζήτημα του εσωτερικού εχθρού: από την έφοδο στην πολιορκία η αλλαγή είναι στα σχέδια επί χάρτου και τέτοια θα παραμείνει, ενώ η ουσία και το αποτέλεσμα παραμένουν αναλλοίωτα.

■/ Βαγιάν

* Κινέζος στρατιωτικός που έγραψε την “Τέχνη του Πολέμου”, εμβληματικό στρατιωτικό εγχειρίδιο του 6ου αιώνα π.Χ. Αποτελείται από 13 κεφάλαια, καθένα από τα οποία καταπιάνεται με μια πτυχή του πολέμου.

Ο Gustav Noske της κυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ ακονίζει στα πεζοδρόμια τις ξιφολόγχες

Το τώρα

Με την εκκένωση της κατάληψης της Πρυτανείας νωρίς το πρωί της Παρασκευής 17/04, στην 46η μέρα της απεργίας πείνας και μετά από 19 μέρες αγώνα, η κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑΝΕΛ έσπασε ένα ταμπού που έθιξε οποιονδήποτε έχει αριστερή συνείδηση. Και αυτό δεν ήταν τόσο η κατάλυση του Ασύλου (τοτέμ για την αριστερά και για τη δεξιά) - το οποίο ασφαλώς και δεν αφορά μόνο την ακαδημαϊκή κοινότητα! Ας θυμηθούμε ότι στο Πολυτεχνείο το '73 όλη η Αθήνα πέρασε από μέσα και σίγουρα δεν σου ζηταγαν στην είσοδο πάσο.

Το πιο σημαντικό ταμπού που έσπασε ήταν η διαχείριση μιας "κρίσης" με όρους θεάματος και η μετατροπή της σε ευκαιρία. Ευκαιρία που άδραξε ως εθνοσωτήριος κυβέρνηση για να δείξει ότι με "πρώτη φορά αριστερά" θα παταχθεί η "ανομία" και όλοι θα συνεχίσουμε μαζί μετά αγαπημένοι. Η κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑΝΕΛ λοιπόν επέλεξε να εκκενώσει την πρυτανεία την μέρα της ψήφισης του νομοσχεδίου με μόνο στόχο την επικοινωνιακή εκμετάλλευση του γεγονότος. Όσοι ήταν κοντά στα γεγονότα ξέρουν ότι ήταν απόφαση άνευ ουσίας καθώς το όλο σκηνικό έβγαλε σε εκτόνωση τις επόμενες ώρες αφού το νομοσχέδιο ήταν προφανές ότι θα ψηφιστεί.

Ταυτόχρονα, εναντίον αυτού του αγώνα αλληλεγγύης στους απεργούς πείνας δοκιμάστηκαν νέες τακτικές που ούτε το ημιφασιστικό καθεστώς της κυβέρνησης Σαμαρά τόλμησε να εφαρμόσει. Προληπτικοί αποκλεισμοί όλων των πανεπιστημιακών χώρων στο κέντρο και πλήρης απομόνωση των καταληψιών της Πρυτανείας ώστε ούτε τρόφιμα να μπορούν να περάσουν από τον κλοιό! Αυτό μάλιστα μετά από προτροπή του παρανοϊκού εφήμερου πρύτανη (με αντιστρόφως ανάλογη σχέση ήθους και αίσθησης μεγαλείου) και νυν βουλευτή επικρατείας λόγω εκδουλεύσεων στη ΝΔ Φορτσάκη, ο οποίος φρόντισε να δώσει δημόσια συμβουλές διαχείρισης της "κρίσης".

Η ενορχηστρωμένη λοιπόν επίθεση κράτους - διαπλεκόμενων ΜΜΕ και ακαδημαϊκών ενάντια στην κατάληψη ξεκίνησε με την ανάνυσση από το οπλοστάσιό τους διαχρονικών μεθόδων όπως οι κατηγορίες για διακίνηση ναρκωτικών. Θύμισαν τις τακτικές των προηγούμενων κυβερνήσεων να ερεθίζουν τα αντανακλαστικά των νοικοκυραίων. Δυστυχώς όμως γι αυτούς, βρισκόμαστε στο 2015 και όχι στο 1985 και η ιστορία επαναλαμβάνεται ως φάρσα.

Το φιάσκο της Πρυτανείας

Με τον τερματισμό της κατάληψης της Πρυτανείας αποδείχτηκε ότι τα σημεία και τέρατα που καταγγέλονταν βρίσκονταν στη νοσηρή φαντασία των προπαγανδιστών. Οι τεράστιες καταστροφές που έγιναν μέσα σ' αυτές τις δεκαεννέα μέρες ήταν ένα αλφάδι χαραγμένο σε ένα τραπέζι, ενώ εξαιτίας του μένους των αστυνομικών, προσήχθησαν χωρίς διακρίσεις από τα πέριξ τουρίστες, τοξικομανείς από τη διπλανή πιάτσα, μέχρι και διερχόμενα στελέχη πολυεθνικών, τους οποίους και οδήγησαν στη ΓΑΔΑ. Στις πρώτες του δηλώσεις στο in.gr μετά την εκκένωση, ο ίδιος ο πρύτανης Δημόπουλος αποκάλυψε ότι οι σοβαρές και επείγουσες διαδικασίες που είχαν παρακολουθεί ήταν η υπογραφή των συμβάσεων για τους ανελκυστήρες και την πυρασφάλεια... Φυσικά με την (κοινή;) λογική Φορτσάκη θα έπρεπε να εφορμήσει ένα θεωρακισμένο εντός της πρυτανείας μπροστά στον κίνδυνο η σύμβαση για τους ανελκυστήρες να καθυστερήσει στην υπογραφή της.

Για τη σπέκουλα σχετικά με τη σύλληψη του καταδικασμένου για την υπόθεση Μυλωνά, όσο τη ρίχνουν στον ανεμιστήρα τόσο η χυδαία λάσπη θα επιστρέφει πάνω τους. Ο σύντροφος που στοχοποιείται είναι ένα από τα πιο συνεπή και ενεργά πρόσωπα στο κίνημα αλληλεγγύης στους φυλακισμένους, με δημόσια δράση, και έχει γνωρίσει από πρώτο χέρι τη φιλοξενία των ελληνικών κολαστηρίων. Είναι τιμή λοιπόν ότι στήριξε αυτόν τον αγώνα με ρίσκο στην πρώτη γραμμή της Πρυτανείας.

Ο Πανούσης σε ρόλο Gustav Noske

Κάτι που σίγουρα κάνει εντύπωση ακόμη και στη βάση του ΣΥΡΙΖΑ σήμερα είναι το παιχνίδι που παίζει η κυβέρνηση με τα σώματα ασφαλείας αλλά και με τη διαχείριση του νεοναζιστικού μορφώματος εντός και εκτός βουλής. Στο πόστο λοιπόν του υπουργού δημόσιας τάξης διορίζεται ένας εξοικονοβουλευτικός μη εκλεγμένος πολιτικός καριέρας προερχόμενος από την αποτυχημένη αριστερά του τίποτα, τη ΔΗΜΑΡ. Είναι στην διακριτική ευχέρεια του κάθε πρωθυπουργού ποιόν θα τοποθετήσει. Το ότι επιλέχθηκε ο Γ. Πανούσης, οροθετεί και την κατεύθυνση της πολιτικής της κυβέρνησης στο ευαίσθητο ζήτημα της διαχείρισης της δημόσιας τάξης.

Θα ήταν καλό να υπενθυμίσουμε τη σφαγή των Σπαρτακιστών το 1918, γιατί οι ομοιότητες και οι διαφορές στην ιδιοσυγκρασία προσώπων μάς βοηθούν να επεξεργαστούμε καλύτερα τη σημερινή κατάσταση.

Ο συγκεκριμένος λοιπόν πολιτικός, ο προερχόμενος από την τιποτένια αριστερά, αρχικά υποδύθηκε τον φιλελεύθερο δημοκράτη που θέλει να κάνει διάλογο με όλους. Στη συνέχεια όμως δεν άργησε να δείξει ποιά είναι η πολιτική κληρονομία που κουβαλάει στην πλάτη του. Αυτή η κληρονομία είναι καταγεγραμμένη στο DNA της ξεφτιλισμένης σοσιαλδημοκρατίας. Η πολιτική διαχείριση της ήττας και της τήρησης ίσων αποστάσεων ήταν το πρόσφορο έδαφος ιστορικά για την άνθιση του ακροδεξιού φαινομένου και ενθάρρυνε τη ριζοσπαστικοποίηση του στο δρόμο. Ήταν αυτή που έπνιξε την εργατική τάξη στο αίμα σέρνοντάς την στον πρώτο ΠΠ και προετοίμασε την επιβολή των ναζιστών και των φασιστών στην εξουσία. Σήμερα παραμένει η ίδια.

Όταν λοιπόν δεν μπορείς να αποφασίσεις με ποιους θα πας και ποιους θ' αφήσεις, τότε έχουμε καταστάσεις όπως στην πολύπαθη Χαλκιδική, όπου ξανά οι διαμαρτυρόμενοι κάτοικοι έφαγαν ξύλο - αυτή την φορά όμως από τα δημοκρατικά ροζ ΜΑΤ του Πανούση. Οι σύγχρονοι ταγματασφαλίτες των ΜΑΤ-ΥΜΕΤ-ΔΕΛΤΑ-ΕΒΓΑ κλπ απόκτησαν πια αριστερό πολιτικό προϊστάμενο-κολαούζο με περγαμηνές και φυσικά αυτό καθόλου δεν τους εμπόδισε να κάνουν αυτό που ξέρουν καλύτερα, δηλαδή να τραμπουκίζουν και να τρομοκρατούν.

Το χτες

Επειδή σήμερα είναι σύννηθος φαινόμενο η επίκληση στη Δημοκρατία της Βαϊμάρης θα ήταν καλό να υπενθυμίσουμε τη σφαγή των Σπαρτακιστών το 1918, όχι γιατί επιχειρείται να υπάρξει αντιστοιχία των γεγονότων, αλλά γιατί οι ομοιότητες και οι διαφορές

στην ιδιοσυγκρασία προσώπων μάς βοηθούν να επεξεργαστούμε καλύτερα την σημερινή κατάσταση.

Η αποτυχημένη επανάσταση των Σπαρτακιστών

Το 1918 με την επανάσταση του Νοέμβρη αναδύθηκε το νέο καθεστώς με την καθάρση του Κάιζερ Γουλιέλμου Β' λόγω της επικείμενης ήττας της Γερμανίας στο πεδίο της μάχης. Οι ανταρσίες που ξεκίνησαν τον Οκτώβρη του 1918 στις ναυτικές βάσεις της Γερμανίας είχαν σαν αποτέλεσμα η ιμπεριαλιστική κυβέρνηση να αρχίσει να καταρρέει. Σε αυτή την κυβέρνηση πρωταγωνιστικό ρόλο είχε το σοσιαλδημοκρατικό κόμμα (SPD) που ήταν υπέρ του πολέμου. Οι εξεγερθέντες ήταν εμπνευσμένοι από την Οκτωβριανή επανάσταση που έγινε στην Ρωσία τον προηγούμενο χρόνο. Το κενό εξουσίας που είχε δημιουργηθεί είχε αφήσει ανοιχτά όλα τα πιθανά ενδεχόμενα.

Στις 9 Νοέμβρη ο Karl Liebknecht ανακηρύσσει τη δημιουργία της Ελεύθερης Σοσιαλιστικής Δημοκρατίας στο Βερολίνο. Τον Δεκέμβρη της ίδιας χρονιάς συμμετέχει στην ίδρυση των Σπαρτακιστών, πρόδρομου φορέα του Κομμουνιστικού Κόμματος της Γερμανίας (KPD). Μετά από μια γενική απεργία με ένοπλες συγκρούσεις στο δρόμο τον Γε-

αποκτούν απόσταση μεταξύ τους. Από τη μία πλευρά ο κόσμος του αγώνα, ο οποίος έβαλε πλάτη και τρώει ξύλο και τρομοκρατία για να αλλάξει η κατάσταση προς ένα καλύτερο αυτεξούσιο μέλλον. Από την άλλη πλευρά το παπαδαριό, με τις κοιλάρες και τα χρυσαφικά, η υγιής επιχειρηματικότητα του ΣΕΒ και του Μαρινάκη, καθώς και ο συρφετός της μαύρης αντίδρασης που εκφράζει το "πατριωτικό" μπλοκ στην Ελλάδα, αυτοί που θέλουν να μείνουμε στο χτες. Όλοι μαζί, σύμφωνα με τον ΣΥΡΙΖΑ, πρέπει να ενωθούμε στο όνομα της εθνικής σωτηρίας. Δεν μπορείς όμως να ικανοποιήσεις και τις δύο πλευρές ταυτόχρονα. Δεν γίνεται να δικαιωθούν οι κάτοικοι των Σκουριών και την ίδια στιγμή να προχωρήσει η επένδυση του Μπόμπολα και των υποτακτικών του. Και όπως είπε και ο ίδιος ο Noske της κυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ, "αυτή η κατάσταση θα οδηγήσει σε νεκρούς".

Ο κ. Πανούσης λοιπόν ηγείται ενός σώματος το οποίο πιο πολύ έχει σχέση με παραστρωτική οργάνωση παρά με σώμα ασφαλείας. Από τα βασανιστήρια στα αστυνομικά τμήματα μέχρι και την τυφλή εφόρμηση σε γριούλες και διαδηλωτές, έχουν δείξει τα διαπιστευτήριά τους. Κερασάκι στην τούρτα είναι η αποδεδειγμένη υποστήριξη που έδωσαν με πάνω από 50% στο ναζιστικό μόρφωμα της Χρυσής Αυγής. Άξιος επικεφαλής αυτού του μηχανισμού είναι ο υπουργός Πανούσης. Το μόνο που σίγουρα δεν έκανε η κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑΝΕΛ ήταν να ηλώσει το μηχανισμό και τα κέντρα του βαθέος κράτους που τον διαχειρίζονται. Το μέλημά τους αντιθέτως ήταν ο κατευνασμός των νοικοκυραίων και το τάϊσμά τους με το σανό που προσφέρουν τα διαπλεκόμενα ΜΜΕ.

Σε μια αντιστοιχία λοιπόν με το χτες, είναι μαθηματικά σίγουρο ότι σε ενδεχόμενη αναταραχή και εκτροπή, ο ΣΥΡΙΖΑ θα καταρρεύσει μέσω των ίδιων των μηχανισμών που αυτή τη στιγμή πιστεύει ότι διαχειρίζεται. Και αυτή η κατάρρευση θα τους πάρει όλους μάλα. Ο επικίνδυνος υπουργός Πανούσης είναι πιο πιθανό να παίξει το ρόλο ενός Noske στο όνομα της μπάσταρδης δημοκρατίας τους παρά να σταθεί στο πλευρό του αγώνα.

Ένα βασικό ερώτημα που παραμένει είναι εάν αυτοί που δείχνουν ανοχή ή υποστήριξη στον ΣΥΡΙΖΑ παρόλες τις διαφωνίες, δέχονται να βάζουν στο ίδιο κάδρο τη Rosa Luxemburg με τον Gustav Noske.

*Φυσικά για τις ευθύνες του κινήματος αλληλεγγύης θα υπάρξει ξεχωριστό άρθρο

Στα ίχνη της Κριμαίας

Η καταστολή των αναρχικών στην αυτονομημένη περιοχή της Κριμαίας

Εδώ και πολύ καιρό η Ρωσία εμφανίζεται στα τρέχοντα γεωπολιτικά σενάρια παρέα με την Ουκρανία. Αυτό το κείμενο επικεντρώνεται στις κινητοποιήσεις και στην καταστολή του αναρχικού κινήματος στην Κριμαία. Η προσάρτηση της Κριμαίας και οι πολεμικές δράσεις στο νοτιοανατολικό τομέα της Ουκρανίας ράγισαν το Ρωσικό πολιτικό πεδίο. Δυστυχώς οι αριστεροί δεν οργάνωσαν σε τοπικό επίπεδο ομάδες μάχης. Το Ρωσικό αριστερό κίνημα επίσης κόπηκε στα δύο. Μόνο οι αναρχικοί ήταν σαφώς ενάντια στην προσάρτηση. Οι περισσότεροι κομμουνιστές και σοσιαλιστές έχουν χάσει το παρμόνι με το αντιφασιστικό κάλεσμα του Κρεμλίνου, το οποίο κήρυξε τον πόλεμο στην Ουκρανία στο όνομα του αγώνα ενάντια στο φασισμό.

Η "Αυτόνομη Εργατική Ένωση", η μεγαλύτερη αναρχική οργάνωση στην Ουκρανία γράφει: «Στην εξελισσόμενη σύγκρουση δεν υποστηρίζουμε ούτε την Ουκρανική κυβέρνηση, ούτε τις φράξιες υπέρ της Ρωσίας που εγκαθίδρυσαν την εξουσία τους στις επαρχίες του Ντονέτσκ και του Λουχάνσκ. Η εργατική τάξη (δηλαδή όποιος δεν έχει ούτε εξουσία, ούτε κεφάλαιο), είναι εξίσου απομακρυσμένη και από την έννοια της ενιαίας Ουκρανίας είτε στην ιδέα της "ομοσπονδποίησης" ή στη δημιουργία νέων κρατών. Αυτά είναι απλά τα παιχνίδια των πολιτικών που πίνουν το αίμα των καθημερινών ανθρώπων. Εμείς, η αριστερά και οι αναρχικοί, πρέπει καταρχήν να αγωνιστούμε για τις ανάγκες της εργατικής τάξης στις σπαραγμένες από τον πόλεμο περιοχές της Ουκρανίας και να προστατεύσουμε τα δικαιώματα και τις ελευθερίες τους».

Ο Alexey Polikhovich και ο Aleksei Gkaskaron από τη Μόσχα καταδικάστηκαν σε τριάντισι χρόνια φυλακή. Κατηγορήθηκαν για διευκόλυνση απόδρασης συλληφθέντα και ότι τράβηξαν από το χέρι έναν φαντάρο και μέλη των ΜΑΤ στην πλατεία Bolotnaya[1] στη Μόσχα στις 6 Μάη 2012. Αυτές ήταν οι πιο μαζικές συγκροτήσεις μεταξύ διαδηλωτών και αστυνομίας τα τελευταία 20 χρόνια.

Οι περισσότεροι κομμουνιστές έχουν ξεγελαστεί από το αντιφασιστικό κάλεσμα του Κρεμλίνου το οποίο κήρυξε τον πόλεμο και καλά ενάντια στον Φασισμό. Σε ένα από τα τελευταία γράμματα του ο Alexey Polikhovich γράφει από τις φυλακές σχετικά με αυτό: «Ο σημερινός μοδάτος αντιφασισμός και η ιμπεριαλιστική μαστούρα μου προκαλούν εμετό. Εγώ δεν τους θυμάμαι στις πορείες πολλών χιλιάδων ατόμων μετά τον φόνο του δικηγόρου Markelon και της δημοσιογράφου Baburova[2], δεν θυμάμαι να φωνάζουν μαζί με τους συντρόφους αντίφα και με τους μετανάστες στην Μόσχα. Γενικά δεν έδιναν δεκάρα τσακιστή μέχρι που οι ναζιστές σήκωσαν χέρι ενάντια στο κρατικό σύστημα. Οι ακροδεξιοί δεν υπάρχουν μόνο στην Ουκρανία, αλλά είναι πρόβλημα σε όλη την ανατολική Ευρώπη.»

Οι κιτρινομαυρες και κιτρινόλευκες σημαίες του ρωσικού ιμπεριαλισμού εμφανίζονται στις παρελάσεις στα γήπεδα. Όλοι ξέρουν ποιοί είναι πίσω από αυτές τις σημαίες. Οι ίδιες σημαίες υπήρχαν και στις πορείες για την Κριμαία στη Μόσχα δίπλα σε πανό που έγραφαν "Ο φασισμός δεν θα περάσει" και δίπλα σε εμβλήματα της πόλης του Ντονέτσκ. Σχετικά με αυτό το θέμα ο Polikhovich τσακώθηκε ακόμη και με τον αριστερό δικηγόρο του, τον Dimitriy Agranovskiy, γιατί αυτός υποστηρίζει την ένωση της Κριμαίας με τη Ρωσία.

Τον ίδιο καιρό περιμένει τη δική του δίκη ο Aleksei Gkaskaron ο οποίος είχε αναλάβει συχνά τον ρόλο του δημόσιου ομιλητή του αντιφασιστικού κινήματος. Ο Gkaskaron γράφει από τις φυλακές: «Συχνά συζητούσαμε με τους φύλακες για τα σημερινά πολιτικά γεγονότα και ακόμη και αυτοί παραδεχόταν ότι τα προβλήματα της πρόνοιας είναι κοινά μεταξύ όλων των ανθρώπων στη χώρα. Με την ένωση της Κριμαίας η κατάσταση άλλαξε καθολικά. Ο Πούτιν σαν να κατέκτησε τις καρδιές αυτών των ανθρώπων... Ειλικρινά ΔΕΝ ΚΑΤΑΛΑΒΑΙΝΟΥΝ τίποτα. Ακόμη και το βαγόνι με τα διάφορα επιδόματα για τους ανθρώπους με τις σαρδέλες στους ώμους (στρατιωτικοί), έχει φύγει σε κάποιο άγνωστο και μακρινό ντεπό. Και πράγματι, σε συζητήσεις με διάφορους ανθρώπους τα προβλήματα της πρόνοιας έχουν φύγει σε δεύτερο πλάνο.»

Αξίζει να προσέξουμε ότι με την ένωση της Κριμαίας αυξήθηκαν και οι παράγραφοι στους καινούριους τρομονόμους. Τώρα, για οποιαδήποτε δημόσια συζήτηση η οποία

Πανό Ρώσων αναρχικών σε αντιπολεμική διαδήλωση στη Μόσχα: «Κανένας πόλεμος εκτός από τον ταξικό»

τοποθετείται ενάντια στις νέες γεωγραφικές επεκτάσεις της χώρας και ειδικά για το θέμα προσάρτησης της Κριμαίας, οι δικαστές υπόσχονται μέχρι και τρία χρόνια κράτησης στη στενή. Υπάρχουν μάλιστα και νέα παραδείγματα καταστολής στην Κριμαία. Κατά τη διάρκεια της άνοιξης σε δεκάδες πόλεις είχαν οργανωθεί αντιιμπεριαλιστικές πορείες με αποτέλεσμα προσαγωγές και πρόστιμα. Κάποιοι μοίραζαν φυλλάδια που έγραφαν "ΕΙΡΗΝΗ ΣΤΟΥΣ ΛΑΟΥΣ - ΠΟΛΕΜΟΣ ΣΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ"

Με την προσάρτηση της Κριμαίας η δημοφιλία του Πούτιν έχει ανεβεί κατακόρυφα. Ο περισσότερος πληθυσμός θεωρεί την Κριμαία ως γη που χάθηκε επί Σοβιετικής Ένωσης. Η Ρωσία αποκτά και πάλι νέα σύνορα και αυτό ευχαριστεί μεγάλο μέρος της κοινής γνώμης της, γι αυτό και ο κάθε σκεπτικισμός ενάντια στο Ρωσικό κράτος αντιμετωπίζεται πολύ αρνητικά.

Ο κριμαϊκής καταγωγής αναρχικός Alexander «Tundra» Kolchenko συνελήφθη από την Ομοσπονδιακή υπηρεσία ασφαλείας (FSB) της Συμφερούπολης στα μέσα του Μάη του 14. Εντωμεταξύ, συνελήφθησαν επίσης ο γνωστός σκηνοθέτης Oleg Sentsov, ο κοινωνικός αγωνιστής Genadov Afanasyev και ο Alexey Chirningo. Όλοι αυτοί οι συλληφθέντες κατηγορήθηκαν για τρομοκρατία. Σύμφωνα με τους ισχυρισμούς της FSB, συμμετείχαν στον "Δεξιό Τομέα" [3] και σχεδίαζαν "σαμποτάζ και τρομοκρατικές επιθέσεις στις πόλεις Γιάλτα, Συμφερούπολη και Σεβαστούπολη, με σκοπό την καταστροφή ζωτικών εγκαταστάσεων, γεφυρών και ηλεκτρικών δικτύων". Πέρα από τις κατηγορίες για τρομοκρατία καταδικάστηκαν για την απόπειρα εμπρησμού των γραφείων του κυβερνώντος κόμματος "Ενωμένη Ρωσία".

Ο ισχυρισμός ότι ο Alexander Kolchenko είναι μέλος του "Δεξιού τομέα" είναι προφανές ψέμα. Ο Kolchenko είναι ένας συνεπής αντιφασίστας, ένας από τους διοργανωτές προβολών σχετικά με τις υποθέσεις των αντιφασιστών Anastasia Baburova και Ivan Khutorskiy[4] στην Κριμαία. Εξάλλου έχει δεχτεί πάμπολλες φορές επιθέσεις από τους ντόπιους νεοναζί. Αμέσως μετά την σύλληψή του ο Alexander Kolchenko έστειλε ένα γράμμα στους φίλους του σχετικά με τις κατηγορίες που του προσάπτουν αρνούμενος κάθε κατηγορία. Ο σύντροφος Alexander Kolchenko είναι ένας αλληλέγγυος στις εργατικές και οικολογικές οργανώσεις που εναντιώνονται στην κατασκευή μεγαλύτερου λιμανιού στην περιοχή.

Η μπατσομηχανή λοιπόν κλήθηκε να σβήσει κάθε φωνή αντίδρασης με αποτέλεσμα τώρα ο Kolchenko και οι λοιποί συλληφθέντες να είναι στις ειδικές φυλακές της FSB στη Μόσχα και να έχουν υποστεί εξευτελισμούς και βασανιστήρια για μεγάλο χρονικό διάστημα. Όλοι αυτοί οι συλληφθέντες απειλούνται με ποινή φυλάκισης μέχρι 20 χρόνια. Αυτή την στιγμή τρέχει καμπάνια οικονομικής ενίσχυσης για τα δικαστικά έξοδα [5]. Ο Kolchenko είναι ένας από τους λίγους που εναντιώνονται στην ανοργάνωσή του ουκρανικού πολιτικού πεδίου και την παρουσία πολιτικών μαριονετών.

Παρόλα αυτά, το κλίμα διαφθοράς της κρατικής μηχανής έχει δώσει μεγαλύτερο περιθώριο αριστερών παρεμβάσεων. Με την είσοδό τους όμως στη ρωσική ομοσπονδία οι κάτοικοι της Κριμαίας συνάντησαν μια νέα πολιτική κουλτούρα καταστολής με πιέσεις στα ελεύθερα ΜΜΕ και τρομοκράτηση των ακτιβιστών. Το θέμα των πολιτικών κρατουμένων αναδεικνύει τον κατασταλτικό χαρακτήρα του σημερινού καθεστώτος το οποίο δεν ανέχεται οποιαδήποτε μορφή αντίδρασης στην Κριμαία. Όπως λένε και οι ίδιοι οι μπάτσοι, κάθε μορφή κριτικής στην εξωτερική πολιτική της Ρωσίας πρέπει να παταχθεί.

Οι αναρχικοί στην Κριμαία έχουν πέσει θύματα βίαιης καταστολής σε ιδιαίτερο βαθμό, καθώς είναι ταυτόχρονα ενάντιοι στο Euromaidan αλλά και στην προσάρτηση της Κριμαίας.

✎ Μετάφραση: m.a.
Επιμέλεια: anarres
Συγγραφέας: Dmitri Okrest

Σημειώσεις:

[1] Η υπόθεση της πλατείας Bolotnaya: Μετά από μαζικότατη πορεία χιλιάδων διαδηλωτών στην Μόσχα στις 6/05/2012, 27 άτομα συνελήφθησαν και κατηγορήθηκαν για ταραχές και βία ενάντια στην αστυνομία. Από τους συλληφθέντες, ένας αυτοκτόνησε, δύο καταδικάστηκαν, 18 τέθηκαν υπό κράτηση με τους έξι να αναμένουν δίκη στη Ρωσία, ενώ ένας διέφυγε στο εξωτερικό. Η υπόθεση είναι γνωστή για τις πάμπολλες παραβιάσεις του Ρωσικού Δικαίου.

[2] Στις 19/01/2009 ένας οπλισμένος άνδρας, ο οποίος φορούσε μάσκα του σκι, εκτελεί τον 34χρονο δικηγόρο Stanislav Markelon πυροβολώντας τον μετά από από μια συνέντευξη τύπου που έδωσε χωρίτερα. Η δημοσιογράφος της ανεξάρτητης εφημερίδας "Novaya Gazeta", Anastasiya Baburova, βράδιζε δίπλα στον Markelon την ώρα της εκτέλεσής του και ο ένοπλος την εκτέλεσε με μία σφαίρα στο κεφάλι. Γι αυτή την υπόθεση καταδικάστηκαν για διπλή δολοφονία στις 28/04/2011 δύο νεοναζί, ο Nikita Tikhonov και η μνηστή του Yevgeniya Khasis. Η Baburova ερευνούσε σαν δημοσιογράφος τη δράση των ρωσικών νεοναζιστικών ομάδων. Υπάρχουν πάμπολλες ενδείξεις για την εμπλοκή μυστικών υπηρεσιών σε αυτήν την υπόθεση.

[3] Ακροδεξιό Ουκρανικό πολιτικό κόμμα που ξεκίνησε ως παραστρατιωτική συμμαχία στις συγκρούσεις του Euromaidan στο Κίεβο.

[4] Ένα από τα πιο γνωστά μέλη της αντιφασιστικής δράσης στη Μόσχα. Εκτελέστηκε έξω από το σπίτι του στις 16/11/2009. Είχε δεχτεί απειλές και φυσικές επιθέσεις από ακροδεξιές και νεοναζιστικές ομάδες, μέχρι που βρέθηκε νεκρός στην είσοδο του σπιτιού του.

[5] Στοιχεία επικοινωνίας και οικονομικής ενίσχυσης στον Αναρχικό Μαύρο Σταυρό της Μόσχας εδώ: <http://goo.gl/olm0dg>

BLACKUROI.GR
ομάδα αντιπληροφόρησης

Ενημέρωση από εμάς για μας
Χωρίς διαμεσολαβητές, διαφημιστές, αφεντικά

Rojava: Δημοκρατία από τα κάτω εν μέσω πολέμου

Ο όρος 'Rojava' (κουρδικά: δύση) χρησιμοποιείται για να προσδιορίσει τις περιοχές της βόρειας Συρίας με κατά πλειοψηφία κουρδικό πληθυσμό (δυτικό Κουρδιστάν), οι οποίες με την έναρξη του εμφυλίου πολέμου στην Συρία ανέπτυξαν δομές αυτοδιοίκησης και αυτοάμυνας. Πολυάριθμες γλώσσες χρησιμοποιούνται από τους ντόπιους: η Αραμαϊκή, η Κουρδική και η Αραβική είναι μόνο οι κυριότερες από αυτές. Στην πολυπλοκότητα του τοπικού πολιτισμού έρχεται να προστεθεί η ποικιλία των θρησκευτικών υποδιαίρεσεων, Αλεβίτες, Γεζίτι, Σουνίτες, και διάφορες χριστιανικές κοινότητες. Η διέλευση των ποταμών Τίγρη και Ευφράτη από την περιοχή, την καθιστά την σιταποθήκη της Συρίας. Στον, για τα μέτρα της χώρας, σημαντικό πλούτο της περιοχής συνεισφέρουν και τα κοιτάσματα πετρελαίου, παράγοντας που δημιουργεί βλέψεις για την περιοχή αυτή.

Με την έναρξη του εμφυλίου πολέμου στην Συρία, το 2011 κινήθηκε ο τοπικός πληθυσμός των 3.4 εκ., με βάση τις εμπειρίες του παρελθόντος, προς ένα άλλο τρόπο συνήπασης: Με την εξέγερση που ξεκίνησε στην Rojava το καλοκαίρι του 2012 κατάφεραν, η λαϊκή συνέλευση του δυτικού Κουρδιστάν (MGRK) -που προέκυψε στη βάση αμεσοδημοκρατικών δομών, από το κόμμα δημοκρατικής ενότητας (PYD) και άλλα κουρδικά κόμματα και οργανώσεις- σε συνεργασία με τις μονάδες λαϊκής αυτοάμυνας (YPG) να απελευθερώσουν σταδιακά τις περισσότερες από τις περιοχές τους. Σκοπός τους είναι η οικοδόμηση μιας κοινωνίας βασισμένης στην άμεση δημοκρατία, την οικολογία και την ιστιμία των φύλων. Με την αυξανόμενη συμμετοχή Αράβων, Ασσυρίων και άλλων πληθυσμιακών μονάδων σχηματίστηκε μια ευρύτερη μεταβατική κυβέρνηση.

Αυτοδιαχείριση

Στις τρεις αυτόνομες επαρχίες Afrin, Kobanê και Cezîre οργανώθηκε μια δομή συνελεύσεων "από το σπίτι μέχρι την κυβέρνηση". Ως βασική μονάδα σε αυτό το πλαίσιο νοείται η κοινότητα, ένα μέρος της εκάστοτε πόλης/χωριού της τάξης των 20-150 νοικοκυριών. Αυτή ασχολείται με τα πρακτικά θέματα της καθημερινής ζωής, από τη ρευματοδότηση και την ύδρευση μέχρι τα κοινωνικά ζητήματα. Ασχολείται επίσης με τα σχετικά με τον δημόσιο χώρο και την παροχή ενέργειας στην περιοχή της. Τα επόμενα επίπεδα οργάνωσης είναι τα συμβούλια της συνοικίας/χωριού, της περιφέρειας (πόλη με τη γύρω περιοχή), του νομού και της Rojava συνολικά. Στα συμβούλια υπάρχει αντιπροσώπευση όλων των εθνοτικών και θρησκευτικών ομάδων, σύνθεση με ~40% γυναίκες, και εφαρμόζεται το σχήμα της προέδρευσης από δύο μέλη του συμβουλίου. Ταυτόχρονα υπάρχουν αυτόνομα συμβούλια γυναικών. Αποτελούν μέρος των προαναφερόμενων δομών, χωρίς όμως τα άλλα όργανα να μπορούν να επηρεάσουν τις αποφάσεις τους. Λογίζονται και ως ένα από τα διάφορα είδη επιτροπών. Για το επιμέρους διαχειριστικό έργο συστήνονται από τα συμβούλια επιτροπές που δίνουν αναφορά για τη δράση τους στα εν λόγω συμβούλια. Υπάρχουν οι εξής επιτροπές (ενδεικτική αναφορά): άμυνας (π.χ. Asayîs), οικονομική, νεολαίας, πολιτική, πολιτικής επιμόρφωσης, γυναικών (Yekitiya Star), ειρήνης και συνέναισης (επιτροπή δικαιοσύνης). Οι λαϊκές συνελεύσεις σχηματίζουν από τους συμπροεδρεύοντες και μέλη των επιτροπών τη συντονιστική του εκάστοτε επιπέδου, που από το επίπεδο περιφέρειας (τρίτο) και πάνω είναι γνωστή ως TEV-DEM (Κίνηση για μια δημοκρατική κοινωνία). Η συντονιστική εκπροσωπεί το συμβούλιο/κοινότητα της στο ανώτερο επίπεδο.

Το πλάνο για τη συνέχεια είναι να συσταθεί κάποιο εκλεγμένο κοινοβούλιο, ώστε να συμπεριληφθούν στο σύστημα των συμβουλίων και ομάδες που δεν συμμετέχουν ακόμα. Το κοινωνικό συμβόλαιο που δομήθηκε από την ομάδα προετοιμασίας της μεταβατικής κυβέρνησης και άλλες ομάδες, αναγνωρίζει την σημασία του ρόλου των λαϊκών συνελεύσεων/συμβουλίων. Το κοινοβούλιο αυτό θα συνεργάζεται με τα συμβούλια των 3 νομών της Rojava. Με τον τρόπο αυτό θα εξυπηρετεί την εκπροσώπηση όλων των ομάδων, και αυτών που δεν συμμετέχουν στο σύστημα των συμβουλίων. Το σύστημα των συμβουλίων εξυπηρετεί την αυτοδιαχείριση των κοινοτήτων. Κεντρική μονάδα σε αυτό το σχήμα είναι η κοινότητα. Το κοινωνικό συμβόλαιο έχει ισχύ συντάγματος.

Η δημοκρατική αυτονομία.

«Η δημιουργία μιας δομής, εντός της οποίας μπορούν όλων των ειδών οι κοινωνικές και πολιτικές ομάδες, οι θρησκευτικές κοινότητες και ιδεολογικές τάσεις, να εκφραστούν και να συμμετάσχουν αδιαμεσολάβητα σε όλες τις τοπικές διαδικασίες λήψης αποφάσεων, μπορεί να χαρακτηριστεί ως συμμετοχική δημοκρατία.» (Α. Öcalan)

Το κοινωνικό συμβόλαιο.

Το κλειστό κοινωνικό συμβόλαιο είναι το σύνταγμα και στοχεύει στη χειραφέτηση των φύλων, τον πλουραλισμό, την οικολογία, την εκκοσμίκευση και τον εκδημοκρατισμό της κοινωνίας - κάτι το ιδιαίτερο για τα δεδομένα της πρόσω και μέσης ανατολής.

Η παραπάνω στόχευση θεωρούμε ότι εξυπηρετείται με την συνεπή εφαρμογή της αρχής της αποκεντρωμένης διαχείρισης, κατά την οποία αιρετά συμβούλια θα εκπροσωπούν τον πληθυσμό. Το κοινωνικό συμβόλαιο τίθεται ενάντια σε διακρίσεις προστατεύει τα βασικά ανθρώπινα δικαιώματα, όπως της εργασίας, της στέγασης, της πρόσβασης σε υπηρεσίες υγείας και του ασύλου. Οι φυσικοί πόροι ανήκουν στην κοινωνία, η γη ανήκει στον πληθυσμό.

Ασφάλεια και αυτοάμυνα.

Οι επιτροπές για την άμυνα φροντίζουν για την ασφάλεια σε όλα τα επίπεδα. Στις γειτονιές εργάζονται ενάντια στην εγκληματικότητα ή τις κρατικές επιθέσεις. Υπάρχει στενή συνεργασία μεταξύ των Asayîs και των ομάδων αυτοάμυνας.

YPG/YPJ

Yekiniyên Parastina Jin (YPJ) είναι οι μονάδες άμυνας γυναικών. Αριθμούν περί τα 2000 μέλη. YPG είναι οι μικτές μονάδες λαϊκής άμυνας. Και τα δύο σώματα συντίθενται τόσο από οπλίτες όσο και από μόνιμα μέλη. Στις μονάδες αυτές αντιπροσωπεύονται οι διάφορες εθνικές, πολιτικές και κοινωνικές οντότητες.

Asayîs

Οι δυνάμεις ασφαλείας, επονομαζόμενες Asayîs, συνεργάζονται με τα συμβούλια και υπάγονται πλέον στον υπουργό εσωτερικών. Στα σώματα υπάρχουν άνθρωποι διαφόρων θρησκευτικών, εθνοτικών και πολιτικών χαρακτηριστικών. Κοινή είναι η αποδοχή της χειραφέτησης των γυναικών και της δημοκρατίας βάσης. Δεν πρόκειται για κομματικά στρατεύματα, αλλά για δυνάμεις ασφαλείας για όλη την περιοχή. Υπό κανονικές συνθήκες δεν δραστηριοποιούνται στην εμπόλεμη ζώνη, αλλά μόνο στις πόλεις και στα σύνορα. Το σύνθημα τους είναι: «υπηρετούμε την κοινωνία και όχι το κράτος». Βρίσκονται υπό τον έλεγχο των συμβουλίων και η διοίκηση τους ορίζεται από τα συμβούλια και ελέγχεται από αυτά ανά πάσα στιγμή. Η επιτροπή και οι οργανώσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων αναλαμβάνουν την σχετική επιμόρφωση, οι οποίες παρεκτροπές επιφέρουν κυρώσεις. Συνεργάζονται με τα δικαστήρια που έχουν δημιουργήσει τα συμβούλια. Εσωτερικά είναι δημοκρατικά οργανωμένες, και εκλέγουν την διοίκησή τους. Και εδώ υπάρχει υψηλή αναλογία γυναικών και μια αυτόνομη οργάνωση γυναικών του σώματος (Asayîs Jin). Η ελάχιστη ηλικία για την ένταξη στο σώμα είναι το 25ο έτος.

Δικαιοσύνη

Οι επιτροπές ειρήνης και συνέναισης επιχειρούν να συναρμόσουν τον παραδοσιακό τρόπο απόδοσης δικαιοσύνης με τις αρχές της ριζοσπαστικής δημοκρατίας. Τα ζητήματα επιλύονται κατά το δυνατόν συμβιβαστικά, επιδιώκοντας μια λύση αποδεκτή και από τα δύο εμπλεκόμενα μέρη. Αν δεν ολοκληρωθεί η διαδικασία σε αυτό το επίπεδο, παραπέμπεται το ζήτημα στα δικαστήρια των αυτοχρζόμενων δομών, τα οποία στελεχώνονται από νομικούς. Η νομοθεσία βρίσκεται σε επεξεργασία και αναδιαμόρφωση. Η θανατική ποινή έχει καταργηθεί.

Οικονομία

Οι οικονομική προοπτική της δημοκρατικής αυτονομίας βασίζεται στο συνεταιριστικό σχήμα. Η πετρελαϊκή βιομηχανία είναι συνεταιρική και εκδημοκρατισμένη - οι "προϊστάμενοι" εκλέγονται. Τα καύσιμα είναι διαθέσιμα σε μειωμένες τιμές στα "λαϊκά πρατήρια" για άτομα και οργανώσεις που προσφέρουν κοινωφελές έργο. Η καλλιερητική δραστηριότητα - στις πρώην κρατικές εκτάσεις - είναι συνεταιριστική. Συνήθης δυσκολία είναι η έλλειψη υποδομών για την περαιτέρω επεξεργασία της σοδειάς - υπάρχει επάρκεια σιτηρών αλλά έλλειψη αλεύρων.

Κίνηση γυναικών

Όλες οι συνελεύσεις και επιτροπές έχουν κάποια αυτόνομη δομή / επιτροπή γυναικών. Η Yekitiya Star αποτελεί την ευρύτερη δομή του γυναικείου κινήματος. Δεν μπορεί να υπάρξει πραγματική επανάσταση και ελεύθερη κοινωνία χωρίς την ταυτόχρονη απελευθέρωση των γυναικών! Για αυτό οι γυναίκες του Rojava ενώθηκαν σε αυτόνομους συνδέσμους γυναικών, μέσω των οποίων η κάθε μια σε κοινή προσπάθεια με άλλες γυναίκες μπορεί να δράσει αποτελεσματικά σε κάθε κοινωνικό πεδίο και να μεταβάλει στοχευμένα την κοινή συνείδηση. Ο στόχος είναι η ελευθερία των φύλων, σε μια κοινωνία δημοκρατική με την πραγματική έννοια του όρου (ο λαός διοικεί το εαυτό του)[...]. "Πουθενά στην μέση ανατολή δεν έχει η γυναίκα έναν πιο ενεργό ρόλο από ότι στο κουρδικό απελευθερωτικό κίνημα. Και αυτό δεν είναι προπαγάνδα, αλλά η πραγματικότητα."

(Asya Abdullah, συμπροεδρεύουσα στο PYD)

Συνελεύσεις γυναικών δημιουργήθηκαν αρχικά σε Δαμασκό, Aleppo, Rakka και Haseki. Μέχρι τώρα υπάρχουν σε αμέτρητες πόλεις και χωριά. Έχουν συσταθεί ακαδημίες και κέντρα επαγγελματικής εκπαίδευσης για γυναίκες. Αρχές του 2013 ιδρύθηκαν οι γυναικείες μονάδες άμυνας Yekiniyên Parastina Jinê (YPJ). Τον Μάρτη του 2013 διεξήχθη το ιδρυτικό συνέδριο της "Πρωτοβουλίας Συρίων Γυναικών", με συμμετοχή γυναικών όχι μόνο κουρδικής αλλά και αραβικής, ασσυριακής ή αρμενικής καταγωγής.

Η επανάσταση στην Rojava είναι επανάσταση όλων, και υποστηρίζεται ισχυρά από το γυναικείο κίνημα. Το κουρδικό απελευθερωτικό κίνημα βλέπει την πατριαρχία σαν ένα από βασικά δεινά του συστήματος. Για αυτό έχει ιδιαίτερη βαρύτητα η επιμόρφωση των γυναικών στα αντίστοιχα κέντρα, συμβούλια και στο οργανωμένο γυναικείο κίνημα (Yekitiya Star). Οι δράσεις περιλαμβάνουν θέματα της αυτοοργάνωσης, της ενδυνάμωσης (empowerment) και της έμπρακτης χειραφέτησης.

Ιατρικές επιτροπές

Και στους 3 νομούς διαμορφώθηκαν ιατρικές επιτροπές. Όλες οι συνελεύσεις τους είναι ανοιχτές και τηρούνται πρακτικά γραπτά ή ενίοτε με βιντεοσκόπηση. Η συντονιστική ομάδα των επιτροπών εκλέγεται από όλα τα μέλη με τήρηση μιας ελάχιστης αναλογίας γυναικών 40%. Πέρα από γιατρούς, φαρμακοποιούς, εργαστηριακούς τεχνικούς και το νοσηλευτικό προσωπικό συμμετέχουν στις ιατρικές επιτροπές, ιδρύματα του χώρου της υγείας και ανθρωπιστικές οργανώσεις όπως η κουρδική ερυθρά ημισέληνος. Το ιατρικό προσωπικό προέρχεται τόσο από τα νοσηλευτικά ιδρύματα όσο και από τις ιδιωτικές κλινικές και ιατρεία. Τα τελευταία 2 χρόνια έχουν πραγματοποιηθεί, στους οίκους του λαού (Mala Gel) και των γυναικών (Mala Jinan), πολλά προγράμματα επιμόρφωσης για να υποστηριχθεί καλύτερα ο πληθυσμός σε ιατρικά ζητήματα. Μεταξύ αυτών και μαθήματα πρώτων βοηθειών για νέους. Στόχος είναι να προσφερθούν στον κόσμο της Rojava - συμπεριλαμβανομένων των προσφύγων - δωρεάν και καλής ποιότητας υπηρεσίες υγείας.

Εκπαίδευση

Ενώ οι άνθρωποι σε συστήματα με περισσότερο ή λιγότερο ισχυρή εκπροσώπηση, όπως της Ευρώπης ή του καθεστώτος Assad έχουν σαν μοναδική δυνατότητα έκφρασης την περιοδική επικύρωση του συστήματος μέσω της ψήφου, τα συστήματα της ριζοσπαστικής δημοκρατίας απαιτούν την ενεργή συμμετοχή όλων. Η μετάβαση από μια κοινωνία επικεντρωμένη στις εξουσιαστικές δομές σε μια αυτοοργανούμενη μπορεί να γίνει μόνο με εκτεταμένη επιμόρφωση. Κάθε κοινότητα οργανώνει εβδομαδιαία μορφωτικές δραστηριότητες και τακτικά σεμινάρια. Η μετάβαση από μία προσωπικότητα ανταγωνιστική (με την αρνητική έννοια) σε μία αλληλέγγυα και ευσεβή προς τη φύση και τον άνθρωπο προϋποθέτει έναν υψηλό βαθμό συνειδητοποίησης και ικανότητας κοινωνιολογικής ανάλυσης. Πρόκειται για μακρά διαδικασία συνεχούς επιμόρφωσης και εξέτασης.

Σήματα Καπνού από τον Βορρά

“Κύριοι της ΕΚΤ, εσείς είσαστε οι πραγματικοί ταραξίες, εσείς δεν πυρπολείτε αυτοκίνητα, εσείς πυρπολείτε τον κόσμο όλο.”

Naomi Klein

Το πρωινό της 18 Μαρτίου ήταν σίγουρα κάτι το ξεχωριστό για τη μητρόπολη του κεφαλαίου στο κέντρο της ευρωπαϊκής αυτοκρατορίας. Καμένα περιπολικά, βανδαλισμένα αστυνομικά τμήματα και τράπεζες, πύρινα οδοφράγματα, μπλοκαρισμένες διασταυρώσεις, καπνοί πάνω από τους ουρανοξύστες συνθέτουν το σκηνικό που διαμόρφωσαν οι σύντροφοι/-ισσες από τη Γερμανία και άλλες χώρες της Ευρώπης στα πλαίσια του φετινού BLOCKUPY FRANKFURT.

Η τέταρτη κατά σειρά κινητοποίηση ενάντια στην πολιτική της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας έγινε με αφορμή τα εγκαίνια του νέου φαραωνικού κτηρίου της. Πέρα από το BLOCKUPY (έναν συνασπισμό αριστερών οργανώσεων), κάλεσμα για συμμετοχή είχε γίνει και από πιο ριζοσπαστικούς σχηματισμούς αντιεξουσιαστικών και αναρχικών δικτύων με την ονομασία DESTROIKA, το κάλεσμα της οποίας είχαμε δημοσιεύσει στο προηγούμενο φύλλο. Η αστυνομία είχε παρατάξει 10.000 ΜΑΤ, ελικόπτερα και πάνω από 20 αέρεις και

παρόλα αυτά απέτυχε να θέσει υπό έλεγχο την κατάσταση και την πληθώρα των δράσεων, που έφτασαν μέχρι έξω από την πόρτα της ΕΚΤ εγκαινιάζοντας το κτίριο με μιογιές και πέτρες.

Η αποτυχία των μηχανισμών καταστολής απέναντι στους 20.000 διαδηλωτές ήταν πρωτοφανής για τα γερμανικά δεδομένα και αποτέλεσμα της στρατηγικής των αποκεντρωμένων δράσεων. Από τις 350 προσαγωγές οι 20 μετατράπηκαν σε συλλήψεις, ενώ προφυλακισμένοι παραμένει ακόμη ένας Ιταλός σύντροφος, ο Federico Annibale, που κατηγορείται για φθορές και πρόκληση σωματικών βλαβών.

Η δυναμική που εκφράστηκε στους δρόμους της Φρανκφούρτης είναι η απάντηση των συντρόφων/-ισσων μας στους μηχανισμούς που μας καταπιέζουν και μας καταστρέφουν. Η δράση τους στην καρδιά του κτήνους είναι ένα σινιάλο συνοχής και αλληλεγγύης. Η δράση τους ήταν απόλυτα στοχευμένη και ξεκάθαρη. Αυτό που μένει είναι οι αγώνες μας να συνδεθούν, η αλληλεγγύη να μη μένει στο επίπεδο του

βερμπαλισμού αλλά να αποκτά μορφή μέσα από πράξεις. Οι αγώνες στη Γερμανία, την Ιταλία, την Ελλάδα και την Ισπανία δεν είναι ξεκομμένοι μεταξύ τους, είναι κοινοί. Σε αυτό όλοι/-ες θα συμφωνήσουν θεωρητικά, πρακτικά όμως μέχρι σήμερα αυτό δεν το βλέπουμε να γίνεται στην Ελλάδα, όπου η αλληλεγγύη από το εξωτερικό είναι κάτι που συνεχώς γινόμαστε αποδέκτες, αλλά πολύ σπάνια το προσφέρουμε - και αυτό πρέπει να αλλάξει.

Άμεση απελευθέρωση του Federico
Αλληλεγγύη σε όσους-ες διώκονται

Carpe Diem

Μικρά Μεγάλα Διεθνή

ΤΟΥΡΚΙΑ Νεκροί έπεσαν δυο αγωνιστές του ΔΗΚΣ (Επαναστατικό Λαϊκό Απελευθερωτικό Μέτωπο) που εισέβαλαν στο δικαστικό μέγαρο της Κωνσταντινούπολης, έθεσαν υπό αιχμαλωσία και τελικά εκτέλεσαν τον εισαγγελέα που ήταν επιφορτισμένος με την υπόθεση της κρατικής δολοφονία του Μπερκίν Ελβάν και της εξέγερσης του Gezi. Κατά τη διάρκεια των διαπραγματεύσεων το καθεστώς της Τουρκίας απάντησε στα αιτήματα των μαχητών με απαγόρευση μετάδοσης οποιασδήποτε πληροφορίας που αφορά την αιχμαλωσία για λόγους «εθνικής ασφάλειας και δημόσιας τάξης» και εν τέλει με εισβολή των ειδικών δυνάμεων. Μετά το γεγονός, σημειώθηκαν συγκρούσεις στις εξεγερμένες γειτονίες του Gazi και του Okmendanı. Την επόμενη μέρα πραγματοποιήθηκε ένοπλη επίθεση στο αρχηγείο της αστυνομίας στην Κωνσταντινούπολη με δύο αστυνομικούς τραυματίες και μία εκ των δύο δραστών νεκρή, ενώ τα Τουρκικά ΜΑΤ κάνουν δεκάδες συλλήψεις φοιτητών στη Νομική σχολή της Κωνσταντινούπολης. Ο 15χρονος Μπερκίν Ελβάν είχε τραυματιστεί πολύ σοβαρά στο κεφάλι τον Ιούνιο του 2013 από περίβλημα δακρυγόνου, ενώ είχε βγει για να αγοράσει ψωμί εν μέσω επιχείρησης της αστυνομίας για τη διάλυση των αντικυβερνητικών διαδηλώσεων στην Κωνσταντινούπολη. Η υπόθεση του Μπερκίν Ελβάν, που κατέληξε τον Μαρτίο του 2014 και αφού είχε παραμείνει σε κώμα επί 269 ημέρες, μετατράπηκε σε σύμβολο της βίαιης καταστολής που εξαπέλυσε η κυβέρνηση το 2013 και της «αυταρχικής εκτροπής» για την οποία την κατηγορούν οι αντίπαλοί της. Ο Ερντογάν είχε χαρακτηρίσει δημόσια τον έφηβο «τρομοκράτη».

(Πηγή: Διάφορα αστικά και κινηματικά μέσα)

ΙΣΠΑΝΙΑ Σε οκτώ συλλήψεις Ισπανών πολιτών σχετικά με τον πόλεμο που διεξάγεται στην Ουκρανία προχώρησε η αντιτρομοκρατική υπηρεσία. Οι οκτώ συλληφθέντες, που μεταφέρθηκαν με τα μάτια κλειστά στα κρατητήρια, ήταν όλοι αντιφασίστες εθελοντές που βρέθηκαν έμπρακτα στο πλευρό των κατοίκων του Ντονμπάς. Οι δύο απ' αυτούς ήταν και οι πρώτοι διεθνείς εθελοντές στο Ντονμπάς, οι οποίοι ίδρυσαν τη διεθνή μονάδα «Κάρλος Παλομίνο» στα πλαίσια της ταξιαρχίας «Vostok», ενώ αρ-

γότερα μεταπήδησαν στην κομμουνιστική μονάδα της ταξιαρχίας «Φάντασμα». Αντιμετωπίζουν κατηγορίες για δολοφονίες, κατοχή όπλων και εκρηκτικών και για παραβίαση της ουδετερότητας της Ισπανίας στη συγκεκριμένη σύγκρουση. Οι κατηγορίες βασίζονται αποκλειστικά σε φωτογραφίες και βίντεο που οι ίδιοι ανάρτησαν στο facebook και στο youtube, όπου φέρουν στολές των πολιτοφυλακών και οπλισμό και μιλούν για την ανάγκη διεθνιστικής αλληλεγγύης στην αντιφασιστική-αντιολιγαρχική εξέγερση στην Ουκρανία.

(Πηγή: athens.indymedia.org)

ΓΑΛΛΙΑ Στις 13 Μαρτίου ξεκίνησε η δική του αντιεξουσιαστή συντρόφου Jean Francois Chazerans. Μετά το χτύπημα κατά της εφημερίδας Charlie Hebdo, ο Charezans, που εργάζεται σαν καθηγητής φιλοσοφίας, δεν παρευρέθηκε στη σιγή ενός λεπτού (δεν είχε μαθημα εκείνο το πρωί) και όταν τον ρώτησαν τη γνώμη του για το γεγονός από φιλοσοφικής άποψης, το καταδίκασε, σημειώνοντας όμως ότι τα τελευταία χρόνια κάποιιοι εκεί μέσα έχουν συμπεριφορά αχρείων και είχαν σημαντικό μερίδιο στην καλλιέργεια του μίσους. Ο Charezans, που αντιμετώπιζε κατηγορίες για τρομοκρατία, αθώωθηκε, ενώ στα μέσα Μαρτίου αντιμετώπισε πειθαρχικό σχετικά με τη δουλειά του. Στο παρελθόν, έχει κατηγορηθεί πολλές φορές για τη συμμετοχή σε πολλές καταλήψεις κτηρίων για στέγαση οικονομικά αδύναμων, «σπάσιμο» δικαστηρίων για κατασχέσεις σπιτιών απόρων και αποφασεών έξωσης σε απόρους που αδυνατούν να πληρώσουν το νοίκι, καθώς και για δράσεις σε όλη τη περιφέρεια του Poitou-Charente.

(Πηγή: Διάφορα αστικά και κινηματικά μέσα)

ΟΥΚΡΑΝΙΑ Αυθόρμητη εξέγερση και καταστολή της από τον στρατό και τον Δεξιό Τομέα στην Κωνσταντινούβκα της Ουκρανίας στα μέσα Μαρτίου. Αφορμή για το ξέσπασμα της εξέγερσης ήταν ένα αυτοκινητιστικό δυστύχημα στο οποίο ένα οκτάχρονο κορίτσι σκοτώθηκε από τεθωρακισμένο όχημα του ουκρανικού στρατού. Ντόπιοι υποστηρίζουν ότι ο οδηγός και οι στρατιώτες στο όχημα ήταν μεθυσμένοι και ότι το όχημα κινούνταν με υπερβολική ταχύτητα. Κάποια στιγμή έχασαν τον έλεγχο του οχήματος και

έπεσαν πάνω σε ένα πλήθος πεζών, χτυπώντας το οκτάχρονο κορίτσι και μια γυναίκα με ένα μωρό σε καρότσι. Μετά την καταστολή της εξέγερσης αρκετοί κάτοικοι της πόλης συνελήφθησαν και μεταφέρθηκαν σε άγνωστο προορισμό. «Αν κάποιος στην Κωνσταντινούβκα χρησιμοποιεί όπλα για να εναντιωθεί στους νόμους των ουκρανικών αρχών, χρησιμοποιεί αυτό το ατύχημα για να προκαλέσει μαζική αναταραχή, τότε θα ρίχνουμε μία προειδοποιητική βολή και στη συνέχεια θα πυροβολούμε για να σκοτώσουμε. Αν δεν υπάρχει χρόνος για προειδοποίηση, θα σκοτώνουμε αμέσως. Κανείς δεν επιτρέπεται να υπονομεύει με τα όπλα την κυβέρνηση της Ουκρανίας», δήλωσε ο κυβερνητικός βουλευτής Άντον Γερασένκο.

(Πηγή: Αντιφασιστική Καμπάνια για την Ουκρανία)

ΙΣΡΑΗΛ-ΠΑΛΑΙΣΤΙΝΗ

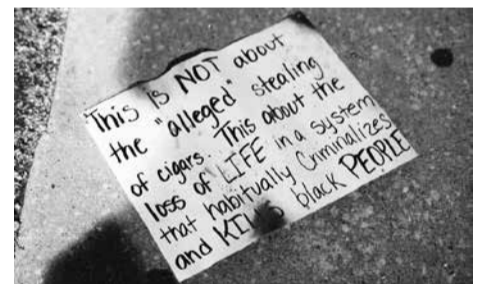
Περίπου 500 ισραηλινοί πολίτες (εβραϊκής και παλαιστινιακής καταγωγής) μαζί με γύρω στις 1.000 Παλαιστίνιες διαδήλωσαν στις 7 Μαρτίου εκατέρωθεν του σημείου ελέγχου της Καλάντια. Η διαμαρτυρία είχε σκοπό να εκφράσει την ισραηλο-παλαιστινιακή αλληλεγγύη ενάντια στην κατοχή, εν όψει και του εορτασμού της παγκόσμιας ημέρας της γυναίκας στις 8 Μαρτίου. Οι 1.000 Παλαιστίνιες γυναίκες πραγματοποίησαν πορεία από τον προσφυγικό καταυλισμό της Καλάντια προς το σημείο ελέγχου που χωρίζει την Ιερουσαλήμ από τη Ραμάλα, με σκοπό να προσεγγίσουν την ισραηλινή πλευρά. Δεκάδες γυναίκες τραυματίστηκαν και τουλάχιστον 10 από αυτές μεταφέρθηκαν σε νοσοκομεία για να τους παρασχεθεί ιατρική φροντίδα, αφού όταν πλησίασαν το σημείο ελέγχου οι ισραηλινές δυνάμεις κατοχής έκαναν χρήση δακρυγόνων, χειροβομβίδων κρότου λάμψης και σπρέι πιπεριού εναντίον τους, προκειμένου να διαλύσουν τη διαμαρτυρία. Αντίστοιχα και στην άλλη πλευρά οι ισραηλινές δυνάμεις ασφαλείας εμπόδισαν τους διαδηλωτές από την ισραηλινή πλευρά να προσεγγίσουν την πόλη του σημείου ελέγχου.

(Πηγή: intifada.gr)

Η.Π.Α. Δύο αστυνομικοί τραυματίστηκαν σοβαρά από πυροβολισμούς στη διάρκεια συγκέντρωσης διαμαρτυρίας έξω από το αστυνομικό τμήμα της πόλης Φέργκι-

ουσον στο Μιζούρι, σύμφωνα με την αστυνομική διεύθυνση της κομητείας του Σεντ Λούις. Όπως δήλωσε ο αρχηγός της αστυνομίας, Τζον Μπέλμαρ, ο ένας αστυνομικός τραυματίστηκε στο πρόσωπο και ο δεύτερος στον ώμο. Σύμφωνα με αυτόπτη μάρτυρα οι πυροβολισμοί προήλθαν από την πίσω πλευρά της ομάδας των συγκεντρωμένων. Οι διαδηλωτές ζητούσαν την απομάκρυνση του αρχηγού της αστυνομίας μετά τον φόνο του άοπλου νεαρού Αφροαμερικανού Μάικλ Μπράουν από τον αστυνομικό Ντάρνεν Ουίλσον στις 9 Αυγούστου 2014, που προκάλεσε κατακραυγή σε ολόκληρη τη χώρα.

(Πηγή: Διάφορα αστικά και κινηματικά μέσα)

KENYA Στις 2 Απριλίου 2015 147 άνθρωποι δολοφονήθηκαν από επίθεση τζιχαντιστών σε πανεπιστήμιο της Κένυα, αλλά τη συγκεκριμένη μέρα και την επόμενη η είδηση δεν υπήρχε πουθενά στα Ελληνικά αστικά μ.μ.ε. γιατί απλά η Κένυα δεν ανήκει στον δυτικό κόσμο. Εξάλλου, μας απασχολούσαν άλλα «σημαντικότερα» θέματα, όπως η απόδραση της Σταμάτη, τι είπε ο Πανούσης για την «ανομία των καταλήψεων», και η φετινή έλευση του «αγίου φωτός» με τιμές αρχηγού κράτους. Ακόμα και σκυλιά να σκοτώνονταν, θα είχαμε πλήρες ρεπορτάζ. Τουλάχιστον 147 άνθρωποι έχασαν τη ζωή τους, αλλά στην Κένυα. Σε λάθος χώρα. Σε λάθος ήπειρο. Με λάθος ιδιότητα. Με λάθος χρώμα δέρματος. Με λάθος θρησκεία. Οι φοιτητές της Κένυα δεν είναι Charlie Hebdo. Ο κόσμος δεν θα προσφέρει τον οβολό του σαν ένδειξη αλληλεγγύης προς τη βασανισμένη χώρα, οι εφημερίδες δεν θα «ξεπουλήσουν», δεν θα υπάρξουν συλλεκτικά τεύχη, δεν θα παρελάσουν οι πολιτικοί - τίποτα απ' όλα αυτά. Πατί, ίσως, στη ζυγαριά του ενδόμυχου ρατσισμού μας, ένας Ευρωπαίος αντιστοιχεί σε δέκα Κενυάτες και έτσι ο απολογισμός του αίματος μειώνεται στην αντίληψη και τη συνείδησή μας.

Αθλητικό Σωματείο

Ο Μαρίνος Αντύπας είναι ένα αυτο-οργανωμένο αθλητικό σωματείο με οριζόντια και αντι-ιεραρχική δομή. Το Φθινόπωρο του 2014 βρεθήκαμε κάποιοι άνθρωποι που σιχάθηκαν τον εμπορευματοποιημένο αθλητισμό, τα τηλεοπτικά πακέτα και τους χουλιγκάνους, κάποιοι που πιστεύουν στις καθημερινές αντιστάσεις, ενώ χτίζουν την αλληλεγγύη και στους αγωνιστικούς χώρους. Για τους παραπάνω, αλλά και χιλιάδες ακόμα, λόγους είπαμε να αγωνιστούμε συλλογικά.

Γιατί Μαρίνος Αντύπας;

Επιλέξαμε την ονομασία Μαρίνος Αντύπας γιατί είναι μια χαρακτηριστική και γνωστή μορφή αντίστασης, εξέγερσης και επανάστασης στα μέρη μας. Μας ενέπνευσε, λοιπόν, αυτή η αφύπνιση των καταρακωμένων αγροτών και ο ξεσηκωμός τους και έτσι σαν

άλλοι “κολίγοι” θέλουμε να δώσουμε μια συνέχεια/αναφορά σε αυτό το κομμάτι της ιστορίας χωρίς καμία διάθεση στην ηρωοποίηση προσώπων.

Λίγα λόγια για το σωματείο.

- Το σωματείο αποτελείται από μέλη τα οποία αποφασίζουν για την διαχείριση και τα οικονομικά μέσω γενικών συνελεύσεων. Η συνέλευση είναι το μόνο όργανο που μπορεί να πάρει αποφάσεις και το ΔΣ, αναγκαίο κακό λόγω νομικών κολημάτων, έχει “διακοσμητικό” ρόλο.

- Τον πρώτο χρόνο της ύπαρξης μας ξεκινάμε με το ποδοσφαιρικό τμήμα και ελπίζουμε και στην δημιουργία και άλλων.

Μαρίνος Αντύπας

- Δεν δεχόμαστε χορηγούς και διαφημίσεις γι' αυτό και η χρηματοδότηση του σωματείου γίνεται μέσω των συνδρομών των μελών και μέσω εκδηλώσεων (πάρτι, συναυλίες) κλπ, που θα αποφασίζει η συνέλευση. Δεν θα τυπώνουμε εισιτήρια στα παιχνίδια της ομάδας. Γι' αυτό και η ετήσια συνδρομή είναι στα 5 ευρώ για κάθε μέλος με το οποίο μπορεί καθένας/καθεμία να στηρίξει στην διαδικασία. Επιλέξαμε αυτό το ποσό για να μπορεί ο καθένας/καθεμία να γίνει εύκολα μέλος και να στηρίξει τις διεργασίες του σωματείου από “μέσα”.

- Μέλος μπορεί να γίνει ο καθένας/καθεμία που συμφωνεί με αυτά που γράφουμε παραπάνω αλλά για ρατσιστές, φασίστες, σεξι-

στές, μπάτσους και στρατιωτικούς τα “αποδυτήρια” μας είναι κλειστά.

- Οι αποφάσεις της συνέλευσης παίρνονται μέσω συνδιαμόρφωσης με σκοπό την ομοφωνία. Η συνέλευση είναι τακτική και αν χρειάζεται καλούνται και έκτακτες.

Σκοπός μας είναι μια κερκίδα ιδεών και χρωμάτων η δημιουργία αγωνιστικών χώρων διαφορετικών από τους συνηθισμένους όπου ο αντίπαλος παίκτης και οπαδός δεν είναι εχθρός αλλά συνοδοιπόρος στην προσπάθεια να χτίσουμε τον αθλητισμό όπως τον οραματιζόμαστε, στις αλάνες και στις πλατείες.

Για να μην τρελαθώ τσακίζω φασίστες.

Α.Σ. Μαρίνος Αντύπας

Λάρισα 2015

Για επικοινωνία: antypas.marinos@gmail.com.

“Κατανοήσας καλώς ότι η πρόοδος της ιδέας δεν είναι ούτε εμπόρευμα ούτε κομματική συναλλαγή διά να έχει χρείαν ρεκλάμας και επαίνων. Αυτή έχει ανάγκην αυτοθυσίας, το δένδρον των δικαιωμάτων καλλιεργείται με γερά χέρια με γερήν θέλησιν και πάντοτε σχεδόν ποτίζεται με αίμα και όχι με νερό και μελάνι...”

~ Μ. Αντύπας

Ποιος ήταν ο Μαρίνος Αντύπας

Ο Μαρίνος Αντύπας, γεννιέται το 1872 στα Φερεντινάτα της Κεφαλονιάς. Τα πρώτα χρόνια της δεκαετίας του 1890, βρίσκεται στην Αθήνα για να σπουδάσει στη Νομική Σχολή και γνωρίζεται με προοδευτικούς κύκλους και το σοσιαλιστικό ρεύμα της εποχής. Το 1896 συμμετέχει στην επανάσταση που ξεσπά στην Κρήτη. Επηρεασμένος βαθύτατα από την έκβαση της Κρητικής Επανάστασης, την ήττα στον ελληνοτουρκικό πόλεμο στη Θεσσαλία αλλά και συνειδητοποιώντας τον αντιλαϊκό ρόλο της μοναρχίας και των μεγάλων δυνάμεων, ξεκινά την έντονη κριτική του.

Συμμετέχει ενεργά στο μεγάλο συλλαλητήριο που διεξάγεται στην Ομόνοια στις 14 Σεπτεμβρίου του 1897. Με την ομιλία του από τον εξώστη του ξενοδοχείου “Μυκήναι”, επιτίθεται δριμύτητα στον διάδοχο και τους βασιλικούς πρίγκιπες. Κατηγορεί τις μεγάλες δυνάμεις για το ρόλο τους κατά τη διάρκεια του πολέμου μεταξύ Ελλάδας και Τουρκίας και στις μετέπειτα διαπραγματεύσεις. Η εμπλοκή του αυτή, οδηγεί στη σύλλησή του και την προσαγωγή του σε δίκη, με τις κατηγορίες της εξύβρισης των διαδόχων, της διάγερσης του λαού και της προσβολής της Δανίας και των μεγάλων δυνάμεων. Ο Αντύπας καταδικάζεται σε φυλάκιση ενός έτους στις

φυλακές της Αίγινας. Μετά την έκτιση της ποινής του, συλλαμβάνεται και πάλι, αυτήν τη φορά για ηθική αυτουργία σε μία στημένη υπόθεση απόπειρας δολοφονίας κατά του Γεωργίου Α' και φυλακίζεται ξανά. Αποφυλακίζεται τελικά το 1898.

Τον Ιούλιο του 1900, εκδίδει το πρώτο φύλλο της εφημερίδας “Ανάστασις” στην Κεφαλονιά. Μέσα από αυτήν, ο λαός της Κεφαλονιάς ενημερώνεται με ειδήσεις ποικίλου περιεχομένου και έρχεται σε επαφή με θέματα κοινωνικού ενδιαφέροντος, τοπικού αλλά και ευρύτερου χαρακτήρα. Καθώς όμως μέσω ενός άρθρου του καταφέρεται εναντίον της θρησκευτικής, νομοθετικής, εκτελεστικής και δικαστικής εξουσίας, ακολουθούν αντιδράσεις και διώξεις.

Η εφημερίδα αναστέλλει για τέσσερα χρόνια τη λειτουργία της και ο Αντύπας συνεχίζει τη δράση του ύστερα από ένα διάστημα παραμονής του στο Βουκουρέστι. Προωθεί την ένωση μαθητών γυμνασίου στο Αργοστόλι με την επωνυμία «Πρόοδος», συμβάλει στη δημιουργία εργατικών συνδέσμων, οργανώνει λαϊκές κινητοποιήσεις και ιδρύει στο Αργοστόλι το Λαϊκό Αναγνωστήριο “Η Ισότης”, μία πολιτική εκπαιδευτική λέσχη. Η λειτουργία αυτού του πνευματικού κέντρου ενοχλεί το κατεστημένο του τόπου και ο Αντύπας σύρεται σε μία ακόμα δίκη, στην οποία όμως αυτήν τη φορά αθώνεται.

Όλη αυτήν την περίοδο, δραστηριοποιείται επίσης στην Αθήνα και τον Πειραιά. Πρωταγωνιστεί στη δημιουργία συλλόγων και ομάδων, κάνει διαλέξεις, εκφωνεί λόγους και έχει επαφές με μέλη εργατικών σωματείων. Τον Αύγουστο του 1905, βρίσκεται στην

πρωτεύουσα, συμμετέχει σε συλλαλητήριο λαϊκής συμπαράστασης στην επανάσταση του Θερίσου στην Κρήτη και αποδοκιμασίας κατά του πρίγκιπα Γεωργίου, και ομιλεί μπροστά σε ακροατήριο 20.000 ατόμων. Η συνέχεια γνωστή... Σύλληψη και κράτηση για δύο ημέρες από τις αρχές.

Από τον Ιούνιο του 1906 βρίσκεται στη Θεσσαλία, στα κτήματα του θείου του στο Λασποχώρι, σημερινό Ομόλιο. Εκεί, δεν εγκαταλείπει την εξεγερτική του προπαγάνδα και σύντομα αποδεικνύεται “επιστάτης” των ελευθεριών των κολίγων. Αναπτύσσει τον ανατρεπτικό του λόγο περί παρα-

χώρησης στους κολίγους εκτάσεων για βοσκοτόπια και οικίες, απόδοσης σε αυτούς του 75% της παραγωγής τους αντί για το 25% που ίσχυε, υιοθέτησης της αργίας της Κυριακής, πρόνοιας για σχολεία και οργάνωσης αγροτικών συνδέσμων. Καθώς μιλά για εξαφάνιση του τσιφλικιού και πλήρη ανεξαρτησία του καλλιεργητού, οι εντάσεις στις σχέσεις μεταξύ Αντύπα και τσιφλικάδων ολοένα και αυξάνονται.

Ο Αντύπας χτυπά στην πλατεία Συντάγματος τον μεγαλοκτηματία και βουλευτή Αγαμέμνων Σλήμαν, ο οποίος τον έχει κατηγορήσει στο νομάρχη Λάρισας ως «υποκινητή ερεθισμού των αγροτών κατά των κυρίων τους και επικίνδυνο για την τάξη».

Λίγο καιρό αργότερα διεξάγεται στη Λάρισα δίκη για το επεισόδιο με τον νομάρχη Λάρισας Νιώτη, που δημόσια στην πλατεία της πόλης έχει αποκαλέσει τον Αντύπα «υποκινητή επιβλαβών, ασκόπων και αναρχικών ενεργειών». Η δίκη κατά τη συνήθη τακτική των αρχών αναβάλλεται και ο Αντύπας παίρ-

νει το δρόμο της επιστροφής για τον Πυργετό. Εκεί, δεχόμενος σφαίρα από δικάννο «εκ των όπισθεν και εις την οσφυακήν χώραν», αφήνει την τελευταία του πνοή, τη νύχτα της 8ης Μάρτη του 1907. Το έργο της δολοφονίας έχει αναλάβει με αμοιβή 12.200 δραχμών ο Ιωάννης Κυριακού, ένας σκληρός επιστάτης στα κτήματα του συνεταιίρου του θείου του Αντύπα. Η αστυνομία, μην έχοντας την πρόθεση να αποδώσει την ορθή διάσταση των πραγμάτων, αναφέρει σε τηλεγράφημά προς το Υπουργείο Εσωτερικών: «Αντύπας ραπίσας Κυριακού εφονεύθη αμυνομένου». Την ίδια άποψη υιοθετεί και η ελληνική δικαιοσύνη και λίγο καιρό αργότερα πανηγυρικά αθώνει τον Κυριακού.

Ο θάνατος του Αντύπα όμως εμπνέει τους κολίγους και το όραμά του θεριεύει την αγροτιά στη Θεσσαλία, που τρία χρόνια αργότερα στις 6 Μάρτη του 1910, με σύνθημα την “Απαλλοτρίωση” θα φουντώσει τη μεγάλη εξέγερση του Κιλελέρ.

πηγή: asyntaxstostypos.wordpress.com

επιμέλεια: ManoRoco

Περιθώριο, λαϊκή κουλτούρα, ανώνυμο ρεμπέτικο

Χαρτογραφώντας την απείθαρχη κοινωνική νησίδα του Λάκκου Ηρακλείου (1900-1940)

Η διόγκωση των πόλεων και η ανάπτυξη διαφόρων κοινωνικών προβλημάτων στην Ελλάδα των αρχών του αιώνα αντιμετωπίστηκε με βάση ένα σχέδιο το οποίο συνδύασε τον οικιστικό εξωραϊσμό με τον κοινωνικό ευπρεπισμό. Η σταδιακή περιθωριοποίηση και αποδιοργάνωση απείθαρχων κοινωνικών ομάδων, οι οποίες δεν είχαν θέσεις στις αστικές αντιλήψεις για την πόλη, ήταν αποτέλεσμα αυτού του σχεδιασμού. Τέτοιες κοινωνικές εστίες του παρελθόντος είναι η Τρούμπα στον Πειραιά, η Μπάρα στη Θεσσαλονίκη και ο Λάκκος στο Ηράκλειο. Σήμερα, ορισμένες δεκαετίες μετά την άνθησή τους, αυτοί οι κόσμοι του παρελθόντος σκεπάζονται από ένα πέπλο λήθης. Η επίσημη ιστορία τις αγνοεί, στις δημόσιες εκδηλώσεις μνήμης δεν έχουν θέση και στην ακαδημαϊκή κοινότητα το ενδιαφέρον είναι περιορισμένο.

Το Ηράκλειο στα χρόνια της Κρητικής Πολιτείας (1898-1913) ήταν μια εμπορική πόλη-λιμάνι με κοσμοπολίτικο χαρακτήρα στην οποία κατοικούσαν ετερόκλητες ομάδες: Ελληνοκρήτες, Τουρκόκρητες, Άγγλοι στρατιώτες των προστάτιδων δυνάμεων και πάνω από 1.500 αλλοδαποί. Ο πληθυσμός της πόλης το 1900 ανερχόταν σε 22.481 κατοίκους. Η κοινωνική και οικονομική ζωή στο Κάστρο, όπως αποκαλείται από τους κατοίκους της η πόλη, οργανώνεται γύρω από τα τσαρσά της, αγορές-παζάρια σε πολυσύχναστες πλατείες, που δικτυώνονται στο χώρο μέσα από στράτες και καλντιρίμια. Οι αγορές είναι χώροι συνάντησης, επικοινωνίας και εμπορικής συναλλαγής. Εδώ προσέρχονται Καστρινοί και περαστικοί για να ανταλλάξουν υλικά αγαθά, να συζητήσουν για τα καθημερινά συμβάντα, να κάνουν σειρά στο παζάρι και να ψυχαγωγηθούν από τους περαστικούς μουσικούς. Το Κάστρο είναι ένα "μωσαϊκό μικρών κόσμων". Κατά κάποιο τρόπο, η ένταξη στον καθέναν απ' αυτούς σήμαινε και την οικειοποίηση κάποιας ταυτότητας. Για παράδειγμα, το να κατοικεί στο Βεζίρι τσαρσί ή στην Κουτάλα σήμαινε πως ήσουν, αντίστοιχα, μουσουλμάνος ή χριστιανός αριστοκράτης. Αν ζούσες και εργαζόσουν στο Σεϊτάν Ογλού μπορεί να ήσουν μουσουλμάνος ουστάς ή νταής, και στον Λάκκο "μπουρδελιάρης μάγκας". Το βενετσιάνικο λιμάνι ήταν η συμβολική επικράτεια των λυγρόκορμων βαρκάρηδων και το Μικρό Τσαρσάκι ο χώρος συνάντησης των αρμενικών μαστόρων. Είχε εμπορικούς και πολιτισμικούς δεσμούς με τις αγορές της Ανατολής, τα νησιά του Αιγαίου, τις παροικίες Κρητικών στη Σμύρνη, την Ερμούπολη, την Αλεξάνδρεια, το Σουέζ, τον Πειραιά, την Τεργέστη και με μεγάλα ευρωπαϊκά λιμάνια όπως η Μασσαλία και η Βενετία.

Την ίδια ώρα, στα χαμηλά κοινωνικά στρώματα ανθούσαν παραδόσεις της ανατολίτικης μουσικής με τους ανατολίτικους σκοπούς, όπως τουρκοκρητικοί αμανέδες, σταφιδιανά και ταμπαχανιώτικα, συνοδευμένα από μουσικά όργανα, όπως μπουλγαρί, ταμπούρα, μπουζούκι, μαντολίνο, σάζι, λατέρνα και ντέφι. Χώροι παραγωγής και διάδοσης αυτών των σκοπών και τραγουδιών είναι τα αστικά γλέντια στις παραστάσεις του καφέ αμάν με εγχώριους μουσικούς αλλά και μουσικές κομπανίες που περιόδευαν σε λιμάνια της νοτιοανατολικής Μεσογείου, οι παραστάσεις στο μπερντέ του Καραγκιόζη με τη συνοδεία μουσικής και τα λαϊκά θεάματα σε χώρους

ψυχαγωγίας στο λιμάνι της πόλης. Παράλληλα, στους κόλπους του μουσουλμανικού στοιχείου ήταν ιδιαίτερα ανεπτυγμένη η θρησκευτική μουσική στις τελετουργίες των δερβίσηδων μοναχών στους τεκέδες της πόλης. Στα χρόνια που ακολούθησαν τη Μικρασιατική καταστροφή η πολιτισμική γεωγραφία της πόλης άλλαξε. Η άφιξη και ενσωμάτωση των προσφύγων υπήρξε καθοριστικό συμβάν στην πορεία μετασχηματισμού της πόλης. Οι μετακινήσεις αυτές οδήγησαν σε θρησκευτική ομοιογένεια του πληθυσμού της πόλης και τη λήξη μιας μακρόχρονης περιόδου εθνικιστικών και θρησκευτικών προστριβών. Πλέον, οι εντάσεις ανάμεσα σε πρόσφυγες και ντόπιους απέκτησαν χαρακτήρα κοινωνικών διαφορών. Ο μεγάλος όγκος προσφύγων και οι περιορισμένες δυνατότητες απασχόλησης εξωθούσαν στην κοινωνική περιθωριοποίηση των πιο φτωχών ομάδων του προσφυγικού πληθυσμού. Η ένταξη και ενεργοποίησή τους στις πρόσκαιρες και συχνά παρασιτικές δραστηριότητες της μικροκοινωνίας του Λάκκου ήταν στρατηγική επιβίωσης των ομάδων αυτών ως απάντηση στην κατάσταση του κοινωνικού τους αποκλεισμού. Ένα χωνευτήρι ετερόκλητων ατόμων, ομάδων και πολιτισμικών παραδόσεων, μέσα στο οποίο η διεκδίκηση και οικειοποίηση κάποιας ταυτότητας παράγει μια ιδιότυπη μορφή κουλτούρας. Μάγκες, ντερβίσηδες, μώρτηδες, ρεμπέτες, μουρμούρια, μοπέμηδες και καλντιριμιτζήδες συνέθεταν το σκηνικό της κοινωνικής αλληλόδρασης στη μικροκοινωνία του Λάκκου.

Ένα χωνευτήρι ετερόκλητων ατόμων, ομάδων και πολιτισμικών παραδόσεων, μέσα στο οποίο η διεκδίκηση και οικειοποίηση κάποιας ταυτότητας παράγει μια ιδιότυπη μορφή κουλτούρας.

Από το 1929 και μετά, σε μια περίοδο έντονης οικονομικής κρίσης και κοινωνικής ρευστότητας, παρατηρείται εντατικοποίηση της δράσης των επίσημων μηχανισμών του κράτους, σε μια προσπάθεια ρύθμισης των κοινωνικών σχέσεων και επιβολής ελέγχου σε απείθαρχους κοινωνικούς χώρους. Σε τοπικό επίπεδο, οι κρατικές πρακτικές βρήκαν στήριξη στο ενδιαφέρον των ευπόληπτων πολιτών για τα ζητήματα κοινωνικής και ηθικής τάξης. Σε τοπικές εφημερίδες του Ηρακλείου βλέπουμε συνεχώς πρωτοσέλιδα άρθρα για τα ζητήματα της μαστροπείας και της χασισοποσίας, με σχολιασμούς ικανούς να προκαλέσουν την οργή του μικροαστού. Βλέπουμε και μετά από καταγγελία αρθρογράφου την κινητοποίηση των δικωτικών αρχών. Η εικόνα του διεφθαρμένου "χασικλή και μαστροπού" με το μαγαλαμάκι και τα ανήθικα τραγούδια κατασκευάστηκε στο κοινωνικό φανταστικό ως ισοδύναμο του ατόμου του περιθωρίου που συνιστούσε έναν κίνδυνο για την κοινωνική τάξη. Η πανεθνική εκστρατεία ηθικής αρετής που κήρυξε το καθεστώς του Μεταξά αποσκοπούσε πρωτίστως στην αντιμετώπιση του "κομμουνιστικού κινδύνου". Ωστόσο, τα αυταρχικά μέτρα επεκτάθηκαν σ' ολόκληρη την κοινωνική ζωή. Βλέπουμε λογοκρισία και απαγόρευση ρεμπέτικων τραγουδιών και αμανέδων ενώ, μαζί με τους κομμουνιστές, ορισμένες κοινωνικές κατηγορίες πληθυσμού

Λεωφόρος Καλοκαιρινού - 1920 (Μουσικό Σχολείο Ηρακλείου - Φίλοι του ρεμπέτικου.)

που θεωρήθηκε ότι αντιπροσώπευαν την κοινωνική διαφθορά (σωματέμποροι, πρεζακίηδες, μάγκες κλπ.) τέθηκαν υπό αστυνομική επιτήρηση και όσοι κρίθηκαν επικίνδυνοι φυλακίστηκαν ή εξορίστηκαν.

Σε μια εποχή περιοριστικής σεξουαλικής ηθικής, τα καλντιρίμια του Λάκκου είναι χώρος συνέντευξης και επικοινωνίας ατόμων ετερόκλητης προέλευσης, οι οποίοι αναζητούν ευκαιρίες για ψυχαγωγία, περιπέτεια και παιχνίδι. Εδώ, ο έρωτας, λαθραίος ή νόμιμος, έχει τους δικούς του κώδικες, τις δικές του αποτιμήσεις, και το τραγούδι και ο χορός κατέχουν προνομιακή θέση στην καθημερινότητα των ανθρώπων. Γενικά στο Ηράκλειο της περιόδου εκείνης και ειδικά στον Λάκκο, το γλέντι και η χασισοποσία είναι βασικές πολιτισμικές δραστηριότητες και σύμβολα δράσης των ντόπιων. Το τραγούδι δεν είχε στοιχεία κλειστής παράδοσης. Αντίθετα απ' ό,τι κάποιος θα φανταζόταν, οι Λακκουδιανοί αναφέρονται σε ένα ευρύ φάσμα τραγουδιών:

κών πυρήνων που έχει κέντρο τον Λάκκο και εκτείνεται στην Κίζιλ Τάμπια, το λιμάνι, τους τεκέδες και τη φυλακή. Η μελωδική γραμμή είναι λιτή, επαναληπτική και βασίζεται σε παραδοσιακούς δρόμους της ανατολικομεσογειακής μουσικής παράδοσης, όπως χουσεϊνί, ουσάκ, ραστ, χουζάμ χιτζσκάρ κ.ά.

Στη μεταπολεμική περίοδο ο Λάκκος παρακμάζει. Παράγοντες όπως η κοινωνικοοικονομική ανάπτυξη και η αναδιάρθρωση της πόλης στα δυτικά πρότυπα, η οργάνωση των κρατικών μηχανισμών και η παρέμβασή τους σε «παρακοινωνιακούς» χώρους, η εμπορευματοποίηση της μουσικής και η εμφάνιση της οργανωμένης επαγγελματικής ψυχαγωγίας σε λαϊκά κέντρα με ορχήστρα, οδήγησαν στην κοινωνική περιθωριοποίηση του χώρου και σε συρρίκνωση των λειτουργιών της κοινότητας. Στις δύο πρώτες μεταπολεμικές δεκαετίες τα πορνεία εξακολουθούν να λειτουργούν στον Λάκκο, αλλά οι λατέρνες και τα μπουζούκια χούσαν ολόενα και λιγότερο. Μάγκες και νταήδες μετέφεραν αλλού τις οικονομικές τους δραστηριότητες και οι εφημερίδες ελάχιστα πια ασχολούνταν με τα δρώμενα της συνοικίας. Βαθμιαία, από τις αρχές του '60, επιχειρήθηκε η αποκετοποίηση της πορνείας από οριοθετημένες περιοχές της πόλης. Στη συλλογική μνήμη των ντόπιων η εξέλιξη αυτή αποτυπώνεται ως μια βίαιη προσπάθεια ξεριζωμού τους από τον τόπο και τις λειτουργίες του. Το κράτος και τα όργανά του καταγγέλλονται για νταβατζιλίκια στο χώρο, με αφορμή περιστατικά αθέμιτων συναλλαγών και οικονομικής εκμετάλλευσης των γυναικών του Λάκκου από επώνυμους αστυνομικούς. Τα όποια κατάλοιπα της κουλτούρας του χώρου εκκαθαρίστηκαν οριστικά σε μια νέα επιχείρηση αρετής κατά τη διάρκεια της Χούντας.

Σήμερα, ένα μέρος από τις παράγκες και τα χαμόσπιτα της συνοικίας είναι ερείπια. Στο βωμό μάλιστα του κέρδους και του εκμοντερνισμού των πόλεων γενικά, κατεδαφίστηκε, τον Ιούνιο του '96, μέρος της συνοικίας Πηγάδα, για να γίνει επέκταση κεντρικού δρόμου. Η λήθη σκεπάζει ολόενα και περισσότερο τα υπολείμματα μιας πολιτιστικής ετερότητας σε μια πόλη που αναζητά στο πέραςμα των χρόνων μια νέα ταυτότητα.

* Το κείμενο είναι βασισμένο στο βιβλίο του Γιάννη Ζαϊμάκη "Καταγωγή ακμάζοντα στον Λάκκο Ηρακλείου Παρέκκληση, Πολιτισμική δημιουργία, Ανώνυμο ρεμπέτικο (1900-1940)". Πραγματοποιήθηκε σχετική εκδήλωση στην κατάληψη Ευαγγελισμού (στις 27/9) παρουσία του συγγραφέα και ακολούθησε ρεμπέτικο γλέντι.

■ Αναρχική συλλογικότητα Οκτάνα

Χύμα ζόφος

“Μόνο όταν μιλάς ψιθυριστά σ’ ακούνε αυτοί που θέλουν ν’ ακούσουν πραγματικά.” ~ Jolly Roger

«Το υπουργείο Πολιτισμού, στενά συνδεδεμένο με την ευρύτερη περιοχή, μέσω του Εθνικού Αρχαιολογικού Μουσείου και του κεντρικού του κτιρίου, ανησυχεί για την κλιμακούμενη αποσάθρωση του αστικού ιστού και θα αναλάβει πρωτοβουλίες για αναβάθμιση μαζί με όλους τους θεσμικούς φορείς και τις κοινωνικές συλλογικότητες».

Με αυτά τα λόγια το υπό αριστερή διαχείριση κράτος ξεκαθάρισε ότι θα σταθεί εγγυητής της ελευθερίας του δημόσιου χώρου. Μιας ελευθερίας βέβαια αντιλαμβανόμενης στο πλαίσιο ενός κουρελιασμένου κοινωνικού συμβολαίου και άρρηκτα συνδεδεμένης με την ιδιοκτησία, τον καπιταλισμό και την εξουσία. Η αναβάθμιση στην οποία αναφέρεται η ανακοίνωση του υπουργείου δεν θα μπορούσε φυσικά να είναι διαφορετική από όλες τις υπόλοιπες «αναβαθμίσεις» που έχουμε υποστεί όλοι εμείς που ζούμε καθημερινά την εξουσιαστική βία στους δρόμους των μητροπόλεων. Κάπως έτσι, το εντυπωσιακό και γοητευτικά σκοτεινό γκραφίτι που κάλυψε την πρόσωση του ιστορικού κτιρίου του Πολυτεχνείου στη συμβολή των οδών Πατησίων και Στουρνάρη εν μια νυκτί, έγινε η αφορμή να γραφτεί ακόμη μια μικρή παράγραφος στον πάπυρο της κυρίαρχης αφήγησης. Πέρα από τις ευφάνταστες νόρμες που εφευρέθηκαν για να ακρωτηριάσουν την τέχνη του δρόμου, πέρα από τους προκρούστειους καλλιτέχνες, δημοσιογράφους και κριτικούς του συστήματος, που αγέλαστοι έστρωσαν το αραχνιασμένο κρεβάτι τους, διαβάσαμε και για την αγαστή συνεργασία των «φορέων» που έχουν αναλάβει να μας ταραξουν στην καθαρότητα του αστικού τοπίου.

Με άρωμα gentrification, λοιπόν, διαβάσαμε για την εργολάβο εταιρεία, η οποία πουλάει «βιοδιασπώμενα προϊόντα αντι-γκράφιτι», και για τον επιχειρηματία-αφεντικό που αρμονικά συνεργάζεται με το Ε.Μ.Π. και τον Δήμο Αθηναίων (βλ. Καμίνη). Διαβάσαμε ότι είναι σημαντική η ανασυγκρότηση της ευρύτερης περιοχής και η «απομάκρυνση του ζόφου», για να μπορέσουμε επιτέλους να αποκαταστήσουμε τον αθηναϊκό αυτό πυρήνα, ενώ τέλος άνοιξε ένας δημόσιος διάλογος για τους τρόπους με τους

οποίους θα μπορούν να «προστατευτούν» στο μέλλον οι «ευγενικές» παρεμβάσεις του κράτους στη δημόσια σφαίρα: χημικά, φύλακες, κάμερες - καταστολή.

Οπότε ο υπουργός είχε δίκιο. Η δράση της ομάδας των street artists ήταν μια κατάληψη που συνεπάγεται βία. Είναι σαφές ότι οποιαδήποτε κίνηση προς οικειοποίηση του δημόσιου χώρου στο πλαίσιο που προαναφέρθηκε είναι μια πράξη που αμφισβητεί όχι μόνο την κυρίαρχη αφήγηση περί ιδιοκτησίας και κοινωνικού συμβολαίου (προνομιακού πάντα για την εξουσία), αλλά χαλάει και την κερδοφόρα σούπα που ονειρεύονται καθηγητάδες και επιχειρηματίες. Μια τέτοια κίνηση δεν μπορεί παρά να εκλαμβάνεται ως βίαιη για το καθεστώς. Είναι μια κίνηση που επιτίθεται στην ίδια την υπόστασή του, αφού ο έλεγχος κάθε πτυχής της ανθρωπίνης ζωής με σκοπό την εκμετάλλευση είναι θεμελιώδης ανάγκη του καπιταλιστικού κράτους.

Για άλλη μια φορά γίναμε μάρτυρες του «φιλικού» προσώπου της αριστερής καταστολής, της οποίας ο λόγος και τα κίνητρα σε τίποτα δεν έχουν να ζηλέψουν από τις παραδοσιακά συντηρητικές πολιτικές δυνάμεις. Η όποια «απομάκρυνση του ζόφου» αφορά την απομάκρυνση των γκραφίτι, των ναρκωτικών, των μεταναστών μικροπωλητών και τη μεταφορά τους σε κάποια άλλη γειτονιά ή -αν είναι δυνατόν- και σε κάποιο άλλο «πλανήτη», έτσι ώστε η περιοχή που έχει να επιδείξει έναν ιδιαίτερο πολιτισμό στους τουρίστες και τα λεφτά τους να μείνει με καθαρούς τοίχους, ελεύθερα παγκάκια, καλοντυμένους σεκιουριτάδες κι ευγενικούς μπάτσους.

Κι εμείς; Εμείς θα πρέπει μάλλον να στριμωχτούμε σε κάποιο άλλο «πλανήτη» της καπιταλιστικής μητρόπολης μαζί με το «ζόφο». Η αυθάδεια να οπλίσουμε τις επιθυμίες μας.

■/ Ενβίκτης Οναύτις

Εντουάρντο Γκαλεάνο

Για τη μνήμη και την ιστορία

Στις 13 Απρίλη απεβίωσε σε ηλικία 74 ετών, ένας από τους καλύτερους λατινοαμερικανούς συγγραφείς, ο Εντουάρντο Γκαλεάνο. Από τότε, ο πλανήτης μας είναι φτωχότερος πνευματικά.

Ο Γκαλεάνο γεννήθηκε στο Μοντεβιδέο της Ουρουγουάης. Όταν ήταν νέος είχε δουλέψει ως εργάτης εργοστασίου, ελαιοχρωματιστής, ταχυδρόμος, δακτυλογράφος και άλλα. Στα 14 του πούλησε την πρώτη του πολιτική γελοιογραφία στο εβδομαδιαίο περιοδικό «Ελ Σολ» του Σοσιαλιστικού Κόμματος της Ουρουγουάης. Ξεκίνησε τη σταδιοδρομία του ως δημοσιογράφος στις αρχές της δεκαετίας του '60, ως συντάκτης του «Μάρτσα», ένα εβδομαδιαίο περιοδικό, ενώ υπήρξε και αρχισυντάκτης της εφημερίδας «Εποκα» για δύο χρόνια.

Στο πραξικόπημα της 27ης Ιουνίου 1973, ο Γκαλεάνο φυλακίστηκε και αναγκάστηκε να αφήσει την Ουρουγουάη. Το βιβλίο του «Οι ανοιχτές πληγές της Λατινικής Αμερικής» λογοκρίθηκε από τα στρατιωτικά δικτατορικά καθεστάτα της Ουρουγουάης, της Αργεντινής και της Χιλής. Έζησε στην Αργεντινή όπου ίδρυσε το πολιτιστικό περιοδικό «Κρίσις», ενώ παράλληλα προστίθεται στη λίστα αυτών που θα αντιμετώπιζαν το εκτελεστικό απόσπασμα του Χόρχε Ραφαέλ Βιδέλα, ο οποίος ανέλαβε την κυβέρνηση μετά από πραξικόπημα.

Πηγαίνει στην Ισπανία, όπου γράφει τη διάσημη τριλογία του, «Μνήμες της Φωτιάς», το 1984. Στις αρχές του 1985, ο Γκαλεάνο επιστρέφει στο Μοντεβιδέο όπου ζούσε μέχρι τον θάνατό του.

Τα κυριότερα έργα του ήταν: «Οι ανοιχτές φλέβες της Λατινικής Αμερικής» (1971). «Μνήμες φωτιάς» (1982-1986). «Ο αιώνας του ανέμου» (1986). «Το βιβλίο των εναγκαλισμών» (1989). «Τα χίλια πρόσωπα του ποδοσφαίρου» (1995). «Ενας κόσμος ανάποδα» (1998). «Καθρέφτες. Μία σχεδόν παγκόσμια ιστορία» (2008).

Το τελευταίο του βιβλίο κυκλοφόρησε πριν μερικούς μήνες με τον τίτλο «Οι λέξεις ταξιδεύουν» και παραθέτω στη μνήμη του μία μικρή ιστορία από αυτό:

■/ Ευάγγελος Αληθινός

Ανοιχτό παράθυρο η θάλασσα

Δεν μπορεί να μείνει πουθενά στάσιμη. Η μοίρα των βουνών και των δέντρων είναι να έχουν ρίζες, όμως η θάλασσα, όπως κι εμείς, είναι καταδικασμένη στον πλάνητα βίο.

Θαλασινές πινελιές: Όσοι ζούμε κοντά στη θάλασσα, είμαστε φτιαγμένοι κι απ' αυτήν, πέρα από χύμα.

Και το νιώθουμε, κι ας μη το ξέρουμε, όταν αρμενίζουμε από καφενείο σε καφενείο, στα κύματα των δρόμων της πόλης, ή ταξιδεύουμε μέσα στην ομίχλη, προς το λιμάνι ή το ναυάγιο που μας περιμένει απόψε.

Συνάψεις

Ήρθα για ένα παγωτό κι έγινα εξέγερση, σαν το πέταγμα της πεταλούδας
σινικό φαινόμενο, που προκαλεί τριγμό σεισμό στην άλλη άκρη τείχους
συγχρονισμένο βήμα στρατιωτών στις γέφυρες του μίσους
γκρεμίζει αριστουργήματα μηχανικής,
μαστόρων εξισώσεις την σύνδεση του άσχετου δεν θα μπορούεις να νιώσεις
Μονάχα ένα βήμα ακόμη όλοι μαζί να ρίξουμε τη γέφυρα και μας πάνω σ' αυτήν
καμιά φαινόμενη διάθεση δεν είχα, ήρθα για ένα παγωτό με φίλο μου στενό
κι αν διάλεξα το μέρος δε σημαίνει πως τέλεια ατζέντα είχα φτιαγμένη
μέσα στον ομοίον μου τα στέκια εκεί που η βία συναντά την ιστορία
και λευτεριάς αρώματα ροκ φτιάχνουν συγχορδία
Δεν ήξερα επανάσταση πως και γιατί ν' αρχίσω
μα ένα γέλιο μια βοή και μιας φιάλης ήχος
φάνηκαν πλέον προκλητικά
δεν μ' άφησαν να ζήσω
και βάση δώσαν σοβαρή
σε λιγοστά μυαλά μες σε στολή κλεισμένα
λιπόψυχες καρδιές μισθός στερήσεων
καθήκοντα ανύπαρκτα κι ωράρια ανίας
και μάτια που αντίκριζαν τη χλεύη κοινωνίας
Ήρθα για ένα παγωτό δεν είμαι διαβασμένος
Μαρξ Λένιν Τρότσκι και Προυντόν
νοήματα αποστήθιση και μένος
δεν είχα υπεράσπιση, μήτε ιδέας σθένος
να διαλεχθώ υλιστικά σε συνελεύσεων
μέρη σε φόρα μπλογκ κι ιστοτόπους
με θέρμη παθιασμένος
Σαν μια παρέα από πνευστά σε Miles Davis
πρόβα κατ' απ τα τείχη Ιεριχούς
καπνοί αλκοόλ με σόδα
συντονισμός αρμονικός
πέφτανε τα τείχη από μια διάθεση
ψυχής να φύγει απ' το πλανήτη
Το παγωτό μου έλιωσε βενζίνη πια μυρίζει
και μια τάξη εμπορική και μια αγορά γκρεμίζει
η βία της καταστολής διαβήτη έχει πάθει
συγκοινωνούντα αγγεία λιπαρών κι υδατανθράκων
μόρια
απ' το κορμί που αιμορραγεί
περνά στον κράτους τα όρια
Μια πόλη ανάποδα φωτιά κι εξέγερση μυρίζει
Μια χώρα ανάποδα παντού τους νέους θύμος γεμίζει
και λέξεις γκραφίτι συνθήματα και οργή μια νέα τέχνη ανθίζει
Ανάλυση και λέξεις περιττές πως να εκφράσουν τάχα
ότι ένα παγωτό αρκεί να βγεις από τη φάκα
Άλλο ένα «παιδαριώδες» κείμενο για την 6η Δεκέμβρη

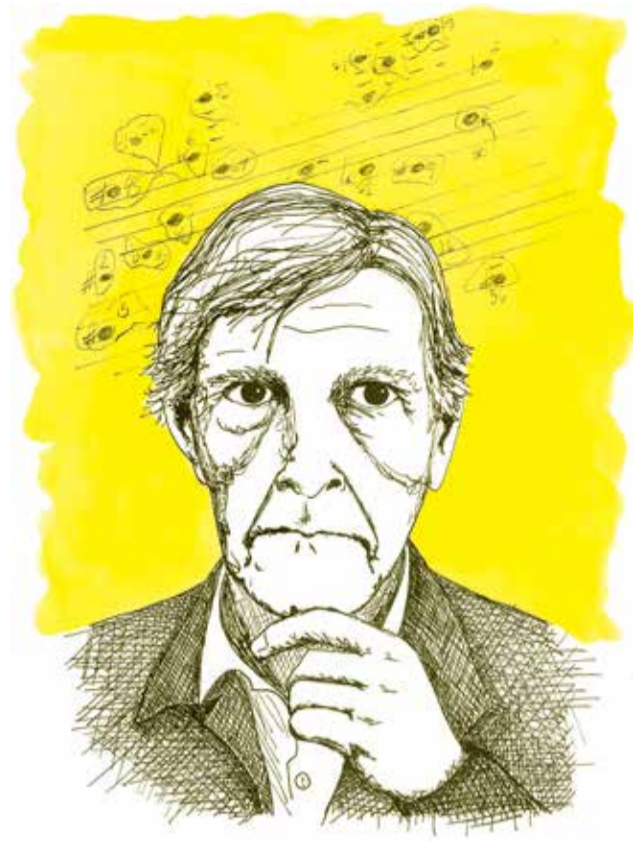
■/ Marx Factor

Ο σύντροφος Σταύρος Χατζησταύρος (Marx Factor) έφυγε από τη ζωή, εμείς όμως δεν τον αποχαιρετούμε. Γνωρίσαμε το Σταύρο προσωπικά, καθώς για ένα μικρό διάστημα χρόνου συμμετείχε ενεργά στη συντακτική ομάδα της Απατρис στη Θεσσαλονίκη. Αργότερα, μετόικισε λόγω δουλειάς αλλά συνέχισε στην ομάδα, ως εξωτερικός συνεργάτης. Ο Σταύρος συμμετείχε σε κοινωνικά κινήματα και εργατικούς αγώνες, ασχολήθηκε ιδιαίτερα με τον καπνεργατικό κλάδο και μάλιστα είχε στα σκαριά ένα βιβλίο σχετικά τις συνθήκες εκμετάλλευσης των καπνεργατών σε όλο τον κόσμο, όπως ακριβώς τις βίωσε και ο ίδιος. Το βιβλίο αυτό, με τίτλο «Τίμα το ψωμί σου» θα εκδοθεί με τη φροντίδα της Αναρχοσυνδικαλιστικής Πρωτοβουλίας Ροσινάντε, της οποίας υπήρξε μέλος.

Σ.Ο. Θεσσαλονίκης

John Cage Η “Αναρχία” της σιωπής

Ανάμεσα σε έναν πολιτικό ίσως ιδεαλισμό και κάποια κυβική εξιστόρηση εγγενούς ναρκισσισμού και πιστευτής ορθότητας γεγονότων, κρέμονται τα σμιλευμένα ως πολιτικά όντα έργα τέχνης, αρνούμενα την πολιτική τους φύση ως εξωτερικό ή συμβολικό χαρακτηρισμό. Η τέχνη είναι πάντα πολύπλευρη και, όπως και η φιλοσοφία, ορίζεται από έναν δυισμό. Η ύπαρξή της στον κόσμο του φανταστικού και συγχρόνως στον φυσικό κόσμο αποτελούν την εσωτερική της διαμάχη που όμως διαφυλάσσει την αυτονομία της.

Ο κόσμος της φαντασίας και των ιδεών παίρνει μορφή με την τέχνη στον υλικό κόσμο. Αυτή η μορφή, το «φαίνεσθε» δηλαδή, διακατέχεται πάντα από μία αισθητική και βασικό της εργαλείο είναι η ψευδαισθήση. Η ψευδαισθήση θα χρησιμοποιηθεί για να αποδώσει το άλλο στοιχείο της, το γνωστικό κομμάτι για τον φυσικό κόσμο. Την εσώτερη αλήθεια που θα εκφραστεί για τον κόσμο, την φύση, την κοινωνία, τους ανθρώπους. Η πολιτική διάσταση της τέχνης λοιπόν βρίσκεται στον πυρήνα της, όταν διακατέχεται από όλα της τα στοιχεία και φανερώνεται μέσα στην κοινωνία.

σχέση μεταξύ τους (χωρίς παρτιτούρα). Μουσική χωρίς σημειογραφία. Οι παραστάσεις μας δεν διευθύνονται. Χρησιμοποιούμε αυτόν το χρόνο για να εξασφαλίσουμε όλα όσα χρειάζεται ο κάθε μουσικός και την καλή λειτουργία όλων. Αυτό μπορούν να το κάνουν οι μουσικοί χωρίς να διοικούνται... Δημιουργώντας μουσικές καταστάσεις ανάλογες με τις επιθυμητές κοινωνικές συνθήκες τις οποίες δεν έχουμε ακόμη, κάνουμε μουσική που υποδηλώνει και σχετίζεται με σοβαρά ερωτήματα της ανθρωπότητας.

Η απροσδιοριστία (indeterminacy) αυτού του παιχνιδιού, η έλλειψη κάθε κανόνα και η αποδόμηση μιας παγιωμένης νόρμας, είναι αυτά που κάνουν αδύνατη την ένταξη αυτής της μουσικής στο ορισμένο. Η αποδοχή του τυχαίου -δηλαδή του ρέοντος παρόντος- γίνεται αυτούσιο μέσο έκφρασης.

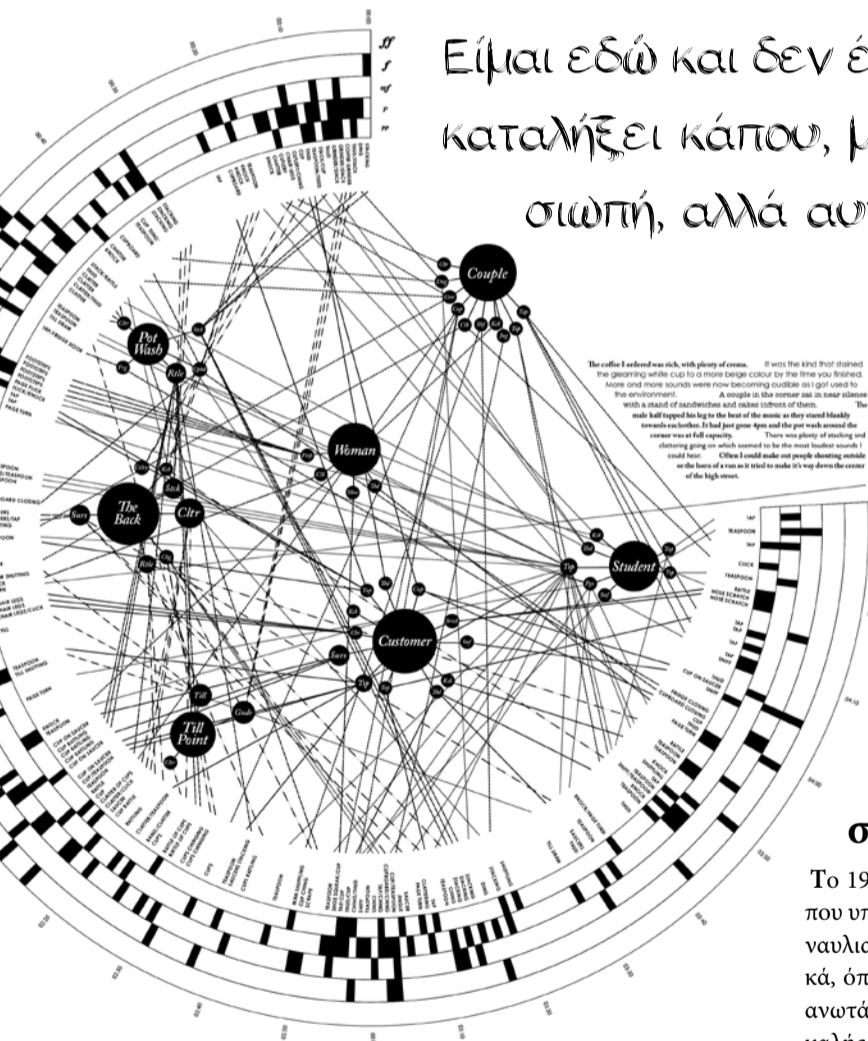
Ο αλεατορισμός (=μουσική του τυχαίου) του Cage είναι το να περιλαμβάνεις μέσα στην έκφραση τους μυριάδες εσωτερικούς και εξωτερικούς παράγοντες, οι οποίοι, όταν αφεθούν ελεύθεροι, συνδιαμορφώνουν το τελικό αποτέλεσμα. Το τυχαίο εξάλλου, σύμφωνα με τον Cournot, δεν είναι παρά «η τομή δύο ανεξάρτητων αιτιατών αλληλουχιών». Περιλαμβάνοντας αυτές τις τομές μέσα στη δημιουργία, ο Cage δέχεται ότι αυτή η ολότητα αποτελεί μέσα στον χρόνο την ίδια τη δημιουργία, χωρίς να χρειάζεται καν κορνίζωμα.

Ο John Cage είχε «είμαι αναρχικός», και αυτή του η θέση είναι που έδωσε τη δυνατότητα δημιουργίας των ήχων που

μάτιο απόλυτης απορροφητικότητας των επιφανειών και καμίας ηχητικής δραστηριότητας, ο άνθρωπος θα καταλήξει να ακούει κάτι, έστω κι αν αυτό είναι οι παλμοί της καρδιάς του.

Ο μουσικός ο οποίος διαλέγει να εκφραστεί με τη σύνθεση χωρίς να αποκόψει τους όποιους ήχους μπορεί να προκύψουν, είτε είναι οι ήχοι του περιβάλλοντος, του ελεύθερου «αποσχεδιασμού» ή της αποδόμησης του ήχου, συνεχίζει να εκφράζεται μουσικά, παραθέτοντας το είναι των ιδεών του -χωρίς αναστολές περί αποδοχής- όπως ο ίδιος τις νιώθει. Και αυτή είναι η εσώτερη αλήθεια του κάθε έργου τέχνης που κάνει τόσο συχνά την τέχνη να μας αφορά τόσο νοητικά όσο και συναισθηματικά.

Είμαι εδώ και δεν έχω τίποτα να πω. Αν υπάρχει κάποιος που επιθυμεί να καταλήξει κάπου, μπορεί να αποχωρήσει. Αυτό που χρειαζόμαστε είναι η σιωπή, αλλά αυτό που απαιτεί η σιωπή είναι να συνεχίσω να μιλάω.

ακολούθησαν, χωρίς να χρειαστεί να τους ορίσει. Δεν κάθισε μαέστρος μπροστά απ' τους μουσικούς. Δεν θέλησε. Δεν έγραψε παρτιτούρες οι οποίες καθορίζουν ρομποτικά τις κινήσεις του σώματος. Δεν έφτιαξε πλαίσια στα οποία έπρεπε να προσαρμοστούν και τέλος να υποταχθούν. Έσκαψε απλώς το ηχητικό χωράφι του αυτοπροσδιορισμού και της αυτοδιαχείρισης, έτοιμο να καλλιεργηθεί από οποιονδήποτε θελήσει να εκφραστεί με αυτό. Και για αποφυγή της οδού της αναπαραγωγής του ήδη γνωστού και επιφανειακού μοτίβου που κυριαρχεί, έβαλε μονάχα μια παγίδα... Η δυσκολία θα εξασφαλίσει το αποτέλεσμα. Μονάχα με κόπο θα δεις καρπούς.

Ο θόρυβος που ξεσήκωσε η σιωπή

Το 1952, στο Maverick Concert Hall, μπροστά σε ένα κοινό που υποτίθεται στηρίζει την σύγχρονη τέχνη, αλλά σε μια συναυλιακή αίθουσα αποστειρωμένη και καθορισμένη κοινωνικά, όπου συνήθως ακούγονται οι πλέον αποδεκτές μουσικές ανωτάτου επιπέδου, ανάλογα με το στάτους της εκάστοτε καλής κοινωνίας, όπου ο κάθε νέος μουσικός μαθαίνει πως εκεί ζει η ποιότητα και αυτήν πρέπει να φτάσει -και δυστυχώς λίγοι φτάνουν στην αμφισβήτηση αυτού του αξιώματος- ο John Cage παρουσίασε ίσως το πιο γνωστό πλέον έργο του, το 4'33". Το κομμάτι διαρκεί 4 λεπτά και 33 δευτερόλεπτα, κατά τα οποία κανένας μουσικός δεν εκτελεί κάποιο ήχο με το όργανό του. 4' και 3" σιωπής.

Η πρώτη αντίδραση των θεατών ήταν ότι «μας κοροϊδεύουν». Πολλοί έφυγαν από την αίθουσα. Η δεύτερη αντίδραση ήρθε από τη γνωστή φάρα των ελίτ μουσικοκριτικών, που προφανώς έπρεπε να δικαιολογήσουν αυτή την εμφάνιση και να της δώσουν κύρος, εφόσον παρουσιάστηκε σε έναν τέτοιο χώρο. Η ερμηνεία ήταν ότι ο Cage επαναπροσδιόρισε την μουσική. Από τη σιωπή ως τον οποιοδήποτε ήχο, όταν εκφράζεσαι με αυτό, αυτό είναι μουσική. Αυτό που μάλλον κανείς τους δεν πρόσεξε -ή μάλλον δεν άκουσε- ήταν οι άπειροι ήχοι που πλαισίωναν αυτά τα 4' και 33".

Η σιωπή, είπε τότε ο Cage, -η απολυτή σιωπή- δεν υφίσταται σε αυτόν τον κόσμο. Ακόμα και σε ένα ηχομονωμένο δω-

Είναι δυστύχημα της εποχής μας (μία τομή ίσως κι αυτή ανεξάρτητων αιτιατών αλληλουχιών, αν θέλετε) το γεγονός ότι «καλός» και αποδεκτός ήχος, κατά την πλειοψηφία των μουσικών παρουσιάσεων, θεωρείται ο ήχος που θα αποκοπεί από το χώρο στον οποίο δημιουργήθηκε, για να τοποθετηθεί αργότερα σε έναν πλάσματικό χώρο με χειρουργική ακρίβεια από ειδικούς, οι οποίοι επιμένουν ότι αυτός είναι ο σωστός τρόπος οικοδόμησης ενός μουσικού έργου... Πετσοκομένους και ακρωτηριασμένους πια, ο ήχος, σίγουρα πολύ πιο εύπεπτος και αναπαραγωγίσιμος, καλείται να διαμορφώσει την αισθητική μιας εποχής με πληθώρα προϊόντων σίγουρης κατανώλουσης.

Το 1962, εμφανίζεται ένα δεύτερο έργο μετά το 4'33", το 0'00", με την υπόδειξη «σόλο για να ερμηνευτεί με οποιοδήποτε τρόπο, από τον οποιοδήποτε», προσπαθώντας για μια ακόμη φορά να αφήσει τη δημιουργία ελεύθερη από νόρμες, καθώς για τον Cage «μουσική είναι τα πάντα». Το 1972 παρουσίαζε το Μουσικό Τσίρκο (Musicircus) προσπαθώντας να αποδώσει την αναρχική κοινωνία όπως τη φαντάζονταν μέσα από ένα έργο όπου δεν υπάρχουν ακροατές. Ένας χώρος, όπου όποιος εισέλθει σε αυτόν, ό,τι και να κάνει, θα αποτελέσει μέρος αυτού του έργου.

Γιατί η αναρχία της σιωπής είναι οι ήχοι που μας εκφράζουν στο κάθε μας τώρα.

Λίγα βιογραφικά

Ο John Cage (1912-1992) ήταν πειραματιστής συνθέτης και θεωρητικός της μουσικής, φιλόσοφος, ποιητής, εικαστικός, χαράκτης και ερασιτέχνης μελετητής, και συλλέκτης μανιταριών. Υπήρξε εκφραστής της avant-garde και πρωτοεργάτης της αντισυμβατικής χρήσης μουσικών οργάνων (προετοιμασμένο πιάνο κ.ά.), της ηλεκτρονικής μουσικής και του αλεατορισμού (μουσική του τυχαίου).

Άκομπος επίλογος

«Λένε πως οι συνθέτες έχουν μουσικό αυτί, που γενικώς σημαίνει πως οτιδήποτε παρουσιάζεται στα αυτιά τους, αυτοί δεν μπορούν να το ακούσουν. Τα αυτιά τους έχουν τοίχους από τους ήχους της φαντασίας τους».

Η Αναρχία της σιωπής

Η μουσική, είπε ο John Cage, είναι ένα «άσκοπο παιχνίδι», το οποίο αποτελεί μια «επιβεβαίωση της ζωής - όχι μια προσπάθεια για να φέρει τάξη στο χάος, ούτε να προτείνει διορθώσεις στη δημιουργία, αλλά απλά ένας τρόπος να ξυπνήσεις σε ακριβώς αυτήν τη ζωή που ζούμε.» Με αυτόν τον τρόπο έβαλε τη θεμέλιο λίθο για τη μουσική έκφραση μέσα στην ιδέα του «τα πάντα ρεί - και τίποτα δεν μένει». Την έκφραση και την απόλαυση του εφήμερου της ζωής, του κάθε εδώ και του κάθε τώρα, χωρίς να χρειάζεται αυτό να στυλιζαριστεί ή να αποστειρωθεί από το περιβάλλον στο οποίο δημιουργήθηκε. Την αποδοχή ότι το τριγύρω αποτελεί μέρος του έργου και όχι σύνορό του.

Για τον Cage η μουσική είναι ενιαία. Οι οργανωμένοι ήχοι, οι θόρυβοι και η σιωπή συμμετέχουν ισότιμα σε αυτό το παιχνίδι. «Μουσική χωρίς συγκεκριμένα μέρη, χωρίς σταθερή